

a Migrare. i. exire: vel recedere cum rebus suis.
b Cui rei. i. in colono non dico migranti sed recedē-
 ri: vel dic in colono ⁊ inquilino: ad qd est. s. ne vis fiat ei. l.
 si qd missus. sic alio differētia est inter colonū et inquilī-
 num. vt. C. locati. l. certi iuris. Accur.

c Infrequēs. i. valde frequēs: cū ⁊ de vtile colono cūā. sic. s. de lib. et posthu. gallus. s. ille. vel. i. min⁹ frequēs cū nunq̄ de tur colono ⁊ inquilino: inter dū nō detur sed extraordi- nē subueniat. Ac.
d Nōdum debeat. qz tps i pue- tūe exp̄suz nōdū p̄terit.
e Eā p̄sionē. totā etiam futuri temporis.
f Soluerit. rō- ne p̄teriti. non em̄ efficacit. p̄ futuro debet nisi elapso tēpore. ar. s. solu. matrimo. l. diuor- tio. l. r. h. 30.

g Debeat. cō- uētūis iure: nō qz tanto tpe sit vsus habitatiōe. Item hoc intellige cū cō- duxit in singulis sex mensibus fm 7. vel etiaz dic qz in annū. ⁊ tūc erit argu. qz in medio anni est soluenda p̄sio. sic. C. d. ad- no. diuer. iud. per hāc. s. sercēti asit.

h Ita tū. ergo a h̄rio si hoc mo- do specialit nō est actum: ⁊ migrare etiā nō soluta p̄- sione futuri tēpo- ris: ⁊ sic est s. s. lo- ca. l. si in lege. s. si dom⁹. Sol. hic de necessaria migra- tiōe. ibi de volun- taria. yr. v. l. sol. vt ibi. vel h̄ sunt plu- res conductiones. l. singulis sex mensibus vel annis. ibi vna. facit. s. loca. l. dominus horeoz. s. h. ⁊ de dāno in- fecto. vt itq̄.

i Nō egisse. q̄tū ad hoc vt cōpetat hoc interdictum.
k Pignori res. quia aliena.
l Non poterint. veluti si res tales sunt: quarum cō- mercium est interdictum: vt homo liber.

induxit inde abducere liceat: vltm fieri veto. **¶** Hoc inter- dictū pponit inquilino q̄ soluta p̄sioe vult migrare. nā colo- no nō cōpetit: cut rei p̄ertam ex tra ordinē subueniri p̄t. ergo infrequēs est hoc interdictū. Si tū gratuitā qd habitatiōez h̄z: hoc interdictū vtile et cōpe- tit. **¶** Si p̄sio nōdū debeat: at labeo interdictū hoc cessa- re: nisi parat⁹ sit eā p̄sionem soluere. Proinde si semestrem soluerit: ⁊ semestris debeat: inuitit interdicet: nisi soluerit ⁊ sequēris semestris: ita tū si cō- uērio specialis facta est i p̄du- ctioe dom⁹: vt nō liceat ante si nitū ānū vel certū tps migra- re. Idē est ⁊ si qd i plures an- nos p̄duxerit: ⁊ nōdum p̄terie- rit tps. nā cū in vniuersaz p̄du- ctione pignora sunt obligata: p̄sequēs erit dicere interdicto locū nō fore: nisi libata fuerit. **¶** Illud notādū est: p̄tozē hic nō exegisse: vt in bonis fuerit p̄ductoris nec vt esset pignori res: illata: s; vt pignoris noie i ducta sit. Proinde et si aliena sint: ⁊ sint talia q̄ pignori tene- ri nō poterint: pignoris tamē noie i troducta sint: interdicto huic loc⁹ erit. qz si nec pignori noie i ducta sint: nec retineri poterit a locatore. **¶** Hoc in- terdictū p̄petuū est: ⁊ i succes- sores et successorib⁹ dabitur.

Hoc interdi- ctū inquilino etiā de illis reb⁹ q̄ nō ipsi sunt: s; forte cō-

ferriant. vt. l. l. si. l. si. vel dic veri⁹ idē in q̄n seruiana. ⁊ il- lam exponē vt ibi iā dices. ⁊ adde qd no. in. l. illa si debi- tor. itē facit. s. de publicia. l. siue. s. si duobus.

In saluano. possessor vicer. collige ergo q̄cū q̄ rē obligat duob⁹ simpliciat: qz in solidūz cuiuslibet p̄ suo debito obliget. vt. s. de pigno. l. si fundum. s. si duo.

¶ Ad seruianū. in quo id veniet vt sit possidēt⁹ p̄ditio

m Nec retineri. competit enim et si non sint obliga- te: nec pignoris nomine inducitur: nec ex verbis edicti ap- pareat. vt. s. e. l. in pun. ⁊ l. proxi.

n De interdictum. vtile. i. efficax. vt. s. l. i. in prin. vel p̄pue illud in reb⁹ inquilum ⁊ non obligatis. et fa- cit. s. l. pri. s. ill. d. **¶** De saluano in- terdicto.

De saluano interdicto.
Titu. xxxij. Iulian⁹.

S colon⁹ an- cillā i fūdo pignori no- mine iduce- rit: ⁊ eā ven- diderit: qd ap̄ p̄tozē ex ea nati est: et ap̄p̄hendēdi ḡfa vtile iterdictū reddi op̄.

¶ Si colon⁹ res in fūdu duo- rū pignori noie iulerit ita vt vtriq̄z i solidū obligate eēt⁹ singul⁹ aduersus ēneos sal- uano iterdicto recte exp̄lent. In ipos p̄o si reddat hoc iter- dictū p̄p̄ parē. f. cāz: possidē- tis p̄ditio melior erit. Et si id actū fuerit vt p̄ p̄tib⁹ res obli- gare: vtilis actio ⁊ aduers⁹ ex- traneos: ⁊ in ipos dari debe- bit: per quā dimidias partes pos. singul⁹ ap̄p̄hendant. Idē seruari p̄uenit ⁊ si colon⁹ rem quā cum alio colono cōem ha- bebat: pignoris nomine indu- xit. f. vt p̄ parte dimidia pigno- ris p̄secutio detur. **¶** Ulpia.

In saluano iterdicto si ra sūt ab aliq̄ iuecta: possessor vicer: ⁊ erit eis descēdēdū ad seruianum iudicium.

Explicit liber. xliij. Incipit huius voluminis liber. vij.

ferriant. vt. l. l. si. l. si. vel dic veri⁹ idē in q̄n seruiana. ⁊ il- lam exponē vt ibi iā dices. ⁊ adde qd no. in. l. illa si debi- tor. itē facit. s. de publicia. l. siue. s. si duobus.

In saluano. possessor vicer. collige ergo q̄cū q̄ rē obligat duob⁹ simpliciat: qz in solidūz cuiuslibet p̄ suo debito obliget. vt. s. de pigno. l. si fundum. s. si duo.

¶ Ad seruianū. in quo id veniet vt sit possidēt⁹ p̄ditio

S colo- nus. vtile i- terdi-

ctū. apparet par- tū apud emptorē natiū obligatum eē. vt. s. de pigno. ac. l. si puenit. s. si fundū. sed con- tra. s. de pignori. paulus. s. i. Sol. ibi p̄cepit ap̄ em- ptorē ⁊ pepit ma- ter. hic nati s; ap̄ debitorē p̄cep- it. Aliū dicit et̄ hic nati apud de- bitorē. itē in eo qz dicit emptorē te- nerit: sic dat con- tra extraneum: vt h. et. l. pri. s. i. est s. C. e. l. i. vbi di- cit non dari in ex- traneū. sed dic de- rectū nō dari: vti- le sic: vt hic et. l. l. pri. s. i. vel dic vt ibi. ⁊ q̄r vt ibi.

¶ Essent. qd in dubio p̄sumit. vt. s. e. l. si. Accur.

¶ Extraneos. id est colonū q̄ est extrane⁹ respectu creditor. vt dic p̄ p̄uet hoc ne ob- lict. C. e. l. i. que est s. sed sol. s. i. r. h. l. itē qd dicit aduer- sus ⁊ c. i. in solidū: ⁊ sic est occupan- tis p̄ditio melior. Idē in hypotheca- ria p̄mittit qd in hoc interdicto. vt. s. de pig. si de- bitor. s; sec⁹ in q̄n

mellior. vt. s. de pigno. l. si debitor. r. sic idē iuris est in hy
pothecaria: r. quasi seruiana: r. iudicatio saluiano. vt ex
quo insolidū res tenet duobus: q. potior sit occupātis cō-
ditio r. possessio. sed fm. d. quare hic dicit r. erit defct
dendū. i. decurrēdū ad seruianā r. h. quia iudicij ces-
sabat: cōtra ex-
traneuz ageret vt
h. erat. vt. C. e. l. i.
s. q. d. dicit q. q. s.
seruiana differt i
hoc ab hypotheca-
ria et iudicatio:
all in ista quasi
seruiana / nec sit
possidētis nec oc-
cupātis conditio
mellior. r. l. illaz si
debitor. in hypo-
thecaria tm̄ er nō
in quasi seruiana
intelligunt.

De exceptōib.
Dicitur est. s. s. plu-
ribus p. iuris et
de actōib. r. s. p.
rimo de iudicij
q. sunt arma acto-
ris: sequitur de exce-
ptionib. q. sunt ar-
ma rei. r. q. nomē
exceptionis est ge-
nerale: q. d. sunt
p. scriptōes r. que-
dā exceptōes p. iu-
dicialis: iō subijc-
tō p. iudicij. Bar.
Quid aut sit exce-
ptio. et vñ dicit: q.
sit earum diuisio.
q. b. r. quādo earū
def. aualiz. et de
p. iudicialib. ex-
cep. vbi locum ha-
beat: dicitur. J. e. l.
i. r. i. r. l. l. post. et
l. fundū. r. insti. de
act. s. p. iudicia-
les. item de p. iudicialibus actionibus.

De exceptōib.
Dicitur est. s. s. plu-
ribus p. iuris et
de actōib. r. s. p.
rimo de iudicij
q. sunt arma acto-
ris: sequitur de exce-
ptionib. q. sunt ar-
ma rei. r. q. nomē
exceptionis est ge-
nerale: q. d. sunt
p. scriptōes r. que-
dā exceptōes p. iu-
dicialis: iō subijc-
tō p. iudicij. Bar.
Quid aut sit exce-
ptio. et vñ dicit: q.
sit earum diuisio.
q. b. r. quādo earū
def. aualiz. et de
p. iudicialib. ex-
cep. vbi locum ha-
beat: dicitur. J. e. l.
i. r. i. r. l. l. post. et
l. fundū. r. insti. de
act. s. p. iudicia-
les. item de p. iudicialibus actionibus.

De exceptōib.
Dicitur est. s. s. plu-
ribus p. iuris et
de actōib. r. s. p.
rimo de iudicij
q. sunt arma acto-
ris: sequitur de exce-
ptionib. q. sunt ar-
ma rei. r. q. nomē
exceptionis est ge-
nerale: q. d. sunt
p. scriptōes r. que-
dā exceptōes p. iu-
dicialis: iō subijc-
tō p. iudicij. Bar.
Quid aut sit exce-
ptio. et vñ dicit: q.
sit earum diuisio.
q. b. r. quādo earū
def. aualiz. et de
p. iudicialib. ex-
cep. vbi locum ha-
beat: dicitur. J. e. l.
i. r. i. r. l. l. post. et
l. fundū. r. insti. de
act. s. p. iudicia-
les. item de p. iudicialibus actionibus.

De exceptōib.
Dicitur est. s. s. plu-
ribus p. iuris et
de actōib. r. s. p.
rimo de iudicij
q. sunt arma acto-
ris: sequitur de exce-
ptionib. q. sunt ar-
ma rei. r. q. nomē
exceptionis est ge-
nerale: q. d. sunt
p. scriptōes r. que-
dā exceptōes p. iu-
dicialis: iō subijc-
tō p. iudicij. Bar.
Quid aut sit exce-
ptio. et vñ dicit: q.
sit earum diuisio.
q. b. r. quādo earū
def. aualiz. et de
p. iudicialib. ex-
cep. vbi locum ha-
beat: dicitur. J. e. l.
i. r. i. r. l. l. post. et
l. fundū. r. insti. de
act. s. p. iudicia-
les. item de p. iudicialibus actionibus.

**De exceptōib. seu p. scri-
ptōibus r. p. iudicij.** Litu. s.
Sicut a actor tenetur pbare
suā intentionē: ita reus suā ex-
ceptiōē. h. d. pau. T. l. p. l. a.

Actore etia-
z is videt q.
exceptio =
ne vtitur.
nā reus in
exceptiōe
actor est.

**Exceptio est actōis exclu-
sio. sed replicatio est exclusio
exceptiōis. itē exceptio datur
reo: replicatio datur actori: itē
etiā replicatio dicitur exceptio.**
h. d. pau. de ca. I dem.

**Exceptio dicitur est quasi
qdā exclusio: q. interpo-
ni actōi cuiusq. rei solet: ad ex-
cludēdū id q. in itētionē con-
dēnationē v. d. deductum est.**

**Replicatiōes nichil aliud
sunt q. exceptiōes: et a parte
actoris veniūt: q. quidē iō ne-
cessarie sunt vt exceptiōes ex-
cludāt. s. p. em replicatio idcir-
co obijcit: vt exceptiōē oppu-
gnet. Illud tenēdū est oēs
exceptiōē vel replicationem
exclusoriā esse. exceptio acto-
rē excludit. replicatio reū. sed**

**Exceptioes aut per-
petue atq. perēproxie
sunt: aut temporales et dilato-**

**ria replicatiōez solet dari du-
plicatio: r. cōtra duplicationē
triplicatio: r. p. tra triplicatiōez
rursus q. druplicatio: et deinceps
multiplicantur nomia/ dū aut
reus aut actor obijcit.**

**Nota distinctionē duplicē:
q. q. d. exceptiōes sunt dilato-
rie: q. d. p. ptorie. itē dilato-
rie: q. d. az sunt dilatorie iudicij:
q. q. d. differūt iudicij: vt sūt
ille q. opponunt cōtra p. sonas
in iudicio p. sistentes: puta p. tra
pcuratores q. non est p. cura-
tor vel legitime p. sstitutus: vel q.
nō p. tē esse. vel p. tra actorē: pu-
ta q. est excōicatus: vel hānitus.
vel p. tra iudicē q. nō h. iurisdi-
ctionē: r. ista v. exceptiōes decli-
natoriā: q. debet ante alias p.
poni. h. d. pau. de ca.**

**Sane solem dicitur q. d. d. am
exceptiōes eē dilatorias: q. d. d. a
pemptorias: vt puta dilatoria
est exceptio q. differt actiōem:
veluti pcuratoria exceptio di-
latoria est. nam q. dicit non li-
cere pcuratorio noie agi non
p. ius litē inficiatur: sed p. so-
nam euitat.**

**Exceptiōes aut per-
petue atq. perēproxie
sunt: aut temporales et dilato-**

riam est: r. ideo supponit. nam reus ec. quasi dubisi re-
mouendo: r. ponitur pro certe. nam si redderet ratiōem
idem esset positum r. id q. b. pro ratiōe poneretur. q. b. esse
non debet.

**Actor est. non p. ius tamē de calūnia iurat q. actor.
vt. C. de iuramē.
calū. l. s. i. et. s.
de iudi. l. in tribus.
Accur.**

**Exceptio. stri-
cte accipit est
statim de replica-
tione subijciatur:
et de alijs: q. qui-
dam large hic acci-
pian. ar. J. eo. s.
illud. Accur.**

**Intētionē. q.
intētio vel ipso ius
re tenet r. tunc di-
cit exceptio actio-
nis: vel ipso iure
nō tenet r. tūc dicitur
exceptio intē-
tionis vt hic in-
nuir. hoc est q. b. di-
cunt exceptio fa-
cti. J. eo.**

**Condēna-
tionē. hoc in casti-
bus. vt. s. ad ma-
cedo. l. tamē. et
de re iudi. l. n. s. e. n. i.
ni. s. h. r. J. de fide
iur. l. si fidei ius-
sus. s. i. d. r. r. C.
de iur. r. fac. igno.
l. i. vt. r. s. solu. ma-
trimo. l. ex dicer-
fo. s. h. alio non. vt
C. sentē. rescin. nō
posse. l. p. empto-
rias. potest etiam
dici intētionem. s.
facti. condēnatio-
nem. id est quan-
do tenet condēna-
tio de iure: r. tunc dicit p. dēnationē. s. faciēdā. id est dicere
condēnationis p. titionē. sic. s. de adm. tut. l. i. r. fm hoc
non dicitur aliquid de his que post sententiam oppo-
nuntur. Accur.**

**Replicationes. replicationes ab exceptione eate-
nus differre dicimus: q. replicationes quandoq. vltra
biennium non extenduntur. vt. s. de pecul. questum. s. in
dolo. exceptiones autem vltra biennium sine tempus
p. sinitone extenduntur. vt. J. de exceptio. boli. p. re-
s. s. h. i. Accur.**

**Excludit. excludit enim exceptio actiōem: replica-
tio vero exceptionem. ad quod est insitū. eo. in p. i. n. c. i.
et de replicatio. in p. i. n. c. i. et. C. eo. l. non exceptiōi-
bus. Accur.**

**Non licere. hoc expone vt. J. l. p. i. o. i.
Exceptiōes. generalius accipit hic q. s. p. i. o. i.
mo. s. Accur.**

**Exceptiōes aut per-
petue atq. perēproxie
sunt: aut temporales et dilato-**

**ria replicatiōez solet dari du-
plicatio: r. cōtra duplicationē
triplicatio: r. p. tra triplicatiōez
rursus q. druplicatio: et deinceps
multiplicantur nomia/ dū aut
reus aut actor obijcit.**

**Nota distinctionē duplicē:
q. q. d. exceptiōes sunt dilato-
rie: q. d. p. ptorie. itē dilato-
rie: q. d. az sunt dilatorie iudicij:
q. q. d. differūt iudicij: vt sūt
ille q. opponunt cōtra p. sonas
in iudicio p. sistentes: puta p. tra
pcuratores q. non est p. cura-
tor vel legitime p. sstitutus: vel q.
nō p. tē esse. vel p. tra actorē: pu-
ta q. est excōicatus: vel hānitus.
vel p. tra iudicē q. nō h. iurisdi-
ctionē: r. ista v. exceptiōes decli-
natoriā: q. debet ante alias p.
poni. h. d. pau. de ca.**

**Sane solem dicitur q. d. d. am
exceptiōes eē dilatorias: q. d. d. a
pemptorias: vt puta dilatoria
est exceptio q. differt actiōem:
veluti pcuratoria exceptio di-
latoria est. nam q. dicit non li-
cere pcuratorio noie agi non
p. ius litē inficiatur: sed p. so-
nam euitat.**

**Exceptiōes aut per-
petue atq. perēproxie
sunt: aut temporales et dilato-**

**ria replicatiōez solet dari du-
plicatio: r. cōtra duplicationē
triplicatio: r. p. tra triplicatiōez
rursus q. druplicatio: et deinceps
multiplicantur nomia/ dū aut
reus aut actor obijcit.**

**Nota distinctionē duplicē:
q. q. d. exceptiōes sunt dilato-
rie: q. d. p. ptorie. itē dilato-
rie: q. d. az sunt dilatorie iudicij:
q. q. d. differūt iudicij: vt sūt
ille q. opponunt cōtra p. sonas
in iudicio p. sistentes: puta p. tra
pcuratores q. non est p. cura-
tor vel legitime p. sstitutus: vel q.
nō p. tē esse. vel p. tra actorē: pu-
ta q. est excōicatus: vel hānitus.
vel p. tra iudicē q. nō h. iurisdi-
ctionē: r. ista v. exceptiōes decli-
natoriā: q. debet ante alias p.
poni. h. d. pau. de ca.**

a **C**emp. i. in quacūq; parte iudicij opponi possunt.

b **C**ontra leges. vt iulii fundi dotalis. vt in si. qd' alie. li. in prin. 230.

c **C**ōsultū. uelleianū. vt. C. ad uelle. l. q.

d **C**ōcuratorie. uel qz dicit aduersariū nō posse dari uel fieri procuratorē: uel qz non est. vt. s. de pba. l. in excep. §. sed r. si pcuratoria. r. s. de dam. infec. l. in ter. §. cauere. r. facit. s. l. pri. in si.

e **C**ōsunt. itē exceptiones fori. vt. C. eo. l. si. Itēz vt repellat q non satisfiat rē ra ha. uel iudicatū solui. vt. s. de pcur. pōpo. §. rati. s. de qbusdaz dubitat' sint t'pales an ēt ppetue rōne futuri facti uel accidētie. vt. s. de p'di. in debi. sufficit. Itē de ea qua qd' dā natur in quātum facere pōt: quam 3o. dicit pemptoria qz nō multuz refert totū pimat' an nō totū. Itē p eo q' possit. r. ref. pōt opponi. s. q' h. eadē rōne possit dici nō pēptoria: qz ēt p'ntiaz opponit. unde dē eā t'palem. qz et si soluat' repen non pōt. vt. s. de cōdi. inde. l. nā et si maritus. qd' fieret si esset ppetua: cum sit fauorabilis. vt s. de condi. inde.

que. Perpetue atq; pemptorie sunt q' sp' locū habent nec euitari possunt: q'lis est doli mali rei iudicate: r. si quid s' leges' senatus uel cōsultū factū esse dicit. Itē pacti cōuenti ppetui. i. ne oīno pecunia petatur.

f **C**ōporales atq; dilatoie sunt q' nō sp' locū habent: s; q' euitari possunt: q'lis est pacti cōuenti t'pali. i. ne forte intra qnquēntū ageret. **g** **C**ōcuratorie atq; exceptiones dilatoie sunt: q' non sp' locū habent sed interdum euitari possunt.

h **C**ū qritur an agēs sit esse: c' locupletior / inspicit tempus litis cōestare. **h. d. pau.**

i **C**ū pupillo cui so. **uau.** luta est debita pecunia sine tutoris auctoritate: si qritur an doli exceptioe summo ueri debeat: illud t'ps inspicit an pecuniam uel ex ea aliquid aliud habeat q' petat. **i. uita.**

k **C**ū ut se iurasse: pōt et alijs exceptionib' uti cū exceptioe iuris iuradi uel alijs solis. pluribus em' defensionibus uti pmititur.

l **C**ōtra legatarū petentem re legatam a tertio possessore potest excipi de dolo defuncti. **h. d. pau.** **Idem.**

qui exceptiones. Itē qz pōt ad meliōrē fortunā puenire ipse uel heres ei' uel heres heredis: nec em' est ueritate q' oēs eius successores sint egeni. ar. C. arbi. iure. si defunct'. Itē dubitat de excep. nō nu. pe. itē dōtis. et qz qd' dā dicit anomalas qd' nō est uerū q' ad hoc ut sint t'pales uel ppetue. nā p'ima est t'pali. s. r. r. dierū uel biēniū. vt. C. de nō nu. pe. l. in cōtractib'. in p'n. §. i. et in dote i. l. qz est t'pali. vt. C. de dote cau. non nu. l. si. r. auf. ibi postea: s; q' ad omis pbādi pōt dici anomala: cum nō sequat' regulā aliarū exceptionū. vt no. s. e. l. i. Item dubitat de illa quā opponit fideiussoz ut pmo cōueniat reus: r. quā opponit extrane' possessoz ut pmo agatur psonali. ut in auf. de fideius. §. i. r. §. sed neq; s; die anomalas: nā pōt esse q' erit t'pales. itē et q' ppetue si ab illis sanctiat: ut in dicto corpe autēticorū. §. i. r. hoc res pecti dicim' opponi possit. r. ref. r. c. ad instar pemptoria

rum. vt. C. sen. rescin. nō pos. l. pemptorias. r. facit. s. l. p'ori. et insti. e. §. appellat'. r. C. eo. l. si pactum.

m **C**ōpupillo. quo petit. facit. de excep. do. l. apud. §. si quis pupillo. r. insti. qd' alt. l. §. si alit. s; cōtra s. de pe. here. l. si a p're. §. pe. So. alit' ibi cū nec metu faci

n **C**ōrem' legatā petat legatarius de dolo testatoris excipit. nā sicut heres q' in uniuersum ius succedit sūmouetur exceptioe: ita r. legatarius d; summoueri qū uniu' rei successoz.

o **C**ōexceptiones mere psonales nō transeunt in fideiussozē: fecus in mere realib' et etiaz in mixtis in qb' habe' respectus ad psonā et etiā lesionē: ut est exceptio uelleiani uel macedoniani. et illa q' cōpetit mīno r' circūuēto. **pau.** **Idem.**

p **C**ōexceptiones que perso ne cuiusq; coherent nō transeunt ad alios: ueluti ea' quam socius habet exceptio nem in id qd' facere possit: uel parens patronus uel non com petit fideiussoz: sic mariti fideiussoz post solum' mariti moniuz datus in solidū dōtis nomine condēnat. **q** **C**ōrei autem coherentes exceptiones etiā fideiussozibus cōpetunt ut rei iudicate' / doli mali / iur' iurandi / quod metus causa factum est: igitur et si reus pactus sit in rem: oīnīmodo' cōpetit exceptio fideiussoz.

r **C**ōintercessiois quoq; exceptio: itē qd' libertatis onerāde

s **C**ōexceptiones. ea. s. exceptio. accur.

t **C**ōnō ppetui fideiussoz. s. si ueniat q' si fideiussoz nō q' si defensor. vt. s. p socio. l. uerū. in prin. et. §. i.

u **C**ōpost solum' iur' moniū. nā ante p'hibitiū est fideiussozē nōle dōtis dari. vt. C. ne fideius. do. den. l. i. r. facit. s. de re iudi. sed hoc ita. et. l. si cum.

v **C**ōrei iudicate. s; nō in his casib' re' remanet naturaliter obligatus. q' fideiussoz nō erit liberat'. vt. s. de fideiusso. l. ubi q' s; sed intellige eam ut ibi no.

w **C**ōmodo. infidū ahr. vt. s. de pac. l. qd' dicit'. r. de li. o. **f** **C**ōfideiussoz. facit. s. de reg. iur. l. in oib' (le. l. iiii. §. i. et. s. de fideius. l. ex psona. r. s. de cens. l. forma. §. q' s; et. C. eo. ti. l. defensiones. s; fideiussoz ad fideiussozē nō datur. vt. s. de fideius. l. amissi. §. i.

x **C**ōintercessiois. ueluti si mulier intercedēs uiderit fideiussozē. vt. s. ad uel. si mulier s' senatuscō. §. i.

luat' debeat ius suū inconcussum relinqre: nec debeat teneri nisi in q' tū locupletior est. uel uerū u' r' i' q' inspicat: ut ibi. Itē q' h'q' sufficit si non est pauperior. vt. s. de solu. l. in pupillo. r. facit. s. de neg. gest. litis. r. de p'di. in debi. interdum. **Accur.**

y **C**ōsi q' dicit. vt. **salus solis. s.** potest uti. **accur.** **h** **C**ōpermutat'. vt. l. nemo. et. s. de reg. iur. l. nō. s; ar. s. de iudi. sed et si suscepit. in p'n. et. s. de leg. cō. l. de lege. s; si p' emptozē. r. s. b' trib. l. qd' in herede. §. eligere.

z **C**ōrez. pone casum ut. s. de do. excep. ap' s. si quis autem. et. s. r' i' q' s; ibi ē de lan vicium. q' est. s. de diuer. p' s; r. hic dicere potes et facit. s. de acq. pos. p' p'om'. §. s; et legatario. r. de publ. ac. l. eū q' s; in hac. r. distig'ue hoc ut dixi. s. de re su. iur. qd' ip' s;.

Petitur. vt. I. quarum re. ac. non datur. l. i. §. q. one-
rande. Accur.

Gde. b. f. vt. possit. vti. excep. indulget in integ. resti.
dolo aduersarij influente in circumscriptione: sed si sui
facilitate. vt. §. de mino. in cause. r. C. de fideiuf. m. l. q.
que sunt. §. et facit

§. de procur. l. mi
nor. ac.

Pro filiofa.
vt. §. ad mace. sed
si pater. §. non so
lum.

Circumscri-
pto. dolo aduersari
r. §. vt. dixi.

Non sit. scz
dolo aduersarij:
sed sui facilitate.

Emo. diuer
se. et etiam
contrarie fm. Jo.

Non vltz existimaf cō
fiteri de intentione ad
uersarij cum quo agitur: qui
exceptione vitur.

Sententia lata cōtra vnū
nō p̄iudicat alteri cui si succe-
dit ille contra quē lata est p̄t
ea non obstatē p̄sequi heredi-
tariam causam. Pau. de ca.

Modestinus.
Deestinus rñ. res in-
ter alios iudicata alijs
non obstat: nec si ts cōtra quē
iudicatur est heres exiitit ei
cōtra quē nichil p̄nūciatū est
hereditaria litē et inferenti p̄-
scribi ex ea snia posse: quā p̄-
prio noie disceptas anteq̄ he-
res exiitit/ excepit.

Qui p̄ errorem approbat
instrumenta falsa vel iniuz la-
tam ipozū p̄textu nō prohibe

gar. et facit. §. fami. herci. l. qui familie. et. C. de p̄scrip.
long. temp. l. emptor. et. §. de reg. iur. l. qui tacet. vel dic lo
qui in excep. non nu. pecu. et similibus.

Modestinus rñ. d. r. ajs incipit res int alios r. C. R.
k. Nobel. vt. r. §. de re iudi. sepe. in pñ. r. C.
res int alios ac. l. inter. r. C. q. res iudi. nō nocet. l. i. r. §. i.

Nec si is. duo heredes creditous: quorum vn⁹ agē
do pro sua parte succubuit. Itē vnus de duobus reis
stipulandi agēdo succubuit. Sz quid si tecū rei vendi.
est noie meo: vel agendo vel defendendo: et p̄nūciatū
est rem tuā esse: deinde successi ticio qui agere possit ex
ceptione nō obstat: nunqd̄ §. hereditaria causam pagē
do nocet michi exceptio: Rñ. non p. l. i. l. itē qd̄ si egi
nomine eius cui⁹ erat cū tā mādātū nō habere: n̄ sic cū
ei successi volo agere ex meo: Rñ. fm. quosdāz obstat mi
chi exceptio. Accur.

Qui p̄ errorem approbat
instrumenta falsa vel iniuz la-
tam ipozū p̄textu nō prohibe

gar. et facit. §. fami. herci. l. qui familie. et. C. de p̄scrip.
long. temp. l. emptor. et. §. de reg. iur. l. qui tacet. vel dic lo
qui in excep. non nu. pecu. et similibus.

Modestinus rñ. d. r. ajs incipit res int alios r. C. R.
k. Nobel. vt. r. §. de re iudi. sepe. in pñ. r. C.
res int alios ac. l. inter. r. C. q. res iudi. nō nocet. l. i. r. §. i.

Nec si is. duo heredes creditous: quorum vn⁹ agē
do pro sua parte succubuit. Itē vnus de duobus reis
stipulandi agēdo succubuit. Sz quid si tecū rei vendi.
est noie meo: vel agendo vel defendendo: et p̄nūciatū
est rem tuā esse: deinde successi ticio qui agere possit ex
ceptione nō obstat: nunqd̄ §. hereditaria causam pagē
do nocet michi exceptio: Rñ. non p. l. i. l. itē qd̄ si egi
nomine eius cui⁹ erat cū tā mādātū nō habere: n̄ sic cū
ei successi volo agere ex meo: Rñ. fm. quosdāz obstat mi
chi exceptio. Accur.

Qui p̄ errorem approbat
instrumenta falsa vel iniuz la-
tam ipozū p̄textu nō prohibe

gar. et facit. §. fami. herci. l. qui familie. et. C. de p̄scrip.
long. temp. l. emptor. et. §. de reg. iur. l. qui tacet. vel dic lo
qui in excep. non nu. pecu. et similibus.

Modestinus rñ. d. r. ajs incipit res int alios r. C. R.
k. Nobel. vt. r. §. de re iudi. sepe. in pñ. r. C.
res int alios ac. l. inter. r. C. q. res iudi. nō nocet. l. i. r. §. i.

Nec si is. duo heredes creditous: quorum vn⁹ agē
do pro sua parte succubuit. Itē vnus de duobus reis
stipulandi agēdo succubuit. Sz quid si tecū rei vendi.
est noie meo: vel agendo vel defendendo: et p̄nūciatū
est rem tuā esse: deinde successi ticio qui agere possit ex
ceptione nō obstat: nunqd̄ §. hereditaria causam pagē
do nocet michi exceptio: Rñ. non p. l. i. l. itē qd̄ si egi
nomine eius cui⁹ erat cū tā mādātū nō habere: n̄ sic cū
ei successi volo agere ex meo: Rñ. fm. quosdāz obstat mi
chi exceptio. Accur.

El. f. socio/puta vel coheredi. Accur.
n. Excepit. qz ex alia cā agit: et ideo nō ob. exceptio
vt. J. i. l. et an eadē. fm. quosdā. immo p̄fona alia videt̄

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Tur de falso accusare et sniam
petere rescndi q̄ in integrū re-
stit. Pau. de ca. Idem.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Petit. de fal-
so. idēz si civiliter
de falso velit age
re fm. Jo. vt. r. C.
de transac. l. si ex
fal. licet ex hac. l.
et ex ca. q̄ est. l. C.
de fide instr. l. §.
§. si. contrariis in
nūtur. f. q. non
possit agi civiliter:
donec vitur de
linquens q̄ possit
criminaliter accu-
sari q̄ plene dixi
C. de fide instr.
l. §. si.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

Qui agnitio. §. non reprobatia.
vt. ea. l. et eo. ti. l. si is. §. si te.

et hoc petita prius in integ. resti. vt. §. de re iudi. l. diu.
licet hic inuast ipso iure.

Prescriptioni. aut dicit prescriptioni locū non esse
scz falso instrumentozū: vt sic. f. teneat stare instrumē-
to l. falso: et hoc non placet: qz esse cōtra. §. de re iudi. l.
diuus. aut dicit prescriptioni locū non esse. f. rei iudi. q̄-
minus etiā solutū repetat: et hoc placet: et tunc est con-
tra. C. de fide instr. l. §. si. So. ibi a p̄ncipio scruerat in
strumenta falsa reus et scripta fuerat questio falli. r. t̄
de expectauit: hic aut creditur ha. vt in pñ. huius. l. dic
ergo exceptioni locū non esse: sed potius repetitioni si
solut. Accur.

Generaliter. in p̄iudicialib⁹ actionib⁹ ille proba-
re debet q̄ intendit: puta si q̄s. p̄clamat de seruitutis pos-
sessione in libertate ipse probare d̄z se libere: et econtra
si petat de possessione libertatis in seruitute: d̄ns onere

Generaliter. in p̄iudicialib⁹ actionib⁹ ille proba-
re debet q̄ intendit: puta si q̄s. p̄clamat de seruitutis pos-
sessione in libertate ipse probare d̄z se libere: et econtra
si petat de possessione libertatis in seruitute: d̄ns onere

Generaliter. in p̄iudicialib⁹ actionib⁹ ille proba-
re debet q̄ intendit: puta si q̄s. p̄clamat de seruitutis pos-
sessione in libertate ipse probare d̄z se libere: et econtra
si petat de possessione libertatis in seruitute: d̄ns onere

Generaliter. in p̄iudicialib⁹ actionib⁹ ille proba-
re debet q̄ intendit: puta si q̄s. p̄clamat de seruitutis pos-
sessione in libertate ipse probare d̄z se libere: et econtra
si petat de possessione libertatis in seruitute: d̄ns onere

Liber Sextus:

probationis fungit fz. R. vt. s. de lib. ca. liberis. s. fl. vel
dic in iudicialib⁹ excep. et pone excep⁹ l. i. fundi ti.
q em dicit no potes petere via qe no primo vedita⁹ lz
reus sit in rei vediti. in actor est fm id qd intendit. f. re-
mouere actorē ab intētiōe suarū oz vt. pber rei vē. pu-
mo institutā y in
firuat eaz prius.
Rcur.

Intēdit. i. q
asserit siue agen-
do siue excipiedo
vt dixi casum. in-
tendit em agēdo
vicere reum. Itē
excipiendo inten-
dit remouere a-
ctorē a petitione
sua. secus autez si
excipiens nō intē-
dat sed negat in-
tentionē actoris.
vno. s. eo. l. i.

S post litē.
quidam po-
nūt casum: si ego
possideo heredi-
tate et spes est vt
michi moueat pe-
a. here. vel mora
est per lit. contest.
et aliquis ali⁹ vel
etiaz vniuersalis
petitor velit me
conuenire aū sen-
tentia p legator
alia personali vel
reali: possum euz
remouere excepti-
one ne fiat iudi-
cū peti. heredi. vt
C. de peti. here. l.

fi. in prin. et. s. de pe. here. si qd liber. post finam aut la-
tā in peti. her. nō obstat illi exceptio. vt hiet fm hoc in-
telligas post litē de hereditate ptestatā et terminatam
et fm hāc positionē dicit corrigi hodie hāc. l. per. l. fi.
s. i. y. et. il. C. de pe. her. vbi nec aū finam obstat hodie
exceptio. vel si velis mri hāc positionē: dic q ibi loq-
rur qn conuenit ex fctibus defuncti depositi vel cōmo-
dati: vel p legatis hie rei ven. vel aliter hie petitor here-
ditatis agebat aliq singulari: ibi extrane⁹ agebat cōtra
possessorē vel petitorē hereditatis. fzio. aliter ponit hu-
ius. l. casum. f. si ego possideo hereditatē et aū lit. cōtest.
meū de hereditate velim cōuenire debitores heredita-
rios vel possessorē rei hereditarie: nō possum ne fiat iu-
diciū petitioni here. post lit. aut ptest. non obstat michi
exceptio illa: nā postea potero cōuenire debitores illius
siue possessores si actio est peritura tpe. Itē si negligaz
hoc facere actor q me puenit pe. here. poterit pdictos cō-
uenire. vt r. s. de peti. he. l. si bone fidei. r. l. diuus pi⁹.
Cōtra si tractes de eis cōueniendis. f. possessorib⁹ he-
redi. tūc loqur. C. de peti. her. l. si p torti. Et no. q l duo-
bus differūt he positiones casuū. pūmo em cōuenit pos-
sessor. scdo agit. itē pmo demū post finam. scdo post litē
cōtest. et fm vtrūq nō ob. s. de peti. he. si qd liber. s. illa

id quod intendit.
Post finitū iudiciū vniuer-
sa le nō phibent moueri singu-
laria iudicia vel inter eosdē vt
inter alios. Pan. U lpla.

S post litē de heredita-
te cōtestatā res singu-
le petātur: placet nō obstatē
exceptionē q iudiciū heredi-
tati non fiat. futurū em iudiciū
non facti⁹ noie hmoi exceptio-
nes cōparate sunt.

Si pater agit ex cōtractu
filij pōt sibi obijci exceptio de
facto eiusdē filij. p. A pbe.

Eiusfamillas peculia
rem seruū veditit: r p-
cium stipulatus est: is hō re-
dhibitus⁹ est r postea mortu⁹
est: et pat eius pecuniā ab em-
ptore petebat quā filij⁹ stipu-
latus erat: placuit equū ē in
factū exceptionē⁹ eū obijcere
q pecunia ob hōiem illū ex-
promissa est qui redhibit⁹ est.

Contra exceptionē iurissu-
radī non admittit replicatio
de peritio. Pau. Iulianus.

demum. que signatur contra. pro prima positione est. X.
eo. l. fundum. Rcur.

Petant. p extraneos vel p vniuersalē petitorē here-
ditatis agētē cōtra possessorē hereditatis rei vendi. vt
alia singulari/ psonali vel reali actiōe fm pūmū casum
vel ecōtra petant
per possessorē vel
petitorē heredita-
tis agētē Extraneos
reali vel pso-
nali fm alium.

Non obstat
exceptionē. obstat
ex exceptionē rei in
di. si ex eadē cau-
sa res singlas pe-
teret ex qua here-
ditatē petij: sec⁹ si
ex alia. vt. l. n. i. si
qo. s. fi. et. l. iulianus.
fm illā finaz
qñ lis finita erat.
e. l. iudicij. id ē
sine ferēde fm pū-
mū casuz. vel. i. l. i.
tis cōtestande fz
Johan.

Endū tictianum possi-
des de cutus proprie-
tate inter me et te cōtrouerfia
est: et dico preterea viā ad esi
per fundū semproulanū quē
tū esse constat deberi. si a te
viā petā: exceptionē q preiu-
diciū ptedio non fiat⁹ vtilē t-
bi fore putant: videlz q nō all-
ter michi viā⁹ deberi probatu-
rus sim: qz si prius probaueri
fundum tictianum meum⁹ esse

Sed si aū viam Dau-
deide fundū tictianū pe-
tā: qz r diuersa corpa sunt: et

Qui redhibit⁹ est. hoc ita si redhibēdus erat: aliter
nō. vt. C. de pactis. filius.

Duerfus. replicatio. ei q detulit vel eius successori
ceterū creditorū in cuius fraudē dicit delatū dal.
vt. s. de iureiuran. nam postea. s. sed r si quis.

Nō dz. eo solo q periurium cōmisit.

Ne de iureiurādo. in iure necne iurati sit: fz hoc so-
lū an iurati sit: nisi in casib⁹ in quib⁹ qrit iuste necne iu-
rati sit. vt. s. de iureiur. admonēdi. r. l. de crimi. stellio.
l. fi. et. C. de iureiurā. l. fi. et facit. s. de iureiurā. in litē. l.
fi. et de dolo. si deferente.

Endū. cōtrouerfia est. s. supius in. l. si post. intelli-
gendū est post lit. cōtesta. et finitam fm quosdam.
o. l. p iudicium. qualecūq.

Non fiat. i. non fieri debeat.

Uia. hoc exceptionē recipit. s. de fin. l. ei q pignori
r. l. deū. et ideo si succubui in petitiōe fundi remoue-
bor a petiōe vie. sed si ante viam r.

Sed si ante. tictianū. f. iudicio iā cepto in via.
r. vt hec mala rō: nā idē videt posse signari in superio-
ri casu. fz alia est ratio diuersitatis: qz in isto casu per se
cundam quēstionē non pōt fieri p iudiciū pime qñō

quia maior res vertitur in prima qm in scda. est ex pma fiat p iudicium ad scbam: sed non ecotra. sed in superio ri casu contra. et ideo fieret p iudicium priori per po steriorum. vt J. eo. l. rei. et. s. de iudi. l. per minorem. item alia rone: qz in pmo casu si p iudicetur michi via deberi presumit qualiter

chqz q fundus sit meo: alioquin via michi non debet. sed in isto lz p iudicetur meus fundus: no presumit debita via. sz certe ambe iste ratio nes ad idē tēdit. Sed oppo. si pmo petij via et postea fundus r succibā in fundo: nōne fit michi p iudicium in via? Rñ. nō reo sed vltimas fit reo et rei fauore hoc dicitur. et facit. s. de ser. vrb. pie. l. si q. qui habet. et. l. fundi.

Resitutio num. id est ipe res titutiones: quia altera per patientiam: altera p cor potale traditionē vt. s. de ser. vrb. pie. l. i. s. si. vel dic q ex alia cā: nati fundus vt meus seruus vt debita. vt no. C. v. vtu fru. l. coruptio. Quid ergo si simul intenet vtrāqz? Rñ. pmo fundus debeo petere cū altera sit p iudicia lis. ar. C. de adul. l. qm.

Non nocet exceptio. f. hec qz p iudicium petitio: Undi. partem. pro iudicio. (ni via non fiat.

Proprium meū. p ius petij fundus totum rei vendi. nunc p conditionē fructus peto.

Questum est. in superioru casu.

Cōstet. et sic obtineā. et sic. facit cōtra nos: qz et si nō obtineā debere agere publiciana. et sic cōi diui. et si aut negat cōi diui. vt hic: sic etiā denegabit publiciana. sed dic qz hic volebā agere cōi diui. ex eadē causa dicens me directe dñm pro parte: et plene dic vt no. s. v. tuic. l. minor. et facit. l. si venditor. et. l. si mācipiū. eo. ii. et. s. fami. herci. l. i. et. l. fundus.

h mōi. i. cōi diui. vel p dicitio. sz nonne quotidie fit cōtra in fructibz? Rñ. hic p ius pncipaliter petunt: qd non lz: sed accessorie sic.

Experi. qones iste r qz sūt. s. e. l. fundus. p iudicetis sunt. et hoc est qd bt. s. de iud. p minorē. Jo.

Unes exceptiones. coherentes rei r integro statu rei. vt. C. eo. l. defensiones. et. C. de nō nu. pe. l. tā māda totū. Et no. qz hec est huius. l. snis qz si qua exceptio ppe tit reo: et eadē fideiussoi dat: fideiussoi etiāz inuito reo eā opponat. sub hoc em p iudicet: qz lex aliū sonare videt

cause restitutionuz: dispares sunt: non nocet exceptio.

Undi que tū. A. fr. Propriū esse dicitis partem a te peto: et volo simul tu dicio qz cōi diuidūdo agere sub eodē iudice. Itē si eiusdē fundi que tu possideas: r ego propriū meū esse dicā fructus cōdicere tibi velim: qñ sit est an exceptio qz p iudicium fūdo partive etus nō fiat obster: an deneganda sit: r vtrobiqz putat insuente ptozem debere: nec pmittere petitori p iudicij de p iudicetate consistit h mōi: iudicij experiri. Marcel.

Unes exceptiones que reo ppetit: fideiussoi qz et iuito reo ppetit. Pau.

Exceptiones opponuntur aut qz factū sit qd fieri oportuit: aut qz factū sit qd fieri nō oportuit: aut qz factū sit qd fieri debuerit. qz factū sit qd fieri oportuit: dat exceptio m

rei vēdite et tradite et rei iudicare. Qz factū est qd fieri nō oportuit: dat exceptio doli mali. Quia nō factū ē qd fieri debuit: vt bonoz possessio nis non date. Vera. Si maioris pecunie p iudicij fieri videtur: cū ea qd in iudicij deducit: qz vel tota vel ex aliqua pte cōis est que stioni de re maior. Pau.

Exceptio est cōditio qz modo eximit: resi a dā natione: mō m iudicij dā nationem. Replicatio est cōtra ria exceptioni: qñ exceptionis exceptio. Habeo. Paulus ait: si qz statuā in municipio ea mente posuit vt ea municipij esset: et eā petere vult: excludit eū o3 p iudicij p iudicij data. Hermo.

Illiusfamilias exceptio nem iuris iurandi patris querit: si eū dare nō oportere iurauerit.

Possessiois. veluti si emancipat a debitore hereditario petet nō dñi bona possessio repellit exceptio. nō petite bonoz pos. Et no. qz ipso pte ponit hec exceptio: cū nō data bonoz pos. nulla sit actio p hereditariū debitorē. vel dic qz fuit petita bono. pos. et ita agnita vñ cōpetit actio sz obstat exceptio: qz data nō fuit a p iudicij vno: sz Jo. sz hodie forte nō ob. vt. C. qz admitt. ad bo. pos. pnt. l. si. itē in bonoz possessiois hereditariū pe. pōt ponit q nō cōpetit nō habita bono. pos. vel etiā rei ven. cōtra singularem possessorem rei hereditariū.

Si maioris. vel tota. de tota pone exēplū. s. eo. fundi. l. fundi. De parte vt qñ an lit. p iudicij. in pe. her. agit petitor cōtra debitores hereditarios. vt dixi. s. e. si post alia exēpla da q no. s. de iudi. l. per minorem.

Exceptio. cōditio. alio cōditio. r alio p dicitio.

Eximit. vt rei iudicate et similea.

Admittit. vt ea qz facit dānari in p iudicij facere pōt. vt. s. Replicatio. facit. s. e. l. q. (e. l. exceptioes qz p sone.

Bul. facit. s. de acqui. re. do. status. r. s. de puil. cre. l. furios. r. s. qz vt aut clā. is qz in puteum. s. l. et. s. de pu. lo. fru. l. concedi.

Illiusfamilias. facit. s. de iureiurā. l. pto magis. r. l. quarū rerū ac. nō da. l. si filio.

Querit. est em pmissum ei patris cōditionē melio rem facere: deteriorē non utz. s. 30.

defensiones. Acc. Exceptiones qz fieri debuerit: pōt ad iudicij quartus modus: qz non sit qd fieri nō oportet: qz p iudicij habere multa exēpla: r in omni exceptione intentionis maxime. vt. s. eo. l. q. ac. m. Exceptio. puta rei quā vendidisti michi dñs non eras: postea factus dñs ei? vē dices. Et tradite. vt. s. de excep. rei ven. l. i. o. Iudicate. qz iudicari est p reo qui ius habebat: idē econtra si contra eū et soluit: vt. J. i. l. si quis cuz totum. s. plane. si alit est dānar et nō soluit: nō hz loci exceptio hec. p. C. veluti si patronum in ius vocauit.

Exceptioes qz fieri debuerit: pōt ad iudicij quartus modus: qz non sit qd fieri nō oportet: qz p iudicij habere multa exēpla: r in omni exceptione intentionis maxime. vt. s. eo. l. q. ac. m. Exceptio. puta rei quā vendidisti michi dñs non eras: postea factus dñs ei? vē dices. Et tradite. vt. s. de excep. rei ven. l. i. o. Iudicate. qz iudicari est p reo qui ius habebat: idē econtra si contra eū et soluit: vt. J. i. l. si quis cuz totum. s. plane. si alit est dānar et nō soluit: nō hz loci exceptio hec. p. C. veluti si patronum in ius vocauit.

Exceptioes qz fieri debuerit: pōt ad iudicij quartus modus: qz non sit qd fieri nō oportet: qz p iudicij habere multa exēpla: r in omni exceptione intentionis maxime. vt. s. eo. l. q. ac. m. Exceptio. puta rei quā vendidisti michi dñs non eras: postea factus dñs ei? vē dices. Et tradite. vt. s. de excep. rei ven. l. i. o. Iudicate. qz iudicari est p reo qui ius habebat: idē econtra si contra eū et soluit: vt. J. i. l. si quis cuz totum. s. plane. si alit est dānar et nō soluit: nō hz loci exceptio hec. p. C. veluti si patronum in ius vocauit.

De exceptiōe rei iudicate. Cui datur victori in quā r
nō victo: r quādo hic recita distin. quā habes. Ieo. si ma
ter. s. ij. ad quos transeat. vt. Ieo. si a te. s. iulianus. et. l.
itē. r. l. si mater. s. hoc iure. r. l. si cū ar. s. si. supple p simi
litudinē pacti qd est. s. de pac. l. r heredi. s. si. r. l. si de iur
fous. et. C. l. vn^o
er plurib^{us}. l. i. r. s.
de iof. test. posthu
mus. s. si qd. et. s.
da aduile. l. densi
ciasse. s. qrit inter
qd. et. s. l. si mat
s. hoc iure. in fi. r
s. si ego. et. s. si. et
Ie. l. exceptio rei
iudi. et. l. iudicate
quidē. i. r. et. s. si.
r. s. de re iudi. l. se
pe pti. et. s. de in
offi. testa. papinia
nus. s. si ex causa.
r de sta. homi. in
genū. et de libe.
agno. l. i. in fi. et. l.
si nō. fm. Jo.

De exceptione rei iudicate. Titu. ij.
Sentētia lata ptra vnū sup vna re nō parit exceptōem rei iudicate ptra alterum sup alia re. hoc primo. nec etiā ptra eū dē r sup eadez re si causa ppf quā fuit lata cessat. hoc secundo. si vero nō cessat tunc bene parit ptra eū dē r etiam cōtra aliū q̄ reputat eadem psona si iterū agat pro eadē re r ex eadē causa: s̄z intētēt actionē diuerfas. h. d. Pau. de ca. t. l. p.

Am res. p̄iudicū. ciuz.

vt r. s. n. i. mode
stin. null in casti^o
quos dicit no. C.
qd^o res iu. nō no.
l. i. r. fac. s. de trās
act. l. ij. l. p. n. s. Jo.
b. p̄iud. ad liber
tate vel legatū.
c. Ruptū. agna
tiōe posthumi.
d. Irriū. capi.
dimi. Accur.
e. Non iustū. i.
nō solēne. ad q̄ fa
cit. s. de fal. l. si qd
le. Accur.
f. p̄iudicūz.
pleni. sed q̄ie q̄le.
arg. s. de re iudi. l.
sepe. sed cōtra. s. de inoffi. testa. papinian^o. s. si ex causa.
Sol. vt ibi. nā ibi rūpit qd est: hic declarat: et sic hic ptra
nullū p̄iudicat. itē cōtra. s. de pigno. l. ij. in prin. Sol.
vt ibi. Accur.

Qui cū herede cū egit. petēdo legatū: s̄z sec^o in credi
tore habet. vt. s. ad trebel. l. cū hereditas ex trebel.
hodie idem in legato: vt in p̄trario. C. de peti. here. l. si.
lex tñ alia etiā in legataris idem dicit. vt. s. si cui plus q̄
per. l. falci. hoc autem s. i. s. Jo.
h. Tabule. verba exceptionis. Accur.
i. Cas. emancipato p̄terito. Accur.
k. Possit. quia fieret p̄iudicū p̄titiōi hereditatis
quā est propositurus qui petit contratabulas.
l. Omittente. vel expresse vel tacite per tēpōis cur
sum. Accur.

Cum res iter ali
os iudicate nul
lū alijs p̄iudic
cū faciāt ex eo
testamēto vbi li
bertas data est:
vel legatum agi potest: s̄z ruptū vel irritū: vel non iustū
dicat testm: nec si supatus fue
rit legatarius: p̄iudicū liber
tati fit.

Pone casum in terminis.
pater filium emancipatum p̄terijt:
r extraneū instituit: et legatūz
reliq̄t ticio: ticio cū vellet pete
re legatūz opposita fuit exce
ptio q̄ emancipat^o cōtratabu
las agebat: et postea volebat
agere p̄titiōe hereditatiō: r
sic succubuit ticius: tādē emā
cipat^o omisit cōtratabulas: dī

filio. cū emācipati mētiōē facit an idē in suo p̄terito. Rñ. tñ ab inuio ipso iure testm esset nullum nec tractu tēpōis p̄ualesceret. vt lsi. de ex here. liber. in pn. s̄z de eq̄tate p̄ualesceret vtiliter si ille su^o fil^o nichil auo care vellet. vt. s. de inuul. testa. l. filio. r. l. posthumus. itē

dic hic bonorum possessionē edicta lē. nā decretalē re: p̄diare non pōt. vt. s. de success. edic. l. i. s. decretal. Ac. n. Resitut. p̄ i integrū resitutio nē. vt no. s. de trās act. l. ij. s. i. r. facit. s. de act. r. obli. l. q̄ cuz herede. r. s. de p̄trabu. si p̄te: rti. r. s. de bo. lib. q̄dū. et. s. de iure fisci. l. apud. Ac.

Ullian^o. peti: tis. rei vēdi. p̄ Petat. ex eadē cā nō postea su perueniēt. r facit s. de pac. l. si vn^o. s. itē si pact^o. r. Ie. si qd cū totūz s. si. et s. de peti. here. l. postq̄. r. s. de con: tratabu. si post. s. illud.

Ei iudicate. solent. cū ha beāt legitimā ad ministratiōem pu blicā vel priuatā. publicaz: vt tutor vel curator: prius tā vt p̄curator: et iō si vic^o fuerit tu tor: curator: p̄cu rator: exceptio ob stat pupilo adul: tor: et q̄ p̄curator: rē dedit: et ecōtra. Ceterū si cōsicta p̄sona agat q̄ pōt

Re eadē re agere videt^{ur} I dem. D z qui nō eadem actiōe agit qua ab initio agebat: sed etiā si alia expertat de eadē re tñ: vt puta si quis mādāt actu rus sit: cū aduersarius ei in tu dicto sistēdi causa p̄misset: r p̄pter eadē rē agat negociōz gestozum: vel p̄dicat: de eadē re agit. recteq̄ ita diffinit euz demū de eadē re nō agere: qui

fine mandato agere. vt. s. de p̄cura. sed r he. si hec p̄so na vincat nō obstat exceptio dñio: nisi habeat ratūz. vt. s. iudicatū solui. l. ij. s. i. r. hoc in actore r ei^o parte pōt ha bere locū. Itē ex parte rei pōt locum habere: q̄ ad defen dēdi oēs admittunt oblati cautiōe iudicatū solui. quo casu si sentētia ferat. p̄ eo q̄ se obtulit defensionis: p̄derit exceptio reo si ab eo petatur. nō autē noceret ei: nisi esset tutor vel curator. vt. Ieo. si mater. s. hoc iure. r. facit. Ie ra. ha. si sine. r. s. de litig. l. i. in fi. Accur.

De eadem dūmodo causa petendi eadē sit q̄ ab ini ticio. r. p̄titiō iudicio. s. Jo.

Acturus sit. r. egit. als nō obstat rei iudicate exce ptio nisi egisset: r. sententia lata esset. Accur.

Negociōz gestoz. pone q̄ tenebat actionē mādāt ad decēz: postea illa deuoluta sunt in actiōe nego. gesto.

pnta q̄ a se nō exegit cū ip̄i ab̄itis gereret negociū si-
ne mādato postea. vt. s. de neg. ge. l. diuotio. r. s. māda-
ti. l. si remunerādi. s. apud iul. r. l. si negocia. r. facit. s.
de act. ep. nō ē nouū. et de iure iur. l. duob⁹. s. exceptio. et
C. de edēdo. l. edita. r. l. de ac. s. si q̄s aliud. r. j. eo. l. cū
queritur. s. 3o.

Singulis cō-
trouersijs.
vnā prouersā di-
cit vnā cām. l. fa-
ctū illud ex q̄ actō
nascit. de q̄ cū se-
mel actū fuerit q̄-
uis actiōe r occa-
sione aliarū actio-
nū nō dz iterū q̄ri
de eodē. saluo si nō
plus est i scō. vt
j. vi bono. rap. l. i.
Itē eo saluo si nō
fuit omēs cās p̄le-
cutus cū actio eēt
ḡnālis. vt. C. s. iu-
di. l. iij. r. s. fm hoc
pōt poni cas⁹ per
has. l. vi. s. de ac.
et obli. l. plura. et
s. de pec. le. hic q̄-
rif. l. r̄. r. s. de no-
ra. l. dicit. s. si. no-
etiā q̄ nō lz p̄les

Actiōes s̄ p̄ponere vt h.
plis an et. j. de re. iur. l. ne
s̄ p̄po mo ex. s. q̄tēs. ni-
nere li-
si in casu. vt. s. q̄p-
le. l. i. s. q̄b ait pre-
tor. et facit. j. de s̄-
bo. s. g. si qua pe-
na. itē no. ex eo q̄b
subicit de infini-
tate vitanda. ad
q̄b est. s. de dā. in-
fec. l. si finita i p̄n.
itē no. de cōsuetu-
die. sic. s. de pub.
l. si publican⁹. s. si
na. Accur.

Singulis cōtrouersijs
vnā prouersā di-
cit vnā cām. l. fa-
ctū illud ex q̄ actō
nascit. de q̄ cū se-
mel actū fuerit q̄-
uis actiōe r occa-
sione aliarū actio-
nū nō dz iterū q̄ri
de eodē. saluo si nō
plus est i scō. vt
j. vi bono. rap. l. i.
Itē eo saluo si nō
fuit omēs cās p̄le-
cutus cū actio eēt
ḡnālis. vt. C. s. iu-
di. l. iij. r. s. fm hoc
pōt poni cas⁹ per
has. l. vi. s. de ac.
et obli. l. plura. et
s. de pec. le. hic q̄-
rif. l. r̄. r. s. de no-
ra. l. dicit. s. si. no-
etiā q̄ nō lz p̄les

Actiones. i.
vnā actionē ex multis ad idem cōpetentibus.
c **S**ufficere. r excipi d̄re iudicata: lz alia actiōe agat
d **I**nerplicabilē. p hoc nō remouet q̄n liceat plures
actiōes. p̄stari: r palterā. p̄stamur q̄b petim⁹. verū
si p̄posta vna. p̄nūciatū sit cōtra me: obstat exceptio
si alia agā actiōe ex eadē cā: r dicētib⁹. i. n̄ explicabilis ef-
fer litū finis: et hoc fm q̄sd̄. sed hoc dic vt. s. de tribu.
q̄b in heredem. s. eligere.
e **P**ronūciarent. nunc p̄ actorem: nunc pro reo.
f **F**requens. i. consuetum est.

Singulis in toto est. vt r. j. de re. iur. l. in toto r pars.
In iure. vt in vsu fructu. vt si petij totū fundi
vsu fructu. et postea p̄tis: nā diuisionē recipit. vt no. s. de
vsu fructu. l. v. in cētis seruitutib⁹. sec⁹: q̄z in diuidue sunt. vt
s. ad. l. fal. l. i. s. si vsu fructu. l. 3. q̄dā etiā in eis ponit ca-
sum: vt si petij viā et postea peto iter q̄b nichil est: quia

proxius rē ip̄am nō persequit
Leterū cū q̄s actione mutata
experit dūmō de eadē re ex-
pertat: et si diuerso ḡne actiō-
nis q̄ instituit: videtur de ea-
dem re agere. **Da.**

Singulis cōtrouersijs
vnā prouersā di-
cit vnā cām. l. fa-
ctū illud ex q̄ actō
nascit. de q̄ cū se-
mel actū fuerit q̄-
uis actiōe r occa-
sione aliarū actio-
nū nō dz iterū q̄ri
de eodē. saluo si nō
plus est i scō. vt
j. vi bono. rap. l. i.
Itē eo saluo si nō
fuit omēs cās p̄le-
cutus cū actio eēt
ḡnālis. vt. C. s. iu-
di. l. iij. r. s. fm hoc
pōt poni cas⁹ per
has. l. vi. s. de ac.
et obli. l. plura. et
s. de pec. le. hic q̄-
rif. l. r̄. r. s. de no-
ra. l. dicit. s. si. no-
etiā q̄ nō lz p̄les

Qui petit totū et si cōb̄it
obstat exceptio rei iudicate si
postea vult petere p̄tē ex ea-
dē cā: sec⁹ si ex diuersa. **Pan.**

Singulis cū totū pe-
tisset partē petat / ex ce-
ptio rei iudicate nocet: nā ps
i toto est: eadē em̄ res accipit
tur r si ps petat eius q̄d totū
petitū est. nec interest vtrū in
corpore hoc q̄rat an in q̄tita-
te vel in iure. p̄. p̄inde si q̄s fun-
dū petierit: deide partē petat
vel p̄ diuiso vel in cūctio: dicē-
dum erit exceptionē obstat.
proide r si p̄ponas michi cer-
tum locū: me petere ex eo fun-
do quem petij: obstat ex ce-
ptio. Idē erit p̄bādū r si duo

tunc aliud peto: cū aliud sit via et aliud iter. vt. s. de fer-
ui. vt. p̄e. l. i. r. j. l. si mater. s. si q̄s iter. Itē pōt poni i he-
reditate q̄ est ius. vt. j. s. si. et. s. de pactis. si vn⁹. s. an̄pe.
itē pōt poni si p̄mo petij fundū postea vsu fructu. causalē
sec⁹ alit si formalē. vt. j. eo. l. cū argētū. s. si fundū. r fa-
cit. s. de leg. ij. cūz
filius. s. d̄is. Itē
facit. s. s. dā. ifec.
dies. s. si intrā. et
j. de s̄b. ob. l. qui
vsu fructu. r. j. e. rgi.
et. j. de s̄b. sig. l. re-
cte dicim⁹. s. si. r. l.
appellatione. r. j.
pupill⁹. s. si. est ar-
gu. contrarium.
i **P**roide. exē-
plū de corpore.
k **C**ertū locū.
non habita men-
tione partis.
l **N**ā nocebit.
vt. j. e. si cū testō ar-
gen. s. ij.
m **E**xcisus. ar.
j. s. de pign. ac. si
cōuenit. s. si q̄s.
n **L**apides. ex
eadē cā qua petij
fundū: aliud si ex
alia. vt. j. p̄ri. s. et
facit. s. de pact. si
vnus. s. antepe.
o **S**i ancillā p̄-
gnantē. i. quā di-
cebat p̄gnantē: s̄z
non erat.
p **I**d queritur
ex eadem causa.
q **F**ere. quare
dicit fere statim
subicit: sed in ce-
mentis r.
r **P**etit. et suc-
cubuit.
f **A**liud petere
hic est j. s. p̄ri. s.
Sol. vt ibi. item j.

corpora fuerit petita: mox al-
terutrū corp⁹ petat: nā noce-
bit exceptio. Idē si q̄s fundū
petierit: mox arbores exci-
sas⁹ ex eo fundo petat aut isu-
lā petierit / deitū areā petat aut
tigna vel lapides⁹ petat. Idē
si nauē petierit: postea singu-
las tabulas vēdicē. **S**i an-
cillā p̄gnantē petierit: r post
litē cōtest. cōceperit et pepe-
rit: mox partū ei⁹ petat: vtrum
idē petere videar an aliud ma-
gne q̄ntis est. et q̄dē ita diffi-
niri pōt: totiens eandē rē agi /
quotiēs apud iudicē postero
rem id q̄rit⁹ q̄b apud p̄lozem
q̄sitū est. in his igit fere⁹ oib⁹
exceptio nocet: s̄z in cemētis
et tignis diuersum est. nā is q̄
insulā petit⁹ si cementa vel ti-
gna vel aliqd aliud sūū petat
in ea cōditione est vt videatur
aliud petere. et etiā cū⁹ isula
est nō vtrūq̄ cementa⁹ sunt. de
nisq̄ ea q̄ iūcta sunt edib⁹ alte-
nis: separata⁹ d̄ns vendicare⁹
pōt. **D**e fructib⁹ eadē que-
sito est et de partu. hec est nō
dum erāt in rebus h̄mānis: s̄z
ex ea re sunt q̄ petita est / ma-
gisq̄ ē vt ista exceptio petito-
ri non noceat. **P**lane si in
restitutionem vel fructus vel

cit. s. de leg. ij. cūz
filius. s. d̄is. Itē
facit. s. s. dā. ifec.
dies. s. si intrā. et
j. de s̄b. ob. l. qui
vsu fructu. r. j. e. rgi.
et. j. de s̄b. sig. l. re-
cte dicim⁹. s. si. r. l.
appellatione. r. j.
pupill⁹. s. si. est ar-
gu. contrarium.
i **P**roide. exē-
plū de corpore.
k **C**ertū locū.
non habita men-
tione partis.
l **N**ā nocebit.
vt. j. e. si cū testō ar-
gen. s. ij.
m **E**xcisus. ar.
j. s. de pign. ac. si
cōuenit. s. si q̄s.
n **L**apides. ex
eadē cā qua petij
fundū: aliud si ex
alia. vt. j. p̄ri. s. et
facit. s. de pact. si
vnus. s. antepe.
o **S**i ancillā p̄-
gnantē. i. quā di-
cebat p̄gnantē: s̄z
non erat.
p **I**d queritur
ex eadem causa.
q **F**ere. quare
dicit fere statim
subicit: sed in ce-
mentis r.
r **P**etit. et suc-
cubuit.
f **A**liud petere
hic est j. s. p̄ri. s.
Sol. vt ibi. item j.

Singulis in toto est. vt r. j. de re. iur. l. in toto r pars.
In iure. vt in vsu fructu. vt si petij totū fundi
vsu fructu. et postea p̄tis: nā diuisionē recipit. vt no. s. de
vsu fructu. l. v. in cētis seruitutib⁹. sec⁹: q̄z in diuidue sunt. vt
s. ad. l. fal. l. i. s. si vsu fructu. l. 3. q̄dā etiā in eis ponit ca-
sum: vt si petij viā et postea peto iter q̄b nichil est: quia
tunc aliud peto: cū aliud sit via et aliud iter. vt. s. de fer-
ui. vt. p̄e. l. i. r. j. l. si mater. s. si q̄s iter. Itē pōt poni i he-
reditate q̄ est ius. vt. j. s. si. et. s. de pactis. si vn⁹. s. an̄pe.
itē pōt poni si p̄mo petij fundū postea vsu fructu. causalē
sec⁹ alit si formalē. vt. j. eo. l. cū argētū. s. si fundū. r fa-
cit. s. de leg. ij. cūz
filius. s. d̄is. Itē
facit. s. s. dā. ifec.
dies. s. si intrā. et
j. de s̄b. ob. l. qui
vsu fructu. r. j. e. rgi.
et. j. de s̄b. sig. l. re-
cte dicim⁹. s. si. r. l.
appellatione. r. j.
pupill⁹. s. si. est ar-
gu. contrarium.
i **P**roide. exē-
plū de corpore.
k **C**ertū locū.
non habita men-
tione partis.
l **N**ā nocebit.
vt. j. e. si cū testō ar-
gen. s. ij.
m **E**xcisus. ar.
j. s. de pign. ac. si
cōuenit. s. si q̄s.
n **L**apides. ex
eadē cā qua petij
fundū: aliud si ex
alia. vt. j. p̄ri. s. et
facit. s. de pact. si
vnus. s. antepe.
o **S**i ancillā p̄-
gnantē. i. quā di-
cebat p̄gnantē: s̄z
non erat.
p **I**d queritur
ex eadem causa.
q **F**ere. quare
dicit fere statim
subicit: sed in ce-
mentis r.
r **P**etit. et suc-
cubuit.
f **A**liud petere
hic est j. s. p̄ri. s.
Sol. vt ibi. item j.

et facit. §. de vsur. l. partū. Sed et in hoc qđ lite pendēte ex re petita prouenit: potē dici qđ si p se potē peti nō obstat exceptio rei iudi. als sic. vt. C. de iudi. l. i. r. C. de positi. l. iij. et facit. §. de rei ven. l. ex diuerso §. i.

a Partus. noīstui casus.

b C. Cenerit. hic dicit quando possessor cōdēnatus est. acur.

c Estimatio. qđ pro vel. et supple: estimatio eorum presūta est.

d Obijciendā. I. eo. l. euidenter. contra. Sol. bene dicimus cōdēnato proficere exceptionē: si tñ soluit vsoluere parat est. sed a tali prodesse liberet nos dñs. vel dic obijciatur exceptio l. eo in quovidef abolutus a re. f. cū pstitit estimationē cū sit ēptio. vt. §. pro emp. l. iij. r. §. de rei ven. l. eius rei. Itē cōtra. §. §. libe. ho. exhi. l. iij. §. pe. So. specialē ibi fauore liber tatis.

e Vel alio. vel pro etiam.

f Iudicij. id ē actionis.

g Petitis. rei vendicatione.

h Petat. hereditario iur. r. hoc si ex eadē cā ex qđ pūlo petū res singulas: idē ecōtra. secus autē si ex alio. vt. C. de peti. he. l. hereditatio. Itē quid si primo rem vnā petū r succubui: nūc ex eadē causa totā hereditatē peto an obstat exceptio. Rñ. quidā si ideo pmo succubui quasi non sim heres obstat. si vero quasi non sit hereditaria: tunc non ar. C. de euic. l. i.

i Hereditario. et succubuit.

k Petat. l. agat Itē dē debitorē peti. here. cū se hñdē contēdat. vt. §. de peti. he. l. nec vllā. §. fi. r. l. seq.

l De duci. vt. r. §. de pe. here. itē videndum §. fi. Tem parte. petita. et amissa.

S A te hereditatē. aliter si iudicatu ēēt nō eē meā.

C Meā eē. §. de hoc casu qđ dubitatio erat: Rñ. qđ qđā possidebat: vñ in illis fuit cōdēnatus. et sic p conse quentiā in alijs videtur abolutus. sed contra est. l. p.

p Nichil possidebat. quid si tunc possidebat: sed tñ abolutus fuit quasi nō possideret: si postea agit nō quid obstat exceptio rei iudicate: videtur qđ sic: vt als in pfe qui iurauit. nichil esse in peculio. vt. §. de iureiur. l. qui

etiam partus^a venēr^b estimatio: sunt: pñs erit dicere exceptionē obijciendā^c. Et gñā liter vt iulla. diffinit: exceptio rei iudicate obstat qđtiens inf easdē personas qđsto reuocaf vel alto^d gñe iudicij. et ideo si hereditate petita singulas res petat: vel singulis rebus petitis^e hereditatē petat^f exceptio ne sumouebitur. Idez erit probādū et si qđ debitu pete rit a debitore hereditario: dei de hereditatē petat^g: vel cōtra si añ hereditatē petierit: r post ea debitu petat. nam r hic obstat exceptio: nā cū hereditatē peto et corpora et actiones omīs qđ in hereditate sunt vidētur in petitionē deduci.

I Tem parte fun Iul. di petita^m si famillē hereditate: vel cōt diuidūdo agit eque exceptioē sumouebit.

A bolutus in actioē reali vel mixta ex eo qđ nō possidebat si postea incipiat possidere pot iterum pueniret nō habet exceptionem rei iudicate.

S Pau. de ca. **U** p. §. A te hereditatemⁿ

iurasse §. si pater. Contra videtur qđ non cum sit male abolutus nec possit dicere se per iniuriā abolutum vt. §. de lega. l. si feruus pluris §. i. r. de iudi. l. si ptoz. in terrogabitur em ante snlam possidebat: et sic p mendacium tunc videtur abolutus: et sic non nocet exceptio. an postea cepit et tunc nō ob.

petam cum nichil possides: deinde si tu cepis aliquid possidere iterum hereditatez a te petam: an noceat exceptio ista: et putē sine fuerit iudicatum hereditatē meā esse: siue aduersarius qđ nichil possidebat^a abolutus est: nō nocere^b exceptionem. Si qđ fundū quem putabat se possidere defenderit: mox emerit re fm petitorē iudicata an restituere cogatur: r ait nerati^c si actori iterum petenti obijciatur exceptio rei iudicate: re plicare^d eum oportere de re fm se iudicāta.

Exceptio cōpetens contra auctorem transit contra singularem successorem non sic econuerso: et eodē modo exceptio competens singulari successori non transit ad auctorem: re ad ipsam reuerfa. Pau. de ca.

I ulianus scribit exceptionem rei iudicate a persona auctoris ad emptorem transire solere: retro autem ad auctorem ab emptore reuerti non debere. Quare si heredita-

euidenter. stultus tñ est qđ prima ac. agit et nō executioi sententiā petimādar: vel aliter dic casum. pmo abolutus fuit qđ nō possidebas: postea emisti et possidere cepisti. deinde actor egit et obrinnit: et tūc iterū agit actione prima. vel tertio pñficiatū fuit re esse petitoris et reus abolutus: qđ nō possidebat nec dolo desierat possidere: et sic vterqđ vincit. §. tūc quō pot abfolui cū lite cōtestata nō sit condēnādus. vt. §. de rei ven. l. is qđ. Rñ. ibi asserbat se possidere hic nō: nec fuit hic interrogat^a an possideret. et facit ad si. §. I. eo. euidenter. et. §. de pigno. si fundus §. creditor.

Replicare. ne ei contra quē iudicatu est. pñt rei iudic. exceptio. vt. I. eo. euidenter.

Solere. qđ actori añ veditioē ppetebat. vt. Tit. l. l. pe. §. pe. r facit. C. de euic. l. ēptoi. r. I. e. si mf. §. iulian^o. Itē ecōtra vt noceat emptori qđ veditori nocebat. vt. §. de pig. si superatus §. fi. et. I. eo. l. exceptio.

Non debere. f. si reuertatur ad veditore res vel p redhibitionē vel p pactū legis cōmissioe vel adiectiois

ptio. an postea cepit et tunc nō ob. exceptio: si iō fuit abolutus quasi non possideret. si nullis quesho fit dicto §. si pñ. Sed dicā qđ hñmō interrogatiōibus respondere non tenetur fm Jo. r sic habet exceptionē ex iniuriōsa snla. et adde qđ not. I. eo. si quis ad exhi. et facit. C. ad exhi. l. neq. et. I. e. si rem meā. r. l. si quis ad exhi. r. §. de procu. l. si post datum. a. §. q. Non nocere. qđ vtriqđ pro me iudicatum videtur.

Si quis fundum. fundū quez putabas te possidere cepisti defendere et cōdēnat^o fuisi: deinde fundum emisti r possides cepisti: si petitor agat actioē pūla qua egit quādo obtinuit: et tu opponas excep. rei iudi. ipse repli cabit de re fm se iudicata. vt. I. eo. l.

in die: quibus casib' lata s'nta p emptore vel contra est nec pdest nec nocet reditoui sm quosda. s'z Jo. dicit i p- ducis casib' transire: q' redhibitio talis similis est ven- ditoni: et sit accessio possessiois reditoui. vt. s. de acqui. pos. l. p'ponius. s' p'erea. r. s. de vsuca. l. si h'olem. et. j. titu. i. l. si duobus

s. vendidi. Et qd hic de intellige eo casu qn res redit' ad reditorem: q' ce cidit eptoz a pos- sessioe et reditoz accepit sine victo quib' casib' non prodest agenti et vincit i empto- re vt substitit. nec nocet si emptor vt cit. vt. l. pri. s'z cer te sic no esset d'ria si dicas sine titu- lo redire: cu' r' idē esset si et p'm' trā situs esset sine ti- tulo quod hec lex vult ee d'riam. vñ teneas prima' et redde rōnē: q' reditozis infest p- desse emptor: sed no ecōtra. vt. s. de pac. l. si de iustis nec obstat de ac- cessione possessio- nis: q' hic homi- nis facti r' labor ibi no. vel de ter- tio q' emptor fuit absolutus anteq' emerit et postea emit r' adē redhi- buit. r' facit. s. de pign. l. iij. s. fi. r. s. qd q'sp iuris. l. iij. s. si is. et de sui.

l. pro parte. Sed ar. s. de iureiur. l. duob' s. i. r' de pec. questu. s. si annua. et de pac. l. si cū emptore. in p'n. r' ad trebel. l. facta. s. si heres.

a Rē. s. eius hereditatis quā possidebas: s'z ego asse- rebā me heredē verū qd tu negabas.

b Si ea. s'ba exceptiois: recte ageres si ea rē. Tē si vict'. ab eptore: p'ea actioe i rē a te petiero d' Tu. l. possidens.

S Mater. ex senatuscōsulto. tertuliano: ex q' m'ies vocant ad hereditatē filiozū. vt in l. iij. ad tertulia.

f Uēdicauerit. g'haliter p'posita petitione sua. d. s' rupto. agnatioe postumi. r' hāc solā cāz allegabat h' Substitutū. de iure. i Substitutū de scō.

k Sed ex causa. s. q' est mater: als secus. vt. j. pri. s. deniq' rē. et. s. eādē. vel q' non rei vendi. sed actione mixta egit. et sic non ob. j. s. deniq' rē. et. s. eādē. vel q' persecuta est vñā causam. ar. C. de iudi. licet. hoc no va- let. vt. j. pri. s. deniq' rē. vel q' postea agte sunt tabulē. vt arg. s. de transac. de his. r. s. de interro. ac. l. de etate.

Sex causa. et dic per in integrum resti. secus si trāsegit quia tunc etiam sine restitutione. vt. s. de transac. l. iij. s. i. r' ibi plena dixi. et facit. s. de in iustitia. l. habebat. et de inoffi. testam. l. eum qui. r. C. de impu. r' ali. sub. l. p'cibus. Accur.

egit rupti testamenti. In actione reali si est peti- tio generalis et p'secutio spe- cialis obstat exceptio in om- nibus casibus: secus si vna cau- sa specialiter exprimat. hoc dicit. Bar.

Deniq' et celsus scribit: si hominem petero quē ob eaz rem meum esse existimauit q' michi traditus ab alio est: cum is ex hereditaria causa ef- set meus: rursus petenti mi- chi obstaturam exceptiones.

Si quis autem fundū pe- tat suum esse eo q' ticius euz sibi tradiderit: si postea eum alta ex causa petat / causa ad- lecta nō debet summoueri ex- ceptione.

Exceptio competens ven- ditou transit in emptorem. Pau. de ca.

Item Iulianus scribit: cum ego et tu heredes ticio exti- tisset: si tu partē fundi quez totum hereditarium dicebas a sempronio petieris et vict' fueris: mox eandem partem a sempronio emero: agent' tibi mecum fami. hercis. obstatit'

ui. vt. s. si quis autem. et hoc si ago ex veteri dominio. Si vero ex superuenienti post sententiam non nocet ni- si fingatur ei et tunc competisse. vt. s. eandē. Secun- do casu si egi personali non nominata origine petito- nis in libello: aut prosequor simpliciter dicens debitum non allegans causam: et tunc nocet in omnibus. vt. C. de anna. exceptio. l. fins. aut ex certa causa vel causa prosequor: et tunc licet in omnibus noceat: replicabi- tur tamen. vt. C. de iudi. licet. et de his etiam nota. C. ad exhiben. l. neq'. Accur.

Traditus. hoc non expressit. als contra est. j. pro- xi. s. Accur.

Ab alio est. als esset. Si quis autem. facit. C. de ingenu. manumf. l. pe- nulti. Accur.

Obstatit. et ita per adiudicationem res subducit- ur de iudicio sicut alias per vsucapionem. vt. s. fami. hercis. sed et si. facit. s. familie hercis. l. heredes eius. s. describit. Accur.

Si hōlem. nō adiecta cō: sed ab solute. nō tñ re' te nebatur recipere talem libelluz. vt no. C. de anna. ex cep. l. si. r' distigue qā aut ago reali aut personali. p- mo casu si absol- uitur q' non pos- sider: ago postea l- cipiente eo possi- dere. vt. s. eo. si a te. in p'n. r' j. si rez. et. l. si q' ad exhi. et. C. ad exhi. l. de- niq'. nā cessat cā absolutiois. vt. s. eo. l. si a te. r' l. ij. si vero absoluit qā non probō me do- minū: nocet in re- petito non in alia vt. j. eo. ex testō. s'z et in eadē obstat si generaliter pe- tit'. i. origine peti- tionis i libello nō nominata obstat licet ex alia tunc putare' me dñm: s' nunc: vt hoc. s. deniq'. r' j. s. eandē. in si. s. qd ra- men fallit in ma- tre quia mater vt in primo r'iso hu- ius. l. secus autēz si originem noia-

a Nam et si te. mutat personas. i. ego qui fui supatus a venditore tuo fuisset superatus a te eandem est.

b Petissem. et succubissem. Accur.

c Eadem causam. non solum identitas personarum facit eadem causam esse. vt. §. pri. si identitas originis petitionis.

d Origo. origo petitionis: et causa petitionis idem est. vt. §. e. et an eadem. in prin.

e Petiero. et succubero.

f Horem. causa adiecta et victus. §. si.

g Alia causa non uia. non implicat dictio alia: quia nullum dominium primo habui. et sic etiam intentionis et rei iudicatis competit exceptio. si vero adquisiui nulla coepit. vt. §. eo. si is qui heres. in prin. vel dic quod dominus eras: si nunc ex alia causa extrinseca sum dominus. vt. §. ibi forte. et. §. q. ro quid si possidebat aliquid rem tuam quam petisti et victus fuisti: deinde ad te peruenit possessio eiusdem rei et eam vendidisti et dominum transulisti: postmodum ab eo emisti vel ab alio cui emptor vendidit. iterum peruenit possessio ad eum qui te vicit: tu agere vis.

h Eum: quia ex noua causa factus est dominus: quare utrum possis? Res. obstat exceptio rei iudicate cum et a quo postea emit eam obstat. §. in. ite quod si dominus antea euincere creditorem obligauit: et peruenit fuit: deinde creditor ex pacto vel ex lege tunc vendidit: et postea quodam dominus a tunc emit: nunc quod obstat exceptio? Res. non: quia ei a quo emit non eam obstat. vt. §. l. §. si.

i Tribuat. ex qua nunc ago.

k Quem petieram. ab aliquo qui possidebat meum hominem antea caperetur. §. 3o.

l Non nocebit exceptio. et facit ad hoc. §. ad exhi. de eo. §. septius. et. §. l. si is qui heres. in prin. et. §. de da. in fe. da. §. si is qui. et. §. de excusa. tuto. l. est ex oratione. et. §. de tras. l. q. cum tu. i. r. et. §. de euic. l. uedicate. et. §. de iur. l. duobus. §. exceptio. et. C. de peti. here. l. hereditas.

m Dominus. puta emi rem medio tempore. vel dominus fecit me heredem. Sed quod si ex testamento illo legati iure petissem et succubissem? Res. si ideo quia non dominus exiterat conditio: non obstat exceptio. si vero quasi non legatus: forte secus: quia non accidit postea noua causa quod hic exigat.

n Petam. et succubam.

exceptio: quia res iudicata sit inter te et venditorem meum. nam et si a te eandem partem petissem et agere familie hereditatis de: exceptio obstat quod res iudicata sit inter me et te.

¶ Si in actione reali proponatur petitio generalis absolutoria lata parit exceptionem rei iudicate ex omni causa que tunc coepetebat: secus si ex causa que de nouo supueniat nisi fingat retro coepetisse. Bar.

¶ Eandem causam facit etiam origo petitionis. Leterum si forte petero fundum vel hominem: mox alia causa noua post petitionem michi accesserit quam michi dominium tribuat: non me repellit ista exceptio: nisi forte intermissum dominium medio tempore rediit quodaz postliminio. quid enim si homo quem petieram ab hostibus fuerit captus: moxque postliminio receptus: hac exceptione summouebor: quia eadem res esse intelligit. At si ex alia causa dominum fuerim nactus: non nocebit exceptio: et ideo si for-

n Rursus petis. sed nihil quid ex pluribus causis possum habere dominium: videtur quod non. vt. §. de acqui. pos. l. iij. §. ex pluribus. at hic inuit quod sic. Res. cum cepit eam meum ex scda causa desistit ex prima. vt. §. ad leg. fal. fund. legato. et de leg. i. si michi sempronium. et de here. l. i. l. iij. §. qui fidelis.

o Hec noua. argu. contra. §. ad. l. rho. de iac. l. na. uis. §. si.

p Non facit. scilicet parere nouam petitionem.

q Non parit petitionem. nisi in casu. vt in prin. huius legis.

r Na qualectumque. civile vel naturale sunt. §. 3o. dum tamen directe. et dic civile per usufructum. et naturale per traditionem et alios modos. vt in situ. de usu et habi. §. fina. Alij dicunt directum vel utile: vt coprobet quod dictum est. §. de euic. l. minor. §. i. Sed per §. 3o. quod cum simpliciter nomen dominij perferat: ad directum non utile referat. vt. §. si ager vec. l. i. §. q. in pers. petuum.

¶ Si quis iter petierit/deinde actus petat: fortius defendendum aliud videri tunc petitum/aliud nunc: atque ideo exceptionem rei iudicate cessare.

¶ Si quis iter petierit/deinde actus petat: fortius defendendum aliud videri tunc petitum/aliud nunc: atque ideo exceptionem rei iudicate cessare.

¶ Unde et quod. i. et quod quod causa. §. 3o.

¶ Unde et quod. generaliter. p. possit ad adiecta ca.

¶ Deduxit. ni-

si forte in principio petitionis sue ex ea sola causa putabat se dominum esse: illud ab initio non existit. vt. §. l. si ex test. quod non puto hic verum ut ibi dices.

¶ Aliud. immo idem. et sic repellit. vt. §. eo. egi. q. est contra. Sol. tibi ex eadem causa: hic ex diuersa causa alia sit seruitus itineris. alia actus. vt. §. si ser. vel. loci. §. i. l. 3o. quo ad commoditatem actus? et inquit etiam iter. vt in situ. de ser. §. actus. vel quod tibi scdo petis: est pars integralis primi petiti: vel econtra hec pars subiectiua non integralis. non est enim iter pars integralis ad actum: cuius actus sit per se integra seruitus: l. 3o. sit subiectiua quo ad commoditatem. §. R. soluit quod hic peto postea actus: ita quod non inquit iter etiam quo ad commoditatem. i. vt possim ire cum iumento: si non solus per me: sic dicit esse actus sine itinere etiam quo ad commoditatem. vt. d. l. l. o. ci. §. i. Item op. quod videtur iter pars integralis: quia quod si pulsas primo actus et postea iter: p. inde est ac si primo totus et postea parte: sic non videtur valere stipulatio. vt. §. de §. ob. l. q. usufructus. et de noua. si pupillus. §. si. Et dic ibi nil sit: vt. l. fiat nouatio: attamen valet stipulatio. Item op. §. eo. si cum argenti §. si fundus. §. ibi petebat postea usufructus

ex eadem causa qua primo petieram fundi: qz causale petebat per negotia: non formalem per cofessoria. facit de accep. et per iusturandū. §. si tamen viam. h. 30.

a **D**educunt. intentione officij seu legitime administrationis. non sic in cōiuncta persona. vt dixi. §. eo. l. iij. b

c **E**numerabi tur. sed quare magis ex parte rei qz actoris defēsor cō numerat: Rñ. qz quilibet defendit etiam sine mādator: sed non agit. vt C. de procura. l. exi. gendi.

c **D**educit. vt si lata sit. p. defēso re exceptio. p. sit dño. sed p.tra eum lata minime: nisi secuta ratiō habitio ne q. mādator cō paratur. vt. §. de iudi. l. 3. de p. cur. l. plauis. §. cer te nec lata p. de fēso re p. derit do mino nisi habeat ratū. sed idem ex parte agētis cui noie aliquis sine mādator agit sine dubio est obtinen dū: vt habēdo ra tū nocet: p. profir: als non. vt. Item ra. ha. l. iij. §. fal sus. r. §. de iudi. l. licet. r. §. de p. cur. l. in cause. Quā er go differentiā in duat hic Rñ. qz

c **F**ilius in potestate pot acq rere patri exceptionem rei iudicate. h. d. Pau. de cast.

c **S**i qd hōiem a filiofamill as petierit: deinde eūdē a p. petat/locū hz hec exceptio.

c **S**ententia lata p.tra me no cet ei qui postea causam ha buit a me super eo sup quo la ta est: nisi ratiōe noui facti: sed ei qui causam habuit per p. non nocebit. h. d. Pau. de cas.

c **S**i egero cum victio aque pluue arcende: deinde alteru tet nostrum p. dium vendide rit: r. agat emptor: vel cum eo agatur: hec exceptio nocet: §. de eo opere qd iam erat: factū

facilius admittitur quis ad defendendū sine mandato: quia admittitur etiam si constet non habere mandatum quod non est sic quando agit.

d **S**i qd hominē. quē filius psonali actione p. n. p. liter debebat. vel hic scdo quem pater d. i. r. p. t. debebat existente filio patris defēso re. vt. §. de iur. iur. l. quan to magis. r. C. de procura. l. exigendi. et sic fm p. n. m. ca sum ago scdo contra patrē et eadē causa r. e. sed cū adie ctione de peculio. quid ergo de rei vendi. Rñ. idem ca ra tione: qz filij res patris intelliguntur. et quasi vna perso na fm iuris ciuilis artificij. vt in l. de iur. stipul. §. ei vero. hoc si fuerat in potestate. si vero est emancipatus: si quidē pater habeat ab eo causam: vel qz emit vel quia l eadē re vsum fructū habet: idē. s. vt habeat locū exceptio alioquin non: multo magis ergo si est in potestate r. con uenit postea p. q. t. n. e. r. r. o. n. e. v. s. u. s. t. r. u. c. locū hz exceptio.

e **S**i egero. et succubero.

f **E**mp. qui emit ab actore.

g **A**gatur. excipiendū fm quosdam.

h **E**rat. nō de eo qd post. vt. §. de aqua plu. ar. Latte ius. §. si. sed §. vide qz etiā p. futuro dāno ex ope daf aq plu. ar. act. si ergo postea agat deberet nocere exceptio.

sed non est ita: qz licet. p. futuro dāno def. non tamē. p. fu turo facto vel opere. vt. §. de aqua plu. ar. cen. l. i. §. i.

i **P**etierat. et tu absolutus fueras.

k **D**ederit. soluta conuentione.

l **P**ignoratitia. i. hypothecaria.

m **E**i. scilz scito. **n** **P**ignoratiti am. i. hypotheca nam. et hoc si fuit ignorans cū age bat debitor. alio quin nocet: vt. §. de re iudi. l. sepe. r. §. e. l. iudicate. §. si debitor. r. §. de pigno. si sup. ratiō. in prin. **o** **P**etit. titius et succubuit. **p** **D**edit. sc. io. qd §. si ante sen tentiam latā: Rñ. obstat ei rei litia giose exceptio: qz rei litigiose inhi betur alienatio. vt C. de litig. l. fina. r. C. de reb. alie. nō ali. l. si. et i. aut. de non alie. §. alie nationis.

q **R**ei. s. scito. **q** **U**m querit. **q** **C**orp. sit. qz qz f. alio corpe ob stat. vt. §. §. v. s. u. s. r. si actio. §. i. que est contra. So. vt. ibi. **q** **I**tem argu. p. tra. C. de liber. cā. l. si. et hoc de corpore ex pone. §. l. et an ea =

q **U**m querit an hec exce ptio noceat necne: ispl ciedū ē an idē corp. sit. **q** **U**l. p.

q **U**antitas: eadem: idē ius. **q** **P**aulus.

q **E**t an eadē cā petēdū: r. an eadē p. d. tō psonaz

q **U**antitas. quo ad essentia. nā si primo (dē. §. i. r. nunc. v. petam. repellor. Idem e contra si primo quinqz nunc. r. repellor. quantum est in quicqz. vt. §. c. si qz cum §. nec interest.

r **I**us. vt. r. §. e. si mater. §. si quis iter. r. l. si quis cū totum. circa prin. et caue: quia hic tria ad vnum tendūt salicet circa eadē rem.

r **E**t an eadem. si est eadem repellor: als nō vt hic. r. §. l. si mater. §. eadem. r. l. de eadem. et no. de hoc §. si mater. §. deniqz.

r **P**ersonarū. i. an eadē p. sone vt h. r. §. c. l. si qz cū tō tū. §. g. h. l. i. t. qd large acapē vt cōprehendas successo res actoris r. rei vniuersales r. etiam in rē: non qñ redijt ad venditorē. vt. §. si a te. §. si. Item p. p. h. e. d. u. n. t. p. sone quas nō. §. l. rei iudicate. r. l. si mat. §. hoc iure. r. §. si qd hominē. Itē qd plus est quādoqz etiā extraneos oīno in terpretor. easdē psonas. vt. §. de re iudi. l. sepe. r. §. si ma ter. §. si. Sed certe r. si hec tria cōcurrunt qñqz nō obstat: vt r. si absolutio fiat ab obseruatione iudicij. vt. §. de iudi. l. nō idē circo. §. si. vel p. p. t. er. m. e. p. t. a. c. t. i. o. n. e. vt. §. si mē for sal. mo. l. i. §. ideo. vel si agat iure speciali: vt minor vel h scus vel si hō. vt. C. de sen. aduer. si. l. i. r. C. si aduer. rē

pater et filius vna per sona cō sentur.

Liber Sextus.

iudi. per totum. r. s. de iudi. si pretor. r. s. de iureiuran. l. admonedi. r. de rei iudi. l. imperatores. Accur.

a **C**oncurrunt. vere vel interpretatiue.

b **C**utilitate. que est vt finis sit iurium. vt. s. pro suo. l. fi. et dic pinguius. i. largius q̄ verba patiatur. vt. s. de ser. vt. pre. seruitutes

s. si sublatum. et est exēplū in quātitate corporis aucta vel minuta. vt. f. eo. si cum argētum. s. i. Item da alia exempla in quantitate aucta vel minuta r. qualitate etiam mutata. vt. s. si quis cū totū per totam. l. r. f. eo. l. legi. et. l. si fundū meū. et. f. cit. s. de iudi. l. p. ponebat. Sed ar. cōtra. s. de pigno. ac. si cōuenerit. s. si quis. r. s. ad ex. hi. l. iulian. s. sed et si q̄s. r. s. d. vsu fruc. l. qui vsu fructū aree. in p̄n.

c **C**penit. r. succubuit.

d **C**acrescit. vt. r. s. de vsu fruc. l. si ticio. in fi. et de vsu fruc. accref. interdum. r. arg. f. de excep. l. r. per iustitrandū. s. i. Sed nonne agendo modo habeo necesse dicere michi legatū q̄ amisi: r. sic me collegatariū vt accreuerit: Rñ. primo dicā q̄ accreuit: r. secūdo causam quare accreuerit. r. sic non est proxima causa illa. ppter quā videor repelli. vt ar. f. e. si is qui heres. i. rñ. v. l. dic q̄ p̄mo succubui in parte socij tunc non aucta: nō in mea: immo obtinui in mea. vel dic verius distinguendū qua ex causa succubui. an qua non fuerit michi legatū: an qz non vtendo amiseram. vt no. in. d. l. si ticio. in fi. et hoc secundo modo accipitur hic.

e **C**actiones. assignat differentiā inter act. in rem simpliciter propositā. l. non expressa causa: qz emi a tali. vel qua ex tali successione p̄p̄nt michi dominū. r. persona lē: vt peto. r. certi p̄dictioe vel et fundū. et est in hoc differentia: qz in reali licet in processu vnā postea causam. psequor: nō prodest quin repellar ex rei iudicate exceptioe quacūqz cā ago modo ex eo q̄ tunc competit. nam cū ex vna cā tñ possit esse mea: ex ea videor deduxisse in iudiciū: ne als videar ex nulla. sed in psonali si vnā psequor agēdo: postea alia nō obstat: qz illā solā videor in simplici p̄tione cōprehendisse quā postea psequor: cū ex illa r. ex hac q̄ nūc ago possit michi deberi: si q̄ excipit replico et sic nō obstat cum effectu. vt. C. de iudi. licet. r. facit in. fi. de leg. s. si rem. r. de act. s. sita qz.

f **C**debeat. ex plurib⁹ causis. q̄ dic p̄ exēpla. vt. s. de act. ep. l. nō est. r. C. d. pe. he. l. hīditas. et. i. h. de leg. s. fi. r. f. de act. r. ob. si is q̄. r. C. de ioffi. ref. l. eū q̄. r. l. s. maiores. et. s. de arbi. l. d. reb⁹. Sz arg. tra. s. de nec. l. in deli

g **C**Obligaciones. als acciones. (cra. s. fi.

que nisi omnia cōcurrunt alia res est. Itē corp⁹ in hac exceptione non vtiqz omnia p̄stina qualitate vel quātitate serua ta: nulla adiectioe diminutioe ve facta: sed pinguius pro cōmuni vtilitate accipit. **C**ut cum partem vsu fructus habet totū petit: si postea partē accrescentē petat non summo uebit exceptioe: qz vsu fruct⁹ nō portioni sed homini accrescit

CActio personalis simpliciter proposita restringit ad causam quā quis in iudicio est p̄secutus: sec⁹ in reali. h. d. B.

CActioes⁹ in psonā ab actio nibus in rem in hoc differunt: qz cum eadem res ab eodē michi debeatur: singulas obligatiōes⁹ singule cause⁹ sequū tur: nec vlla earū alterius peti

h **C**Cause. cū primo tract⁹: r. ex eo obligatio: et ex obli gatione ouat actio. qd̄ vocat h̄ cām que sequitur obligatio Cause iure va: dat: vt peto sicut ex stipulatiōe debiti ḡhali certi cōditioe. nā nō trahit ad telhū si idē sicut⁹ debeat ex testō. tur.

ione viciatur. at cū in rē ago non expressa causa ex qua rē meam esse dico: omnes m̄ cause vna petitione apprehēduntur. neqz enim amplius q̄ semel res mea esse pōt: sepi⁹ autem deberi potest.

CSuccumbēs in possessioe non prohibetur agere petitorio. h. d. Pau. de cast.

CSi q̄s interdicto egerit de possessione: postea in rē agens non repellitur per exceptionē: quoniam in interdicto possessio: in hac actione proprietates vertitur.

CAd possessionem vnus cōtrarioum sequitur destructio alterius: sed ad destructionem vnus non sequitur alteri⁹ constructio. h. d. Pau. de cast.

Causis.

esse mea nisi ex vna cā: qd̄ mirū si vna petitiōe excludar ab ea qualicūqz sit. f. petiō. vt arg. s. de acq. pos. l. iij. s. ex plurimis. Item queritur an idē dici possit in actione hypo. nam eadem res michi r. aliū pōt esse obligata. Itē michi ipsi ex multis causis pōt esse obligata. Accur.

m **C**Omnes. quibus allego meā: non quibus est mea. ne obit. s. de acq. pos. l. iij. s. ex plurimis. et fm hoc fa cit. s. si mater. s. eandem. in fi. sed contra. s. de euc. l. m. noz. s. i. sed dic vt ibi.

n **C**Apprehēduntur. ratio ista pot⁹ videt in contrariū. nā qz pluribus ex causis pōt res deberi: plures debēt intelligi venire in iudiciū. Itē qz ex vna cā tñ pōt ee mea vna tñ venire debet: sed sec⁹ est. nā actione in psonā simpliciter. pposita si cām vnā fuero. psequor: r. succubue ro: agā ex alia. quare: qz illā solā intelligor deduxisse in iudiciū. et hoc ideo dico: qz ex illa michi deberi potuit Itē potest esse qz debetur ex hac quam propono. Et vbi actionē in rem indistincte. ppono r. vnā cām psequor et succubo: postea non admittor. quare: qz aut ex hac no ua cā sum dñs: aut non: si sum dñs ergo hanc cām nō videor primo deduxisse in iudiciū. nā cum petero simplici ter vt meū: absurdū est dicere qz veniret ex cā ex q̄ nō sum dñs: lz eā nō sum. psequor. nec h̄c pōt dici. vt. s. f. qz mea erat ex illa r. ista cā: qz ex vna tñ suz dñs. si h̄o ex hac no ua me nō esse dñm dicerē: meū excluderē fm Jo. r. ago.

o **C**Si quis interdicto. adij. scende: vel recupande vel retinēde. poss. m̄ dñs. r. dic egerit r. succubuit. r. fa. s. vti pos. si duo. s. fi. r. s. de acquir. pos. l. naturaliter. s. nichil r. s. de vi r. arma. l. cum fundum. s. fi.

p **C**Possessio. f. veritur.

vt. f. de act. r. ob. l. si is. vel dic qz obligatiōes vocat cō tract⁹ vel q̄si: deli cta vel q̄si: ex q̄s ouunt obligatiōes: et cās vocat obligatiōes q̄ sūt cā agendi. vel ter tio cās vocat exp̄s sionē: obligatiōē vocat q̄ exp̄mit: q̄si diceret cāe exp̄s sioe restringit ad cām q̄ exp̄mit tur: vt plures nō comprehendat. i. Carū. f. obligatiōnū vel causarum. Accur. k **C**Petitione. in p̄cessu iudicij declarata. l. Ex qua. sta tim ab initio. sed postea ex p̄mo. ad quod facit. s. c. l. si mat. s. deniqz. cū em̄ res non possit

Sinter me et te. rem iudicatum. pro me. **E**ffe. iudicatum sit.

Docebit tibi. in omni casu agendi ex talis finis est questum etiam nole illarum rerum quas ille non possidebat: si tibi pnciatu fuit vt i lra et q h. f. d. i. tas ad me pnciebat. vt. s. diureiu. sed et si possessor.

Sinter me et te contro- uersia de hereditate sit et quada res ex eade tu possideas: quada ego: nichil vetat et me a te: et inuice te a me hereditate petere. q si post rem iudicatum a me petere ceperis: interest vtru mea esse hereditate pronunciatu sit: an contra na si mea esse nocebit tibi rei iudicate exceptio: q coipso q mea esse pronunciatu sit: ex diuerso pronunciatu videtur tua non esse. si vero mea non esse nichil de iure tuo iudicatu intelligit: q poterit nec mea hereditas esse: nec tua.

Euidenter. peti- tum fundu rei iudicate et obtinui. Itē peto eum dēra vendi. excipis: q iudicatum sit. replico quia p me: vt. s. si a te. s. i. et ar. s. de rei ve. ex diuerso. s. vbi. Sed s. C. de vlt. rei iudic. l. si. vbi noua actio p sententia. sed dic no uatur ad bonu a- ctiois vincētis: qz datur exceptio: vt ibi dixi. Itē contra C. si plures vna finia. l. i. et. ij. et. s. m. si madato. s. paulus. et. j. de ap. pel. si qui separa- tim. s. quonens. et. s. de re iudi. l. pau- lus ridet eos. qz bus dicit vnliter teneri cōdenatos: etiā si plus insolis- dum tenebantur.

Euidenter enim iniqui- sum est proficere rei iudicate exceptionē ei contra quem iudicatum est.

Absolutus ex eo q non possidebat nec dolo desijt possidere si de nouo possidere incipiat pōr itez cōueniri. Pau. Cai.

Srem meā a te petero tu autē ideo fueris ab- solutus q probaueris sine dolo malo te desijisse possidere: deide postea ceperis possidere:

Sol. scata est ibi absolutio solidi: coipso q fit cōdenatio simplr. Itē s. de iure au. an. l. ij. Sol. vt ibi. Itē s. C. de possi. l. iij. Sol. vt ibi. Itē s. e. si qs cū totū. s. plane. So. s. i. re meā. pbaueris. hic non duo mirabi- vt ibi. lra. pntū q qs presumit possidere qd aliquādo pos- sedit. qd est ptra Jo. sed dic hoc pbari coipso q cōtrariū non probat. vt no. C. ad exhibē. l. non ignorabit. et. C. de pba. l. siue possessor. Scdm q quis presumit in dolo nisi cōtra pber. ad qd est sic. s. loca. l. si qs fundū. s. impator. et. C. de peri. m. l. pe. et sic est ptra. s. de pba. l. quonens. s. qui dolo. sed et hic dic probari coipso q contrariū nō pbatur. argu. C. qui mili. non pos. super seruis. et. C. de testa. l. omnium. vel dic in vtroqz probare admissum nō iustum. et potes hic addere quod no. s. de iuricū. l. q iur- raste. s. si pater. et facit. j. l. pri. et. s. de noxa. quotiens. s.

si iustum. et. s. de pecu. l. questum. s. is qui.

Squis ad exhibē. rei iudicate. Quid si iudex cū sim- pliciter absoluit non adiecta cā quare: Rñ. Joñ. qz si non possidebat vel dolo desijt possidere psumitur euz absolurū ideo: als ptra. Item qd si duas causas adiecit: puta qz reus non possidebat: et qz h nō probat de iure suo. fm hug. ob- stat alij ex prima causa. argu. insti. de nup. s. affinita- tis. et adde qd no. s. co. si a te. in pn. et facit. s. ad exhibē. l.igni. s. pe. et. s. fi. et. j. rem ra. ha. l. pcurator. et. C. ad exhibē. l. neq. et. s. l. proxi.

Squis ad exhibēdum fuerit aduersarius qz nō possidebat: et dñs iterū agat: nacto eo possessionē rei iudicate ex- ceptio locum non habet: quia alla res est.

Quādo est aliquod ius qd potest in iudiciū deduci p modū agendū et per modum exci- piēdi: si primo fuit deductum per modū excipiēdi et sup il- lo succubuit reus: non potest iterū deduci ab eodē p modū agendū si tendit ad eundē finē cū exceptioe. Paul. Marcel.

Uobis diuersis tēpo- rib⁹ eandē rem pigno- ri dedit: egit posterior⁹ cū pri- ore pignoratitia et obtinuit: mox ille agere simili actione instituit: questum est an exce- ptio rei iudicate obstaret? Re- spō. si opposuerat exceptionē ei sibi an pignorate: et nichil aliud nouū et validū adiecerit sine dubio obstabit. eandē enī questione reuocat in iudiciū.

Petitio gñalis quo ad res restringit ad illas de qb⁹ facta est psecutio tā i actione psona- li q i reali. h. d. Pau. Dōpo.

Petitio gñalis quo ad res restringit ad illas de qb⁹ facta est psecutio tā i actione psona- li q i reali. h. d. Pau. Dōpo.

Petitio gñalis quo ad res restringit ad illas de qb⁹ facta est psecutio tā i actione psona- li q i reali. h. d. Pau. Dōpo.

possit audiri. sed cur qui iam simpliciter egit amplius non audatur. vt. s. eo. si mater. s. dent. Rñ. ibi agendo simpliciter dominū qualecūqz et vnde cūqz in iudiciū deduxit. hic autē de pignore disputauit tm: nō de prelato- nis iure: pone ergo te mecu egisse dicēdo q michi. c. mutuaueras: ego negauit te mutuasle: nec aliā defensionē elegi: probasti: vici sum. querit si petis adhuc an ex- ceptioe pacti obijcere possim: ar. hic q sic. s. op. C. sen. rescin nō pos. l. ij. Rñdeni p: qz exceptioe aliā postea nō obijciā actioni que ex sentētia ouitur: licet obijci possit p me. sed hic non ptradicit sentēne late de pignore si qraf de meo iure pignoris: et eius prelacione cū res pōt esse obligata: sed exceptionē pacti facti cōtra pncipalē et pti- mam obligatiōne non obijciā ego sentēne: sed prime pe- nitioe ex qua iterū potest agi: qz ptra cā nullū pactū feci. ad ij

Squis ad exhibē. rei iudicate. Quid si iudex cū sim- pliciter absoluit non adiecta cā quare: Rñ. Joñ. qz si non possidebat vel dolo desijt possidere psumitur euz absolurū ideo: als ptra. Item qd si duas causas adiecit: puta qz reus non possidebat: et qz h nō probat de iure suo. fm hug. ob- stat alij ex prima causa. argu. insti. de nup. s. affinita- tis. et adde qd no. s. co. si a te. in pn. et facit. s. ad exhibē. l.igni. s. pe. et. s. fi. et. j. rem ra. ha. l. pcurator. et. C. ad exhibē. l. neq. et. s. l. proxi.

Uobis diuersis tēpo- rib⁹ eandē rem pigno- ri dedit: egit posterior⁹ cū pri- ore pignoratitia et obtinuit: mox ille agere simili actione instituit: questum est an exce- ptio rei iudicate obstaret? Re- spō. si opposuerat exceptionē ei sibi an pignorate: et nichil aliud nouū et validū adiecerit sine dubio obstabit. eandē enī questione reuocat in iudiciū.

Petitio gñalis quo ad res restringit ad illas de qb⁹ facta est psecutio tā i actione psona- li q i reali. h. d. Pau. Dōpo.

Petitio gñalis quo ad res restringit ad illas de qb⁹ facta est psecutio tā i actione psona- li q i reali. h. d. Pau. Dōpo.

Petitio gñalis quo ad res restringit ad illas de qb⁹ facta est psecutio tā i actione psona- li q i reali. h. d. Pau. Dōpo.

Petitio gñalis quo ad res restringit ad illas de qb⁹ facta est psecutio tā i actione psona- li q i reali. h. d. Pau. Dōpo.

Liber Sextus.

Sex testamento actū sit. personali actiōe ex testamē to. que si generaliter pponat: et postea certa causa in iudicio examinata in alijs nō obstat exceptio. aliōqn cōtra eū pro omni argēto cōpeteret rei iudica. exceptio. si rei vendi. esset actū. vt. s. eo. si mater. s. deniq. r. s. eā. dez. et. l. et an eadē. s. actiones. vel dic egit rei vē. et ideo obstat exceptio rei iudica. in oi scz cā ex qua peti potuit id qd est petiti. hoc aut nō videt petiti: et ideo in eo non obstat excep. rei iudica. est ergo aliud generalitas cause vt in actiōe in rez: vt in cōtrarijs. et aliud generalitas rei sive nā. psequoz vt hic dicit. r. facit ad. l. C. d. fur. post de actionē. r. l. p. ri. et. C. de iudi. l. ij. et. C. de trans. act. l. si de certa. et insi. de actio. s. si minus. r. s. de ar. bi. de rebus. et. s. cōt. diuidū. l. r. s. d. ad velle. l. tutor. s. in pposi to. r. s. quid ergo. Accur.

Sex testamēto actum sit cū herede ab eo qui cum totū argentū ei legatum erat: mensas dūtaxat sibi legatas putaret: earumq; dūtaxat estimationem in iudicio fecisset: postea eūdem petiturū de argento quoq; legato trebatius ait: nec obstaturam ei exceptionē q' nō sit' petiturū qd nec a actor petere putasset: nec iudex in iudicio sensisset.

Cum Iulianus. testamento argentum michi legatū esset egerim cuz herede: et postea codicillis pro latis vestes quoq; michi legatas esse appareat: nō est deducta in superius iudiciuz ve stis causa: quia neq; litigatores neq; iudex d' alio qz de argento actuz intelligant'.

Cui petit gregem et succubuit nō auditur volens iteruz eūdem petere licet sit auct' vel diminutus quia hoc nō diuersificat substantiam: nec etiam audit si vult aliqua capita ipsius gregis petere. Pau.

Csi petiero gregem: et vel aucto vel diminuto nūero gregis iterū eūdem gregē petaz:

et ergo si peto a te. r. et tu es condēnatus in. r. in alijs r. videt q' tacite sis absolutus: et sic tibi cōpetit exceptio rei iudica. qd non puto verū. et qd hic dicitur sic accipet: scz q' nec puma facie obstat exceptio: vnde nec opus est replicationis auxilio: qd als esset necessarium. s. si omne esset in iudiciū deductum. vt. C. de iudi. l. ij. accur.

Cum argentum loquitur in personali. vel dic in generalitate rerum. vt. s. l. p. r. i. d. i. x. i.

C iudiciū. differt hoc a superio. quia. s. actor r. c. q' estimationem acceperat: hic succubuit.

C intelligent. vt. r. s. l. p. r. o. i.

C si petiero gregem. et succubero.

C ex grege. sed nōne grex pōt esse alienus: et quedā capita mea: Rñ. vtiq; vt. s. de rei vē. l. i. in fi. et. l. ij. et. ij. Nā qua ratioe grex meus esset et ex eo aliqua capita qd dā reperiri pnt: eadē et grex alienus et quedā capita pnt mea esse. quomodo ergo hic obstat exceptio: Rñ. Jo. hic nō petiz gregē sub noie gregis: sed dixit vēdico ista decē

asalia. nā q' singulariter oia vendicauit et succubuit: obstat exceptio. s. nūc si volo petere vnū caput gregis: sicut et in p. s. stati sequit. et fm hoc etiā nō obstat. s. e. si qd est totū. s. sed in cemetio. nā domus apuz nō possunt per se cōferri: sed grex sic. vt. s. de vsuca. l. euz qui. r. l. rerum mixtura. s. fi. sed

obstat michi exceptio. sed et si speciale corp' ex grege' petam: tunc si affuit in eo grege: puto obstaturam exceptionem. **C** Si stichum et paphilum tuos esse petieris: et absolute aduersario stichum tuum esse petas ab eodē: exceptionem tibi obstat' constat.

Cui petit funduz et succubuit non admittitur ad petendum vsufructum causalem eius quia videtur petere idē ex eadem causa: sed qui petit vsufructum formale et succubuit non prohibetur petere vsufructum causale vel proprietatem: quia non dicitur petere idē nec ex eadē cā. Pau.

C Si fundū meum esse petiero deinde postea vsufructus eiusdem fundi petam quia ex illa causa ex qua fundus meus erat meus est: exceptio michi obstat: quia qui fundum habet: vsufructum s' suum' vendicare non potest. **C** Sed si vsufructus cum meus esset vendicauit: deinde proprietatem nactus iterum de vsufructu experiar': potest dici alia res esse. quoniam postq' nactus

qua ratione obstat in fundo: eadē in vsufruc. causali. sed fecus in formali. ille enī non pōt peti ex eadē causa rē. qz et sic nō obstat exceptio rei iudi. qz agit ex alia causa qui petit formale. Alij sic: aliud in formali: vt tunc ei non obstat excep. rei iudi. immo ipso iure agere non pōt: qz qui rē. et fm hoc dices condēnatum in fundum pnotem.

C Si v. s. formalē: qz sua res nemini seruit: vt. s. vsufruc. quē ad. peta. vel ad aliū ptinere neq; l. vti fruit.

C Est. r. iure seruitutis et sic formalē: nec obtinui ideo quia in probatione defecit: et sicut simpliciter absolutus aduersarius. Quid ergo si ille cum de suo iure ppasset eum esse fructuarū esset pronunciatum: tamen deinde propu' tatem nactus vsufructū per negotioz peto: quid enī: Respon. idem est cum modo agā pro causali. arg. hūius. s. Item quid si egi pmo pro causali: nūc do minus iterum factus ago pro eodem: Rñ. idēz per hūc s. nam et sic potest poni casus.

C Experiar. i. negatio act. nam ea peti vsufruct'.

du. dixit satis eē si totū gregē petiz licet non dicendo has. r. oues. arg. s. eo. et an eadē. s. idē corpus. accur. r. **C** petaz. nunc secundo. **C** Tūc. s. cum pmo petiz et succubui.

C Affuit. s. hoc caput quod nunc peto.

C Constat. vt s. si qd cū totū. s. idē erit. r. s. s. p. r.

C petero. et fuerit possessor dā nar' fm quosdā. sed s. s. e. euidenter. dic ergo q' fuit it' absolutus. vt. s. si qd cū totū. in fi. i. respon. i.

C Usufructus. causalem.

C petam. per negatioz act. nā non possidē daf. vt. s. si vsufruc. pe. vti fruit. s. fi. Sed qd si pmo petiz vsufruc. causalez: et nūc fundū: Rñ. non obstat excep. ptio: qz alia res ē.

C Usufructus. scz causalem: et est bona ratio. nam

causa peti vsufruc. causali. sed fecus in formali. ille enī non pōt peti ex eadē causa rē. qz et sic nō obstat exceptio rei iudi. qz agit ex alia causa qui petit formale. Alij sic: aliud in formali: vt tunc ei non obstat excep. rei iudi. immo ipso iure agere non pōt: qz qui rē. et fm hoc dices condēnatum in fundum pnotem.

C Si v. s. formalē: qz sua res nemini seruit: vt. s. vsufruc. quē ad. peta. vel ad aliū ptinere neq; l. vti fruit.

C Est. r. iure seruitutis et sic formalē: nec obtinui ideo quia in probatione defecit: et sicut simpliciter absolutus aduersarius. Quid ergo si ille cum de suo iure ppasset eum esse fructuarū esset pronunciatum: tamen deinde propu' tatem nactus vsufructū per negotioz peto: quid enī: Respon. idem est cum modo agā pro causali. arg. hūius. s. Item quid si egi pmo pro causali: nūc do minus iterum factus ago pro eodem: Rñ. idēz per hūc s. nam et sic potest poni casus.

C Experiar. i. negatio act. nam ea peti vsufruct'.

causalis. vt. s. ff. usufruc. pet. l. vii. sed formalis per cō-
fessionem. vt. s. ff. serui. vendi. l. ij.

a **U** usufructus. s. formalis.
b **C**epit. sed cur aliud in seruo q̄ redijt postliminio
vt. s. l. si mat. s. eadē. Rñ. hoc facit postliminij fictio: vel

dicibi cepit eū ha-
bere ex cā priore.
h̄o minime. Ac.
c **A**ctum sit. et
fuit absolutus.

d **J**udicata. fa-
ci. de solu. cū q̄s
s. de peculio. sed
p̄tra in eo. ti. legis-
li. Solu. hic fuit
absolutus q̄ solu-
uit seruus. nā tali
casu etiā condem-
nato dat exceptō.
vt. s. ff. q̄s cū totū.
s. plane. vel h̄ fu-
it ideo absolutus
quasi nō fuerit cō-
tractū cum seruo:
ibi h̄o q̄z nil erat
in peculio. et facit
s. de iureiur. l. q̄
iurasse. s. penul.

s **I**cū vno he-
rede. agatur
nisi vna fuit cau-
sa defensionis. vt
de appella. si q̄
separatim. s. fina.
que est cōtra. r. l. a
sentētia. que ē ar-
gu. contra. et facit
s. de posi. l. i. s. ff.
apud duos.

f **D**e alia. fa-
cit. s. de transac. l.
nō est ferēd. s. ff.

s **I**n iudicio
petite sint. s.
ex stipulatu: siue
bōe fidei siue stric-
ti iuris cōtractū
ponas. non enim
in bone fidei iudi-
cīs alia ē petitiō
fortis: et alia vsu-
rari. vt. C. de pos.
si. l. iij.

h **P**erseq. offi.
iudi. qd nō potuit
cū non esset actio
proposita ad eas
petēdas: nec p̄in-
cipalis fuerat. p̄-
posita de soue. et
ideo non erat cui
iudi. offi. accede-
ret. r. facit. s. de iur. do. cū pos. s. vsuras. r. vsur. l. lite. p̄te
lata. r. de s̄bo. obli. l. cū stipulati sum. r. C. de iudi. l. i.

sum proprietatē fundi: desinit
meus esse prior usufructus: r
iure pprietatis quasi ex cā no
ua rursus meus esse cepit.

Exceptio rei iudicate cōpe-
tens dño sup actione. de pecu-
lio cōpetit ei qui fideiussit pro
seruo. h. d. Pau. de cast.

Si p seruo meo fideiussery
r mecu de peculio actum sit:
si postea tecū eo noie agatur:
excipiendū est de re iudicata.

Sine mutet psona siue cau-
sa petēdi cēsetur alia q̄stio eē
diuersa: r non obstat exceptio
rei iudicate etiā si sit eadē cau-
sa defensionis. Pau. **P**aul.

Si cū vno herede depo-
siti actū sit: tamē r cum
ceteris heredibus recte ageſ:
nec exceptio rei iudicate eis p̄-
derit. nam r si eadē questio in
oibus iudicijs vertitur: tamen
p̄sonarū mutatio cū quib⁹ sin-
gulis suo noie agitur: aliā atq̄
aliā facit rem. r si actū sit cum
herede de dolo defuncti: dein
de de dolo agatur heredis: ex-
ceptio rei iudicate nō nocebit:
quia de alia re agitur.

Absolutoria lata super vsu-
ris non parit exceptionē rei iu-
dicate sup forte: nec etiā sup
vsuris si lata sit ex eo q̄ iepte
fuerit petite si postea apte pe-
tantur. Pau. **A**lpianus.

Si in iudicio actū sit vsu-
rari sole petite sint: nō
est verendū ne noceat rei iudi-
cate exceptio circa fortis peti-
tionē. qz enim nō cōpetit: nec
opposita nocet. Eadē erunt r
si q̄s ex bone fidei iudicio velit
vsuras tñ psequi. nā nichilo-
minus vsure cedunt futuri tē-
poris. q̄d diu enim manet p̄tra-

Si quis rem absolutus sit. sita q̄ r suā fuisse p̄nū-
ciatū sit: alis nō ideo ius petēdi haberet. argu. s. de
iureiur. l. sed r si. vel etiā tñ absolut⁹ fuit: sed publicia:
nā p̄pter emptionē intēdit si a possessōe cadat: et ita erit
hic vñ casus sp̄alis in quo exceptio dñij nō obstat agē

ctus bone fidei: currēt vsure.

Possessor absolutus ex eo
q̄ dominiū rei ad ipsum perti-
neat si a possessōe cadat r ad
actorē peruenat potest virtu-
te dicte sentētie ab eo recupe-
rare: nec ille auditur volēs de
dño pbare quia veniret p̄tra
sententiā. h. d. Pau. **I**ulian⁹.

Si q̄s rē a nō dño eme-
rit: mox petēte domino
absolut⁹ sit: deinde possessionē
amiserit et a dño petierit: ad-
uersus exceptioē h̄c si n̄ ei⁹
sit res replicacione hac adiu-
uabit: aut si res iudicata si sit.

Ex causa de nouo superue-
niete qui primo succubuit ad-
mittitur ad agendū. itē absolu-
toria lata in actione q̄sto mino-
ris facit p̄iudiciū in actione
redhibitoria quatenus ad idē
tendūt: r ecōuerso. itē sentētia
lata cōtra falsum procuratorē
non nocet dño si factū illi⁹ nō
ratificauit: etiā si postea ip̄m
eundem procuratorē cōstituit
ad eandē litem: et illa sentētia
non obstante ille idē procura-
tor admittet. h. d. Pau. **I**uli.

Si is qui heres nō erat
hereditatez petierit: et
postea heres factus eandē he-
reditate petat: exceptio rei iu-
dicate non sumouebit. **E**st
in ptate emprois an intra sex
mēses redhibitoria agere mal-
let: an ea que datur q̄sto mino-
ris homo cū veniret fuerit. nā
posterior actio etiā redhibiti-
onē p̄tinet: si tale viciū in ho-
mine est vt eū ob id actor em-
ptur⁹ nō fuerit. q̄re. s̄e dicet cū
q̄ alterutra eaz egerit si altera
postea agat: exceptio rei iudi-
cate summoueri. **S**i tē ne-

non nocet agēti modo quāto minoris q̄ p̄mo redhibi-
egerat et succubuerat. Sol. hic agit quāto minoris ciuili

Excep-
ti publiciana. vel p̄tio do-
forte aliud est in minij
sentētia vt h̄: aliud nō sp̄ ob
in iureiurando: qz stat pu-
fina hoc casu ma- blic. a-
toris auctoritatis genti.

facit. s. de publi. l.
i. r. ff. r. s. de noxa.
l. generaliter. r de
rei ven. si a ticio. r
l. si culpa. r. s. de ex-
cep. do. apud celsu-
sum. s. si a ticio.
k **A** domino. s.
possidente.

Aduersus ex-
ceptionem. s. h̄c
si non rē.

Si res. dice-
bat em̄ possessor: si
non esset res mea
recte ageres: sed
quia res est mea
non recte agis.

Si res. i. re-
cte excipies si res
quā peto nō esset
michi adiudicata
sed quia est michi
adiudicata p̄ sen-
tentiā nō recte
excipis.

Si is qui pe-
tens. et succu-
buit.

Nō summo
uebitur. vt. s. eo. l.
si mater. s. eandē.
r. C. de pec. here.
hereditas. Ac.

Veniret. hic
no. differentia in-
ter quāto minoris
pretoria r ciuilez
qd̄ dicit dñi. s. de
act. emp. l. iulian⁹
in pun.

Actio. s. q̄sto
minoris.

Continet. vt
r. s. de edil. edic. l.
bouem. s. aliqñ.

Rei iudica-
te. r ita p̄tra. s. de
edic. edic. l. si tñ. s.
non nocebit. vbi

Liber Sextus.

ad redhibendū: ibi quanto minoris valet que est pctoria. Alij dicunt qd hic venditor fuit dānatus et soluit cui dat exceptio. vt. s. si quis cū totū. s. plane. vel veri⁹ refert an ideo abfoluit in redhibitoria: qz tps sit lapsū vt ibi: an qz emptor non potuit pbare viciū fuisse tpe contract⁹: vel emisse se: vt h.

a Petieris. rei

vē. r succubueris

b Enim. numi-

rū: qz res etiā non

sit deducta in po-

re iudicio. vt. s. de

iudi. l. si ptor. et fa-

ci. Jaudi. sol. si an

te. et. s. q. fānsda.

cogā. iul. r. C. ad

exhi. l. neq. r. s. s.

exce. l. modestin⁹

r. s. de trāfac. qui

cū tutoub⁹. in pn.

Si tecū. tol-

lere. r. cōtra

me iudicatū fuit.

et dic qz eras i pos

sessione seruitut⁹.

d Obstat. s.

l. si qz cū totū. in

pn. sed cōtra in. l.

si mater. s. si quis

iter. Sol. vtibi.

e Ad alios. r.

sez ab alijs. r. vno

victus sum quasi

supra illos. r. vell

intendere ius mi-

chi eē. r. pedes al-

tius edificare.

f Pars iur ha-

berit. sicut in vsu-

fruc. causali qd nō

pōt esse sine. ppue

zate. vñ victo de. p

prietate si petam

causalez vsufruc.

obstat exceptio. vt

s. si cum. s. si fun-

dum meū. r. facit. s. de aqua plu. ar. l. sed interdum.

g Petito. et possessore absoluto.

h Ex regione. i. ex parte fundi petiti: r sic ei accrescit.

i Exceptio. hoc ideo qd rei accrescat: sicut als in pro-

prietate legata. secus in vsufruc. quia persone accrescit.

vt. s. de vsufr. l. si nō. s. si. r. s. co. r an eadē s. qd cū pte.

petendo ergo insulam videtur et fundū petere: nisi cum

nascitur ex regione agri limitati: vbi non habet locum al-

luuo. vt. s. de acqui. re. do. l. in agris.

Am de hoc. hec. s. tria.

l Proxima actionis. r si qd horum defuerit nō

habet locū exceptio rei iudicate. vt plene diximus. s. co.

l. cum queritur. r. l. seq. Et nota hic qd causa proxima est:

qz em a nō. remota est qz mea. r vtraqz inspicitur. vt. s.

co. si mater. s. si qz autē. quare ergo hic dicit de. prima r

nō de remota: Rñ. qz qui egit adiecta causa. prima iterū

agens ex eadē non audit: sed si ex alia auditur. qui ex re

mota egit r succubuit nulla causa adiecta: postea remo-

gocijs meis obtuleris r fundū noie meo petieris: deide ego hanc petitionē tuam ratā non habuero: s; mandauero tibi vt ex integro eundē fundū peteres: exceptio rei iudicate non obstat. alia enim⁹ res est facta interueniēte mādato. Idē est r si non in rem/ sed in perso nam actum fuerit.

Abi deficit fundamētū sup edificari nō pōt. Pau. A. fric.

Si tecum ius michi eē edes meas vsqz ad decē pedes alti⁹ tollere: postea ago ius esse michi vsqz ad viginti pedes altius tollere: exceptio rei iudicate obstat⁹ proculdubio. sed r si rursus ita a gā ius michi esse altius ad alios⁹ decē pedes tollere: obstat⁹ exceptio: cum altera superior pars iure haberi⁹ non possit: qz si inferior qz iure habeat.

Qui succubuit in principa li non admittitur iterū ad agē dū pro accessorijs. h. d. Paul.

Item si fundo petito⁹ post ea insula que ex regione⁹ eius in flumine nata erit petat: exceptio⁹ obstat⁹ est.

Exceptio que obstat vendi

ta vel proxima nō auditur: cum omne ius rē. vt. s. co. l. si mater. s. eandē. et dicitur proxima actionū id est causa agendi ex qua actio procedit.

¶ Nec iam hoc restringas ad actionē in rē. vt. s. co. l. si mater. s. deniqz. r. s. eandē. sec⁹ in psonali. vt. s. co. si te

stamento. r. l. si cū argentum. in pn. n. ¶ Existimat⁹ set. cū primo egit. nā non audit mō euz simpliciter pto egerit nisi in matre. vt. et. l. si mat. i. rñ.

o Reperisset. qui non admittit: nisi in casibus. vt s. de iureiur. l. ad monēdi. r. s. de re iudi. l. impatores r facit. C. de trāfac. sub pte. ac.

¶ Exceptio. ex-
ceptus est. p hoc probat⁹ domini remanere pe-
nes me actorē: li-
cet ptra me sit iudicatū. r sic obstat
exceptio. et p hoc s. de pti. idebi. iu-
lian⁹. r. s. l. si mat. s. eandē. ibi et iō
si forte rē. Si autē p me sententiē et res erat rei: an sē-
tentiā faciat me do-
minū: dic qd nō ea
dē rōne. sed r si se
quas traditio: nec
tūc videtur: quia
tradidit michi vt
meā cum sit sua. r
sic nō videtur trā-
sire. vt. s. de cōdi. ob cau. l. iij. s. sub-
tilius. sed si cadā q possessione agā publiciana. vt. s. s. pu
bli. l. iij. in fi. Itē sicut hoc trāsit ad dānū sic ad pfiuū. vt
s. si a te. s. iul. r ad hoc. l. s. reg. iur. l. aliud. s. si. r. l. in his.

¶ Sententia lata pro libertate danda ptra vñ ex hereditibus alteri coheredi non nocet mero iure: tamen fauore libertatis debet seruari etiā in eius preiudicium vt careat domino serui r efficiatur liber cum non possit effici liber pro parte: tamen conseruatur indēns quia ab ipso manumisso debet refundi precium partis sue. h. d. Pau. de cast.

¶ Idem.
Iudicate⁹ quidē rei p-
scriptio coheredi q non
litigauit obstat nō pōt: nec i
seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

litigauit obstat nō pōt: nec i seruitutē videt⁹ peti post rem

la sententia sit lata. ab eo enim qui petit non videt peti in seruitute post rem pro libertate iudicatam: cum contra eum non sit lata sententia. vel dic nec in seruitute videt peti: sub. debere: quia non debet vocari ad seruitutem.

a Pro libertate. ex causa fideicommissi. postquam si cum pro libertate competente lata sententia fuisset et coheredi obstat: quia faceret ius suum. ut. s. de liber. cau. diui fratres. et s. h. in genuum.

b Ex causa. quod ipso videbat magis posse peti.

c Sed prois. licet dixerim non obstat excep. quod minus peti fuit. obstat tamen quominus obtineam seruit. et hoc est s. prois et. vel. s. in aliam expositione dicit bene dico non admitti huc contra sententiam: sed et.

d Pro parte. s. pro parte victi coheredis tamen. quod ne mo. pro parte liber et pro parte seruis esse potest. ut. s. de liber. cau. l. duob. et facit. s. de adimen. lega. legata. s. si. sed. pro. C. b. ser. co. ma. l. i. s. fi. sed illud exponit ut ibi notat. Accur.

e Seruare. alio prestat: et alio seruare.

f Duobus. scilicet filijs.

g Agentibus. pro scriptum heredem.

h Placuit. in solidum. ut. et. s. de inoffi. testa. l. na. et s. fi. et de col. bo. l. pater filii. et. C. de inoffi. testa. l. cu. duobus. et. s. de lega. ij. cu. filius. in prin.

i Victoris. in querela.

k Consulatur. etiam superiori casu non solum isto.

l Non admonito. alio contra. s. de re iudi. l. sepe.

m Precesserit. sed si sententia pignoris eam precesserit. ut. s. de pigno. si superat. et. s. e. l. si mater. s. item si rem

n Sextante. i. ex duobus vncijs que est sexta hereditatis. ut. in l. de here. in l. i. s. hereditas.

o De iure. i. de vicio testamenti. ut. quod falsum. vel. inoffi. et inoffi. testa. l. cu. duobus. et. s. de ioffi. tes. papi. s. memini. sed. si non solene quod tunc non petit: ut. in l. duo. ut. s. de his que. et. iudi. l. post legatum. s. i. que est. s. fm. s. vel. ven. s. fm. Jo.

p Sextante. i. vncia que erat instituta. (res dimidia.

r Uedicasse. et sic in ea vncia succubuisse videtur.

s Portionem. i. vnciam.

t Iudicate. sed ab alio petit aliam vnciam.

v Latinus largus. s. quod non ponit tale cum de heredi. et.

x Cum de hereditate. sempromij puta.

y Pertinebat. in veritate.

z Douerat. resistendo. sic. et. s. s. p. cu. non solum. s. si stat.

a Kerum. s. quarundam ex causa transactionis.

b Si. i. mencio. c. proprium. ticij.

d Auo. i. patri sempromij.

e Suum. agendo hypothecaria contra meum.

f Quis. id est sui sui meum.

Jo. et. etiam si non soleme dixerit petit hic. et sic non refert qua ex causa de iure testamenti quod: s. id dicit huc repelli quod propositum peti. heres. g. h. alio non expressa causa ex testamento vel ab intestato: s. postea in causa processu vna eam tamen fuerit presentatus. que obstat rei iudicate exceptio s. ex alia causa agat.

ut. s. si mat. s. de m. q. et. s. cand. s. si expressisset eam puta ab intestato: non obstat ei postea agenti ex testamento exceptio rei iudicate. ut. s. si mat. s. si quis aut. et de peti. heres. legitima. et de inoffi. testa. l. mat. Sed an exceptio electoris dicitur sic nisi sit coniumeratus versus ad gradum. ut. C. b. codicil. l. si. Alij dicunt quod non in persona aut simpliciter proposita omnia veniunt: s. in processu expresserit. ut. s. et an eadem s. actiones. et s. in hoc non versus oppositio quod fit sicut aut petendo ab intestato scit sibi deferri ex testamento: ut facit renunciare: et si in testamento iudicatum s. tamen repudians repellitur. ut. s. s. ad. he. redi. l. filium emaci patu. aut ignorauit et non repellit. ut. s. de acq. here. l. si is. s. fi. et quod casus expressisset. ut. s. et an eadem s. actiones. id dico quod hic non obstat: quod egit non expressa causa ut dictum est.

Res sua nemini potest esse obligata: ut hic. et l. neque pignus. j. de regu. iur. Item acquisitio dny non nocet creditori: nec pignus extinguitur. Barto.

Latinus largus cum de hereditate interuentum ad quem pertinebat: et tunc quod trouersa mouerat: transigere: traditio rerum hereditarium meum hereditario facta est: in qua traditio etiam fundum eius prius quem ante multos annos auo eiusdem meum heredis obligauerat: quem alij postea in obligatione deduxerat: ex causa pacti tradidit. his ita gestis posterior ticij creditor ius suum persecutus est et obtinuit: post hoc autem iudicium meum heres reperit in bonis auctoris cyrographum eiusdem ticij ante multos annos conscriptum: quod apparuit eum fundum qui in causa transactionis uenerat etiam auo suo ab eodem ticio fuisse obligatum: cum ergo prius constaret auo meum heredis in obligatione eundem fundum datum de quo meum superat

q Sextante. i. vncia que erat instituta. (res dimidia.

r Uedicasse. et sic in ea vncia succubuisse videtur.

s Portionem. i. vnciam.

t Iudicate. sed ab alio petit aliam vnciam.

v Latinus largus. s. quod non ponit tale cum de heredi. et.

x Cum de hereditate. sempromij puta.

y Pertinebat. in veritate.

z Douerat. resistendo. sic. et. s. s. p. cu. non solum. s. si stat.

a Kerum. s. quarundam ex causa transactionis.

b Si. i. mencio. c. proprium. ticij.

d Auo. i. patri sempromij.

e Suum. agendo hypothecaria contra meum.

f Quis. id est sui sui meum.

Liber Sextus.

- a **C** Superatus est. a posteriore ticij creditore. 230.
b **C** Posit. agendo hypothecaria.
c **C** Si de proprietate. affert de hoc argumentum quare videatur obflare exceptio. Accur.
d **C** De eius. scilicet rei. accur.
e **C** Videf. cu em res iudicatur esse actoris: videf si mul iudicari rei no ee. vt. s. si iter. R. et. f. prom.
f **C** Impiente. i. fundu esse suu do cente. 20.
g **C** Qd si. ruder argumendo quare ad questionem non facit.
h **C** Absolutus. scz ea ratione: qz actor desicit in probatione.
i **C** No obtinuit. id e succubuit petendo.
k **C** Non obesset ei. possessione nacto quocunqz mo.
l **C** Exceptio. f. rei iudicate.
m **C** In suo. f. rei et ideo dicit suuz iudiciu: qz regulariter ibi habet re foru ibide regula riter dz conuenit.
n **C** Eius. f. qui tuc possidebat.
o **C** Pignoratitia. i. hypothecaria.
p **C** Creditorem. hoc est eius heredē. hoc est meum.
q **C** Meum est. vt. s. eo. si inter. accursius.
r **C** Quod. illud subaudi.
s **C** Probabilius. nunc respondet.
t **C** Exceptionem. meuo agenti hypothecaris.
v **C** Sola obligatōe. f. creditor q agit. vt. s. e. l. duobus.
x **C** Constituto. qz res sua no potest esse sibi obligata. vt hic. 7. de re. iur. l. neqz pign. 7. s. de pig. acti. l. ij. hoc tñ qñqz fallit. vt. C. de iure do. l. in reb. sed ibi no erat plesne dña. Itē cōtra. s. ad treb. l. debitor. sed ibi no durauit dñs. Itē in presenti casu. sed pōt dici hic no fuit dñs cuz tradēs dederit quasi rē accipiēs: 7 accipiēs eodē aio accepit credēs esse hereditatis. vt. s. de condi. ob cau. l. iij. s. subalius. 7 fa. s. de lega. iij. l. senatuscō. 7 de acqui. he redi. l. si seruū quis in pun. Quid ergo si fuit factus dñs vt qz sciēs dñs accepit: forte adhuc videf idē argumē. huius littere: verum est enim rē. sed no apertan sit res obligata: licet competat hypothecaria.
y **C** Pignoratitia. i. hypothecaria. qz no fuit meū dñs.
z **C** Non esse. ergo hypothecaria durat que talem conditionē hz nisi soluta pecunia. vt hic. et. s. ad velle. l. aliquid. 7 de pignore. 7 de pigno. l. grege. s. etiā. et de pigno. act. si rem alienam. s. omnis.

a **C** Indicate. cum em domiū. f. exceptio de qua magis dubitat no nocet: nec hec nocere debet: de qua min⁹ videf. sed certe sit domiū noceret: no tñ snic. f. exceptio noceret. cum non de iure possessous fuit questus pmo iudicio. vt. et. s. e. l. duobus.

tum no est: sed de sola obligatione. In propozita aut questione magis me illud mouet: nūquid pignoris ius extinctū sit dño aqzuisito: neqz em po test pignus perseuerare dño cōstituto creditore: actio tamen pignoratitia cōpetit: verū est em 7 pignori datū: 7 satisfactū no ee: qre puto no ob stare rei iudicate exceptionē.

C Qui egit rei veditatōe et succubuit: no prohibet eandē rem petere actione personali. Pau.

C Aulus rñ. ei qui in rem pegisset: nec tenuisset: postea cōdicentē no ob stare exceptionem rei iudicate.

C De diuersis et temporalibus p̄scriptionib⁹: et de accessionibus possessionū. Tit. iij.

C Ad hoc vt vtilia currant tēpora requirit qz non sit impedimentū agendi: nec ex parte actoris nec rei nec iudicis. diuiditur in duas partes. primo ponit cām legis cōdēde: scō

C Aulus. nec tenuisset. i. non obtinuit: imo succubuit.
c **C** Cōdicenti. i. in personā actio agentis.

d **C** No ob stare. qz cōdicere pōt ē qui dñs non est. Sed qd si restituitonez rei ideo qz mea erat stipulatus: deide egi rei vendi. 7 succubui: si agā ex dicta stipulatōe an repellar? Rñ. non p legē istā: nā potest esse mea no tñ tenuit stipulatio. et cōtra lz sit absolutur: tñ adhuc est mea. vt et. s. eo. l. exceptio.

C De diuersis et temporalibus p̄scriptionibus 7 c.

C Dicitur est supra de exceptionibus in gñe. Itē de exceptionē rei iudicate: verū qz est quedā exceptio cū tēpore: ideo ponit ista rubrica. Itē

quia in p̄scribēdis rebus dat̄ accessio possessionū adeo ponitur de accessione possessionum. Barto.

C P̄scriptionū alia vnius diei: alia duozū. vt. f. de app. l. a snia. s. fi. et qñ appel. sit. l. i. s. biduū. Quādoqz trū vt. C. de iudi. l. i. f. et hoc no. p̄sequor: qz magis est laborio sum q̄ subtile. De vsuca. tñ trēniū dic qz per eā qñt dominū. vt. C. de pactis. l. traditōibus. dūmodo quattuor interueniāt. f. bona fides: 7 titulus: 7 qz res no sit vitiosa: 7 qz possessio sit cōtinua vsqz ad vltimā diē. quā tengisse sufficiat: 7 idē in p̄scrip. x. vel. xx. anno. vt. f. eo. l. in vsuca. secus in p̄scriptioe personaliū actionū. vt. f. de act. et oblig. l. in oibus. itē per p̄scrip. x. vel. xx. anno. no queritur dñum. qd dic vt no. C. de bo. ma. auē. ibi posita super. l. i. itē vsucapio no interrūpit lit. cōtest. qd secus est in p̄scrip. qd dic vt no. s. de rei ven. si post acceptū. itē per p̄scrip. xxx. an. no inducā nisi exceptio: qz tēpus rē. vt. f. de actio. 7 obliga. l. obligationū fere. s. placet. Sūt 7 alie p̄scriptioes diuerse. Sed hic notādū est qz qdā p̄scriptio nes habēt cōtinua tpa. 7 hoc regulariter oēs: nisi specia liter inueniam⁹ lege cautū cōtra. scz qz sit vtilē. Alie vtilia. 7 he subdiuidunt. qz quedā ad sui principū 7 p̄cessum. ad qd sunt tria necessaria. vt. f. l. i. alie ad sui principum tantum. vt. s. de calum. l. annus. et. s. de edil. edic.

Libertus Sextus.

intercalare non computari in diebus anni. vt. §. de mino. l. iij. §. minorē. Rñ. aliud est vbi dilatio indulget temporis per species. vt ita dicā vt annua: vt mensura: vel anni: vel mēsis. aliud si per indiuidua: vt horū dierū: quo casu dies intercalaris computatur: q̄ dies intercalaris dies est: et enumeratio dierū hoc facit et sepe expressa non cent: q̄ dicit. xxx. dies: focus si mensis fin. 7. vel fin. 30. et bul. aliud vbi dilatio indulgetur a lege. et aliud vbi tēpus statuitur a partibus. vbi a partibus obinet q̄ dicitur in fi. l. vbi a lege obtinet q̄ in superior parte legis. vt §. de mino. l. iij. §. minorē. et §. de verborum significatio. cuz bisertus. sic et ats. §. de arbi. celsus.

Uonge possessiois prescriptionem tā in predijs q̄ in mācipijs que in predijs morantur que partes fundi sunt: locum habere manifestum est.

Seruus hereditarius vel capti ab hostibus potest satis accipere iudicio momentanee pos. ab aduersario de iudicio sistit: statim tempora triennij incipiunt currere. hoc dicit.

Uabeo.

Seruus hereditarius aut eius qui in hostiuz potestate sit satis acceperit: cōtinuo dies satisfactionis cedere incipiet. intueri enim debemus an experiūdi potestas fuerit aduersus eum qui obligatus est: nō an is agere poterit: qui rem in obligatione dederit. alioquin erit iniquissimū ex conditione actorū obligationes reorum extendi: per quos nichil factuz erit quominus cum his agi possit.

Ulpianus.

Seruus. satis acceperit: iudicio sisti. et per. l. C. de ser. fu. l. i. sumpto ibi ar. a cōtrario. f. in non fugituo: tūc obstat. C. de agri. et cen. l. queadmodū. Sed ibi fraudulenter fiebat. Itē ob. §. de le. i. si quis inquil. et de fundo instr. et instr. le. l. si fundū. et §. de ver. signi. l. alienatiois. Rñ. hic est quedā deceptio: nō pōt alienari si ne predio: ergo nec vsucapi. Itē cōtra. C. in qui. cau. cessat lon. tēpo. prescrip. l. in seruo. sed ibi in simplici seruo: hic in seruo glebe. Itē q̄ aliquid possit tēpo fieri q̄ non pacto: not. §. queadmo. serui. amit. l. naz. satis. §. si ve ro per latitudinem. et facti. §. de fur. l. ancilla.

Seruus. satis acceperit: iudicio sisti. **U**ncipiet. quo ad actionē excludendā: et sic est contra. §. de stipu. seruo. si seruus heredi. Sol. hic stipulatus fuit iudicio sisti in talē casum vbi agere poterat: vt in momentanea possessione: vel in possessione absentis turbata. in quibus casibus seruo agere permittit. nec obstat q̄ immittit q̄ seruus agere non pōt: quia verū est ex hac stipu. sed de primo iudicio bene pōt agere vt dictū est: quo ad hoc aut vt incipiat deberi idē est: q̄ ex vtraq̄ incipit deberi. Sed quāto tēpo tollitur hęc stipulatio iudicio sisti: Rñ. quāto p̄cipalis. vt. §. si quis cau. si eti. §. fi. vel ad plus triennio: nisi in scriptis. et nisi in causa publica. vt C. de fideiussio. l. penul.

U fuerit. qui ita adesse videtur si tria ad sunt. vt notatur. §. l. i.

U Non an is. §. l. i. cōtra. fo. vt ibi. Itē facit. §. de nau. fe. l. fi. et de vsur. l. pecunie. §. i. et de cōsti. pecu. l. hacten. sed argumē. contra. §. de dā. infec. si finita. §. eleganter. Accursius.

A vicij auctoris vel donatoris/eiusue q̄ michi rem legauit michi noceat: si forte auctor meus iustum inuituz possidēdi non habuit / videndum est: et puto neq̄ nocere: neq̄ p̄desse. nam deniq̄ et vsucapere possum quod auctor meus vsucapere nō potuit. **U** Ex facto p̄positū est quedā cuz rem pignori dedit et eā dē distraisse: heredēq̄ et redemisse: q̄ritur an heres aduersus pignoris p̄secutionē exceptioe longē possessionis vti possit: dicebam hūc heredē qui pign⁹ ab extraneo redemit posse exceptioe vti: q̄ in extranei locum successit: nō in eius q̄ pignori dederat: queadmodum si ante redemisset: sic deinde heres extitisset.

Accessio possessionis p̄cedit de possidente ad scōm vel tertium possidentem. non ab eo qui titulum habet et tamē non possidet. h. d.

U Non habuit. quia forte habuerit rei aliene scientiam: vel nō habuit titulum.

U Neq̄ nocere. cum cōtra me agis: sed cum ego ago obest: si habeo lucrativā causam vt in contrarijs. §. tit. i. apud. §. si quis aut. et §. de excep. si rem. Itē nō nocet michi nisi velim vti accessione q̄ possum ad prescrip. xxx. an. Item etiā iure veteri ad p̄script. et vel. xx. an. vt. §. de acqu. posses. pomponius. §. cum quis. et §. fi. sic et. C. de prescrip. lon. tēpo. l. i. sed hodie secus in hac. s. et vel. xx. anno. vt in aut. ibi posita. et adde q̄ nō. §. de reg. iur. l. q̄d ipsi. et facti. §. de publi. eum qui. §. p̄tor.

U vsucapere. et facit. §. p̄o empto. qui funduz. §. p̄tor. curatori. et insti. de vsuca. §. quod autem.

U pignori. scz in re illa. accur.

U Si ante. §. q̄ esset heres.

U Extitisset. no. ergo q̄ plus iuris habet heres q̄ de functus. vt. §. de peti. here. et non m̄. §. veniunt. et sic est argu. contra. §. de regu. iur. qui in ius. et l. aliud. §. si quidam tamē dicunt q̄ hic replicatur cōtra heredē de equitate. arg. §. qui. mo. p̄is. vel p̄po. sol. sic. §. illud. et pro eis est argu. contra. §. titu. i. l. penulti. §. finali. in eo q̄ durat et ibi hypothecaria domino acquisito creditur: sic hic dicitur domino acquisito heredi ex alia causa.

A vicij: per sonale. scz in reali. vt. C. de acquire. possessio. l. vicia. loquitur ergo hic cum vicij persone coheret: vt dolus. vt. C. de rescanden. vendi. dolus. et. §. que in frau. credi. q̄ a debitorē. ita tamē si ipse noluit accessio ne sui auctoris vti vt. §. de acquiren. pos. p̄po. in fi. si eni vntur accessioe sui auctoris debet vti cum sua causa et vicij. vt §. de acqui. pos. l. p̄po. §. cū quis. et §. a. i. l. apud. §. de auctoris. si p̄o sit rei coherēs vicij. vt furtū: emptori quoq̄ nocere constat: omni q̄ quo modo rem acceperit. vt. §. titu. i. apud. §. de auctoris dolo. et §. si q̄ autē. et. C. de acquiren. possessio. vicia.

S duobus. separatim. primo vni. scdo alij. **C**onditionem. facit. C. de rei ven. quoties. et §. de pub. l. sine. et quod ibi no.

C omnem. i. pacem et posteriozem. **D** euent. i. quia pecunia non fuit soluta infra tem-

pus conuentum: et sic emptor tenebatur rem redde re venditori. Accursus.

Cui. emptoris. **R** edhibitio per actionem redhibitiua.

H aberi. nisi agat vt sub condicione venditio contrahatur. tunc em non vfucapit emptor. vt §. pro emptore. l. ij. §. sub condicione. ideoq eius no videtur accessione: vt §. de acquir. possessio. pompo.

S itis. Item contra §. titi. l. i. si a te §. finali. Solu. aliud in illa exceptioe. vel solue vt ibi. accur.

I psum tempus. qz possidet postea qz redhibitus est homo. **A** ccessio hec. scz dicta.

C uo eo. l. tempore. q. d. accessio dicit tempore. **R** edhibitus sit. large dicit redhibiturum cu referat ad hec tria respōsa. l. ad pactus legis com. vel adiectionis in dtem. Item ad redhibitori-

am. et ad secundam emptionem de quibus tribus tangit hic §. et facit. §. de vfuca. si homine. et de acquir. §. pomponius §. p. tercia.

Q uisqz. diuerticulo. i. in parte fluminis. accur. **P** rohibet. §. de vfuca. l. si. contra. Sol. hic piscatus est spacio. xxx. vel. xl. annoz. ibi spacio minori. vel hic sine incomodo vicinorū. ibi cuz incomodo. vel fm Jo. hic in quasi possessioe piscandi fuerat. ibi non. et fm hoc no est cōtra. §. de iur. l. i. iuriaz. §. si. vbi dicitur teneri iur. quia hic in possessione piscandi. ibi non. vel dic qz rescriptum precesserat. sed tunc obijciat si rescriptuz ex hoc habuit nullo tempore prescrip. opus est. sed respon. quia et alias precedet rescripto opus est prescriptioe. vt. C. de fun. pa. l. si. Item videt contra. l. q. rescriptum cu prescriptioe simul no habeat locū. et de rescrip. c. venies.

A ccessione. seruus. nisi diu steterit in possessione libertatis paratus suscipere iudiciū liberale. vel ni

si in medio tempore fuerit ab alio possessus. vt. §. de acquir. possessio. l. i. §. per seruum. et. l. possideri §. si seruus. et. l. p. eum §. finali. et. §. de vfucapio. l. is qui §. si seruus.

D omino. putatio. sic. C. de prescrip. long. temp. l. i. et. §. de cōdi. in debi. seruo. si cniz esset dominus no vfucaperet. vt. §. de vfucap. sequitur §. lana. vel dic qz verus domus erat: sed prescribit cōtra actioem qz me. causa. et cōtra vtilem in rem. vt. C. quod mer causa. l. iij. vel erat is qui dominus factus cōtra creditores prescribit. vt. C. si aduer. credi. l. i. et. ij. et. facit. §. de fur. l. serui et filij §. finali. accursus.

A ccessione temporis et id tempus quo in fuga sit seruus: domino eius procedere verum est. **M** artianus

R escriptis quibusdam diui magni antonini cauetur: vt in rebus soli locus sit prescriptio diutine possessionis. **P** apinianus

A tra quatuor annos vacantium bonoz delator: facta denūciatione destitit: post quatuor annos secundo delatori venienti prior nunciatio quominus prescriptioe temporis summoueat non pderit: nisi prioris preuaricatio detegatur: quo delator: prescriptio sed et negocij questio perimetur.

Q uadriennium quo prescribitur nunciatio bonoz non incipit currere ex opinione hominū: id est ex tunc quando credunt bona esse vacantia: sed ex nunc quando nemo vult succedere ex testamento vel ab intestato: vt quia omnes repudauerunt. h. d.

Q uadriennij tempus quod delator. id est denunciator. Denunciatio. simpliciter non per contestationem: vel iudiciali cōuentione. als cōtra. vt. C. de prescriptioe. xxx. an. sicut. et. l. cu notissimi. in pun. vel dic p cōtestatione: sed ipsa non egreditur personā cū ciuilibus interruptio sit. vt. C. de no. numera. pecunia. si cui. et. §. ne de statu defūc. l. ij. §. prescriptio. sed quomodo petest il lud dia cum primus et secundus defert nomine fisci: ergo non debet ob stare secūda exceptio cum ipse deferat gerendo negocium fisco. sed forte hoc accidit ideo: quia primus delator defiliit. vel fisco infra quadriennium ratum non habuerit. argu. infra rem ratam haberi. l. bonorum. Accursus.

T emporis quadriennij. **P** reuaricatio. facit. C. de senten. aduer. fil. l. i. et de preuarica. l. ij. accursus.

P erimetur. corruptore habito pro confesso. vt. §. de iure fisci. l. eius qui.

D elator. id est denunciator. Denunciatio. simpliciter non per contestationem: vel iudiciali cōuentione. als cōtra. vt. C. de prescriptioe. xxx. an. sicut. et. l. cu notissimi. in pun. vel dic p cōtestatione: sed ipsa non egreditur personā cū ciuilibus interruptio sit. vt. C. de no. numera. pecunia. si cui. et. §. ne de statu defūc. l. ij. §. prescriptio. sed quomodo petest il lud dia cum primus et secundus defert nomine fisci: ergo non debet ob stare secūda exceptio cum ipse deferat gerendo negocium fisco. sed forte hoc accidit ideo: quia primus delator defiliit. vel fisco infra quadriennium ratum non habuerit. argu. infra rem ratam haberi. l. bonorum. Accursus.

T emporis quadriennij. **P** reuaricatio. facit. C. de senten. aduer. fil. l. i. et de preuarica. l. ij. accursus.

P erimetur. corruptore habito pro confesso. vt. §. de iure fisci. l. eius qui.

D elator. id est denunciator. Denunciatio. simpliciter non per contestationem: vel iudiciali cōuentione. als cōtra. vt. C. de prescriptioe. xxx. an. sicut. et. l. cu notissimi. in pun. vel dic p cōtestatione: sed ipsa non egreditur personā cū ciuilibus interruptio sit. vt. C. de no. numera. pecunia. si cui. et. §. ne de statu defūc. l. ij. §. prescriptio. sed quomodo petest il lud dia cum primus et secundus defert nomine fisci: ergo non debet ob stare secūda exceptio cum ipse deferat gerendo negocium fisco. sed forte hoc accidit ideo: quia primus delator defiliit. vel fisco infra quadriennium ratum non habuerit. argu. infra rem ratam haberi. l. bonorum. Accursus.

T emporis quadriennij. **P** reuaricatio. facit. C. de senten. aduer. fil. l. i. et de preuarica. l. ij. accursus.

P erimetur. corruptore habito pro confesso. vt. §. de iure fisci. l. eius qui.

l. i. et. §. de cōdi. in debi. seruo. si cniz esset dominus no vfucaperet. vt. §. de vfucap. sequitur §. lana. vel dic qz verus domus erat: sed prescribit cōtra actioem qz me. causa. et cōtra vtilem in rem. vt. C. quod mer causa. l. iij. vel erat is qui dominus factus cōtra creditores prescribit. vt. C. si aduer. credi. l. i. et. ij. et. facit. §. de fur. l. serui et filij §. finali. accursus.

R escriptis. diutine. i. longe quod dic vt. §. eo. l. longe.

A tra quatuor bona vacantis fisco quidam sine titulo possidebat: detuli fisco: ex tunc prescribit quadriennio. sed si ego desistam interim non prodest secūdo agenti mea nūciatio. ad hoc. C. de quadriennij prescrip. l. i. et. §. de vfuc. l. §. ius. et. §. de iure fisci. l. i. §. finali.

Liber Sextus.

a **P**rescriptū est. vt intra hoc tempus nunciatur.
b **E**t intellecti possessione. i. bonorum possessionem.
c **G**radatim. colligit ergo q̄ tunc demū sunt vacātia:
cū priuatus nō habet ius petēdi. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. fina. 7. C. de bo. vacan. l. vacātia. Accur.

d **P**rescriptū est.
ad deliberādū. et
facit illi. §. vluca.
§. fina.

e **C**ōputabitur. 7. post denuncia-
tionem fisco fa-
ctā. q̄ dic vt no.
C. de quadnē. p̄-
scrip. l. i.

Aum heres.
vicia. f. p̄for-
nalia. q̄ hic de p̄-
sonalib⁹ loquit. vt
§. de acq. pos. p̄-
po. §. i. q̄. 7. §. fi.

g **S**ciēs. f. de-
functus.

h **C**onueniat.
vt. §. de p̄ca. l. cum
p̄cario. §. fi. sed cō-
tra in co. n. quesi-
tū. §. fi. Sol. nō te-
netur vt h̄ nisi pos-
sideat vel dolo pos-
sederit possidere: vt
ibi. s̄ certe hic v̄
loq̄ de possidēte.
vel nō tenetur he-
res sicut defunct⁹
q̄ nō tenetur nisi
possideat vel dolo
desiderit possidere
vel aliter nō tene-
tur ab initio cum
sit ignorās 7. desi-
erit possidere cuz
putat suū esse: q̄a
re sua abuti putat
vt. §. de p̄f. here.
si qd̄ possessor. §. fi.
cut. sed ex postfacto. i. postq̄ fuit certioratus 7. sic iam te-
netur: 7. h̄ desinat possidere tenebit. ar. l. i. l. i. §. circa. 7.
§. generaliter. vel dic tenetur interdicto propt̄ possessio-
nē defuncti: vt ibi. de p̄cario nō tenet. p̄pter suā possessio-
nē: quia ad heredem non trāsmisit. vel hic de directo ibi
de v̄lī. vel hic ignorans tenuit: ibi sciens.

i **N**on poterit. q̄ heres sciebat rem alienari.

k **P**ossessione. alia q̄ precaria. et dic possessione. i. p̄-
scriptione que venit ex possessione.

l **D**efendetur. f. heres qui possidet longo tēpore cō-
putato illo testatoris vel non computato.

m **R**ei. est em̄ intuep̄dū exordium in p̄sona testatoris:
q̄ ista eadē p̄sona intelligitur. vt in p̄n. huius. l. 7. C. de
fruct. 7. lit. exp̄. l. i. q̄. 7. C. de acq. pos. l. vicia. 7. §. de v̄luca.
sequitur. §. heres. 7. l. si is. §. marcellus. scius in singula
ri successe. vt. §. l. an. viciu. et adde hic q̄ no. §. de pu-
bli. si ego. §. paratus. 7. C. p̄ here. de. l. nichil.

A Reditor. eandem exceptionē. facit. C. si aduer. cre-

di. l. i. et. i. §. 7. §. itū. l. l. exceptio.

N omnibus. vbi fisco actor est.

P **T**empora. minora tēpora statuitur in bonis
vacantibus. vt. §. l. in tra. Item in bonis in fisco cōmū-
sis ob vectigal non solum. vt. C. de vecti. l. i. §. Item in

alio casu: vt. §. ad
sill. l. in cognitiōe
ais ergo cōtra fi-
scum currit p̄scri-
ptio. xx. an. vt hic.
7. §. de requi. re. l.
i. §. i. 7. i. §. Sed cō-
tra de p̄scrip. xxx.
an. l. omes. 7. l. cō-
penit. 7. C. §. sacro
san. ecclē. l. fi. So.
quidam dicunt q̄
hic dicat de p̄scri-
ptione quā fisco
obicit alij: nō quā
alius fisco. q̄ nō
placet: immo de
v̄trag. siue v̄trag. §.
Alij dicūt q̄ fisco
obicitur p̄scrip-
tio. xx. an. in ca-
sibus illis: scilicet
vbi minora tēpora
sunt statuta. et
verba illa casibus
exceptis: possunt
ponere iuxta ver-
bum illud cōstitu-
tū est. sed nec hoc
placet. Alij dicūt
q̄ hic loquitur q̄
quis administrat
ut rationes fisci:
ibi in alijs perso-
nalibus: pro qui-
bus est. §. p̄p̄ri. §.
Alij dicunt: bene
in delatis nondū
quiescit hic loqui-
tur que fisco defe-
runtur varijs ex

I **N** omnibus fisci que-
stionibus exceptis cau-
sis in quibus minora tēpora
seruari specialiter cōstitutum
est: viginti annorū prescriptio
custoditur. **R**eipublice ra-
tiones subscripte et exp̄p̄cte
aduersus eum quidem qui ad-
ministrauerit vltra viginti: ad-
uersus vero heredem vltra. x.
annos retractari non possunt.

Quando possessio v̄n̄ ac-
cedat alij non potest certa re-
gula tradi: possessio tamen ali-
cuius prodest et qui in locum
eius succedit: siue ex causa cō-
tract⁹ succedit: siue ex causa vl-
time voluntatis. h. d. **S**euo.

De accessionib⁹ posses-
sionum nichil in perpe-
tuum: neq̄ generaliter diffi-
nire possumus: consistunt eni
in sola equitate. plane tribuuntur
his qui in locum aliorum
succedunt: siue ex cōtractu: si-
ue ex voluntate. heredit⁹ eni
et his qui loco successorū ha-

causis. vt. §. de iure fil. l. i. Illa omnes: 7. illa competit in
questis. 7. illa vt inter diuinum: in rebus ciuitatum alia
rum: non romane: in specialibus quattuor casibus loc-
quitur. 7. s̄m hoc m̄ est contra. vel dic q̄ generaliter lo-
quatur in questis 7. querendis: et illas tres solue vt in
qualibet earum no. Item contra. C. de fun. reipub. l. c̄.
vbi. xxx. an. prescribit serui public⁹. sed ibi de seruo pan-
cipis dicit. p̄terea est ibi fauor curie prescribens que
etiam naturales filios facit legitimos. vt m̄. de nup. §.
fina. Item fallit hec lex. C. de fun. pa. l. fi. penultimam
solutionem approbo.

Q **E**xpuncte. i. cancellate. et pone erratū fuisse in cō-
putatione. sic. §. de rem. l. i. ex causa. sed quid sit prop̄cie
dispūgere legitur. §. de §. bo. sig. l. cognoscere. §. i.

D **E** accessionibus. neq̄ ḡn̄aliter. exp̄posito perpetui-
ges. 7. §. de v̄sur. l. moza.

E **X** voluntate. f. vltima.

a Accessio testatoris. vt. s. pro empto. l. i. §. clam. b Accessio. vt. s. de contrah. emp. l. dolia. §. eu qui. et s. quozū l. i. §. illud. r. s. de vsuca. l. id tempus. et. s. de excep. rei iudi. l. finali.

c No exolueris. ad qd est. s. de pig. grege. §. cum pi. gnoz. r. de pigno. actio. l. petenti.

d Superaturus. qui me superaturus est multo magis te superabit: cu ego te superaturus es. §. ac.

e Debet. vt habeat directā hypothecharias cōpleta vsuca. quasi a domino res obligata videat: alioqn vtilis haberet. vt s. de pigno. si ab eo. sed fallit hec regula. vt. s. qui potio. l. pigno. l. claudius. Itē. s. ad tertu. l. i. §. obijatur. et. l. equissimū. §. si ex filio. r. isti. ad tertul. §. pater. scz in matre defuncti et auo. Itē in auf. qui. mo. na. effi. sui. §. discret. r. s. ad trebel. l. ex facto. f. in muliere q̄ excludit natura. les filios excludētes cognatos. Itē fallit in muliere q̄ p̄fertur his quozū pecuniā res resecte sunt: non tñ habētibus exprefas hypothecas. vt in auf. de equali. do. §. hie p̄ns. r. s. qui po. in pig. l. interdū. Itē. s. de unu. tes. l. p. Itē si diligo te: tu illū: nō sequitur q̄ ego diligā illū. Itē si ego sum tuus vassallus r. tu alteri nō sequitur ergo ego suz illi. posset tñ dici q̄ in turbande in allegata l. claudius: nō fallit: q̄ tñ nō ex natura cōtractus sed p̄pter rem iudicatā id est ne p̄iudicet inter alios. Itē in secdo casu nō fallit: q̄ tñ pater nō poterat excludere matrē. et ita nō p̄cedit ar. quid enim ad rem si alibi excludit: Idem rñ. in patre. nā pater nō excludit auf. vnde non potest procedi.

f Cōcessisse venditionē. r sic sufficit semel velle. sic. s. de aqua plu. arden. l. in diem. et. s. de acquiren. heredi. si quis michi bo. §. finali. Recursus.

g vsucapione. triēniū. r. x. vl. xx. an. vt. s. de vsuc. l. in vsuca. secus in p̄scrip. xxx. an. vt. s. de act. r. obliga. l. in omnibus. que est contra. r est ratio vt et. s. de l. uerbis et posthu. l. cū quidā. vel hic contra reales: ibi contra p̄sonales. p̄ma placet. et facit. s. de verbo. si gni. anniculus. s. arg. cōtra. s. de auo et argen. leg. et si nō sit. §. quid ergo. et. s. de mino. l. hūi. §. minorē. h Repleat. l. cōpleatur.

i Unde quis. i. a. quo. accur.

k Nō p̄derit. vt hic. r. s. de acq. pos. l. p̄pono. §. q̄stus.

l Pot. vt. s. de acqui. pos. l. p̄m. po. in fi.

m Itē adficiendum est. casibus p̄dictis.

n Erat. scz vt venderet.

o Permissit. semp̄ autē concessum intelligit: nisi sit p̄hibitu. vt. s. māda. si p̄curator rem. §. i. sed quidā dicit hic esse speciale: vt erigatur permissio specialis. accur.

p Vendiderit. vt et. s. de vsuca. si seruus.

q Administrat. sunt em̄ q̄daz q̄ nō administrat: et de his dic vt. s. de aucto. tut. et si pluribus.

r Accedit. i. dāda sit accessio: ad quod facit. s. vt in pos. l. i. s. cui. §. q̄

legatorū. r. l. que legatorū. r. s. de ven. in pos. mit. l. i. §. di. minuto. r. s. de acq. pos. l. possidet. §. si. ut facit ad sup̄ rñ. s. de iure do. l. siue ḡnalter. r. C. de nup. l. i. iuriosi.

f Res fuerit. qui redemat quoquo modo. ad quod est s. de vsuca. l. id tempus. in pun. et. §. in re.

bētur: daf accessio testatoris. Itaq; si michi vēdideris seruū: vtar accessionē tua. r si michi pignozū dederis: r ego eandē rem alij pignozauit: meo credito: vtes accessionē tui temporis: tam aduersus extraneū q̄ aduersus teipm̄ quādiu pecuniā michi nō exolueris: naz qui me potior est cū ego te superaturus sim: multo magis aduersus te obtinere debet. sed si pecuniā michi solueris: hoc casu accessionē tua nō vte tur. Itē si absente te is qui negocia tua videbat administrare seruū michi vēdiderit: tuq; reuersus ratū habueris: omnimodo accessionē tua vtar.

Item si michi pignus dederis et cōueneris: nisi michi pecuniā soluisses licere ex pacto pignus vēdere: idē venditoris: emptori accessionē tui temporis dari debet: licet inuito te pignozū distracta sint. iam em̄ in illo tēpore quo contrahebas: videtur cōcessisse vēditionē si pecuniā nō intulisses.

In vsucapione cōplenda: sufficit tangi vltimū diem triēnij vt habeat pro cōpleta. h. d.

vsuca. Tenuleius. vsuca ita seruat vt etiā si minimo momēto nouissimi diei possessa sit res: nichilominus repleat vsucapio: nec totus dies exigit ad explendum cōstitutū tēpus. Accessio possessiōis fit non solū temporis qd̄ apud eum fuerit vnde qd̄ em̄: sed r eius qui et vendidit vnde tu emisti. sed si me-

dus aliquis ex auctoribus nō possederit: precedentium auctorum possessio non proderit quia coniuncta non est: sicut nec ei qui non possidet: auctoris possessio accedere potest.

Itē adiciendum est vnde emisti: aut vnde is emit cui tu emendū mandaueras: r quod apud eum qui vendendū mandauerit. q̄ si is quoq; cui mandatum erat alij vendendum mandauerat: nō aliter huius qui postea mādauerat dandam accessionē labeo ait: q̄ si id ipsum dominus ei permiserit.

Sed et si a filio vel seruo rem emero: accessio temporis quod r apud patrem aut domū fuit: ita danda est michi: si aut voluntate patris dominus: aut cum administrationem peculij haberet vendiderit.

Itē danda est accessio cum eo tempore quo apud pupillū fuerit a cuius tutore cū is tutelā eius administraret: emisti.

Idēq; in eo qui a curatore pupilli furio siue emerit: seruandus est. et si ventris nomine: aut eius qui rei seruande causa in possessione esset: dotisve nomine diminutio facta sit: nā id quoq; temporis accedit.

Ue autē accessiones non tam late accipiende sunt: q̄ verba earum patent: vt etiā si post venditionē traditionēq; rei tradite apud venditorē res fuerit: proficiat id tempus emptori. sed illud solum quod ante fuit: licet venditionis tēpore eā rem vē-

legatorū. r. l. que legatorū. r. s. de ven. in pos. mit. l. i. §. di. minuto. r. s. de acq. pos. l. possidet. §. si. ut facit ad sup̄ rñ. s. de iure do. l. siue ḡnalter. r. C. de nup. l. i. iuriosi.

f Res fuerit. qui redemat quoquo modo. ad quod est s. de vsuca. l. id tempus. in pun. et. §. in re.

Libet Sextus.

a **C**onhabuerat. sed erat apud emptorē vel vt depoe-
sita vel vt comodata: vel vt pignoriata. aliud si esset apud
alium. vt. s. ea. l. §. i. ibi sed et si rē. r. j. eo. l. fi. et. s. de acq.
pos. pōpo. §. qnestiū. vel dic q non erat tempore vendi-
tionis: sed tempore traditōnis.

Accessio. no-
stro tpe. hoc
fallit i herede cui
pcedit vsuc. sine
pos. vt. s. d. vsuca.
l. cceptā. r. l. nūq̄
§. vacuuz. r. l. ius
sio. §. nondū. Itē
facit. s. de acqui.
pos. pōponi. §. fi.

C De doli mali: r
metus exceptioe.

Uo dilu-
cidius. q̄
quo pro
vt. Et
nor. q̄ q̄libet rea
diuisa melius in-
telligit. vt in sti. de
leg. §. s. non vsq̄.

D Proposita.
de hoc dicit statī
§. deo. r. j. l. pri.
in pun. r. §. circa.

Dolo. s. hoc
dicit. j. ca. l. §. sed
an dolo.

Quando ob-
stet. i. quibus ca-
sib⁹ qd dicit. j. l. p
xi. §. i. r. idem dicit
p̄. dicit. f. cōtra
quas psonas def.

Inspicim⁹.
vt. j. e. l. pure. §. fi.
h. Ideo aut. a.
tulis. nā tenet obli-
gatio de iure ciui-
li. sed opponit ex-
ceptio de iure pre-
torio. vt. C. de iuri-
si. si. l. dolo.

Ex facto. i. ex
qualitate facti. vt. C. de rescin. ven. dolo. vel aliter. i. ex
eo qd factū est vel commissum dolo psumit. vt. s. man. l.
dolo. r. l. si p̄curatorē. §. dolo. et. §. si ignorātes. sed op-
po. qd als dicit ex perspicuis indicijs debere. p̄bari. vt
C. de dolo. l. doli. Rñ. et sic illū admittit. p̄bat cū ex qua-
litate facti perspicue ostēdit. Itē oppo. qui doli dicit rē.
vt. s. de p̄ba. quōtēs. §. qui doli. Rñ. satis. p̄bat dolo:
si qualitas facti in qua est dolo probatur.

In cōtractibus. da exēplū de incidē. r. de eo q̄ dat
causam cōtractū. vt. s. de ac. emp. iul. §. si venditor. et. §.
se. r. de dolo. r. elegāter. in p̄. r. j. e. per multas leges.

In testamētis. edēdis. vel sup̄p̄mēdis. vt. C. si q̄s
ali. test. p̄bi. l. i. et. ij. et. C. ad. l. cor. de falsis. l. eū. r. C. de
fossi. rest. l. fratris. in fi. r. s. de leg. ij. cū pater. §. ticio. acc.
m. In legibus. cōdēdis vel interpretādis nō cancel-
landis: vt faciebat quidā valicosius p̄p̄tēns. nā iudici

ditōr non habuerat. **E**t cui
rem heres hereditaria vendi-
dit: et heredis tēpus: et defun-
cti debet accedere. **P**aulus.

Accessio sine nostro tē-
pore nobis prodesse
non potest.

De doli mali: et metus ex-
ceptione. **T**itu. iij.

More prudentis philoso-
phi ponit diuisionē suā dicēs
primo videndum esse qua de
causa hec doli exceptio sit in-
uenta: scdō quomodo fiat do-
lus. tertio contra quas perso-
nas datur. quarto quāto tem-
pore duret. postea p̄sequit mē-
bra sua declarādo. **P**aulus.

Uo diluci-
dius intel-
ligi possit
hec excep-
tio: p̄r de
ea vidē-
mus qua-
re proposita sit. deinde quē-
admodū dolo fiat: per quem
intelligim⁹ qm̄ obstat hec ex-
ceptio. deinde aduersus quas
personas locū habeat. nouissī-
me inspicim⁹ intra que tē-
pora competat hec exceptio.

Ideo autē hanc exceptio-
nē p̄tor p̄posuit: ne cui do-

lus suus per occasionem iuris
ciuilis cōtra naturalē equita-
tem prosit. Sed an dolo quid
factū sit: ex facto intelligitur:
et quidē dolo sit tam in cōtra-
ctibus q̄ in testamētis q̄ q̄
in legibus. **P**lanius.

Alam autē est hanc ex-
ceptionē ex eadem cau-
sa p̄positā: ex qua causa p̄po-
sita est de dolo malo actio.

Exceptio doli aduersus eū
contra quem proponitur non
est in rez sed ex parte eius qui
eam proponit sic. h. d.

Sequitur vt videamus in
quibus causis locū habeat ex-
ceptio: r quibus personis oby-
ciatur. **E**t quidem illud anno-
tandū est: q̄ specialiter expi-
mendū est de cuius dolo q̄s
queratur: non in rem: si in ea
re dolo malo factū est: sed sic
si i ea re nichil dolo malo acto-
ris factum est. igit̄ docere de-
bet is qui obijcit exceptionē
dolo malo actoris factū esse:
nec sufficit ei ostendere in rem
dolum esse. aut si alterius dicit
dolo malo factū: eorū per-
sonas specialiter debet enu-
merare: dūmodo hec sint qua-
rum dolo noceat. **P**lane
ex persona eius qui exceptio-

interdū interpretari p̄mittit. vt. j. de appel. ab executōe.
Alam est. ex eadem causa. ergo ideo ne vel malicia
sua sit lucrosa: vel istis simplicitas damnosa. vt. s.
de dolo. l. i. in p̄nci.

Anotandū est. f. circa personas contra quas oppo-
nuntur a quibus.
Quis. f. re.
Nō in rem.
poterit opponi do-
li exceptio.

Si ea re. res
cte ageres si rē.
et da exēplū. vt. j.
e. apud celsū. §.
itē querit. et §. sed
si mulier. r. l. pure
§. sicut. exceptio
ergo doli persona
lis est ex parte il-
lius qui doli com-
misit: vt cōtra eū
solummodo oppo-
nat: aliū nō: nisi
ab eo habeat cau-
sam lucratuā vel
prope: vt nō lucra-
tuā sed tñ res re-
uerfura est ad do-
losū. vt. j. eo. ap̄b
§. si quis ex cā. s. r.
ex parte eius qui
eā opponit est in
rē. vt scz q̄libz pos-
sides si conueniat
ad eo q̄ doli com-
misit vel commit-
tit. vt. C. de rei vē-
dī. l. final. possit
scz opponi excep-
tio doli. sed videf
illud falsum: nā si
factū fuerit pactū
de nō petēdo fide-
iussori: nō p̄desz
re: nec obstat ex-
ceptio si a reo pe-
tat: debet autē pos-
se opponi ab oib⁹

q̄ possidēt: sicut dicit hic. vñ distinguī vtrū dol⁹ comittit
in re acq̄reda: vel obligatione pro qua vel ex qua modo
agitur. quo casu locū habet qd hic dicit. als si non in ac-
quirenda comittit doli: sed in eo q̄ venit contra pactum
non ob. excep. vt. s. de pac. l. fideiussoris. que est contra.
Item fact. s. de dolo. sed ex dolo. §. fi.

Is qui. scilicet reus.
Alterius. q̄ actoris.

Noceat. nocet quidē heredi dolo testatoris: r alij
vniuersali successori: vt per bonorū possessio. vel per tre-
bel. vel per hoc q̄ bona sint adiecta causa libertatum cō-
seruandariū: vel per arrogationem r similia. vt. j. de re-
gu. iur. l. quod ip̄s. Item dolo auctoris a quo quis hz
cāz lucratuā. vt. §. si q̄s autē. vel. p̄pe lucratuā. vt. §. au-
ctoris. si tñ agat iste qui causam habet a dolo. vt. §. si
quis autē. aliter si tpe conueniat. vt. s. titu. i. an viciū.

Is qui. scilicet reus.
Alterius. q̄ actoris.

Noceat. nocet quidē heredi dolo testatoris: r alij
vniuersali successori: vt per bonorū possessio. vel per tre-
bel. vel per hoc q̄ bona sint adiecta causa libertatum cō-
seruandariū: vel per arrogationem r similia. vt. j. de re-
gu. iur. l. quod ip̄s. Item dolo auctoris a quo quis hz
cāz lucratuā. vt. §. si q̄s autē. vel. p̄pe lucratuā. vt. §. au-
ctoris. si tñ agat iste qui causam habet a dolo. vt. §. si
quis autē. aliter si tpe conueniat. vt. s. titu. i. an viciū.

Is qui. scilicet reus.
Alterius. q̄ actoris.

Noceat. nocet quidē heredi dolo testatoris: r alij
vniuersali successori: vt per bonorū possessio. vel per tre-
bel. vel per hoc q̄ bona sint adiecta causa libertatum cō-
seruandariū: vel per arrogationem r similia. vt. j. de re-
gu. iur. l. quod ip̄s. Item dolo auctoris a quo quis hz
cāz lucratuā. vt. §. si q̄s autē. vel. p̄pe lucratuā. vt. §. au-
ctoris. si tñ agat iste qui causam habet a dolo. vt. §. si
quis autē. aliter si tpe conueniat. vt. s. titu. i. an viciū.

Is qui. scilicet reus.
Alterius. q̄ actoris.

Noceat. nocet quidē heredi dolo testatoris: r alij
vniuersali successori: vt per bonorū possessio. vel per tre-
bel. vel per hoc q̄ bona sint adiecta causa libertatum cō-
seruandariū: vel per arrogationem r similia. vt. j. de re-
gu. iur. l. quod ip̄s. Item dolo auctoris a quo quis hz
cāz lucratuā. vt. §. si q̄s autē. vel. p̄pe lucratuā. vt. §. au-
ctoris. si tñ agat iste qui causam habet a dolo. vt. §. si
quis autē. aliter si tpe conueniat. vt. s. titu. i. an viciū.

Is qui. scilicet reus.
Alterius. q̄ actoris.

Noceat. nocet quidē heredi dolo testatoris: r alij
vniuersali successori: vt per bonorū possessio. vel per tre-
bel. vel per hoc q̄ bona sint adiecta causa libertatum cō-
seruandariū: vel per arrogationem r similia. vt. j. de re-
gu. iur. l. quod ip̄s. Item dolo auctoris a quo quis hz
cāz lucratuā. vt. §. si q̄s autē. vel. p̄pe lucratuā. vt. §. au-
ctoris. si tñ agat iste qui causam habet a dolo. vt. §. si
quis autē. aliter si tpe conueniat. vt. s. titu. i. an viciū.

Is qui. scilicet reus.
Alterius. q̄ actoris.

Noceat. nocet quidē heredi dolo testatoris: r alij
vniuersali successori: vt per bonorū possessio. vel per tre-
bel. vel per hoc q̄ bona sint adiecta causa libertatum cō-
seruandariū: vel per arrogationem r similia. vt. j. de re-
gu. iur. l. quod ip̄s. Item dolo auctoris a quo quis hz
cāz lucratuā. vt. §. si q̄s autē. vel. p̄pe lucratuā. vt. §. au-
ctoris. si tñ agat iste qui causam habet a dolo. vt. §. si
quis autē. aliter si tpe conueniat. vt. s. titu. i. an viciū.

Is qui. scilicet reus.
Alterius. q̄ actoris.

Noceat. nocet quidē heredi dolo testatoris: r alij
vniuersali successori: vt per bonorū possessio. vel per tre-
bel. vel per hoc q̄ bona sint adiecta causa libertatum cō-
seruandariū: vel per arrogationem r similia. vt. j. de re-
gu. iur. l. quod ip̄s. Item dolo auctoris a quo quis hz
cāz lucratuā. vt. §. si q̄s autē. vel. p̄pe lucratuā. vt. §. au-
ctoris. si tñ agat iste qui causam habet a dolo. vt. §. si
quis autē. aliter si tpe conueniat. vt. s. titu. i. an viciū.

Item nocet ei qui non ex causa lucrativa habet a dolofo quando res ad eum est reuerfura. qd dic per exempla. vt in creditoze. vt. f. si quis autē. ibi idem tractat. Itē marito fo. ma. non cōftante. vt. f. e. l. apud celsum. f. sed et si mulier. et f. apud iul. Item dolofo tutous vel curatous

obiecti minor vel alij persone q habet curatoze quatenus sunt locupletati. vt. f. l. apud. f. alla. et f. si quis ibi q in tutore. Sunt et alie persone de quarum dolo obiicitur. quas videre potes. f. e. l. apud. f. in hac. et f. que fitum. et f. mandati. sed et singularis successio et ex causa nō lucrativa repellitur si velit vti accessione temporis sui auctoris: non alis. vt. f. e. l. apud celsum. f. de auctor. et. f. de acqui. pos. l. pōponius. f. cum quis.

C In rem opponitur. contra. f. ad macedo. sed et iul. f. sed et si fili. et. f. de se. ra. l. pe. f. plane. in. f. con. tra. et. f. si ser. v. e. loc. f. cōpent. f. b. **R**e. acquirenda non retinēda. vt. d. l. de pactis. l. fideiussois.

C Actoris. i. an actor in ea re dolum cōmiserit: et large accipe hic dolum vt etiam si bonam fidē habuit in re acquirenda: si tamē deficit titulus vel ali quod de illis que sunt necessaria ad publicianā: repellat hac exceptione: si postea rez illā a quocunq; possessore v. e. dicet. vt. et. C. de rei ven. l. si. vel dicas hunc non tūc sed nunc doli committere quādo peti. arg. f. proxi. f. Item si habuit sciētā rei aliene loco doli accipitur et nec v. s. u. capere possit. nec publicianā habere. Et eadem in perso nali quesita: siue dolo promittentē induxit: siue etiā bona fide: sed tamē causa deest que adesse credebatur. dic ergo factū in preteritum vel etiam fieri in presenti. vt. f. proxi. f. et. f. de verbo. obli. l. si quis cum aliter. accur.

C Etne causa. vel qua in stipulando causa nō exprimitur a cōtra hētibz. vt. f. de. pba. l. cū de debito. f. si. vel exprimitur que ab vtraq; parte inesse credit et non inesse: vt si credo te vendidisse vel mutuasie procuratori meo: ideo ex causay cōditionis vel mutui. pmitto. vt. C. de non nume. pecu. l. si ex cā. idem: et si tu cā in hoc credebas te mutuasie. curatou. vel aliu pro te. Sed quid si ego qui promitto sine causa scio causay non inesse: Re-

nem obiicit: in rez opponitur^a exceptio. neq; em queritur ad uersus que dolofo commissus sit: sed an in ea re^b dolo malo factum sit a parte actoris^c.

C Qui perseverat petere vsq; ad litem contestatam qd sine causa stipulatus est: videt dolo petere. h. d.

C Circa primā speciem quibus ex causis exceptio hec lo cum habeat: hec sunt que tractari possunt. Si q sine causa^a ab aliquo fuerit stipulatus: deinde ex ea stipulatioe expe riatur: exceptio vtiq; doli mali ei nocebit^b. licet enim eo tem pore quo stipulabatur nichil dolo malo admiserit: tamē di cendum est eū cum litem con testatur dolo facere eo q per seueret ex ea stipulatione pe tere. et siue cum interponeret iustam causam habuit: tamen nunc nullam idoneaz^c causay habere videtur. proinde^d et si creditoris^e pecuniam stipula tus est: neq; crediderit et si ca ta fuerit causa stipulationis: que tamen aut non est secuta^f

spōn. videt donasse et sic teneat. vt argu. f. de regu. iur. l. cuius. et. C. ad. l. fal. l. si. sec^o forte si et tu scias causay nō inesse: quia in pari causa et. vt. f. de verbo. ob. si seruam. f. sequit. Et adde qd no. C. de non nume. pecu. l. genes raliter. in distinctioe ibi posita. Itē an hic libellus sit ad

aut finita est: dicendum erit nocere exceptionem.

C Qui paciscitur de pecunia non petenda vsq; ad tēpus et petit ante tempus: patitur dup licem exceptiones. f. pacti et doli mali. et vbiq; sit vbi quis petit qd per exceptionem potest elidi. hoc dicit.

C Itē queritur si quis pure stipulatus sit certā quātitate: qz hoc actū sit: sed post stipulationē interpositā pactus sit ne interim pecunia vsq; ad cer tum diē petatur: an noceat ex ceptio doli mali: et quidez de pacto conuēto excipi posse: ne qua qz ambigendū^m est. sed et si hac quis exceptione vti ve lit: nichilominus poterit: dolo enim facere eū qui contra pa ctuz petat: negari non potest.

C Et generaliter scienduz est ex omnibus in factum^o excep tionibus^o doli orti exceptio nē: qz dolo facit quicūq; id qd qualibet exceptione elidi pōt petit. nā z si intra initia nichil dolo^o malo fecit: attū nūc pe tēdo facit dolose: nisi sit talis

muttedus. pcto. y. quia pmissit: videtur q non: cum in promissione nō sit causa sufficiēs vt h: sicut nec hec sit causa sufficiēs quia rex est in frā cia. f. adijcere de bet: qz promissit ex causa mutui vt simili. licet sit arg. contra. f. titu. q. l. cum de hoc. sed il lam expone: vt ibi. ergo nec ista peto par caponū singularis annis: qz tu maiores pro miferunt: sed de bet adijci pro pos sessionibus quiss a mēis maioribus maiores tui habuerit: probata tamen diuturna prestatioe presumit promissio et causa. vt no. f. de vsur. l. cum de in rem verbo. **C** Nocebit: tene ergo sed excep tione elidit nisi causa pbeatur. vt no. C. de non nu. pecu. l. gñaliter. **f** Amiserit. qz credebat causam

in esse que non inerat. **g** Idoneā. f. non a deratā nec re nec spe. hic aderat saltem spe. vt in exemplo qd sequitur proinde et. **h** Proinde. id est ergo. **i** Creditur. nō tñ creditur. vt. f. si cer. pe. l. q pecuniā **k** Non est secuta. vt in mutuo. **l** Est. vt matrimoniu. et facit. f. de pact. l. iurisgen. f. siue. et. f. de pelli. l. si vero sine cā. fa. et. f. de condi. sine causa. l. i. et. l. q sine. et. f. de fideiul. si stipular^o esse. in pn. et. f. de verbo. ob. si quis cū. et. f. f. generaliter. **m** Ambigendum est. vt in l. de excep. f. preterea. et. f. de pac. l. item quia. **n** In facti. omnes dicuntur in factum: quia ex facto vel nō facto oriuntur. vt. f. de excep. l. exceptio. et argu. f. eo. apud. f. aduersus. q est f. Recur. **o** Exceptionibus. vt. f. eo. l. qui equitate. et. f. de prescriptis verbis. l. quotiens. **p** Nichil dolo. qz ignorauit qre nō debeat petere. vt et. f. de reg. iur. q in ius. et fac. f. de pac. iuris f. siue. et. f. de pos. l. si qz inf. in pn. et. f. de trib. l. illud. f. tceuola.

Liber Sextus.

A Ignorantia, vel nisi reuerentia persone hoc faciat, vt. Ieo. apud § aduersus, que est contra.

B Non male dictū est, querendo.

C Uras, facit. §. de pac. l. qui in futurum, et de lege comul. l. lege §. si. r. l. post diem.

D Ignoraret.

empro. scum sta
t. ulberū eē. qd §
si scunt. Rñ. idem
ex quo est stipula:
tus. vt Ieo. Lapō.
§. itē labeo. r. C.
de euic. q. fundū.
sed ptra. §. de ptra
hen. emp. l. ea q.
sed ibi sanitatem
hic pecuniam em
pro. ē stipular. f.
dupli. Itē fec. si
fuit sciens r. stipu
latus non fuit. vt
§. de euic. l. qui li
bertans.

E Acceperit.
nā in persona em
ptoris pōt imple
ri conditio liberta
tis. vt. §. d. statul.
l. si statuliba. §. i.

F pōt. eptor.

G Deduxerit.
de duplo: qd nec
petit.

H Nō nocere.
et sic decē sibi da
ta habebit: quia r
sua r duplum pie
cij habebit a ven
ditore.

I Tem si ob id
saltes agā ex
empro: qd ē. §. Ac.

K Decē. nō ex
re sua. alioquin §
vt. §. posuit in em
ptore. r. §. de acf.
emp. l. iulian. §.
sed: si qd pterea.
Itē subaudi hic. r
postea hominem

tradidit michi ignorāti liber eum factū: r postea se euic
cit in libertatē ex cā pcedēti venditiōe. alioquin male
uiceret ex duple stipulatiōe vēditore cōueniendū: cū non
videtur vēditore ea debere teneri: nisi post traditiōe em
ptori factā euincatur. vt. §. de euic. l. euicta. §. i. fm. §. 30.
r. l. iug. sed quidā dixerunt arg. huius. l. postē agi de du
pla p euictiōe re euicta ēt añ traditiōe r post vēditiōe.

L Recipiā. que occasione rei empte ad eū pueniunt:
cū seruū hac datione liberū factum prestare non possit.

M Eum liberare. pro rata parte r in decem.

N Pud celsum. hereditatē. noni doneā: quo casu con
tra eos doli exceptio: et pro non mandantibus de
dolo actio datur in eo. §. qvltia vires hereditarias cōue
nietur. vt. §. de dolo. l. fina. vel dic mandauerūt reuicte

ignorātia in eoyt dolo careat.

A Non male dictū est si cre
ditor vsuras in futurū accepe
rit: deinde pecuniā nichilomi
nus petat anteq̄ id tēpus pie
tereat cui tēporis vsuras ac
cepit: an doli exceptione repel
latur: et potest dici dolo eū fa
cere. accipiēdo enī vsuras di
stulisse videtur petitiōe in id
tēpus qd est post diem vsura
rū prestariū: et tacite cōuenit
se interi se nō petiturū. **I** Itē
queritur si statuliberū merca
tus quis fuerit iustum decem
dare cū hoc ignoraret: et du
plam stipulatus fuerit: deinde
decē acceperit euicto eo in li
bertatē agere ex duple stipu
lacione potest: sed nisi decem
que implende cōditionis cau
sa acceperit deduxerit: excep
tione summouendus erit: et
hoc ita iulianus quoq̄ scribit.
si tamen ex re emptoris vel ex
peculio qd ad emptorē ptine
bat pecuniam dederit statuli
ber: potest dici exceptionē nō
nocere: qd dolo non faceret.

I Tem si ob id **P**aul.
q̄ anteq̄ dominium ad
me transferatur vēditore dede
rit decem: et agam ex empto
vt decē recipiam: ita puto cō
petere michi actionem: si para

tes parte debiti: ad quā. §. remissionē partis tenetur alij
si maior pars remittat. vt. §. de pac. l. iuris §. si. r. l.
seq. r. fm hoc dic mandaturus. §. maxime. nō tenetur stare
maiori parti: vt dixi. Tertij dicunt qd hic nichil voluit re
mittere: quo casu nō tenetur stare sentēte alioz nisi als

tus sim ex duple stipulatione
eum liberare.

Qui dolo non mandat qd
als esset mandaturus si dubi
taret factum non secuturū: cē
setur esse in dolo. h. d.

Ulpianus.

A pud celsum queritur
si cum ticio mādassent
creditores hereditarij vt adi
ret hereditatē: vnus nō mā
dasset decipiendi eius causa
mandaturus alioquin si nō fo
ret hic aditurus: deinde agat
an exceptiōe repellatur: et ait
celsus doli eum exceptione: re
pellendum. **I** Iulianus scri
bit: si quis cum eger esset cen
tum aureos vitoris sue conso
lino spondidisset: volens
scilicet eam pecuniam ad mu
lierem pertinere: deinde cōua
luerit: an exceptione vti possit
si conueniatur. et refert labeo
ni placuisse doli mali excep
tione vti eum posse. **S** i in
arbitrium compromiserimus:
deinde cum non stetissem: ob
aduersam valitudinem pena
commissa esset: an vti possum
doli exceptione: et ait pom
ponius pdesse michi doli ex
ceptione. **I** tem queritur
si cū eo a quo tibi sexcenta de
berēt cōpromiseris: deinde

§. de dona. cau. mor. l. scia. in fi. hic ergo cā mortis dona
tio reuocata fuit p conualescentiā. vt. §. de do. cau. mor. l.
mortis causa. §. ticia. r. si cer. pet. l. non omnis.
R Volens. an tamē hec volūtas sit valida: vt mulier
stipuletur. no. C. de dona. cau. mor. l. i.
S Refert. scilicet iulianus.
T Si in arbitrium als arbitriū: r als arbitriū.
V Non stetit scem. vbi precepit arbiter.
X Exceptione. si a me petatur.
Y Prodesse. qd spale circa iudicia r arbitria inteligo
aliud igit in tractat. nā ibi cū effectu pena cōmittitur.
vt. §. de pbo. ob. cōtinu. §. illud. in fi. et facit. §. si qd cau. l.
ij. §. si qd. r. l. iij. §. ut si qd. et d. arbi. si cū dies §. si qd ex.
Z Itē queritur. potest ita exponi hic §. qd vere sexcenta

erat mandaturus si
nō adiret. r. l. iuris
gen. intelligit tū
tunc quando oēs
volunt remittere:
sed non equaliter
vt tūc stare tenea
tur sentēte maia
ris partis. et facit
§. m. l. si heredita
tatem. r. ad vell. l.
fina. in pn.

O Causa. sed
quomō scire pote
rimus vtrum libe
demandasset aut
nō: vt obfret ei do
li mali exceptiō v
non. Rñ. p ptesa
tiones suasiones
r admonitiōes qd
forte itaq̄ fecerat
vt adiret. vt. §. de
lega. l. si feru. plu
riū §. si. r. arg. §. de
pbo. ob. ticia. §. i.

P Repellēdū.
sed cur eū nec de
cendo nec facien
do doli cōmittit
Rñ. hoc iō: qd frau
dulose tacuit. nō
r als fraus dolo
so p iudicat. vt. C.
ad vell. si sine.

Q Spondidisset.
volens donare
cā mortis. nisi
enim mortis fiat
mēto non intelli
gitur mortis cau
sa donatio. vt. §. d
dol. pie. scia. imo
presumitur dona
tio inter viuos. vt

§. de dona. cau. mor. l. scia. in fi. hic ergo cā mortis dona
tio reuocata fuit p conualescentiā. vt. §. de do. cau. mor. l.
mortis causa. §. ticia. r. si cer. pet. l. non omnis.
R Volens. an tamē hec volūtas sit valida: vt mulier
stipuletur. no. C. de dona. cau. mor. l. i.
S Refert. scilicet iulianus.
T Si in arbitrium als arbitriū: r als arbitriū.
V Non stetit scem. vbi precepit arbiter.
X Exceptione. si a me petatur.
Y Prodesse. qd spale circa iudicia r arbitria inteligo
aliud igit in tractat. nā ibi cū effectu pena cōmittitur.
vt. §. de pbo. ob. cōtinu. §. illud. in fi. et facit. §. si qd cau. l.
ij. §. si qd. r. l. iij. §. ut si qd. et d. arbi. si cū dies §. si qd ex.
Z Itē queritur. potest ita exponi hic §. qd vere sexcenta

debetur et q̄ centū t̄stī credebatur actor sibi deberi: fuit tamē factū generale cōpromissum de eo q̄ debet vel pe-
teretur. et q̄ dicitur penā centū. i. pro cētum que sola actor
impudēs sibi deberi putabat: et s̄m hoc nō est pena mi-
nor q̄d q̄ creditur deberi. vel etiam dic q̄ de sexcētis
fuit cōpromissū:

sed alio tēpore pu-
mo fuerat pena. p
missa quando cre-
debat sola cētū sibi
debent: et expo-
nes eodem modo
penā centū. i. p cē-
tū que deberi pu-
tabat: vel dic fecit
do casu q̄ bñ scie-
bat actor sexcēta
debent: s̄m nō crede-
bat sibi licere sti-
pulari nomine pe-
ne vltra cētū. i. sic
est minor pena q̄
res que petitur: et
de qua cōpromis-
sum est: et s̄m hoc
dic penā cētum. i.
cētū nomine pene.

a **C** Per impu-
dentia. s̄m pūmū
casum impuden-
tia est circa scietē
s̄m alibi circa pe-
nam. Accur.

b **C** Debebat. f.
sexcenta cū de oi-
bus est cōpromis-
sum s̄m vtrāq̄ possit
tis. C. de iudi. l. placuit.

c **C** Et si non s̄at. i. non condēner in sexcētis sed in cen-
tum t̄m: non debet vetare de quingētis nō petēdis.

d **C** Fuit. i. fecit q̄ nō debuit. i. verādo de quingētis
petit: nō poterit peti quingēta. sed q̄re hoc: cū de toto
cōpromissum fuit: et forte etiā totū petiit: s̄m. quia per-
secutio nō fuit in totū. vt. C. de iudi. l. licet. i. s̄. de excep.
rei iudi. et an eadem s̄actiones. et hoc s̄m vtrūq̄ casum.
vel dic verius omisit. i. nil dicēdo de quingētis: et tunc
poterit. f. peti integra sexcēta: quia sententia non valet
poterit. f. peti integra sexcēta: quia sententia non valet

e **C** In ipso iure in qua. f. sentētia in parte cōdēnauit in alta ta-
ta an va-
bit oēm casum. i. sed aliud in iudicio ordinario vt qui-
dam dicit: quia ibi videtur tacite absoluisse in eo q̄ ta-
cut: et pro eis. C. si aduer. rem iudi. l. i. sed verius idē in
eo. et dic q̄ ibi in reliquo absoluit. vt. i. no.

f **C** Peratur. a re: qui vis petere quingēta: et sic nō s̄as
firmus compromisso.

g **C** Profuturā. f. si paratus sit t̄m et minus de sexcen-
tis accipere q̄sum est pena. alio cōtra est. s̄. pro focio. si q̄
a focio. et. l. seq. vel dic secus: quia pena apponitur loco
contēptus arbitri: qui merito potest hic contēti: cū sen-
tentia nō valuerit: quia nō de toto iudicauit. et sic nil re-
mittitur de sexcētis occasione pene. s̄m autem successit
loco rei. ar. s̄. de arbi. l. si quis re. et. l. nō distinguemus.
in p̄m. que esset contra si diceret t̄m remitti de sorte q̄ta
est pena: quia sic referret esset maior pena vel minor: quia

lex illa nō distinguemus: q̄ vult interesse. vel e contra: si
diceret hic nō tenere sentētia ideo quia pena fuerit mi-
nor. sed certe non est ideo: sed quia in parte tacuit vt di-
ctum est: et sic nō obstat. et facit. s̄. de arbi. labeo. et de eo q̄
quem factum est. l. ex hoc. s̄. f. Accur.

h **C** In ceteris. vt
furiosis: et his qui
bus est interdictū
bonis: et adultis
curatores habēti-
bus. vt. l. de h. ob.
is cui. et. C. de in-
integ. resti. mino.
l. si curatores. et fa-
cit. C. de admini.
tuto. l. sancimus.
et. l. de solu. in pu-
pillo. et. l. pupillo.
et. insti. qui. alii. nō
licet. s̄. f. Accur.

i **C** Conuenit. s̄.
de p̄trahen. emp.
ea que. p̄tra. sol.
hic exp̄ssim de ipo-
vicio stipulat⁹ est:
et ideo nō potest re-
pelli exceptiōe. ubi
in genere. f. euz cē
sanis: vel hic stipu-
latus erat p̄cium:
ideo egit de p̄cio.
ibi nō erat sti-
pulat⁹: et ideo nec
agit quia sciebat. Itē cōtra. C. cōmunia de lega. l. si. s̄. f.
Solu. ubi speciale. et facit. C. de edil. act. l. iij. s̄. l. et. C. de
euc. l. si fundum. et. C. cōia vtriusq̄ iudi. si fratres. in fi.
et. s̄. de edil. edic. l. si tamen. s̄. in edilitijs.

k **C** Decidit. paciscendo se pecuniam non petiturum:
immo actionem se venditurū ei cui debitor nomē emen-
dum mandauerat. ego primum approbo: dic ergo decit-
dit. i. transegit. Accur.

l **C** Vendidit. post transactionem.
m **C** Scio. qui ignorabat transactionem factam.
n **C** Mandauerat. ante trāsfactionē: vnde facta postea
transactione debuit reuocare mandatū anteq̄ eme-
ret mandatarius.

o **C** Stipulatus est. q̄ creditor non peteret vel erigeret
pecuniam a debitore: nec faceret quominus ille emptor
erigat illam pecuniam.

p **C** Absulit. debitori agendo contra ipsum: quia debi-
tor cum non potuisset probare transactionem factā con-
dēnatus est: et sic soluit.

q **C** Emptor. contra venditorem.
r **C** Ab emptore. alio debitore. et tunc planis est: a s̄ ab
ab emptore. f. nominis. et tunc dicidem et si sit paratus
s̄m quosdā. et sic subaudi maxime. vel s̄m s̄zo. dic q̄ si
paratus esset: noceret doli mali exceptio in eā summaz
que reddat: nō in aliā quā potuisset extorquere emptor
a debitore. vel si habes a debitore accepit: et tunc pla-
num est. Illud certū est debitorē teneri emptori ad mā-
dandū actionē: puta cōdictione sine causa ad recipiēdū

in debitum: quia post transactionem remocare debuit m. datum ante venditionem.

a Non nocituram, emptori agenti ex stipulatu contra venditorem.

b Doli mali, quia non debet locupletari cum aliena iactura.

c Petitio rei vendi, vt. i. patebit.

d Satisfactus, indu. solui. Accur.

e Sit. qd. facie. du. est. vt. i. situ. de offi. iudi. §. i.

f Intra certuz die. puta infra men sem post sententiā dandam.

g Udicat. nō ergo nouat actio puma p. m. az. qd. dic. vt. no. C. de iud. l. i. vel dic. u. d. i. c. a. t. sic. C. de carbo. edic. l. i.

h Exceptio. facti forte q. ad hominē, ne obstr. f. de act. r. ob. l. obligatiōis fere. §. fi. vel fit nouatio q. ad effectū nō ipōiure: et ideo dicit ibi q. si. vt. hic accepit hōies postq. iā nō debebat: sed pena nō debebat: vñ videt remississe penā. §. de eo quod cer. lo. l. i. in fi. vel dic. si vtrūq. petat post diē in homie videt repelli ipso iure. in pena nullo mō. vt. in. l. contraria. vnde si placet reo nō repellat ipso iure in homie: qd. est ptra se. i. ptra actorē: qz forte expediebat ei potius hēre penam q. hōiem. qd. est ptra se. i. reum. s. tñ op ponat exceptioēz doli si petat vtrūq. s. si ante diē petat in pena ipso iure repellit: in hōie nullo modo repellit.

i Possidere. i. petere. vt. sic possideat. vel. p. p. i. e.

k Exigere. nā maioris estimatiōis fuit hō q. pena: qz in res. d. uo. l. si eēt maior pena nō obstarer exceptio. vt. §. dixi eadē. l. §. itē. r. facit. C. de p. h. e. stip. l. nuda. et. §. si q. cau. si duo. r. §. de ver. obli. ita stipulat. in fi. sed ptra. §. de transac. qui fidē. Sed ibi actū fuit. Itē facit. §. de act. emp. l. p. d. i. a. r. §. de stipu. seruo. l. i. §. fi.

l Itē queritur si vniones. i. margaritas p. ciosas. m Culpa tua. secus si sine culpa. vt. l. i. qui. mo. re. cōtra. obli. §. fina. et. C. de pigno. act. l. que fortuitis. in fi. Itē quomō fit hec cōpensatio p. tatis ad speciē. vt. r. §. de pig. act. si puenit: Rñ. pug. re amissa ad p. titatē te

non nocituram exceptionem doli mali: et puto sententiam offitij veram.

Qui petit quod promissus est sub pena r cum hoc ipsam penam summo uetur exceptio ne doli. h. d.

Labeo ait: si de homine petito fm actorem fuerit iudicatum: r iussu iudicis satisfactū sit hominē intra certuz diem tradit: et si traditus non fuisset penā quoqz stipulatus sit: petitorē qui et hominem vendicat r penā petit: exceptioē esse repellēdum. iniquū enim esse r hominē possidere: et penam exigere.

Creditor: qui pdidit sua culpa pignus qd reddere pmiserat soluto debito si debitū petat r nō reddidit pignus: summo uetur doli exceptione. h. d.

Itē queritur si vniones tibi pignori dedero: r conuenierit vt soluta pecunia vniones redderētur: et he vniones culpa tua perierint r pecuniam petas: extat nerue et attilicini sentētia dicētum ita esse extipendū: si inter me r te nō conuenit vt soluta pecunia vniones michi reddātur. sed est verius exceptionē doli mali no-

netur debitori creditor. vt. C. de cōpens. l. fi. Itē cū ipso iure cōpensatio tollat actioēz quomō excipit. vt. d. l. fina. Rñ. exceptio intētiōis hic dicit doli que loco cuiuslibet dat. vt. §. p. i. §. vel verius nō cōpensatiōis est hec exceptio. sed quia nō seruas fidē restituēdo pignus: nec ego

ubi seruabo restituendo debitū. vt C. de pac. l. cū p. ponas.

n **Itē alimen ta. r est ratio: quia is qui cōuenit habet causam possidēdi a vendicante: alioquin ptra. vt. §. de rei vendi. fina. §. fi. r. l. ce. teruz. r. l. qd. si. vel hic in ifante. aliū in eo cui potuit esse aliqua opera: vt ibi. vel distingue inter expensas in docendo et alēdo: vt ibi no. et facit. §. de dona. l. ter. vt. r. vxo. si id qd. §. si qd. et. §. de mino. l. intra. §. fi. r. C. de p. d. h. s. mi. no. si p. d. i. a.**

o **Cōtra voluntatē. vt quia penituit expisse vel tacite. qd. dic. p. ex. m. pla. §. de au. et ar. leg. l. scribit. §. itē scribit. r. C. de fidei cōmiss. liber. l. si deicōmissaria. et de leg. i. l. i. l. i. §. fi. r. C. de his qui. vt indig. l. hereditas. r facit. §. de reg. iur. l. q. cū alio §. fina. Accur.**

p **Repellitur. a legitimo vt a de bitouibus hereditariis.**

q **Legatum. ita relictum: vt non vtrūqz sed alterum perciperet: alioquin cōtra. §. de lega. l. qui filibus. §. fi. r. l. et quidem totum. §. 30.**

r **Pretulit. i. magis voluit q. dncenta tanq. heres. f. Repellitur. videtur q. nō: quia nō adiuu hereditatē: sed certe precū est pro aditione. vñ legatarius p. inde tenetur ac si adisset. vt. C. si qd. omif. cau. testa. l. i. r. §. i.**

t **Vendideris. tu proprietarius. v. Noceat. cōtra videbatur: deo quia nō poterat p. h. bere eū vendere: r sic sine p. iudicio p. sentire poterit: siue nō p. iudicabit si p. sentiat. sed poterit distingui: scilicet ius suū vbiq. durare vel nō. Itē si erat alis venditurus vel non nisi ipse p. sentisset. arg. §. qui. mo. pig. vel hypo. fol. sicut. §. non videtur. r facit. §. de euic. l. quidā. r. C. de remis. pig. si probaueris. Accur.**

v **Uendideris. tu proprietarius. v. Noceat. cōtra videbatur: deo quia nō poterat p. h. bere eū vendere: r sic sine p. iudicio p. sentire poterit: siue nō p. iudicabit si p. sentiat. sed poterit distingui: scilicet ius suū vbiq. durare vel nō. Itē si erat alis venditurus vel non nisi ipse p. sentisset. arg. §. qui. mo. pig. vel hypo. fol. sicut. §. non videtur. r facit. §. de euic. l. quidā. r. C. de remis. pig. si probaueris. Accur.**

w **Uendideris. tu proprietarius. v. Noceat. cōtra videbatur: deo quia nō poterat p. h. bere eū vendere: r sic sine p. iudicio p. sentire poterit: siue nō p. iudicabit si p. sentiat. sed poterit distingui: scilicet ius suū vbiq. durare vel nō. Itē si erat alis venditurus vel non nisi ipse p. sentisset. arg. §. qui. mo. pig. vel hypo. fol. sicut. §. non videtur. r facit. §. de euic. l. quidā. r. C. de remis. pig. si probaueris. Accur.**

x **Uendideris. tu proprietarius. v. Noceat. cōtra videbatur: deo quia nō poterat p. h. bere eū vendere: r sic sine p. iudicio p. sentire poterit: siue nō p. iudicabit si p. sentiat. sed poterit distingui: scilicet ius suū vbiq. durare vel nō. Itē si erat alis venditurus vel non nisi ipse p. sentisset. arg. §. qui. mo. pig. vel hypo. fol. sicut. §. non videtur. r facit. §. de euic. l. quidā. r. C. de remis. pig. si probaueris. Accur.**

y **Uendideris. tu proprietarius. v. Noceat. cōtra videbatur: deo quia nō poterat p. h. bere eū vendere: r sic sine p. iudicio p. sentire poterit: siue nō p. iudicabit si p. sentiat. sed poterit distingui: scilicet ius suū vbiq. durare vel nō. Itē si erat alis venditurus vel non nisi ipse p. sentisset. arg. §. qui. mo. pig. vel hypo. fol. sicut. §. non videtur. r facit. §. de euic. l. quidā. r. C. de remis. pig. si probaueris. Accur.**

z **Uendideris. tu proprietarius. v. Noceat. cōtra videbatur: deo quia nō poterat p. h. bere eū vendere: r sic sine p. iudicio p. sentire poterit: siue nō p. iudicabit si p. sentiat. sed poterit distingui: scilicet ius suū vbiq. durare vel nō. Itē si erat alis venditurus vel non nisi ipse p. sentisset. arg. §. qui. mo. pig. vel hypo. fol. sicut. §. non videtur. r facit. §. de euic. l. quidā. r. C. de remis. pig. si probaueris. Accur.**

a **M**arcellus, forte possit hoc modo intelligi. aliquis pmissit certa die ad iudiciu venire: si non veniret pmissit pena: dolo non venit: cum veniret postea ad iudiciu stipulator dolo fecit qd non venit: reus si agat cu eo de pena poterit ille obijcere exceptioez doli. na. r tu aduersus me fecisti. i. dolum comissisti. s. q ego non veni: pra qua exceptioez non replicabitur. vel aliter forte actor tras egit de negotio cu reo q incidit in penam: quia ad iudiciu non venerat: r postea penam petat: obijcitur doli exceptio: qd et de pena transactu videtur. vt. s. si quis cau. l. ij. in pun. vt induxit te dolo ad pmissu: postea induxisti me dolo ad liberandum: si agas excipis: r ego no replico. vel da exempla vbi dolum cum dolo copensatur. vt. s. de eo per quem factu e. l. fi. s. i. r. s. de dolo. l. si duo. r de contra h. emp. l. doli. in fi. Item vbi delinquant r vn aliuz accusat. vt. Ieo. si pcurator. et. s. ne quis est qui. l. q. et s. si quis cau. l. si duo. s. i. et. s. si qd in fraudez patro. l. i. in prin.

Marcellus alt: aduersus doli mali exceptione non dant replicatioem doli mali. labeo quoqz in eade opinione est: alt enim iniquu esse comunu mali cia petitoz quide pemptio esse: et vero cu quo ageretur pene esse: cum longe equu sit ex eo qd perfide gestu est: actoru nichil cosequi. **C**ontra senatusconsultu quoqz macedonia n exceptione de dolo dadam replicatioe ambigendum non esse: eaqz nocere debere etiam constitutionibus et sententijs auctozum cauetur.

Pone casum vt in glo. que incipit potes punctare. **L**abeo: et si ex stipulatu actio copetatur ppi doli clausulam: tamen nocere doli exceptionem: at: si aduersus ea: inquit factu erit. posse enim petitoz anteqz stipulatio pene committatur: nichil dolo malo fecisse: et tunc facere cum petat: propter qd exceptionem esse necessariam.

Parentibus a patronis no obijcitur exceptio doli: licet ex suo contractu agant vlt: alie no: cu eis semper honoz sit de

Buctoz que sunt in. C. et. s. ad macedo. p totu: in illis scilicet casibus / in quibus cessat macedoniansi. vt si asserat se sui iuris: vel in similibus. vt. C. ad macedo. l. zenodorus. r. l. i.

Competat. potes punctare hic copetatur: r qd sequitur ppter doli r. est de apposito: r sm hoc erit casus. vt J. de verbo. obliga. si quis cum aliter: vel dic stipulatus fui dolum non comitti: vel locauit tibi opus faciendum certa mercede. postea dolum comissisti: possum agere contra te ex stipulatione: r excipere de dolo si agas contra

Doli ex me ad mercedem. et sic no. q exceptio doli copetatur cum cep. cuz actione ex stipulatu. vt et. Iea. l. sin stipulatione. et faciae ex cit. J. de verbo. obliga. doli. vel verius cum tecu transige stipu. co rem stipulatus fuisti dolum non comitti: licet non comittam dolum prius: tamen tunc committo cum peto veniendo contra transacionem. nam superioru postione casus non petendo: sed male operando incidit in penam.

Doli. veluti si reo stipulati actor promissit se in tota lite nichil dolo facere. Accur.

e **E**xceptionem. videbatur doli exceptio in hoc casu no copetere. cum ex stipulatu actio propter doli clausulam copent: qd remouet. Accur.

f **A**duersus ea. promissa que erant dolum non committi. **N**ichil dolo. vt quia a principio putabat sibi deberi sm primam positione. et facit. s. si qd cau. l. q. r. s. e. l. ij. s. circa. et. s. item qrit. h **N**ecessaria. et actionem ex stipulatu quam primo intendere non potuit: vtpote non commissam et sic iudicium no potuit esse in pendenti. vt. s. de iudi. l. no quemadmodum. Item stipulatio doli est penalis respectu eduenti no agens: vel etiam dic penam pmissam si dolum committeretur. et facit argu. contra. s. de eo per quem factum erit. l. i. s. q reus.

Aduersus parentes: patronosqz neqz doli exceptio: neqz alia quedam que patroni: parentisve opinione apud bonos mores suggillet copetere potest. in factu tamen erit excipienda: vt si forte pecunia non numerata dicat: obijciatur exceptio pecunie no numerate: nichil autem interest vtru patronus ex suo ptractu: an vero ex alieno couentatur: semp enim reuerentia ei exhibenda est tam viuo qz defuncto. si autem cuz herede liberti patronus agat: puto excipere debere de dolo patroni herede liberti: libertu autem de dolo patroni. et si ab herede eius couentatur: minime exceptionem obiecturum. namqz couenit tam viuo qz mortuo patrono a liberto honorem exhiberi.

In stipulatione plane doli clausula non erit detrahenda: quia ex doli clausula non de dolo actio intenditur: sed ex stipulatu.

Quedam. vt qd metus causa. vt. J. e. l. s. metus. **C**ouentatur. i. ppter exceptione repellat. argu. s. de excep. l. i. vel dic de actioe r replicatioe dia. Accur.

Defuncto. vt heredi. vt. Ieo. s. libertum. **O**biecturum. aliter in actione de dolo que pra herede datur: quia de ratione calculi r no perfidie agitur. vt. s. de dolo. r heredibus. Item forte fecus in herede parentis. vt. J. e. l. s. fi. vel dic ibi loqui de exceptione in factum. vel dic de actione in factum.

Exhiberi. r est ratio: quia ex vna parte pena: ex altera fauor est: r fauor: eredi r. vt. s. de libe. et posthu. l. cum quiddam. r. J. de penis. interpretatone. **I**n stipulatioe. adiunge. s. illi. s. labeo. q. d. videt stipulatio doli no comitti superflua: quia r ea no interposita agitur de dolo comisso: sed certe tunc agitur actione de dolo. hic ex stipulatu: vt hic. r. s. de dolo. l. r eleganter. s. no solum. vel verius dic in hac stipulatioe quod pmissit patronus liberto quo casu videbatur non interponi: ee q

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Reuerentia r iustitia ignorantia tollunt hac exceptionem: vt hic. et s. e. l. q. s. generaliter. et facit. s. de obsequijs. l. ij. tollit.

Liber Sextus.

quia cū non agat de dolo vel nō excipiat de dolo cōtra eū: videbat nec in stipulatione posse venire doli eorum sed tñ est. vt hic dicit ar. s. de pac. si vnus s. illud.

a In hac exceptione. serui. f. alieni.

b Personae. vt filij. accur.

c Iuri nostro.

id ē iuri romano

rū. nā de dolo sui

mei excipere non

possum: sed alij

me. Itē et ego de

dolo serui alteri

d Et de eorū.

prīs vel dñi si ipi

forte fecerunt pa

ctū de nō petēdo

vel petant pecu

niā nō numeratā

Itē pone exēpluz

de dolo prīs r dñi

vt. s. de hē. emp.

sed si seruo.

e In infinitū.

i. sp. siue ipse ser

siue postea: dñmō

non donet. vt. s. de

pac. l. p̄ra iuris.

s. i. siue ḡ in seruo

siue postea dol. i.

factū qd̄ parit ex

ceptionē doli cōm

mittat: excipit. sicut

si liber p̄mitte

ret. vt. s. eo. l. q̄. s.

circa. r. s. itē q̄rit.

Accur.

f Nō ex pecu

liari. sed dñica.

g Admissus. i.

scitū aliqd̄: cuius

cā postea fit dol.

h Nō etiam si

postea. vt si dñicā

pecuniā mutua

uit: r postea fecit

factū ex interval

lo de nō petēdo:

vel in p̄petuū: vel

etiā ad t̄p̄. vt. s.

de pac. si alij. s. s.

Te. l. pure. s. acto

ris. So. ibi loquit

eo casu cū habeat

administrationē a dño

permissam in

qua doli cōmissi: hic non:

sed ad aliud negociū. et facit

s. de eo per quē fac. e. l. ij.

i Dolus. i. facti

pariēs exceptionem doli.

k Excipi possit. cōtra dñm

vel procuratorem.

l Dolo. nō. doli p̄teriti

dici q̄ ante lit. cōtest. cōmiss

est. vt. s. de pe. here. nec vllā. s. is

autem.

m Excipiēddū. cōtra dñm

vel procuratōrē q̄s eorū agat

nā r dñs agere pōt: l. alij cōstituerit

procuratōrē in rem

sua. vt. C. de noua. l. ij. r sit

exēplum. dolo tich̄ emi rem

sua a sero: quē tich̄ postea in rem

sua procuratōrē facio

ad eā petendā actione ex empto:

vel in rēp̄l publiciana

que michi non daretur: vt p̄ose male fidei

n presentē. vt p̄ta si corrupti iudicē. vt. C. de pena iudi. l. i. r hoc p̄ lit. p̄test. nō ahi. vt. Te. l. si. procurator. i. p̄n. et. s. si post litē. vel etiā da exēplū vt. Te. l. pure. s. actor. et hoc in iudicijs. ad p̄tus autē dic vt. Te. p̄ri. s.

o In exceptio

ne. etiā p̄ra dñm

p Cōcessa. i. l. b

bera.

q Possē. vt. r. s.

de trib. l. procurator

ris. in pun.

r Est. dolo idē

cendo te ad p̄mit

tendū ipse ser

ego. s. nunqd̄ r s.

dolo tich̄ si ei ac

tio cedat: dicā sic

si in rez sua. vt. s.

proxi. s. sec. si vt

simplex. procurator

scij vel me. in fue

niat: q̄ tñ de p̄se

si dolo excipitur.

s Edidit. petē

do id qd̄ erat sti

pulatus.

t Esse. s. scij r

s. me: si cessa actō

ne agā. q̄si ego vī

deor scij. procura

tōrē cōstituisse: cū

ipm cōstituit. p̄cu

rador me. vt. s. de

exer. l. i. s. maḡ. s.

et ideo excipit de

dolo in stipulan

do commissio: licz

fuerit simplex. p̄

curator: id est ad

vnū negociū ordi

narus. s. vbi ad li

tē ordinat nō no

cet eius dol: licet

post lit. cōtest. ad

mittat. i. recipiat

vt noceat. vt. s. p̄

ri. s. vel dic q̄ si e

go feci pactuz de

non petēdo: mo

cet sero. vel si ser

fecit nocet michi

ar. s. e. l. ij. s. itē q̄ritur. et. Te. l. i. s. apud iulianum. Et.

y Circūueniebat. inducendo te dolo vt panaris te

delegari michi.

x Obstat. michi. Accur.

y Expiri. vt te liberet: vt si pecuniā soluisi restituat

et hoc p̄dictōe certi vel icerti. vt. s. de p̄di. cau. da. si dōa

tur. s. si q̄s indebitū. et. s. de dona. si q̄s delegauerit. et.

Teo. pure. s. si eum.

z Dolū. ad inducēddū debitorē sibi mulieri. p̄mittere

a Indotata. vt. r. s. de cōdi. cau. da. si donaturus. s.

fi. et. Teo. pure. s. si eum. sed contra. Te. p̄ri. s. in puncta. sole

ue vt tibi. Accur.

a De dolo commissio in stipulatio dote: veletis postea pacifendo de no petedo. vt arg. s. eo. s. madaui. s. si marit' pepigit: no agat. vt. s. pri. s. illud no explicat. tenet tamen mulieri. vt. s. de iure do. si extraneus. r. l. cum vir.

b Cui scilicet mulieri.

c Acquireret.

d Si dos sit data.

e Obstar. s. pri. s. sed r. si mulier. contra. Solu. ibi loquit' cu non dum erat solutu'z mrimoniuz: vnde dos intelligebatur debitu' viri: hic cu solutu' erat et statuz est puetura ad mulieres dos: qb colligi pot. s. p. r. s. si cu. sic q' referat agat vir p' hanc mrimoniuz: vel eo soluto. Uel possum' dicere q' hic loquit' in eo casu i quo marit' fraud' participauit.

e Queri. si opponatur exceptio marito: et sic erit indotata: p' q' videbat marituz no repellit. vt. s. pri. s. sed r. si mulier. sed in p' ratiu' est.

f Cum eo. alio modo. vt pmutado forte no donando. vt. C. de admistrat. tuto. l. non omni.

g Fact' est. vt si dolo vel metu me iduxit vt emerem pupillu' in: s' t' sibi daf actio i t' t' michi cope tis exceptio. vel si tutor dolo perius sit alicui: vt hereditatem repudiet pupillo ab testato obuenietem. et facti. s. de do. si ex dolo. r. de act. ep. iulianus. s. sed cu ex facto. Accur.

h Distinguedu' esse. s' t' ad id in quo locupletat' est pupill'. s. ad id in quo locupletat' no est h'z actione contra tutore' in id qb in enuz ex suo dolo puenit. Uel distigui pot' sit tutor soluendo vel non. alioqn p' r. vt. s. de adm. tuto. l. si. r. r. s. de tribu. l. iij. s. si seru' pupilli. r. de pecul. l. summa. s. i. itez. s. ne vis fiat ei. l. i. s. hoc edicto contra. in fi. r. s. q' ex facto tuto. l. i. r. iij. Solu. ibi extra coo

tractu doli commissio: hic in p' ractu. vel ibi non fuit locupletior ex dolo tutouis. Accur.

i Si. s. pupillo.

k An non. cautum sit rem pupilli saluam fore.

l Administret. quia ex quos p' s'ona lucru' capiti: ex ea de et danu' sentire debet. vt. l. de reg. iur. l. ex qua. s. vi def' ecotra indist'cte non nocere dolo: siue sit soluendo siue no. vt. l. de regu. iur. l. nec ex interdicto. que est p' r. s. ibi loquit' q' tutor aliqd' facit: vel p' r' h'it i rebus suis non pupilli.

hoc pupillo: emptor ea suscepi: dicit q' pupillus petra in integ. resti. recuperabit illa re et dolo' p' ratoris no nocet pupillo. secus est in dolo veri tutouis. b. d.

l Si q's no tutor s; p' tutore negocia gerat: an dolo' ipi' noceat pupillo videam'?: r' puto no nocere. na et si is q' p' tutore negocia gerebat re vediderit' r' vsucapta sit': exceptio ne no nocere' pupillo re sua' p' sequet': etia' si ei cautu' sit: q' huic reru' pupilli admistratio p' cessa no fuerit: s; hoc magis opinoz de dolo tutor' ex ceptio' pupillo ee obijcteda.

Que i tutore' dirim': ea de in curatore quoq' furiosi dicenda erut. s; r' in p' d'igi vel minoris vigitiquiq' annis: de dolo aut ipi' minoris. xxv. ante exceptio vtiq' locu' habebit. na et de pupilli dolo interdum esse ex ceptiendu' nequaq' ambigendu' est: ex ea erate q' dolo non caret. Deniq' iulianus quoq' sepissime scripsit: doli pupillos qui prope pubertate sunt/ capaces esse. Quid em si debitor ex delegatiōe pupilli pecuniam creditor etus' soluerit: fingetis se inquit pubescere: ne propter malicie ignoratiam bis eadem pecunia consequatur? Idem seruandum in furioso aut si cum existimatur p' r' p' os metis esse: iusserit debitori' creditor' soluere: vel si qd' exegerit domi habeat'.

l Quis in tutore. vero.

3 Esse. vt r. s. de dolo. heredi' bus. in fi.

a Eius. s. pupilli.

b Pubescere. q. d. agēs amodo repellit: ne re. vel lege cu pcederib' r' facit. s. de dolo. l. quid enim. Accur.

c Consequat. qd bona fides no parit. vt. l. de reg. iur. l. bona fides. r' facit ad idē. C. de vsucap. p emp. l. eum.

d P' r' at. h' aut is p' r' at' q' agit. vt. l. d' solu. l. i. pupillo ec iij

m Diuinat. sic s. mandati. l. si de iustor.

n Cui tutore. et no sit pupillus locupletior. Accur.

o Non nocere. vt r. s. de publi. l. quecūq' s. si. Ac.

p Uendiderit. dolo. vt noceret pupillo.

q Usucapta sit. idē r' si non vsucapta est. vt. s. de eo qui pto tuto. l. ij.

r Non nocere. forte nisi inq' tum puenit ad eum ne locupletet' cu aliena iactura.

s Sua. quo ad opinionē. si enim sua eēt no vsucapere. vt. s. s. acq. re. do. bone fidei.

t Persequenti. p' in integ. resti. na vedicare non posset cum sit facta illius per vsucap.

v Magis. q' ei' q' p' tutore gessit: vt electiue ponat' r' Tutor'. veri.

a De auctoris dolo. auctor meus suum venditorē dolo induit ad vendendū: si ego a possessione cado et vendico dicē me vīcepisse: siquidem ex meo tēpore tñ nō nocet michi dolo auctoris: vt hic. et. C. de p̄scrip. l. 6. tēp. l. i. hodie nocet. vt in aut. ubi posita. et sic hic p̄mum rñ. corrigitur.

b Auctoris. i. venditoris.

c Utitur. i. vt vult. sic ponitur. de p̄. obli. si stipulatus sum. nō est viciosa possessio p̄t adūgi non vt fa an nō

possessio viciosa p̄t adūgi non vt fa an nō

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

de acq̄. pos. l. p̄. se possit adūgi.

d De auctoris dolo exceptio emptorū nō obijcit: si aut auctoris accessione vitur: equissimū visum est eū qui ex persona auctoris vitur accessio: patī dolo auctoris. et p̄ hoc equē traditur rei q̄de coherentem exceptiōes: etiā emptorū nocere: etiā autē q̄ ex delicto p̄sonē ouat nocere nō oportere.

Textus iste optime et clare ponit casum in terminis.

e Si cuius legitima hereditas cui seij ad te pertineret: et ego essem heres institutus p̄ sua seris michi p̄ dolo malū ne a deam hereditate: et postea q̄ ego repudiā hereditate: tū eā sem pronto cesseris p̄cio accepto: isq̄ a me petat hereditatem: exceptionem doli mali eius q̄ et cessit non potest pati.

Obstat exceptio auctoris et causam lucratiuā habet: idē si quis habeat pignus et desistit possidere: et petat illud hypotheca. nam obstat dolo auctoris: scius autē est in cā non lucratia vbi dolo auctoris nō nocet. h. d. vsq̄ ad s. si a ticio.

f Si quis autē ex causa legata vendiderit: aut si is cui ex causa donatiōis res p̄stita est v-

o Exceptionem. ex hoc s. videt. p̄bart q̄ qui actionē emit a dolo nō debeat summoueri exceptiōe l3 summouere dolo. possit tamē quis contradicere forte. hic em nō actionē sed hereditatē emit: et viles intēdit nōle suo: vel directas nōle cedētis: in quibus querēdis puta

ad dolo hereditatē cedens nō adhibuit doli: s3 adhibuit in p̄cedenti. in repudiatione. Itē et si dolo me induit vt tradere: et tradidi possessionē et tu vendidisti emptorū: nō obijcit doli exceptio: q̄ rei vendicationē h3 ex traditōe sub facta: l3 doli p̄cesserat in alia traditōe. s3 vbi me induxisti dolo vt p̄mittere: et cā actionē vides emptorū obijcit doli exceptio: q̄ eadē actione vti in qua dolo est cōmissus et quasi ammittis lo auctoris vtatur: repellitur fm azo. et ita q̄ primo sub fonte dixerat: postea indubitanter dicit.

q Non potest. sed de dolo doli cōtra dolum. vt. s. de dolo. si quis affir. i. rñ. et. C. de dolo. l. si maior. et facit J. de ver. sig. l. lege. et. C. de peri. et commo. rei ven. l. dolum.

r Repellēdos. etiā si noluerit vti accessiōe auctoris. sed p̄tra. s. n. i. l. an viciū. Solu. mala q̄de fides auctoris ex lucratia cā traditū successoribus eorū nō nocet: nisi eorū velint p̄tinuare t̄pa: et sic eorū vti accessiōe. vt. s. dolo. s3 aut eorū semp nocet: vt hic. vel aliter possidētī nō nocet vt ibi. non possidenti et agenti sic vt hic.

s Ad eum. f. debitorem qui dolo inducēdo suum auctorem habuit rem.

t Solo. hic dicitio solo excludit illos tñ qui habent causam lucratia: et sic large dicit: vt et s3. de statuliberis. l. statuliberi. §. quintus.

v Emptorum. in quibus est eadem equitas. vt et. C. de peri. et cōmo. rei ven. dolum.

x Dore. hic habetur quasi lucratia causa.

y Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

z Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

aa Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

bb Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

cc Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

dd Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

ee Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

ff Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

gg Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

hh Causa. vt si res digna magno p̄cio modico sit emptorū. fm Jo. et facit. s. que in frau. credi. l. qui autem s-

hoc edictum. et s. simili modo.

a. Caret. quia et ipse sciuit aliena quando emit vel suum venditorem induxit dolo.

Succes- b. Suo. duob' ergo casibus tñ repellit successor rei singularis ppter doli auctoris. l. qñ vñt amminiculo. Ites et qñ hz cam lucratua vel qua si. Item tertio pro suo. f. dolo. vt hic. c. Soluto. mari me. vt. s. de pub. l. de pñcio. vel dic vt s. de rei vendi. l. si a ticio.

d. Tueri. pete- do r defendendo: qz r. est bõa rõ. vt. s. de reg. iur. l. nemo pl' iuris r. e. Non suus. verba exceptiois. f. Intellegere tur. psumptioe iuris cuz in ea cã sit vt possit auocari a ticio q factus est dñs. sic em dñiuz hz: vt non sibi sed ali' pdesse pserua riqz debeat ab ipo argu. c. cõmunia de lega. l. fina. s. hz quis. r. facit de ver bo ad verbu. s. de rei ven. l. si a ticio. r. plene expone vt ibi. Itē facit. s. de excep. rei vendi. l. si a ticio. Sed contra. s. de act. emp. si ea res. s. fina. hz ibi a diuersis emi mus vt vn' a dño ali' a non dño: hic aut ambo ab vno prius nõ domino: postea domino.

Ites et hic casus vbi publi. datur contra dñm. sunt et ali' quos dic vt no. s. de pub. l. pe. r. l. si. Accur.

g. Proposue- rat. in tractatu suo cum tractaret de hac actione. h. Generalis. vt. s. l. ij. s. r. generaliter. i. Q. i. quia. k. Exceptio doli. prima differentia. Accur. l. Complectitur. f. tñi.

m. Dolo. vt. s. l. ij. s. r. quidē. r. s. plane. r. s. docere. n. Causa. r. est ratio in promptu: quia cum ptra queli bet dat actio qd metus causa. vt. s. qd me. cau. si cū. s. in hac. ergo r. ptra quelibet dat exceptio. vt. s. de regu. iur. l. inuitus. s. si cui. r. hoc cū dñs rei pmetuz tradidit: si

ctitur' ei' q dolo' fecit. Eniue ro met' causa' exceptio in rem scripta est: et si in ea re nichil met' causa factū est: nõ tamen inspiciam' ante: q agit metus causa fecerit aliqd: s; an oino met' causa factuz est in hac re a quocūqz nõ tñ ab eo q agit. Et qñs' de dolo auctoris exceptio doli nõ obijciat: verūta mē hoc ture vtimur vt de metu nõ tñ ab auctore: verum a quocūqz adhibito metu excep tio obijci possit. Illud sciē dū est hāc exceptionē de metu eū obijcere debere: q metuz nõ a parēte passus est in cui' potestate' fuerit. ceterum' parēti licere de terioze' p ditiōem liberorum' in rebus peculiaribus' facere. sed si se abstineat hereditate paterna: succur rendum ei erit vt alloquin' succurratur'.

Si heres petat id quod sibi pure debet et ipse illud idē debeat sub p ditiōem nõ summo uetur doli exceptione si paratus est satisfacere de reddendo conditione adueniente. als. s. c. h. d. Paulus.

Ure michi decē debes: ea tibi sub cõditione le gaul: iterim heres si petat doli exceptionē nõ est summouendus: cū possit etiā deficere cõ ditio: itaqz legatoz stipulatio nē iterponere' debebit. s; si nõ caueat heres doli exceptione

cus in herede patroni. vt. s. eo. s. aduersus. ibi libertuz r. c. vel dic hic dari exceptioez in factū vel actioez in factū filio cõtra heredem patris. Pre. summouēdus. vt. r. s. de lib. leg. l. nõ solti. s. fi. sed cõtra. s. si cer. pe. l. pecuniā. Sol. vt ibi. s. Condicio. aliud si omnino est exitura. vt. s. de p d. indebi. l. qd si ea. a. Interponere debebit. f. heres promittit legatario de tanta pecunia danda si conditio extiterit. vt et. s. vt lega. notin. ca. l. i.

publi- ciana qñq; dñz datur.

vero tradidit eā nõ dñs: iniqui esset si dicerem' eū habere exceptioez vel etiā actionē cõtra verum dñm. vt. s. de publi. l. pe. Intellegit ergo. l. ista in ceteris psonis q nul lam habet causam ab eo qui metuz adhibuit. Accur. o. Et qñs. secunda differentia.

p. Possit. nā et met' hz in seigno rātiā. vt. s. qd me. cau. si cuz. s. i. hac. et facit. s. vti pos. l. i. in fi. r. l. se. r. de dā. infec. l. qui bo na. s. cū inter.

q. Potestate. tūc: sed nūc nõ est cū cõuenitur.

r. Ceteruz. pro quia: vel ceterū p alioquin: vel ceterum pro sed.

s. Liberozum. extititū in pote state: si dicas euz pueniri a patre. et facit. c. de an. excep. l. i. s. fi.

t. Peculiaribus. pfectiū vel aduē ticiū: inter que nõ erat differentia iu re isto. s; tūc quo modo retinet hoc peculiū si ab here ditate abstinet. vt c. de col. si dona tione. in fi. Rñ. qz vt benemerito erat ei concessum / vel dimissus: vel vt cõ ferens pater in eū filiu supremū iudiciū. vt no. d. l. si donatione. hodie in aduēticio pla num est: cum mor tuo patre filio de beat id habere. vt c. de bo. q. libe. l. cum oportet. cir ca prin.

v. Alioqn. i. a s r. Accurritur. maiorib'. r. v. an. metum passis. se-

cus in herede patroni. vt. s. eo. s. aduersus. ibi libertuz r. c. vel dic hic dari exceptioez in factū vel actioez in factū filio cõtra heredem patris.

Pre. summouēdus. vt. r. s. de lib. leg. l. nõ solti. s. fi. sed cõtra. s. si cer. pe. l. pecuniā. Sol. vt ibi. s. Condicio. aliud si omnino est exitura. vt. s. de p d. indebi. l. qd si ea. a. Interponere debebit. f. heres promittit legatario de tanta pecunia danda si conditio extiterit. vt et. s. vt lega. notin. ca. l. i.

Ure michi decē debes: ea tibi sub cõditione le gaul: iterim heres si petat doli exceptionē nõ est summouendus: cū possit etiā deficere cõ ditio: itaqz legatoz stipulatio nē iterponere' debebit. s; si nõ caueat heres doli exceptione

cus in herede patroni. vt. s. eo. s. aduersus. ibi libertuz r. c. vel dic hic dari exceptioez in factū vel actioez in factū filio cõtra heredem patris.

Pre. summouēdus. vt. r. s. de lib. leg. l. nõ solti. s. fi. sed cõtra. s. si cer. pe. l. pecuniā. Sol. vt ibi. s. Condicio. aliud si omnino est exitura. vt. s. de p d. indebi. l. qd si ea. a. Interponere debebit. f. heres promittit legatario de tanta pecunia danda si conditio extiterit. vt et. s. vt lega. notin. ca. l. i.

Liber Sextus.

a Retinere. s. magis q̄ rē.

b Quarte partis. s. loci p̄ quē via debebat fm̄ Jr. q̄ seruit̄ nō h̄z partes. tu dic. l. iuris q̄ est via. ar. s. si fuit. ven. loci. in pn̄. et de leg. ij. cū fili. in pun. r. s. ad. l. fal. l. lege fal. inter. vel dic meli. nō oblata q̄ r̄s p̄e tot̄? estia

tionis mee. et ita

exponit. s. de leg.

ij. cū fili. in pun.

c Sciēte. r. nō

cōtradictōe: q̄ p̄

traditione est. vt

C. de acq. pos. l. i.

d Modum. cc.

aure. oll. quingē-

torū hodie. vt. C.

de dona. l. pe.

e Facia est. et

vtiq̄ replicandū.

dolo em̄ rē. r. fa-

cit. s. de dolo. si cū

michi.

f Actoris. feci

te actorē genera-

lē ad mutuas pe-

cunias exigēdas

tuis cum hoc tibi

notatim mādaui

transactōne cum

tuo fecisti: r. ob

eā tibi decē p̄mi-

si: et secū pactus

es: vt si cōtrafrā-

actionem feceris

nō liceret tibi de-

cem petere: por-

ro cōtrafrāfactio-

nem fecisti si ego

a ticio decē petie-

ro q̄ tibi p̄misi re-

pellor. vt. s. l. ap̄

questū. vel fm̄

h. dic q̄ erat gene-

ralis pcurator. r.

specialis ad cau-

sam agendā: r. est

ei solutū pendēte

lite: postea ipse vel

dominus petit: cū forte non restituit

cyrographū: vt dicto. s. q̄ sitū. l. si. ei fm̄ hoc nō obstat. s.

in hac. vt ibi dicit. Dic ergo fm̄ p̄mū casum actoris. i.

administratois. fm̄ aliū. i. agentis. vel si dicas partē so-

lurā pendente lite et postea petit: totū amittit q̄ petit

plus. vt inst. de ac. s. si quis agens.

g Dolus. post transactōne p̄missus fm̄ p̄mū ca-

sum: vel post solutiōne cōmissus fm̄ alium.

h Ab eo. procuratore.

i De p̄ceto. s. cōtra emptorem.

k Soluerit. de suo.

l Etiam. hic est. s. fm̄ q̄ dā. vel non est et sic meli. le-

gitur. et fm̄ hoc dicit mercis. i. serui: r. improprie feruus

dicitur merc. vt. s. de tributōia. l. i.

m Non tradidit. s. q̄ tradidit. hic quando non fuit

traditus. Accur.

n Summouebitur. si petit p̄cū ab emptore pcurator.

et facit. s. de pac. si cū emptore. s. si.

summouebit. expedit em̄ lega-

tario retinere summā magis

q̄ mitti in possessionē rerū he-

reditariarū. **C** Si cui legata

sit via: et is lege falcidia locū

habēte totā eā vendicit non

oblata estimatiōe quarte par-

tis: summoueri est doli exce-

ptione marcel. ait: qm̄ suo cō-

modo heres consuluit. **C** Si

donauit alicui rē nec tradide-

ro: et ille cui donauit nō tradi-

ta possessione in eo loco edifi-

cauerit me scientē: et cū edifi-

cauerit nact. sim ego eā pos-

sessionē et petat a me rem do-

natā: r. ego excipia q̄ supra le-

gitimū modū facta ē: de do-

lo replicā dum est: dolo em̄ fe-

ci: q̄ passus sum eū edificare

r. nō reddo impēfas. **C** Acto-

ris q̄ exigendis pecunijs p̄po-

situs est: etiā posterior dolo-

us nō nocet. **C** Si feruus ve-

nit ab eo: cui hoc dñs p̄misi

et redhibet sit dñs: agēt ven-

ditori de p̄cō exceptio oppo-

nitur redhibitoria: s. etiā is q̄

vendidit dñs p̄cū soluerit

Etia. mercis nō tradite. ex-

ceptione summouebit. et q̄ pe-

cunā iam dñs soluit: et ideo

o Soluit. de suo. Accur.

p Aduersus dñm. actione mandati: vel dic sine cau-

sa: vel indebiti.

q Nostrum. sine mandato.

r Vididit. et ratū habuim.

is qui vēdidit ager aduersus

dñm. Tandē cām esse p̄dit

ait eius q̄ negociū n̄m gerēs

vendidit. **C** Si eū q̄ volebat

michi donare supra legitimū

moduz. delegaero creditoz

meo: nō poterit aduersus pe-

tentē vti exceptione: qm̄ cre-

ditor suū repetit. In eadem

cā est maritus: nec hic em̄ dz

exceptione summoueri q̄ suo

noie agit. nunqd ergo nec de

dolo mulieris excipiendū sit

aduersus maritū q̄ dotē petit

non ductur. vxore nisi dotem

accepisset. nisi iam duertit.

itaq̄ p̄dictione tenet debitor

qui legauit vel mulier: vt vel

liberet debitoz: vel si soluit

vt pecunia et reddatur.

C Licet actio de dolo finat

biennio: tamen exceptio doli

est perpetua: et subdit ratio-

nem ibi cum actor. h. d.

C Nō sicut de dolo actio cer-

to tempore finitur: ita etiā ex-

ceptio eodem tempore dan-

da est: nam hec perpetuo cō-

petit. cum actor quidem i sua

potestate habeat quando vta-

tur suo iure. Is autem cum q̄

agitur non habeat potestatē

patronus. r. s. de re iudi. l. nefenni. in pn̄. r. s. de reg. iu.

l. nichil dolo. r. C. de cōdi. ide. l. si citra. r. s. de cōdi. cau.

da. l. si donatarius. s. si q̄s indebit. r. s. si. et. s. eo. l. apud

ceisum. s. ite queritur. r. s. de iure do. cū in fundo. s. si.

c Certo tempore. anno olim: s. hodie biennio. vt. C.

de dolo. l. si. Accur.

d Cōpetit. s. de pec. l. q̄ sitū. s. in dolo. s. sol. h. in exce-

ptione: ubi in replicatiōe. et p̄ hoc est hui. l. rō. nā actor q̄

replicat h̄z in sua p̄tate q̄ agat: r. sic q̄ replicet s. s. Jo.

et azo. vel ibi in alienato vel manumisso seruo post añs

q̄b etiā olim erat ipe actōis de dolo: vñ nō cōpetit actio

vel replicatio: q̄b in idē recidit: vel dic vt ibi. S. op. nō

ne etiā rē h̄z i sua p̄tate. vt. C. de inge. ma. l. diffama-

ri. r. C. s. remis. pig. l. s. eo. s. rñ. q̄c q̄ dicit ali. te me rē.

vt. s. de iu. do. l. cū in fundo. s. q̄ si mulier. Itē op. C. de

nō nu. pec. l. si in tra. r. l. si q̄ si. s. speciale est ibi. r. sic est et

spāle. C. de do. cau. nō nu. aut. q̄b locū. r. pōt eē rō: q̄ re-

leuat approbādo. et sic in hoc grauet. ar. s. de iur. iur. l.

f Modū. q̄nq̄

toruz solidotum

hodie.

e Repetit. i. se-

bi debitū. q. d. nō

habet cām lucra-

tiā. al. s. secus vt

Jeo. iulian.

v Marit. cui

mulier delegauit

volētē sibi dōare.

x Mulieris. q̄

dolo alique ad p̄

mittendū induxit

marito.

y Accepisset.

vtiq̄ non. vt. s. apud. s. s. si mu-

lier.

z Diuertit. et

nunc petit mari-

tus vt mulieri red-

datur sic loquitur

s. l. apud. s. apud

iulianum.

a Condiēdo.

certi vel incerti.

b Debitorez.

in eo q̄ est vltra

legitimum mo-

dum. et facit. s.

mādati. si mādas

uero. s. iudicio. et

s. quotiens. Itēz

facit ad totale. s.

J. de noua. l. si q̄s

delegauerit. s. si.

et. l. doli. r. s. d. do-

lo. l. q̄ id q̄b. in s.

r. l. vt michi. r. C.

de noua. l. si pater

r. Tit. l. i. i. q̄ si

patronus. r. s. de re iudi. l. nefenni. in pn̄. r. s. de reg. iu.

l. nichil dolo. r. C. de cōdi. ide. l. si citra. r. s. de cōdi. cau.

da. l. si donatarius. s. si q̄s indebit. r. s. si. et. s. eo. l. apud

ceisum. s. ite queritur. r. s. de iure do. cū in fundo. s. si.

c Certo tempore. anno olim: s. hodie biennio. vt. C.

de dolo. l. si. Accur.

d Cōpetit. s. de pec. l. q̄ sitū. s. in dolo. s. sol. h. in exce-

ptione: ubi in replicatiōe. et p̄ hoc est hui. l. rō. nā actor q̄

replicat h̄z in sua p̄tate q̄ agat: r. sic q̄ replicet s. s. Jo.

et azo. vel ibi in alienato vel manumisso seruo post añs

q̄b etiā olim erat ipe actōis de dolo: vñ nō cōpetit actio

vel replicatio: q̄b in idē recidit: vel dic vt ibi. S. op. nō

ne etiā rē h̄z i sua p̄tate. vt. C. de inge. ma. l. diffama-

ri. r. C. s. remis. pig. l. s. eo. s. rñ. q̄c q̄ dicit ali. te me rē.

vt. s. de iu. do. l. cū in fundo. s. q̄ si mulier. Itē op. C. de

nō nu. pec. l. si in tra. r. l. si q̄ si. s. speciale est ibi. r. sic est et

spāle. C. de do. cau. nō nu. aut. q̄b locū. r. pōt eē rō: q̄ re-

leuat approbādo. et sic in hoc grauet. ar. s. de iur. iur. l.

eum qui in alio excipit non sic. vt. s. de excep. l. i. r facit. C. de excep. l. si pactum.

Conueniat. r facit. C. de dila. si qñ. r aut. qd fieri. et de anna. excep. l. i. s. fi.

Opera. qz oblatā nō recipit. vt. s. de sol. l. q. decez. in pñ. q. s. nō recti-

pere tū opa. vt. C. de ope. lib. liberti et facit. s. de fidei cō. lib. si fili. s. fi. et. s. de pñ. ob. l. in executione. s. fi.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

quando conueniatur. s. ai.

Opera creditoris ac cident vt debitor pecu niā quā soluturus erat perde ret: exceptione doli mali cred itor remouebit. Idem est et si creditor eius numeratā pe cuniam ratam creditor nō ha beat.

Ulpianus. Alianus ait si pecuniā quā me tibi debere existima bam: iussu tuo sponderi et cul donare volebas: exceptio ne doli mali potero me tueri: r p̄terea conditio michi ad uerlus stipulatozē cōpetit vt me liberet.

Idē iulian. ait: si et quē creditorē tuū esse pu tabas iussu tuo pecuniā quā me tibi debere existimabā p̄ m̄sero: petentē doli mali ex ceptione summoueri debere: et amplius agendo cū stipula toze cōsequar vt michi acce ptā faciat stipulationē: et ha bet hec snia Iulianū humani tate: vt etiam aduersus hūc

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

ter. vel ratione affectionis vel reuerentie. vt. s. apud celsum. s. aduersus.

Procurator iudicati. id est actione in factum de re iudicata. Accur.

Tuebitur. contra. s. de dolo. l. et eleganter. s. si do-

lo. Solu. ibi pro curator actoris. hic rei: unde ibi non conuenieba tur dominus sed agebat: et ideo ibi non datur de dolo nisi sponta nea oblatio pro fit. vt. s. de ali. iu. mu. causa fa. l. iij. in fi. et quia faci lius per actionēz pumaz: qz per a ctionem de dolo cōsequitur actor. Itē ibi s̄ actione de dolo denegan da: hic de excep. concedenda. r fac it. s. de re iudi. l. iij. s̄ condēnatū. Accur.

In pari causa turpitudis potior est conditio possiden tis. h. d. Idem.

Procurator rei pecu niā accepta damnari se pass⁹ sit: et cum dño iudicati agatur: tuebitur se doli mali exce ptione: nec qd accepit procura tor auferrī ab eo potest: nā turpiter accepta pecunia iu stius penes eum est qui dece ptus sit: qz qui decept⁹.

Ulpianus. Um vir aut vxor i area sibi donata aliquid edifi casset: plerisqz p̄z doli mali exceptione opposita rem seruari posse. Idem erat. s. procurator agit de

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

est minus iniuste. nam neutrum iustum: et sic not. q. de Maluz duobus malis minus malum est eligendum. vt. s. de re min. de gu. iur. quotiens. et. s. l. apud. s. marcellus. sed an do-

minus cuius procurator est possit repetere: videtur q. eligēdū sic. vt. s. de procura. qui proprio. s. procurator vt in ce: est. teris. et de nego. gest. l. si autem. s. item si fundum. et. l. liberto. s. i. Et quod subijcti deceptus est scz procura tor: et decipit scz actor qui mutuā pecuniam dedit: im proprie tamen. vt. C. de transac. l. cum donationis. r. s. de regu. iur. l. nemo videtur fraudare. vel vere decipit: tur qui se corrumpi patitur. r. facit ad pumū respō. s. si ser. ven. si de commun.

Deceptus sit. s. procurator. Decepit. s. actor. Accur.

Um vir. rem seruari posse. i. impensam. vt. r. s. de rei vendi. l. si autem. s. in re petita. et. s. de dona. inter viri et vxor. sed si vir lanam. s. si vir vxor. et hoc si fuit bone fidei credens donationem valere. quid ergo si creditur non valere: et sic est p̄redo. vt. s. de acq. pos. l. qd vir. Rñ. adhuc idē. lz quidā s. vt no. s. de do. inf. vir. et vxor. l. si vxor filio. in fi. r. facit. s. e. paulus.

Procurator. ad vnā rem dat⁹. secus si esset gene ralis et haberet liberā. Itē secus si in rem snā. vt s. l. apud. s. questū. et die emi rē a sempsonio dolo tūc

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Idē est. vt de bitor habeat excep tionē: lz creditor nō habeat ratuz: qz cogit ratū hē vt. s. de neg. gest.

Liber Sextus.

interueniente: nunc autē constitui tibi mei procuratorē ad rē exequendā: vel suo noie rē meā dolose factis meaz alienauit: et nūc noie meo uendicat: nō quidez obest ei dolus suus an lit. cōtest. cōmissus: et sic est ar. p. platovē dīcāte rem ecclē quā ipse alienauit: q̄ nō excipiat de dō lo suo cū agat nūc nomine ecclēse: licet possit dici q̄ et tunc erat pīclatus cū uendidit: sed hic nō erat p. curator.

a **I**tem. f. dol. Accur.

b **R**ei. i. a. rē q̄ petitur.

c **A**lteri. ad q̄ s. de acqui. re. do. per seruū. s. fi. et de re. iur. l. non d̄z et. s. de procur. l. ignozantis.

d **S**i post litē. fecerit. puta iudicē corruptit. vt. s. apud. s. q̄strum.

e **R**es. i. instātia. vt. r. c. de pto cur. l. nulla.

f **I**dem de tutore. r. plus: q̄ de omni dolo ei⁹ pupillus tenetur: q̄b dic vt. s. apud. s. illa etiam questio

g **I**n ea re. id est in dolo a procuratore commissio. ac.

h **D**olus. post litem contestatā commissus. Accursus.

i **N**on alicui. s. alteri noceat.

k **A**dmissit. s. procuratorē cū duo essent rei credendi vel dñi rei quam tertius possidebat: ad quā petendam vnus eorum constituit procuratorem qui post litem cōtestatam corruptit iudicē: nocet danti: non autem eius socio. vel dic. s. doli acli dicat dolus debet nocere cōmittenti: satis a sit dñs cōmittere presumitur: cum eius procurator post lit. prest. mittat: cū vna psona reputent

l **U**i equitate defensionis. i. exceptione aliqua: quia omnis venit ex equitate.

m **T**utus est. nisi rōne psonarū rē. vt. s. e. apud. s. ad uerius. et. l. ij. s. et generaliter.

n **L**iberis. qui nichil. q̄ vere fuerunt ingrati: sed et si aliquid habuissent iure institutionis ex testō: rupto testamento perderent.

o **R**upto testō. agnatione posthumi.

p **C**ōseruādū est. vt. s. ab intestato succedere possint vt. s. de p. ratab. l. filii. circa. p̄n. r. s. de inoffi. test. l. m̄.

q **I**n persona eorum. s. filiorum.

r **I**n heredibus. i. non solum ipsi liberi: sed etiaz heredibus extraneis ipsorum et etiam ab intestato uentibus: et in filiis eorum. s. liberorum obtinet. r. q̄b

dolo eius excipi non d̄z quia alienalis est: isq̄ re⁹ extrane⁹ est: neq̄ alienus dolus nocere alteri debet. **S**i post litem cōtestatā dolo q̄d fecerit an exceptio eo noie i iudiciū obijciēda sit dubitari pōt: q̄ litis contestatiōe res⁹ procuratoris fit: eāq̄ suo iā quodā mō nomine exequitur: r. placet de pcuratoris dolo excipiēdū esse

Idē de tutore qui pupilli nomine ageret dicendū ē. **I**n vniuersum autēz hec in ea re⁹ regula sequēda est: vt dolus omnimodo puniatur: et nō aliter sed ipsi qui eum admiserit dānosus futurus erit. **P**api.

Ui equitate defensionis infringere actionē pōt: doli exceptione tutus⁹ est.

Paulus.

Liberis exheredatis q̄ nichil⁹ ex patr⁹ iudicio meruerunt: rupto testamēto suo sibi conferuandū est: nec opponetur doli mali exceptio q̄b non solum in persona eor⁹

de extraneis dixi: dic si pūus adierunt liberi ab intestato: als enim non adita non transmittitur nisi liberis. vt. c. de cadu. tol. l. i. s. in nouissimo. et. s. de actio. emp.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respon. facit. s. ad trebel. l. heres. et instit. de re. diui. s. ex di. uerfo. r. s. cōi. di. l. in hoc iudicio. r. c. de seru. r. aq̄. l. ij. r. s. de condi. inde. si in area. et plene nota. s. de rei vendi. l. in fund. do. ac.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

de re. diui. s. ex di. uerfo. r. s. cōi. di. l. in hoc iudicio. r. c. de seru. r. aq̄. l. ij. r. s. de condi. inde. si in area. et plene nota. s. de rei vendi. l. in fund. do. ac.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

Idem q̄. Accur. **P**aulus respondit eum qui in alieno solo edificium extruxerit: non als sumptus consequi posse q̄ si possideat: et ab eo dñs soli rē uēdicet / scz opposita doli mali exceptione. **S**cevola.

titu. l. habere licere. in fi. Solu. ibi ex stipulatu ad duplum fuit actum: hic ad interesse. quod satis habet si predium et quicquid plus interest ei det. Contra hanc tamen solutionem est in eodem titu. l. uenictus. vbi dicit idem in stipulatione duple. sed ibi non erat adhuc res restituta actori: et s̄m hoc die fideiussores dānati ad interesse ex promissione quam fecit de euictione. si d quidam dixerunt eum condēnatum ad duplum: r. tunc dices in. l. emptori. et in. l. habere licere. q̄ principalis fuit qui offerebat: hic autem fideiussores qui facilius auditur. et facit. s. de pign. si fundum. s. si plures. r. s. māda. l. si uero non re. s. fi.

Pro damnis. que passus est in iudicio.

Si debitor. furiosus. a. 30.

Si furioso. creditore.

Si eius. furiosus scilicet. secus ergo si non creditori: q̄ nulla esset delegatio: nec in eius re procederet: quod hic dicit fore necesse: licet debitor pretendat iustam ignorāntiam. vt in arg. cōtra. J. de solu. l. uero. s. i. et instit. manda. s. item si adhuc.

Si existimabat. debitor delegatus.

Cum eo. s. debitor furiosus. et agebat curatos furiosus. Accur.

Cum eo. s. debitor furiosus. et agebat curatos furiosus. Accur.

Cum eo. s. debitor furiosus. et agebat curatos furiosus. Accur.

Furiosus facit. s. eo. l. si opers. in fi.
Pater. s. rusticus. Accur.
Promissione. s. se prestaturus. et ad hoc facit. s. manda. l. si creditor. s. si inter. et de iure do. cum post. s. ysuras. r. s. fo. ma. l. in insulam. s. ysuras.

Per errorem. qd presumit: qd fuit rusticus. vt s. de pbatio. l. cu de indebito. r in hoc facit. s. de iu. do. l. iure succursum. s. fi.

Promississet id est tractasset. **A**uus. obstaturam. qz videtur voluisse eos cōsequi liberationem qz dixit recupera re non potuit. ad qd facit. s. de rei vedit. l. emptor. s. ancilla. r. s. de pbatio. l. procula. et s. fami herat. l. ex parte. s. intestate. r. s. de leg. ij. l. iucius. s. fi. et s. de lega. iij. l. si deicommiss. s. hec ca. et ad trebel. l. qui filium. et de do. l. ex hac.

Portionem. id est dodrantem Accur.
Quasi. i. ex quo dodrante. **S**ummus. i. quantitatem. **I**n nomini bus. consistentes. **E**x kalenda rio. hoc est et ven ditor: qz libera s a creditore heredi tario: et debitori eidemq emptori proficiebat. et fa cit. s. de lega. iij. q filium.

Daret. cre ditore hereditario cuius erat kalen dariu: vel dic qz erat hereditariuz in quo contineba tur etiam debitu a defuncto: vel dic qz si se soluturu de debito qd dz debitor hereditari scrip tu in kalendario deficiat. r. fm hoc pcor dat iseriot glosa n **D**efuncto. hoc si contingit. **I**mpetravit. qd faciendu fuit. vt. s. de pet. he. diuus p **H**eredes. s. venditoris.

Petentes. s. precium. Accur.
Summoueri. nisi dent fideiussores de euictioe. vt s. de pericu. r. pmo. rei ven. l. pe. s. i. r. C. de iur. l. si post hic em non dabit: et ideo emptor no dz nota credere: sed certe neq potuit: qz impetratu fuit vt non diminueret aliqd ex hereditate et hoc s. tertiu ex positione supiorē

Dimidia. i. sex vncijs. **R**ationem. i. eos non conueni as actioe tutele p parte qua here des sum. naz pro tua parte exigui tur actio. vt. C. 6 her. ac. si adulta. Accur.

Portioe. fue runt em et alij he redes auj preter hanc: quoru par tes no curant li berari. **M**ortis. i. cu fuero mortuus. **D**eus. cui heres sum. **V**oluntatez. qz etiaz in legato videtur repetita cōditio: et sic non obstat. s. de lega. i. qui filia. que est contra. r. p hoc s. de condi. et de mon. l. aua. Itz eadē ratione non obstat de lega. i. l. filio.

Exceptionē. sed videtur qz cō ditioe defecta ipo iure deficit actor: sed hoc vbi est ex pressa cōditio. fe cus si tacita: vel forte vtrobiqz ea dem est ratio: et hic dic exceptio ne: salicet doli de facto. vel refert te ter cōditiones ne gatiue positas in quibus mutiana cautio scilicet de restituendo lega to si contra condi tionem fecerit so

Conditio apposita in insti tutione: in legato et fideicom missis intelligitur repetita. h. d. Bar. **M**arito et filio cōmuni ex parte dimidia scriptis here dibus filia suā ex priorī ma trimonio natam ita heredem instituit: meula filia mea ex sex vncijs michi heres esto: si cuz coheredibus tuis parem rationem feceris pro mea portio ne in diem mortis mee et actus qui pēdet ex tutela tua quaz tictus pater meus tuus auus administravit: quesitum est an qz sub conditione insti tuta filia tua esset si omittet et hereditatem vti saluam tute le actionē habere: legata qz sibi a matre data conseq pos sit: Respon. fm ea que propo nerentur eam de qua queritur contra voluntatem petere: et ideo exceptionem doli obstaturam.

Pter errorem promiserit. h. d. S. ce. **P**ater pro filia dote p miserat: et pactus erat vt ipse aleret filia suaz eiusqz hoies. Idem hō rusticus ge nero scripsit quasi ysuras pre teritis ex dotis promissione: quesitum est cu ipse filia suaz exhibuerit: et maritus nullaz impensam fecerit: an ex cyro grapho ex stipulatu agēti ge nero exceptio obstatere debeat. **R**ideo si vt proponit p cum eam exhibuerit p errorem pro misisset: locum fore doli mali exceptioni.

Verba enuclatua in modū cause prolatu exceptionē idu cunt. Bar. **A**uus nepotibus ex filia le gavit singulis centena: et adiecit hec verba: Ignoscite: nā potuerā vobis amplius relin quere: nisi me frōto pater ves ter male accepisset: cui dede ram mutuo quindeci que ab eo recuperare non potui: pos tremo hostes michi fere oēs substantia abstulerunt: quesitum est an si aut heres ab hīs nepotibus patris sui heredi bus petat quindeci: cōtra vol untatem defuncti facere videat: et an doli mali exceptio ne submoueat: **R**ndi excep tionem obstaturam.

Pro cogit emptor ad precium soluendum. Bar. **E**x quadrante heres scri s

lebat interponi: vt etiam interposita cautioe obliet ex ceptio petenti si velit contra conditionem vniire vt hic talis em erat hec conditio: si non egeris actione tutele. quatacuqz igitur verba fuerint hic consonant. et facit s. de condi. et demon. si cui.

et hoc s. tertiu ex positione supiorē
f **D**imidia. i. sex vncijs.
t **R**ationem. i. eos non conueni as actioe tutele p parte qua here des sum. naz pro tua parte exigui tur actio. vt. C. 6 her. ac. si adulta. Accur.
v **P**ortioe. fue runt em et alij he redes auj preter hanc: quoru par tes no curant li berari.
x **M**ortis. i. cu fuero mortuus.
y **D**eus. cui heres sum.
z **V**oluntatez. qz etiaz in legato videtur repetita cōditio: et sic non obstat. s. de lega. i. qui filia. que est contra. r. p hoc s. de condi. et de mon. l. aua. Itz eadē ratione non obstat de lega. i. l. filio.
a **E**xceptionē. sed videtur qz cō ditioe defecta ipo iure deficit actor: sed hoc vbi est ex pressa cōditio. fe cus si tacita: vel forte vtrobiqz ea dem est ratio: et hic dic exceptio ne: salicet doli de facto. vel refert te ter cōditiones ne gatiue positas in quibus mutiana cautio scilicet de restituendo lega to si contra condi tionem fecerit so

Liber Sextus.

Quar res actio nō dat. Qñq; a pñcipio non nascitur actio: vt in turpib⁹. vt. l. de h. ob. l. ghaliter. et. l. seq. qñq; nascit sinefficax: vt cū dol⁹ vel met⁹ interuenit. vt. C. de inu. l. h. pu. dolo. qñq; efficax s; postea fit inefficax: vt p pactū vel similitē cām. vt. l. i. et. l. j. r. iij. et. iij. non ergo de obus hic titu. dicit sed de qbus dā r inordinate.

Ursurā: dum. tu dicat. hoc dic vt. l. de iureiurā. l. ij.

Judicē. l. pro pue. et sic supple quasi. sic. C. de fideicommi. l. questionem. et sic non obstat. C. ne quis in sua cā. l. i. vel il lud in pñciosis iurisditiōib⁹: hoc in volitarijs. arg. s. de adop. l. ij. et fact. s. de cōf. l. i. pūma placet. Ac.

Non obstat. q; replicat etiā sine restituōe. vt. l. de iureiuran. l. i. iusturādum. s. q. q. est ptra. r. facit. s. de pac. l. ptra iurj in prin. Accur.

Istā. l. iusturandum. Accur.

In iudicio. idēz s; extra. vt. l. de iureiuran. l. tu tor. et ar. s. de admi. tu. quotiēs. S; nec vtiq; et ar. s. manda. l. idēz. s. fideiussores.

Discessuruz se. fuit s; pactū de nō agēdo sub conditione si talis iurauerit. quod valet existēte conditione. vt. l. de iureiur. l. si quis cū debitore. et sic nō ob. argu. cōtra. s. de diner. r. tēpo. p. scrip. l. pe. s. penul.

Possessor. dubitatio erat: an idē in reali actiōe q; s; l. psonali: vt possit iusturādū deferri: vel an iusturādū aliteri? alii. p. st. s; r. pacti dari p. vt. l. s. pac. si tibi. s. pactū

Non esse obligatum. i. se non fideiussisse. Accur.

In rem. l. pecuniam nō esse numeratā vel solutam fuisse. cū sic ei defertur. vt. l. de iureiur. duob⁹. s. ij. et. l. si. s. fideiussores. secus si pactum sit fideiussori: quia tūc demum reo p. defit si hoc agatur. vt. l. de pac. l. fideiussores. r. l. videlicet. Sed quid in dubio? Rñ. de toto iuraf. se videtur. vt. l. de iureiur. l. si. circa pun. cū locum solutionis obtineat. vt eo. titu. l. duobus.

Quarū rerū actio nō dat: r de exceptiōe iusturādū. l. i. v.

Istian⁹. iusturādūz vicē rei iudicate? obstat: nō im merito: cuz ipse q; s; iudicem aduersariū suū de causa sua fecerit: deferēdo ei iusturādū.

Si pupillus sine tutoris auctoritate detulerit iusturādū: dicem⁹ nō obstatē exceptionē istam: nisi tutore auctore in iudicio delatio facta sit. **S**i p. tutor fundi iusturādū detulerit aduersario: vt si auctor ei iurasset suū fūdūz se tradidisse ab ea p. trouersia discessurū se: exceptio possessori fundi dabitur.

Pro se tñ iurās sibi tñ parit exceptionem: secus si in rē iuret. b. d.

Si fideiussor iurauerit: si q; dez de p. s; sua tñ iurauerit quasi se nō esse obligatum: nichil reo p. derit. si vero in rem iurauerit: dabit exceptio reo quoq;.

Dñs seruum q; negocia sua gessit manumittēs pōt a liberto facto stipulari q; sibi d; ipe seru⁹ de negocijs gestis. b. d.

Si manumifero etiā seruū q;

Ob eam rem. i. ob gestionem.

Si tunc. l. cum gereret.

Abruptū. i. surreptū a liberto ipsi patrono. vel eōtra ipsi liberto ereptū p stipulationem patroni. et ad hoc s. que in frau. credi. que autē s; simili. et. l. si. circa pun.

Ites idē intelligo s; m. s; o. si non fuerit lucrū sed male administratū de lo. vel culpa. arg. s. de nego. gest. et actū. r. l. at qui. et facit. s. de ma. res. l. seruuz. et. C. de libe. cau. l. si. et C. an seru⁹ ex suo facto. l. p. misisse. Sed q; erat dubitatio: Rñ. s; m. s; o. r. q; causa oneranda libertatis: q; sicut de neg. gest. nō tenetur ita nec de stipulatione sup eo interposita: venit ergo in hāc stipulatione q; s; tūc est bona fide p. stare opz: r. hoc videtur p. mittere: vt r. a. s. l. loca. l. que. ro. circa pun.

Nō possum. vt. l. de oper. li. ber. l. si qua. in fi. **B**ellissime. i. pulchre et bñ differētia assignat: s; certe imo nō bene apit. dic ergo aut stipulaf aliqd simpliciter patron⁹ lēo tinēt: vel ex steruallo annuum vel menstrui: vel semel p. standū: et tunc pōt peti qua si donum vel munus vel opa. si autem non simpliciter: nec aio exigenti

Que onerandi libertatis causa stipulari sum a liberto exigere nō possum. onerāde aut libertatis cā facta bellissime? ita diffiniunt: q; ita iponitur liberto: vt si libert⁹ patronum offenderit petant ab eo: semperq; sit metu exactionis et subiectus: p. p. quē metū qd uis sustineat patrono p. c. plen te. Et in sūma si icōtinēt ipositum qd sit liberto? qd oneret ei? libertatem: dicēdū est exceptiōi locū fore. Sed si. post interuallū: habet qdē dubitatio nez: quia nemo cogebat eum hoc promittere: sed idem erit

di simpliciter: sed si patronum in aliquo offenderit: tūc demum exigat non a s; tunc dicit causa libertatis onerande imponi: vt hic subijcit. r. l. i. si. in fi. hoc tamē distincto: quia si incontinenti hoc modo stipuletur p. stur mitur satis causa onerandi libertatis promissum. si autem ex interuallo p. mittitur: eodē modo imputet sibi libertus: nisi p. bet q; nimia reuerentia r amore quem habuerat in patrono sic p. misit: vt hic subijcit. Et ita ex eo q; ex interuallo sit transferri onus p. bādi in libertū. Ac.

Subiectus. l. patrono. Accur.

Incontinenti. i. tēpo: quo manumittitur.

Liberto. promittenti p. dicto modo.

Sum. l. libertum. Accur.

a Metu solo. str accipit hic metus. C. de trāfac. in pōssas. r. no. h arg. q mulier q rē suā vēdidit vel hypo thecauit: si renūciavit metu vel reuerētia q possit reuo care. idē de clerico q metu et reuerētia epi renūciavit p bēde: h nō interueniat corporis cruciatus.

b Libertatis. pura si in aliq me offenderis ero so cius tibi i bonis tuis. l. michi r ti bi sint cōia. vt ar. J. de bo. lib. l. i. §. si. vel dicim? so cū te ponēte cētū in societate: r ego ponā trāidē cum hoc p rōno expe diebat: qz libert? hūi fat negociari.

c Pro socio. ad cōicāda bona fm p mī casuz: vt ad cōferēdū fm aliū cū offenderit i ali quo libert? p rōnis sic em agit p so cio. vt no. §. cōi di ut. l. i. ac.

d Libertū. qā factus est bone fi dei: sed in fctib? stricti iuris: vt in stipulatione obli gati: h exceptionē hz. vt. §. §. q one rande. r. §. pri. §. et facit. §. de ope. lib. l. labeo ait.

e Ceteras. rei coherētes. vt. §. §. excep. l. exceptiones. §. i. r. C. de excep. l. defensioes. et. §. ad vel. l. mu lierem.

f Nec ei. f. de gan das.

g Reus fact? est. trāfferēdo in se obligationē vel to tā: vel eius partē q dicit expromissor. vt. §. de dolo. l. et h.

h Libertū. f. nō eē denegādas. (elegāter. §. seru?.

i Reo. i. expromissore.

k Siue ei. f. expromissori.

l Exterit. libertus. Accur.

m Reo. i. liberto. Accur.

n Fact? fuerit. trāfferēdo in se obligationē: vt. §. dixi o.

o Vel rei. q rogatu liberti pncipalit se obligauit: vt C. de vsur. rei iudi. l. i. §. si. et. §. de psc. l. qd dicitum.

p Habebit. §. de cōdi. in debi. si nō souē. §. libert? §. So. lbi debebantur patrono siue officiales siue aru ficiales: hic non cum effectu.

q Libertū. facit. §. n. i. pure. §. si est. et qd ibi no.

r Id fecerit. i. qd promiserat creditori patroni.

s Item si libertus. cōuersus casus ad superiorem: sed tamen idem iuris est.

probandū: et hoc tū cā cogni ta si liqdo appareat libertum metu solo? vel nimia patroni reuerentia ita se subiecisse: vt vel penalī quadam stipulatio ne se subijceret. **¶** Si oneran de libertatis? causa societate libertus cū patrono colerit: et patronus cū liberto p socio? agat: an hec exceptio sit neces saria? et puto ipso iure tutū eē libertū? aduersus actionē pa tronī. **¶** Exceptiones oneran de libertatis cā: sicut r ceas? excep tiones fideiussori nō eē denegandas sciendū est. **¶** Nec est? quidē q rogatu liberti reus factus? est: sed et ipi liberti? si ue procurator ad defendēdū a reo? datus fuerit: siue et? he res exiterit? cū em? id pposi tū sit pretoris in hmōi obliga tionibus reo? succurrere: non seruaturū ppositū suū nisi fi deiussorē qd? et euz q rogatu liberti reus factus fuerit? ad uersus patronū defenderit. et em? parul refert p rōnis liber tus patrono cogatur dare: an per interpositā fideiussoris? vel rei? psonā. **¶** Siue aut? ipi pa trono sit pmissum: siue aliqvo luntate patroni: onerande li

t Patronus. sed cur secus in fideiussore et expromis fore. vt. §. §. exceptiones. q excipiunt vt ibi: hz hic debi tor delegatus non excipit: qz hui? nō interest cū cui cū qz soluat liberat: at illi als nō tenent: et interest eozū pon? non soluere qz soluti patrono a liberto repeteret: vt. J. de fideiuss. si stipu latus esses. in p n.

v Per p dictionē. sine cā vel cer ti. vt arg. §. si cer. pe. l. si r me. **¶** Successoribus. in vniuersū ius. secus in sin gulari. vt. §. i. r h. **¶** Heredē. sec? i successore singu lari. vt. §. §. siue autem. in fi. **¶** Filio. exce pto. vt. r. §. de excep. l. fi. r. §. de iureur. l. qto magis. Quid aut? contra si pafiu rat filū dare non oportere: R n. forte datur exceptio filio. arg. J. de p b. oblig. quod dicit. §. si ita quis. fm h. immo. sine for te. vt. §. de iureiu rā. qui iurasse. §. pater. **¶** Si in alea. l. telligo aleā eē lu dum. sunt em? qui dā concessi. vt. §. de alea. l. anipe. et penul. r. fi. vnde cū non cōmittitur virib? fortune nō habet locū qd hic dicitur de vendi tione fm h. Juez et euz cōmittitur

¶ Si filiofamilias delarū sit iustitā dū: et iurauit patrē suum dare nō oportere danda est p rō exceptio? **¶** Si in alea? rē vendam? aut ludā? si euincatur/ de euictione tene ri nō debeo: et si euicta re pue ntar: exceptioē sūmouebitur emptor. **¶** Si seru? p mittat

et non est prohibiti: vt ad vni caponē: nō hz similit lo cū. et facit. §. de proba. l. in exceptionib?. in fi.

b Vendam. puta si vicero vēdas michi fundū tias num: et si viceris vendā sempromianū p decz tibi: vel ipam rem tibi vēdidit et precū lusi: vel ipam estimataz lusi. vel dic venturo filio pncipis: cū putare ab eo pūci in vulgus vēdidisti michi quasi in aleā fortune illd qd eras accepturus: r qd postea accepisti michi dedisti: et est euictū: nō teneris. arg. §. de cōtra. emp. l. nec emptio. et de actio. empti. l. ex empto. §. fina. ibi quēsdmoduz zc. vel fm. R. vendo ego ludens et precium michi ludē ti soluis: quod perdo: de euictione non teneor: sicut nec tu vsucapsi. vt. §. pro empto. l. si qd cū sciret. et intelli gebat etiam in ludo permissio.

c Aut ludam. ipam rem/ vel estimationem/ vel ines timatam: et intelligo hoc casu qn inesumatā etiam in ludo permissio fm. R.

a Non esset. maxime. Accur.
b Spōdeat. idē si nō spōpōdisset. nā hoc casu etiā ex promissioe in seruitute facta tenet. vt. C. an seru^o ex suo facto. l. iij. qd est speciale cōtra regulā p^{ri}me. l. in eo. ti. et facit. s. de libe. causa. l. fina.

c Alioquin ini quē esset. no. sic. s. bac. emp. l. ex em pro. s. ibidez. r. s. de condi. cā. da. si pecuniam. s. q. si distractus.

d Nō exigat. pure. r. non expe- ctata cōditioe vt hic fuit. et facit. s. eo. l. i. s. q. oneran de. r. qd ibi no.

e De litigioso. Q: et hec est exce- ptio. ideo iste ti. h. ponit post alias exceptiones.

Litigioso. de nūcia- tio. scā fuit veditio: vt h. et. C. e. l. i. si. idē si ēptor. vt. C. de rescl. v. si maior. sed an iducat ma- lā fides: Rñ. sic si ceperit hē mala fide: atq. nō. vt. s. de mmo. l. tutor. r. s. qd sal. tu. au. l. si id iqt. r. im hoc intelligit. C. s. rei ven. si fundū. In casu forte psumit mala fides. vt. s. que l. frau. cre. ait p^{ro}. s. ita demū.

f Sit. hodie nō est opus cōtesta- tione. vt in aut. b. lit. in p^{ri}. nisi pso- nali actioe forte. vt. C. eo. l. i. s.

g Exceptioni. exceptione patit q rem litigiosam emit: qz si cecidit a posse sioe et petit eam ab aliquo: obstat exceptio rei li- tigiose. et facit. s. q. res pig. obli. pos. l. i. s. eam rem.

h i. i. quia.

i Jungat. forte etiam simulste. arg. s. de trāfac. cum hi. s. si cum is. Accur.

Litigio h Nō poterāt. i. difficile erat. r. no. hic qz vicij litigio si vicij si nō afficit rē: alio noceret cui liber: vt furti vicium.

rē nō af Cū ipso. minore vel dño vel furioso.

ficat. m. Pertiere. emi q ab eo cū^o tutore vel. cur. vel. pecu- ra. agebat: repellat exceptioe/ si scies emi rē litigiosam.

dño pecuniam vt manumitta- tur: cū alē non esset^o manumif- surus dñs: eāqz liber fact^o spō- deat: dicitur nō obstat exce- ptionē patrono si eā petat. nō em onerande libertatis causa hec pecunia pmissa est: alio- quin iniquū esset dñm seruo carere et p^{ro}io eius. toties er- go onerande libertatis cā pe- cunia videt promitti: qtiens sua sponte dñs manumisit: et propterea vult libertū pecu- niā promittere vt nō exigat^o eam: sed vt libertus eū timeat et obtemperet ei.

De litigioso Tit. vi.

C Aplanus.

Litigiosaz rem nō fa- cit denun- ciatio^o que impediten- de veditio- nis cā fit.

Lis duorum p^{ri}mi et scdⁱ non facit rem litigiosam qvē- ditur ab eo qui litem p ea re non partebatur. h. d.

Si inter p^{ri}mū et scd^m lis p^{re}stata sit: et ego a ticio eme- ro q nullā controuerfiā parte- batur: videam^o an exceptio^o locus sit: et putē subueniēdū michi: qz is qui michi veditit nullā litem habuit: et q^o pōt fieri vt duo inuicē eius litem inter se iungant: q cum ipō li-

vt. l. p^{ri}. et agā nūc cōtra aliquē possidentē. et sic est in rem ex pte opponētis hec exceptio: sicut exceptio doli. vt. s. de doli excep. l. i. s. i.

Seruo cū emerit. rez litigiosam et noie peculiari vel dñico sine mandato dñi.

litigare nō poterant. si tñ cum procuratore/ tutore/ curatore ve alicuius acceptū iudictum sit: pñs erit dicere qñi cum ipō litigetur: et ita ad eum excep- tionem pertinere^m.

Ad hoc vt res fiat litigiosa impicitur scientia sine ignorā- tia et q emit et nō eius cui ac- quiritur. h. d. Iulia.

Seruo cū emerit^o scit ignorauerit aut dñs vel cōtra vidēdū est cuius pot^o spectā- da sit scia: et magis est vt scie- tia inspicienda sit eius q cōpa- rauerit: non eius cui acq^{ri}t. et ideo pena litigios^o cōpetit: sic tamen si non mādato domini emit. nā si mandato^o: etiam si scit seruus dñs autē ignorauit: scia non nocet/ vt et iulianus in re litigiosa scribit.

Patitur penā dupli qui rē litigiosam cōsecrat vel dedi- care facit. Itē equū est eū cō- modum percipere pene com- misse: q dānum sustinuit. h. d. Paulus.

Rem de qua controuer- sia est prohibemur i sa- crū dedicare: alioqn dupli pe- nam^o patimur: nec imerito^o ne liceat quoqz mō durlorem ad- uersarij cōditionē facere: sed duplū vtrum fisco an aduersa- rio p^{re}standū sit nichil ex p^{re}- mitur: fortassis autem magis aduersario p^{re}standum sit: vt id veluti solacium habeat p

sez statum^o penā dupli: vt sic terreat hōies a talibus s; qrit an fiat religiofa: Rñ. nō si aliena erat: r hoc inuit in si. huius. l. sicut nec religiofam facit qz rem alienam vt in l. de rerū di. s. religiofam.

f facere. sit deterior si fiat religiofa vel si fiat sacra: quantum in eo est: si etiam adiungeretur edibus cum esset tignum. vt. s. de rei vendi. in rem. s. tignum. Item si fiat alienatio in potentioem. argumen. s. si ex noza. cau. l. i. s. i. non tamen hic dupli pena locū habet: nisi in casu quem hec lex ponit.

Nec imerito nō inuenio i alio casu penā sta- tutā: nisi q statuit hodie. C. eo. l. h. q est contra.

Nec imerito r. Nec imerito s; qrit an fiat religiofa: Rñ. nō si aliena erat: r hoc inuit in si. huius. l. sicut nec religiofam facit qz rem alienam vt in l. de rerū di. s. religiofam.

Pena litigio si. i. repellit exce- ptioe qui emit si a possessioe cadat r vendicet. non effi- erat illa pena sta- tuta p leges istas s; hodie statuitur vt. C. e. l. h. r facit s. de publi. l. eum qui. s. in hac. in fi. et. s. de cōtrahe. empt. l. in hmoi. et. s. de vscap. l. sequitur. s. labeo Accur.

Si manda- to. immo et si mādatus interuenit debet inspicere ser- uo scientia. vt. s. s. edil. edic. l. cū mā cipit. ibi et certuz incertuz: que est cōtra. Sol. hic de certo emēdo mā- dauit puta sticho quo casu ipe dñs videt emisse: ibi mādauit in gñe: puta emas quen- dā talē fūi ad ta- le op^o facienduz. Alij dicunt hō dño p^{re}re: ibi abñte. et facit. s. de iur. et fac. igno. l. in i q^o mū. r. s. qd vi aut cā. si op^o. s. i. r. s. de hē. emp. s; et si seru^o. r. s. s. lib. cā. l. immo.

Rem. penaz. nō inuenio i alio casu penā sta- tutā: nisi q statuit hodie. C. eo. l. h. q est contra.

Nec imerito r. Nec imerito s; qrit an fiat religiofa: Rñ. nō si aliena erat: r hoc inuit in si. huius. l. sicut nec religiofam facit qz rem alienam vt in l. de rerū di. s. religiofam.

f facere. sit deterior si fiat religiofa vel si fiat sacra: quantum in eo est: si etiam adiungeretur edibus cum esset tignum. vt. s. de rei vendi. in rem. s. tignum. Item si fiat alienatio in potentioem. argumen. s. si ex noza. cau. l. i. s. i. non tamen hic dupli pena locū habet: nisi in casu quem hec lex ponit.

Traditio est. factor. De actio. et ob. Obligaciones. iure. subaudi. scz. ac. figuris. qm. consuevit q. sunt iste obligaciones q. oriunt. ex varijs figuris causaz. qm. qda. ille q. sunt ex qm. actu et ex qm. male

ficio: et tale dicitur p. dictione. furtiuu. scz. ex qm. actu et ex quasi maleficio et fm. hoc sunt tria membra. Aliq. dicitur vt. p. hoc est se dicit. pp. c. d. d. c. tionez. furtiuu. q. hz. insignia. furtiuu. et maleficioz. n. m. th. est. ex maleficio q. dat. in heredes vt. isti. de. ob. q. ex de. in. fi. It. no. ex c. tractu. qz. no. da retur. in. q. m. est. lo. cuplatu. peculium. m. sed. in. soli. dum. q. ten. peculiu. in. soli. du. pate retur. vt. s. b. pec. l. ij. s. ex. ca. 1. fm. p. dic. s. ex. actu scz. vel. quasi. It. ex. maleficio. sup. ple. vel. q. si. vt. sit. argumentatio. a. sufficienti. partiu. numeratione. s. h. hoc. sunt. q. n. q. m. bra. Tel. in. re. lig. di. est. de. obliga. tionibus. q. no. sit. iure. f. ordinario. sed. magis. pp. tio. q. daz. iure. i. extra. ordinario. separa. to. a. actu. vel. qua. si. et. maleficio. vel. q. si. vt. actio. que. dant. loco. in. d. d. c. t. vt. in. in. d. d. c. to. q. b. vi. aut. d. a. et. eo. casu. ch. dat. c. tra. cu. q. no. fecit. sed. ratu. hz. vt. de. nora. q. bus. coue. nitur. domin. ex. delicto. serui. vel. de. pauperie. vel. de. actio. q. b. met. cau. sa. que. dat. c. tra. bone. fidei. possessore. et. in. s. h. b. De. vti. libus. ast. dico. p. pretore. dari. no. ori. ex. actu. ex. quo. di. recta. vel. alio. facto. ex. quo. dat. directa. vt. ex. albo. p. t. o. is. corrupto. na. ch. q. s. vendit. actione. sua. emptou. dat. vti. l. no. nasci. vel. dic. dat. vti. l. no. ex. illa. ved. d. i. c. e. s. p. o. tius. ex. ipso. veteri. actu. vt. no. C. de. lega. l. ex. legato. de. ac. in. re. dic. q. no. nasci. ex. obli. vt. in. s. l. de. ac. s. i. v. h. nec. proprie. b. actio. vt. l. e. l. actio. It. stipulatio. s. p. t. o. i. e. et. inter. dicta. no. sunt. pp. t. i. o. e. s. vt. l. e. l. actio. s. h. b. De.

eo q. potentiori aduersario traditus est. De actionibus et obligacionibus. Titu. vij. Hec lex multis artificiali procedit per diuisiones obligacionu. et diuiditur cu. duobus. l. seq. et prin. q. te. in. sex. partes. in. prima. ponit. prima. diuisionem. obligationu. in. se. cunda. subdiuisionem. in. ter. tia. declarat. quomodo. contra. hitur. obligatio. re. in. q. tra. quo. modo. contrahit. verbis. q. nto. quomodo. consensu. sexto. ponit. et. declarat. quod. contrahit. obligatio. ex. maleficijs. scda. sibi. obligaciones. tertia. sibi. re. contrahitur. quarta. sibi. s. h. b. s. absentis.

Bligatio. nes. aut. ex. contractu. na. scuntur. aut. ex. maleficio. aut. proprio. q. dam. iure. ex. varijs. causarum. figuris. Obligaciones. ex. c. o. n. t. r. a. c. t. u. / aut. re. contrahuntur. / aut. verbis. / aut. p. sensu. De. contrahitur. obligatio. veluti. mutui. datione. Mutui. au. tem. datio. consistit. in. his. reb. que. pondere. numero. mensu. raze. consistat. veluti. vino. oleo. frumento. pecunia. numerata.

actionibus q. oriunt. ex pactis incoincerti appositis: dicitur qda. q. sunt. ex. varijs. figuris. causarum. s. p. o. t. d. i. c. i. ex. actu. ch. sint. obligatoria. talia. pacta. vel. coue. n. o. e. s. na. et. ipm. d. Obligaciones. ex. actu. i. p. o. p. t. i. e. (pacti. est. h. c. t. o. ponitur. vt. l. de. verbo. signifi. l. labeo. Accur.

quas res in hoc damus vt accipientis fiant: postea alias re cepturi eiusde generis et qua litatis. Is quoq. cui re ali quam comodamus / re nobis obligatur: sed is de ea ipa re quam acceperit restituenda te netur. et ille quidem qui mu tuum acceperit si quolibet ca su qd acceperit amiserit: nichilominus obligatus permanet. Is vero qui vtendum ac ceperit si maiore casu cui in fir mitas humana resistere non potest: veluti incendio/ruina/ naufragio/rem quam accepe rit amiserit/securus est: alia ta men exactissima diligentia custodiende rei prestare compellit: nec sufficit eandem diligentiam adhibere quam in suis reb. adhibet: si alius diligentior cu stodire potuerit. sed et in ma ioribus casibus si culpa etus interuenit tenetur. veluti si quasi amicos ad cenam inuol taturus argentum qd in eam rem vtendum acceperit: pere gre proficiscens secum porta re voluerit: id aut naufragio aut predoni/hostiu. ve incur su amiserit. Is quoq. apud quem rem aliqua reponimus re nobis tenetur: qui et ipse de ea re quam acceperit restituenda tenetur. sed is etiam si negligenter rem custoditam amiserit securus est: quia em non sui gratia acceperit: sed

hoc no. est. ex. natura. mutui. sed. pacti. vt. s. de. nau. fe. l. i. Item. excipe. s. ti. ii. si. opera. m. Si. maiore. casu. i. fortuito. n. Diligentiam. hoc. distigue. vt. s. c. o. m. o. l. si. vt. certo. s. i. n. t. e. r. d. u. m. et. facit. lex. in. rebus. o. In. maioribus. s. fortuitis. p. Interuenit. s. casus. q. Is. que. q. d. i. c. vt. in. s. l. eo. s. p. re. t. e. r. e. s. r. Tenet. nisi. ita. posita. sit. vt. certa. q. n. t. a. s. reddatur. tunc. egreditur. suos. terminos. vt. s. de. po. l. lucius.

e. Consensu. q. r. t. i. m. e. b. i. s. s. l. i. t. e. r. s. no. ponitur. qz. iu re. ciuili. fuit. iro. ductus. et. sic. per. has. leges. i. c. o. g. n. i. tus. vel. qz. non. est. frequens. vel. dic. q. sub. hoc. s. h. b. s. verbis. continetur. na. s. h. b. s. obliga. tio. als. en. f. i. a. t. i. u. no. r. i. s. i. s. i. n. e. l. i. t. e. r. i. e. als. in. s. c. r. i. p. t. i. sed. in. s. i. e. o. ponit. hoc. m. e. m. b. r. u. m. f. Re. s. h. i. k. h. e. c. et. seq. n. t. i. a. expone. vt. isti. q. m. o. re. s. h. i. t. obli. p. t. o. t. i. s. et. caue. t. i. b. i. qz. h. no. ponit. de. indebi. to. in. f. obligatio. nes. ex. actu. l. z. in. in. s. t. i. p. o. n. a. t. s. i. n. f. eas. que. sunt. ex. q. si. actu. vt. i. l. ex. maleficio. s. i. s. q. q. s. Accur. s. Mesurave. de. his. dixi. s. si. cer. pe. l. h. s. i. h. Damus. ex. proposito. in. sepe. eas. d. e. res. recipi. mus. en. i. a. m. i. g. n. o. r. a. n. t. e. s. i. Ipsa. re. in. hoc. differt. a. mu. tuo. et. d. i. c. y. t. in. s. t. i. eo. s. h. i. Accur. k. Et. ille. secus. da. differ. n. t. a. l. Permanet. vt. et. C. si. cer. pe. ta. l. incendium. p. t. e. r. e. t. q. t. r. a. i. e. c. t. i. c. i. s. vt. s. de. nau. fe. l. n. a. u. t. i. c. a. sed.

Liber Sextus.

a **Q**ueri. i. sibi putari debet. vt insti. eo. §. pe. Accur.
b **N**egligentiā. i. latā culpā. vt. §. de pos. l. qd. nerua. r. facit. §. ad treb. l. mulier. §. §. en. r. §. de suspec. tu. l. ipu- berib. §. 1. r. §. de h. sig. l. magna. §. in casib. tene de for- tuito casu. qd. dic. vt. §. de pos. l. i. §. sepe euenit. Accur.

c **T**ene. quo ad pignora. sed qd. ad hypothecariāz sec. nā illa ptrahi tur solo p̄sensu. vt. §. de pig. act. l. i. et de hoc die vt not. insti. q. mo. re. con- trahi. obli. §. fina. Accur.

d **V**erbis. huc usq. de his q. re- ptrahitur. nūc de his q. h̄bis. qd. dic. vt. insti. de ver. obli. in prin.

e **S**ed aut pro- prio. vocatur. lar- gissime acceptus etiā p̄ expromis- sore quādo libera- tur re. accipit. qz. fidē suam ponit. p̄ alio. stricte alit. vt. insti. de fidei. et dic. vt. ibi. Accur.

f **O**bligatio. q̄ ad rem q. vna est. r. quia vna so- lutio vtrāq. tollit. alia est tñ vni. et alia est alteri. obli- gatio. r. sic quo ad formā diuerse sūt. vt. in duobus reis p̄mittēdi. vt. §. de duob. reis. l. iij. §. fina. Accur.

g **S**tipuletur. aliquis. Accur.

h **N**on possit. vel qz. non est. nec eē p̄t. vt. chyme- ra. vel qz. stipula- tor non h̄z. comer- cū. p̄pter religio- nis diuersitatē. vt. iude. mācipū. chui- stiani. vel rōne de- licit. vt. hereticus. quibus casibus inutilis est stipula- tio. aliter si promissor nō habet rei cōmercium. stipula- tor habet. vt. §. tu. l. i. l. multum.

i **I**nutilē eē. indiget em̄ stipulo naturali r. ciuili rōne.

k **I**gnorauerit. p̄ qd. videbat valere sicut ēptio libe- ri hoīs valet inter ignorātes. vt. §. de ptrahē. emp. q. offi- cū. §. i. r. l. liberi. r. l. domū. r. §. titu. l. i. nemo. r. insti. de inuti. stipu. §. si impossibilis.

l **C**onditione. natura. f. vel iure. qd. dic. vt. insti. de inuti. stipula. §. si impossibilis. Accur.

m **N**atura. quia consentire impeditur. Accur.

n **I**ntelligat. f. plenissime.

o **Q**uod. i. p̄sum. Accur.

p **C**redit. d̄modo aliquid sensum habeat. r. nō sit in- fans. vt. §. i. l. i. r. l. mulier. nisi in casu. vt. §. rem. pupil- li saluam fo. l. ser- uū. r. de his duo- bus d̄ni insti. de inuti. stipulati. §. furiosus. r. §. pu- pill. et facit. §. q. ex cau. in pos. est. fulcimus. §. pla- ne interdicit. et §. ti. l. i. §. i.

q **P**osse. tuto- re auctore. vt. op̄ est. Accur.

r **M**utum. de hoc die vt. insti. de inuti. stipu. §. mu- tum. Accur.

s **Q**ui etiam. f. furdus.

t **P**ossit. quod q̄q. p̄tingit q̄q. non. vt. C. q. testa. fa. pos. l. discret.

u **C**onsensu. dic. vt. insti. de obli. ex p̄sensu.

v **I**deo alit. p̄i- ma ratio.

y **P**ropterea. i. qualitas. Accur.

z **C**onsentire. i. simul r. p̄sentia- ter sentire. sec. si dicā vellere meaz vedere et q. est ab- sens. quo audito ille dicat q. vellet emere. vt. velit. nā semp. cuz. dicit lex inter absentes cō- trahi subicit per nūciū. vel ep̄lam. Item q. dicit obli- gationē h̄bis con- trahi. nō ideo dici- tur q. non exgat p̄sensu. §. qz. non sufficit. at. l. his q. cōsensu ptrahunt

sufficit r. nō exigit h̄boz solēntas. vt. §. l. pri. §. pe. et. §. si. Itē no. distinctionē ex vi nois. nā vbi distincta sunt no- mina. vt. emptor. r. v̄ditor. nascunt due actiōes et vtrāq. directa. idē est vbi idē nomē est. vt. soci. potroybi nomē a nomē descendit. vt. mādatarius a mādatore. due sunt actiones. vna directa. r. alia p̄traria. Accur.

a **I**n his contractibus. secunda ratio. Accur.

b **P**restare oportet. nō de eo solo qd. dictū est. vt. ecce de furis ex mora. r. circa partus r. fructus. sed in stipu- latione aliud est. vt. insti. de obli. ex p̄sensu. in fi. Accur.

Obligatio substantia. id est esse et natura profici- scens ex contractu vel quasi. nisi stiplo sit inita cum ecclesia: quo casu transferri dicitur ex obligatioe. vt. C. de sa- crofan. eccle. l. si. secus si obligatio oriatur ex maleficio. vt. s. de publica. l. comissa. id est in tacitis fideicomis.

Obligatio substantia. id est esse et natura profici- scens ex contractu vel quasi. nisi stiplo sit inita cum ecclesia: quo casu transferri dicitur ex obligatioe. vt. C. de sa- crofan. eccle. l. si. secus si obligatio oriatur ex maleficio. vt. s. de publica. l. comissa. id est in tacitis fideicomis. id est tacite relicto no capacib. vt. J. de iure fil. impera- tor. et facit. C. de pac. l. traditio. b. nascatur. ex mutuo. Accur. c. Accipi. sup- ple oportet. d. Obligor ei. ciuilitate: sed natu- raliter ad antido- ta. vt. s. de peni. he- re. l. sed et si lege- s. consuluit. Accur. e. Est actus. vt. s. si cer. pta. l. no- ois. r. l. si ego. Ac. f. Id agat. fa- cit ad hoc superi- us. s. de cotrah. emp. nuda. r. J. de acceptil. l. au luti- lis. r. J. de iur. l. ill. r. s. de pac. l. i. s. si. r. s. alie. iu. l. quia redhibita. et s. de arbi. diem. s. penul. r. s. de pre- scriptis verbis. si tibi rem. r. J. de fur. si quid fur. Ac. g. Intellect. i. si velim demonstra- re quomodo fiat ver- boru obligatio. et ideo dicitur hec ba. **E**x maleficio de tractu ad maleficia tran- sit. Accur. i. Ex dano. ni- si per imperitiam danu fiat: vt cum Medicus male ser- obli perit ut imperitia: qz nam ex tunc est obligatio malefi- ex quasi maleficio cio obli s. certe dicas na- gatur. sci ex maleficio: vt hic. secus in iudi- ce qui per impu- dentiam male iu- dicauit: quia tunc est obligatio ex qsi maleficio. vt. J. ea. l. s. si iudex. Accur. h. Confistunt. s. nonne iniuria fit hio: r litteris. vt r. J. de iniuri. l. i. s. l. Rideo licet lris vel verbis malefi- cium committat: nichilomin' re Jhi dicit. s. si fiat Jctus

Obligatio substantia non in eo consistit vt al- quod corpus nisi/ aut seruitutez nostrā faciat: sed vt aliū nobis obstringat ad dādam aliquid: vel faciendū vel prestandum.

Non satis autem est dantis esse nummos: et fieri accipien- tis vt obligatio nascatur: sed etiaz hoc animo dari et accipi vt obligatio cōstituitur. itaqz si quis pecuniaz suā donandi causa dederit michi: qzqz do- nantis fuerit et mea fiat: tamē non obligor: et: quia nō hoc in- ter nos est actum. **V**erbo- rum quoqz obligatio constat: si inter contrahentes id agat nec em si per locum puta vel demonstrandi intellectus cau- sa ego dixero tibi spondeas: et tu respōdeas spondeo: nascetur obligatio. **S**cius.

Ex maleficio nascitur obligatio: veluti ex furto: ex dāno: ex rapina: ex in- iuria: que omnia vni' generis sunt. nam he tantū ex re confi- stunt. l. ex ipso maleficio: cum alioquin ex tractu obligatio- nes non tantū re consistant: s. etiam verbis et consensu.

Item incipit iuriscō. mixtū tractare de generib' oim obli- gationum. et iste. s. tractat de actione negotioz gestoz. se- quens autē de actioe tutele. s. is quoqz de conditioe indebi- ti. s. si iudex de cotrahibus ex quasi maleficio vsqz ad fi. l.

Si quis absentis negotia gesserit: siqdem ex mandato: palā est ex tractu nasci inter eos actiones mādati: quib' in

verbis non tamen fit re: et sic de ceteris. et facit institu- de obliga. ex deli. in p. l. et die vt ibi. Ac.

Maleficio. qd quattuor modis committit. f. facto: di- cto: consilio: r scriptura: r ista quattuor gha septem mo- dis distinguuntur. f. causa/ persona/ loco/ tempore/ qua: et moie litate/ spitate/ eue committit tu. vt. J. de peni. aut facta. Accur. m. Si quis ab- sentis. transit nōe ad quasi contra- ctus. et dic vt isti. de. ob. que ex qua- si contractu na. Accursus. n. Placuit. scz prudentibus. o. Quibus. scz actionibus. p. De eo quod. scz natura huius actiois inspecta. q. Neqz ex ma- leficio. supple vel qsi. alioquin ab in- sufficiēti partium enumeratiōe ma- le argumentaref. r. Neqz vllum maleficiuz. imo vi- detur q sic. vt. J. de regu. iur. l. culpa. sed ibi in alto cau loqitur puta i eo i q loqitur consilio/ cū querebatur. f. Ignorās. no Jctās ta ignorātem non nō obli- gari. vt. C. de gatur. tabu. l. generali. Item ex eo quod sūicit no. qz igno- rans non deliquit quod intellige ni- chyl omino a se ge- sto: et ita nulla est oppositio. alioqui contra. vt. J. ad. l. cornel. de sicca. l. si. s. i. r. l. iij. s. i. r. s. de legi. r. sena- tuscon. l. i. in prin. t. Deperire. id est ius cōstitui ita vt deperat: r fa- cit. s. de cotra. ac. tu. l. i. in prin. v. Qui inuasit. fer. alias inuasit. fer. alias inuasit.

Possit. per hoc qz agere potest seruat ne pereat que negli gēter administrata periret: nō aut dico qz per hoc qz agere pōt inuictur aliquis ad gerendū sed terre- tur: r facit. s. de neg. gest. l. i. q. Accursus.

de obliga. ex deli. in p. l. et die vt ibi. Ac. **M**aleficio. qd quattuor modis committit. f. facto: di- cto: consilio: r scriptura: r ista quattuor gha septem mo- dis distinguuntur. f. causa/ persona/ loco/ tempore/ qua: et moie litate/ spitate/ eue committit tu. vt. J. de peni. aut facta. Accur. m. Si quis ab- sentis. transit nōe ad quasi contra- ctus. et dic vt isti. de. ob. que ex qua- si contractu na. Accursus. n. Placuit. scz prudentibus. o. Quibus. scz actionibus. p. De eo quod. scz natura huius actiois inspecta. q. Neqz ex ma- leficio. supple vel qsi. alioquin ab in- sufficiēti partium enumeratiōe ma- le argumentaref. r. Neqz vllum maleficiuz. imo vi- detur q sic. vt. J. de regu. iur. l. culpa. sed ibi in alto cau loqitur puta i eo i q loqitur consilio/ cū querebatur. f. Ignorās. no Jctās ta ignorātem non nō obli- gari. vt. C. de gatur. tabu. l. generali. Item ex eo quod sūicit no. qz igno- rans non deliquit quod intellige ni- chyl omino a se ge- sto: et ita nulla est oppositio. alioqui contra. vt. J. ad. l. cornel. de sicca. l. si. s. i. r. l. iij. s. i. r. s. de legi. r. sena- tuscon. l. i. in prin. t. Deperire. id est ius cōstitui ita vt deperat: r fa- cit. s. de cotra. ac. tu. l. i. in prin. v. Qui inuasit. fer. alias inuasit. fer. alias inuasit.

a **N**on ex maleficio, supplevel quasi ex maleficio, vt et in sti. eo. §. tutores. r dic plene vt ibi. sed illud est forte in acf. de rōnib⁹ distrahēdis: quia ex dolo tutoris plerūq; competit. vt. §. de tute. r rō. distra. l. ij. in prin. r. §. fi. sed actio ex testamēto q; datur in dupli. p legato relicto venerabili loco: vt

b **I**nstitu. eo. §. fi. r ta men est ex q;si con tractu. vt. l. pri. §. d. **R**em suam. scz tutous.

c **E**ius. scilicet pupilli.

d **O**bligauerit scz tutor.

e **N**eq; ex ma leficio. vel quasi.

f **I**ntelligitur ergo ex quasi con tractu. hoc tamen argumētum fallit in tacita stipula. vt. §. de adoptio. l. his verbis. Item i vtili. vt. C. de ac. et ob. l. nomibus: que dative nō na tiue dici debet. vt dixi. §. e. l. i. l. pri. r facit in sti. eo. §. he res. r q; ibi no.

g **I**ntelligitur hic est ptra. §. qui. ex cau. in pos. ea. apud iul. in fi. sol. ibi vt contrahere: s; nō cōtrahit. Ac.

h **S**oluenb⁹. datur: vel subau di a; r est ablatiu⁹

i **T**enetur. in genere. f. p dicitur: vna tñ denotatur ex mutuo: alia in debiti: vt dic eadē scz certi conditio generalis: que ad ola certa datur.

k **C**ōtrahende sed tñ tacita obli gatio inter eos na scitur extra id q; agitur. vt. §. comoda. l. si is qui. §. li berto. Et adde q; no. in sti. qui. mo. re cōtrahi. obli. §. i. r de obli. ex quasi contractu. §. fi.

l **S**i iudex. scipit de his que sunt ex quasi maleficio.

m **N**on pprie. non est enim tale rei vicium.

n **N**eq; ex cōtractu. vel quasi.

o **I**mperi a culpe annumeratur. quare ergo non ex maleficio re: annume ratur.

p **T**eneri. in quantum maiori iudici equum videtur. si dolo tunc in solidum: vt in sti. de obli. ex quasi de. in prin. et ibi no. et facit. §. de iudi. si filius. r. §. de extraor.

sane non ex maleficio tenetur quasi ex cōtractu videt teneri et hoc casu due sunt actiōes. non tñ enī pupillus cū tutore sed econtra r tutor cū pupillo h; actionē: si vel impēderit aliquid in rē pupilli: vel p eo fuerit obligatus: aut rē suā credi tori eius obligauerit. **H**eres quoq; qui legatum debet: neq; ex cōtractu neq; ex maleficio obligat⁹ esse intelligitur nam neq; cum defuncto: neq; cū herede cōtraxisse quicq; le gatarius intelligit⁹. maleficiū quoq; nullū in ea re eē plusq; manifestus est. **I**s quoq; q nō debitū acceperit per erro rem: soluentib⁹ obligat⁹ quidē quasi ex mutui datione: et ea dem actione tenet⁹ qua debi tores credituib⁹. s; nō potest intelligi is qui ex ea cā tenet: ex cōtractu obligatus esse. qui enim soluit per errorem magis distrahēde obligationis anti mo q; contrahēde dare videtur. **S**i iudex litē suā fece rit: non proprie ex maleficio obligatus utiq; videtur. s; q; neq; ex contractu obligatus est: et utiq; peccasse aliquid i telligitur (licet p imprudētā) ideo videt quasi ex maleficio teneri. **I**s quoq; ex cuius cenaculo vel pprio ipsius: vel

cog. l. fi. r. C. de pac. l. fi. sed contra. C. de arbi. an. decer nit ius. Solu. ibi speciale: q; ibi fuit furatum q; lex non vult. Item facit. C. de pena iudi. l. i. r. ij. q **U**el conducto. facit. §. de his qui deiec. vel effu. §. penul. et in sti. de obli. ex quasi deli. §. pe. r q; ibi no.

r **Q**uod p. fa cile. non alias fm Johan. **S**iliū famili as. quia est quasi maleficiū: r sic non contractus: vel quasi.

s **N**eq; de pec ullo. q; nō est cō tractus vel quasi vt. §. de his q; de iec. l. i. §. cum ser uus. et dic vt ibi. Accursius.

t **D**andū esse. quia sic nulla no mine filij dat. vt is sti. de noza. §. fi.

x **A**gendum. r eo dānato tenetur pater actione i fa crum de peculo. vt. §. de noza. l. quonies. r. l. seq. l seruo autē feozuz habitante: dic vt dicto. §. cū seruus Et notant hic qui dā tria spātia: que in vero maleficio locum nō habent.

y **E**xercitor: nauis aut cau pone aut stabuli: de dāno aut furto quod in naue aut caupo na aut stabulo factum sit: qua si ex maleficio teneri videtur: si modo ipsius nullum est ma leficiū: sed alicuius eorum quozū opera nauem/aut cau ponam/aut stabulum exercet. cum enim neq; ex contractu aduersus eum constituta est actio: aliquatenus culpe reus est / q; opera malozum homi num vtref: ideo quasi ex ma leficio teneri videtur. **P**aul⁹.

z **I**tem exercitor. hoc expone vt. §. de exerci. l. i. §. ex exercitorem. Accursius.

3 **Q**uozum opera nauem. no. duplicem actionem na sci ex illo edicto nauis caupo. statu. vna in simplis: qua penitur ab exercitore res data: et in nauis deponita: hec heredi et in heredem datur. Secunda in duplum cum quis conqueritur de damno dato in rebus ab alio: vel furto: et de hac hic loquitur. et facit in sti. eo. §. penul. et quod ibi notant.

4 **N**eq; ex contractu. vel quasi. r facit. §. nau. caupo. l. s; l. debet. r. l. ita. Accursius.

r **Q**uod p. fa cile. non alias fm Johan.

f **S**iliū famili as. quia est quasi maleficiū: r sic non contractus: vel quasi.

t **N**eq; de pec ullo. q; nō est cō tractus vel quasi vt. §. de his q; de iec. l. i. §. cum ser uus. et dic vt ibi. Accursius.

v **D**andū esse. quia sic nulla no mine filij dat. vt is sti. de noza. §. fi.

x **A**gendum. r eo dānato tenetur pater actione i fa crum de peculo. vt. §. de noza. l. quonies. r. l. seq. l seruo autē feozuz habitante: dic vt dicto. §. cū seruus Et notant hic qui dā tria spātia: que in vero maleficio locum nō habent.

y **E**xercitor: nauis aut cau pone aut stabuli: de dāno aut furto quod in naue aut caupo na aut stabulo factum sit: qua si ex maleficio teneri videtur: si modo ipsius nullum est ma leficiū: sed alicuius eorum quozū opera nauem/aut cau ponam/aut stabulum exercet. cum enim neq; ex contractu aduersus eum constituta est actio: aliquatenus culpe reus est / q; opera malozum homi num vtref: ideo quasi ex ma leficio teneri videtur. **P**aul⁹.

z **I**tem exercitor. hoc expone vt. §. de exerci. l. i. §. ex exercitorem. Accursius.

3 **Q**uozum opera nauem. no. duplicem actionem na sci ex illo edicto nauis caupo. statu. vna in simplis: qua penitur ab exercitore res data: et in nauis deponita: hec heredi et in heredem datur. Secunda in duplum cum quis conqueritur de damno dato in rebus ab alio: vel furto: et de hac hic loquitur. et facit in sti. eo. §. penul. et quod ibi notant.

4 **N**eq; ex contractu. vel quasi. r facit. §. nau. caupo. l. s; l. debet. r. l. ita. Accursius.

In omnibus actionibus. f. psonalibus. Obligatione. nec ipso iure. nec p excep. sed eo finito nisi per excep. no ipo iure. vt Ieo. obligationis fe...

In omnibus temporalibus actionibus nisi no uisimus totus dies impleat: non fuit obligatione. p op.

Actiones aduersus patrem filio prestari non possunt: dum in potestate est est filius. Idem.

Sub hac conditione: si uolam nulla fit obligatio. p no dico enim est: quod dare nisi uelis cogi non possit. nam nec heres pmissoris est qui nunq dare uoluerit tenet: quia hec conditio in ipm pmissoris nunq extitit. Paulus.

Eiusfamilias suo nomine nullam actionem habet: nisi iniuriarum: 7 quod

ditionalis etia apud heredes committitur: 7 heredes si conditio extat 7 spes est debitu iri: vt in sit. de verb. obli. s. ex conditionali. sed dicas q hic no potest impleri: quia in persona sua posuit. Accursus.

Actiones. no possunt. id est copetere. vel dic prestari. i. cedi ab aliquo. hoc autem fallit in castrensi vel quasi peculio. vt. s. de iudi. l. l. nulla. 7 dic vt ibi. Item in casu: vt. s. ad treb. l. imperator. 7 in aut. vt liceat ma. et auie. in princi. 7 nisi in hereditate fratris 7 sororis. ac. d.

Dum in potestate eius. s. si fuerit emancipat: uentia petita agit. vt. C. de in ius uocan. l. si. Accur.

Sub hac conditioe si uola. ego stipulator scdm quofdam: vel dic ego pmissor: 7 sic bene psonat littera que sedur: licet sit mutatio personarum.

Non possio. fact. s. de ver. signi. l. de bitoz.

Nec. dixi in persona pmissoris. id est in herede eius: hoc subicit. nam 7c. fm. B. sed fm hoc innuitur: q promissor aliquando uoluit anteq decederet q heres eius teneatur vt dicimus in illa cum uolueris: vt. j. tu. i. si quis stipulatus. quod no placet: cu nullo modo ualeat hec si uola vel si uoles: per. l. as. Tu ergo dic si cut dictu est in illa si uola: q nec pmissor nec eius heres teneatur. nam id est in illa cum uolueris. f. q no teneatur heres pmissoris mortui si decessit anteq constitut set se uelle dare. 7 hoc est. nam 7c. s. i. uelis tueri Bul. dicas q no sequitur: q si heres eius qui nunq uoluit non teneatur: ergo si uoluit defunctus tenet heres: quia non semper ualeat. argu. a p. rario sensu: 7 sic in idem recidit q non ualeat. Itē cu non sit differentia si ueneris: 7 cu ueneris: 7 in ista si motieris: 7 cu moueris: vt. j. n. i. quodcuq

non solum: quare sit differentia inter has cu uolueris: 7 si uolueris. vt. I. de ver. ob. centesimis. s. si. Rñ. qz lex interpretatur hac cu uolueris sic. f. cu p. stitueris me uelle. et est similis expositio. s. de leg. i. si michi 7 tibi. s. i. Itē queritur an hec p. ditio cu uolueris sit ppetua: an t. galis. ppter id qd d. s. de p. di. inde. sufficit. 7. l. l. diez. 7. l. s. 7 si sub cōdi. Rñ. est t. galis ex eo q statim solutione facta impleta est conditio: 7 facit. J. titu. i. stipulatio no ualeat. 7. l. centesimis. s. pe. 7. s. r. C. de p. hen. empt. l. in renderis. 7. s. de p. hen. empt. qd sepe. s. i. Item cōtra. C. vt actio. ad here. 7 cōtra here. l. i. Solu. non ideo denegat actio in herede q no possit incipere cōtra heredes: sed qz no extitit conditio stipulatiois s. 7. Jo. sed hoc no sufficit: qz qubet con-

vt aut clā: depositi 7 cōmodati: vt Julianus. putat. U l. pta.

Naturales obligationes non eo solo estimatur: si actio aliqua earu noie cōpetat: 7 ueruetā eo q soluta pecunia repeti no possit. Paulus.

Quocunq gerimus / cuz ex nostro contractu originem trahit: nisi ex nostra psona intriu obligatiois sumat: inane nřz actū efficitur: 7 ideo neq stipulari: neq emere: uēdere: p. here: vt aliter suo nomine recte agat: possumus.

Quocunq dolus purgat per actione descendere ex contractu vel quasi: tenetur heres sicut defunctus. h. d. Bar. Q dpo.

Quocunq extitit. nec ammodo potest extare: sic non obstat in situ. de verbo. ob. s. ex conditionali. Bc.

Eiusfamilias suo nomine: 7 sic directo: ut ille auteq qz qz habet. vt. s. de iudi. l. si longius. s. i.

Qui aut clā. s. qd vi aut clā. l. dēq. s. i. s. fo. vt ibi.

Depositi. vt. s. de positi. l. iulianus. Bc.

Putar. imo et qrelam. vt. s. de inoffi. testa. l. filius. q est cōtra. Itē act. populare. itē als vt dixi. s. de iudi. l. si lōgius. s. i. 7 facit. J. de iniur. s. j. vni. s. filio. 7. s. de pac. l. in psonā. Itē hoc in castrensi vel quasi. vt. s. de iudi. l. l. In aduenticio alit no exercet. vt. C. de annali. excep. l. i. in fi. 7 de donis ma. l. i. nisi sit exemptus a patris p. tate.

Naturales. competat: vt ex pacto nudo donationis vt. C. de donatio. l. si qd argentu. s. pe. nec tñ tñ di eo nasci ex naturali obligatione actione: sed ob eā dari.

No possit. facit. J. d. fideiuf. l. fideiussor obligari. s. i.

Quocunq. inane nostru actū. ita intelligitur hec lex q non possum ex meo actu alij aliqua obligatione acquirere nisi mea interst: s. tunc non ille agit sed ego ad interesse meū. vt. J. ti. i. liber hō. s. i. et hoc si michi stipulor vt illi des: vel etiam illi extraneo. nam semp ago si mea interest. si autem mea no interest: 7 uolo q ualeat: tñc michi 7 suo noie stipulor: 7 sic michi directa sibi cedē dar sibi ut ilis qrit. l. 3. ad. sp. dederit ex alieni stipulone: qz hoc in casib m. his inueniebat. vt in sit. de iuti. stipu. s. ei q. dixim. Itē no. q dicit alter: qz seruus dñio: fili: p. fi. bñ qrit. Itē in casib enā cu alij stipulor ualeat: qd dic vt l. si. d. s. ei q. et facit. J. ti. i. stipulor ista. s. alteri. 7. C. de iure do. si genero. 7 b luti. si. l. i. 7. i. i. 7. C. si qd al. vt sibi. l. m. i. d. q. Recte. id est directe et suo nomine.

EX depositi negotiorum gestoribus. id est ex arbitrio contra-
ctu vel quasi. vt. i. eo. l. ex gestibus. s. fallit in casibus
quod dicitur vt. s. depositi. l. q. hominem. s. dat. In maleficiis est se-
cus: vel ubi extra factum committit dolus. nam non tenetur nisi lite
constet. vel in id quod ad eum pertinet. vt. C. ne ex delictis de-
functo. l. i. r. dicto

Et depositi et comodati et mandati et tutelae
negociorum gestoribus: ob do-
lum malum defuncti heredes in
solidum tenentur.

Item factus actiones etiam
filij familias possunt ex-
ercere.

Serui criminaliter et natu-
raliter obligantur: civiliter autem
nequaquam. b. d. I dem.

Serui ex delictis quidem
obligantur: et si manumittantur
obligati remanent: ex contra-
ctibus autem ciuilibus quidem non
obligantur: sed naturaliter obligan-
tur et obligant. Denique si suo
quod mutuam michi pecuniam dederat
manumisso solua liberor.

Licet creditor aut legatarius
agentes repulsi fuerint p
herede exceptione eo quod eman-
cipatus sperabatur petere bo-
no. pos. cotratat. si tamen emanci-
patus omittat bo. pos. poterit
iterum agere creditor et lega-
tarius. h. d. I ulla

Qui cum herede egit ex-
ercere. suo nomine et directo. 230.

Serui obligantur, alij non dominis, vt. i. de fur.
l. serui. s. fina.
Remanent directo: quod non contingeret nisi ab ini-
tio nata fuisset. vt. i. eo. obligamur. in fi. et. s. ad filij. l. ex
heredatus. in fi. et. s. quod cum eo. l. sed et si. s. s. p.

Non obligatur nisi i pecunia
pro libertate pro
missa. vt. C. an s.
uus ex suo fac. l.
iij. et fact. l. licet.
et. i. de reg. iur. l. in
persona. r. i. s. q.
testa. l. i. e. iur. su.
l. i. in pun.
Liberor. vt.
et. i. de sol. si q. s.
uo. et. l. quod ser-
uus. r. s. si cer. pe-
ta. l. eius qui. in
pun. ac.

Ut si herede
mutuam pecuniam acce-
pit: et fundum vel hominem libe-
rum pignoris causa ei traditum pre-
cario rogauit precario possidet.
nam seruus hereditarij sicuti
per traditionem accipiendo pro-
prietatem hereditariam acquirit: ita
precario dando efficit ne res
vsucapit possit: nam et si com-
modauerit vel deposuerit rez
pecularem: comodati r. depo-
siti actione acquirit: hoc ita
si peculiare negotium contra-
ctum est. nam ex hac causa etiam
possessio acquisita intelligit de-
bet.

Ut si herede egit ex-
ercere. suo nomine et directo. 230.

C. de peti. he. l. fi. et p oia hic dicit vt no. in alia q est qsi de
verbo ad verbu. s. de excep. rei iudi. l. qui cu herede. r. fa-
cit. i. de ver. sig. l. creditor. accur.

Ut si seruo vel hominem hereditarium a se bona fide
possessum. Accur.

Usucapi possit a tenente. alij dicit a qd hq qsi pre-
carium sit vicium rei. Et sic no. q retinet possessio heredi-
tati vt p ministerij. et fact. s. de acqui. here. l. gerit.

Nam ex hac causa. s. peculij. et fact. s. de pig. act.
si rem. Accur.

Intelligi dicitur hereditarij. r. p hoc futuro heredi. vt
insti. de stipu. seruo. in pun. imo no. s. querit possessio he-
reditarij. vt. s. si q. te. l. i. s. s. ceuola. s. hic vt fingi. qd
si no ex ca peculiari re pignori accepit. r. h. id est: naz
non tm ex peculiari verueta ex ca dnica qrit dno pos-
sessionem ignoranti. vt. s. de acquir. posse. quod seruo.
et. l. si me in vacua. q et hereditarij: quia vicem defuncti
sustinet. vt. C. depositi. cum hereditas. large ergo hic
accipe peculium / id est non ex maleficio: vt dicta. l.
quod seruus. maxime autem verum est in peculiaribus
in quibus vsucapio currit dominis ignorantibus. vt. s.
pro socio. l. ij. Accur.

Actio
in factu
quor
iis gna

Item factus. cum
quatuor sint
in factu genera actionis i
quor factus. primu qd
iis gna equaler actioi pre-
scrip. ver. s. com
ex omni edicto r in-
terdicto ex q non datur alia actio. Tertium subsidiaria
aquil. Quartu generalis. vt insti. de ierdi. s. fi. de qua
loqitur hic: r. h. quida de generali de q d. C. de sacrosf.
e. eccle. l. sanctim. s. quos est. s. de in ius vo. si liberr. vbi
in illa q est ex edicto dicit habere locuz legem ista. facit
pro eis. s. e. filius. vbi datur qd vi aut cla. quasi no de
tur alia interdicta vel edicta vel actiones ex eis: qz ni-
chil obest interdictis aliud no dari: r in factu eozu loa
eo red ditat dari. na de dolo no datur cotra quasda pfo-
nas: sed in factu sic. et ad ide. s. de dolo. no d. 30. dixit
hic loqui de his q sp in factu sunt vt populares. i. que
aliud nome nunq habuerit: vt de albo: et de deictis r
alie multe. et fm hoc ena ille q sunt ex edictis ex quib
no fuit vnq alia actio: s. sola in factu ide erit. vt. s. b. eo
p que fac. erit. l. fi. et alia infinita. r hoc satis dici potest
vt de pparib. fm 30. ite de alijs q sp hoc nome habue-
rut heat loci: et hoc p. l. si libertus. s. alle. r. s. ma. si ho
no re. s. si filio. non aut illa q est subsidiaria aqlie. vel eq
ualet ac. p scrip. ver. cu principalis non def filio vt aqlia
nec accessoria: vt in factum. argu. s. si quis cau. si eum.
s. qui iniuriarum.

Exercere. suo nomine et directo. 230.

Omnēs debitores qui speciem, puta Stichū, aliud si in genere. Itē aliud si alij seruo meo solueris, vt. §. de lega. i. si seruus legat. §. i.

Liberantur. i. a creditoribus.

Lucratiua, aliud si non lucratiua, vt. §. l. pxi. r. l. ex pmissione. r. facit institui. de leg. §. si res. r. §. de solu. q. tiens. r. §. de fidei. ius. l. si reus. et de act. emp. l. non est nouū. r. §. l. pxi. l. est q. ita. in pñ. Ac.

Sis qui stipulari fuerit. ex causa nō lucratiua. Accur.

Debebat. cū quo est iā vna psona fictio iuris. vt in aut. de iureiur. a mo. pte. r. sic debet eidez modo ex causa lucratiua r. nō lucratiua. Alij dicunt q. est stipulatio ex causa lucratiua. sed legatū nō q. fit ob meritū. vt. §. p socio. l. nec adicit: q. nō placet. Tertij dicūt q. ppter diuersitatem psonarū hoc cōtingit: q. diuersitas fuit i pncipio. r. sic dicunt virāq. cām lucratiuā: et fm hoc nō contradicit lex superior. sed prima placet.

Remaneret. vt. §. l. pxi.

X pmissioe. intelligitur. si ergo ab aliq. michi debet Stichus: r. alij est michi i do tē dederit: nō liberat pūm. et facit C. de impo. lu. de. l. i. et. §. l. pxi. et. §. māda. l. iulian. ait. r. de dona. int vir. r. vxo. l. si q. p vxo re. §. si vxo. r. §. de pdi. ob cām. l. si donaturus. §. i. r. §. d. q.

Smo. pte. vel hypo. sol. sicut. §. si debitor.

Seruus. obediens: a l's audiens: a l's obediens.

Piraticam. i. nauticam r. rapinam. Accur.

Judicium. directum. Accur.

Seruum. liberum factum. Accur.

Pendere. media corepta. i. sustinere. vnde §. sus. pendo do penā: dum pendo suffero penam.

Facinus. i. dolus.

Judicium dare: cū dñi tuēdi cā quid fecerit excusaf.

vt. §. ad milleia. l. l. Excusaf. si aut iussu dñi: r. in atrociorib⁹ nō excusaf: §. min⁹ punit. vt. C. ad legē iul. de vi. l. seruos. in nō atrociorib⁹ in totū excusaf p legē istam et suas pcoratias. aut sine iussu: tunc nec in atrociorib⁹ nec in alijs excusaf. r. pcorat. §. qd vi aut clam is q. §. si tutores. r. §. de iur. l. §. si serui. §. si iustum. r. §. de no ra. l. q. et. §. re. q. mota. l. mulier. §. i et. §. de regu. iur. l. ad ea. r. qd ibi nota. et. l. velle. et. §. ad. l. adl. liber hō. r. qd ibi no. Ac.

Omnēs debitores q. specie ex causa lucratiua debēt: liberantur cū ea species ex causa lucratiua ad creditores peruenisset. Idem.

Sis q. Stichū dari stipulatus fuerit heres extiterit ei cui ex testamēto idē Stichus debebatur: si ex testamēto Stichū petierit nō consu met stipulationē. et cōtra si ex stipulatu Stichū petierit: actio nem ex testamēto saluā habebit: quia in initio ita constitē rint he due obligatiōes: vt altera in iudicium deducta/altera nichilominus integra remaneret.

Pmissioe dōtis non videt lucratiua causa esse: sed quodāmodo creditor aut emptor intelligitur qui dotē petat. porro cuius creditor vel emptor ex lucratiua causa rē habere cepit: nichilominus integras actiones retinet: sicut ex cōtrario qui non ex lucratiua causa rem habere cepit: eādem non prohibetur ex lucratiua causa petere.

Seruus in leuisbus excusatur ppter dñi iussu: in atrocibus vero nō immo datur iudicium in ip. n. factum liberū. h. d.

Seruus non alpiā. In oibus rebus sine pena dñi dicto obediēs esse solet: sicuti si dñs hoiem occide

re aut furtum alicui facere seruum iussisset. quare q. dñi iussu seruus piraticā fecisset: iudicium in eū post libertatez reddi oportet: et quodcūq. vi fecisset: q. vis a maleficio non abesset: ita oportet euz⁹ penas pendere. Sed si aliqua rixa ex litib⁹ cōtentione nata esset: aut aliqua vis iuris retinendi causa facta esset: et ab his rebus facinus. abesset: tunc nō cōuenit pretorē q. seru⁹ iussu domini fecisset: de ea re in liberum iudicium dare. Idem.

Contraxisse vnu q. q. i eo loco intelligit: in q. vt solueret se obligauit. r. fr.

Quam quis in diem mercem stipulatus fidei iussorē accepit: etus temporis estimatio spectāda est: quo satis accepit. Idem.

Ratectice pecunie nomine si ad diem soluta non esset: pena vti affolet ob opas: etus qui eā pecuniā peteret in stipulatiōe erat deducta: is q. eaz pecuniā petebat parte exacta petere desierat: deinde iterposito tēpore iterpellare instituerat: cōsultus rñ. et⁹ quoq. tēpore quo interpellatus nō eēt: peti posse penā. ampl⁹ etiaz si omnino interpellatus nō esset: nec aliter non cōmitti stipulatiōem: q. si per debitozē nō stetit.

Deserat. sed non remisit residuum.

Interposito. i. aliquibus diebus elapsis. Accur.

Interpellare. pro residuo.

Cōsultus. i. ego auctor hui⁹ legi. i. interrogat sup hoc.

Quoq. id est dicere nō solum pro illo tpe petere penā expensarū quo interpellauit eū: sed eius r.

Interpellat⁹ nō eēt: q. dies interpellat: vt hic. r. C. de p. r. h. e. r. cōmit. stipula. l. magnā. Accur.

Penā. expensarū quas fecit seruus ad istam pecuniam petendā ppositus.

Non stetit. pecunia. s. oblata. Accur.

a Alioquin. sequitur hoc absurdū: si dicas sine interpellatione non committi: qz dicēdū est ꝛc. Accur.
b Qui. s. seruus cōstitutus ad istā pecuniā petendā.
c Penam non committi: quod non est verū. ꝛ facit. s. de vsuris. l. moza. Accur.

d Interpellatus. a seruo. Acc.
e Et hoc rectius dicitur. l. vt pena committat nō ob stāte q null⁹ ad monuit post obligationem: vt. d. l. magna. ꝛ. s. prie.
f Nā ꝛ si hoc refertur. s. nec aliter nō committi ꝛc. ꝛ qd ibi dixit. pbat per simile in hio cāu: hoc mō: bene dixi supra q tunc nō committat: cuz pmissio nō steterit. nā ꝛc. vel referatur ad primū aliquo subaudito.
g Adeo vt. bñ dico ꝛmittitur pena vbi dies ē statuta: qz ꝛ committitur si nō sit exprefsim statuta. Acc.
h Datū videri vt etiā si pmissio rē steterit purget moza. vt. s. de ar. bi. si cū dies. s. si. siue ergo arbitrer apponat certū diē vel non: s. lex qua drimestre tps elapsio tpe ꝛmittitur pena: s. altero casu pōt purgari alitero non. vt hic ꝛ d. l. si cum dies. s. si. ꝛ. l. sequē.
i Res fiat. vt ad diē non soluta pecunia sit res in emptā sine vlla interpellatione. vt. s. de iud. adiec. vbi s. s. ꝛ marcellus. ꝛ si nō steterit pēū nō sit inēpta. vt. s. de le. com. l. si. Acc.
S In furioso. hoc lex ponit multos casus q bus acqrit actio etiā furioso vt hic. ꝛ. s. de leg. ii. cū p. s. furdo. ꝛ. s. si cer. petā. si a furioso. ꝛ qd ibi no. ꝛ. l. e. furiosus. item ꝛ iniuriarū. vt. l. de iniur. l. illud.

quominus solueret. alioquin⁹ dicēdū est/ si is qd interpellare cepisset valitudine ipedit⁹ interpellare desisset: penā non committi. De illo sane p̄r du bitari: si interpellat⁹ moza ipse fecerit: an q̄uis pecuniā post ea offerat pena nichilominus committat⁹: ꝛ hoc rectius dicit⁹ naz ꝛ si arbitrer ex cōpromisso pecuniā certo die dari iusserit neqz p eū q dare iussus sit steterit: non committi penā respondit: adeo vt et illud seruus rectissime existiauerit: si qñ dies qua pecunia dare s̄nia arbitri cōprehēsa nō esset: modicū spaciū datū videri. hoc idem dicendū est ꝛ cum qd ea lege venierit: vt nisi ad diē p̄ciū solutū fuerit: iempta res fieret.
C Abi nō reqritur p̄fensus ta cit⁹ vel exprefsim furiosus p̄ obligari ꝛ obligatio sibi q̄ri licet hoc sane mētis. h. d. Bar.
S In furioso. P̄mpto. cū eū cōpotē mētis eē putarē pecuniā quasi mutuā accepere: eaqz in rē meaz versa fuerit: condicito furioso acqritur. nā ex qbus causis ignorantib⁹ nobis actiones acqritur: ex istā etiā furiosi noie incipit agi posse: veluti cū seruus ei⁹ stipulat⁹: ꝛ cū furtū et sit: aut damnū ei dādo in legem aq̄tiaz committit: aut si forte cū creditor fuerat: fraudanditus causa debitor: alicui rē tradiderit. Idemqz erit si legatur ei: vel si per fideicommissum ei relinqatur. Item si is qui alieno seruo crediderat furere ceperit: deinde seruus in

m Stipulat. nam acqritur actio ex stipulatu furioso.
n Fuerat. s. furiosus. o Et. s. furioso.
p Condicito. certi generalis vel sine causa. Acc.
q Cbductio. de qua supra dictum est.
r Acquiri. rōe cōsumptiois magis q̄ cōsensu vt hic ꝛ. s. si certū petat. si a furioso. ꝛ. l. nō ois. s. si pupillus.

rem domini id quod mutuū acceperat verterit: furioso condicito acqritur. Itē si alienā pecuniā credendi causa q̄s dederit: deinde compos mentis esse desierit: postea cōsumpra ea cōdicito furioso acqritur. et q̄ negocia furiosi gesserit negotiorum gestorū obligatur ei: ꝛ eum obligat si ei aliquid abest. **I**lpianus. Actionum genera sunt duos. in rem / que dicitur vindicatio: et in personā / que condicito appellatur. In rem actio est per quam rez non stram⁹ que ab alio possidetur petimus: et semper aduersus eum est qui rem possidet. In personā actio est: quacum eo agimus qui obligatus est nobis ad faciendum aliquid: vel dandum: et semper aduersus eundem locum habet. Actionum autem quedaz ex contractu: quedam ex facto: quedam in factum sunt. Ex contractu actio est quotiens quis sui lucri causa cu n aliquo contrahit: veluti emendo: vendendo: locando: conducendo: et ceteris similibus. Ex facto autem actio est: quotiens ex eo tenet quis incipit quod ipse admisit: veluti si furtum vel iniuriam commiserit / vel damnū dederit. In factū actio dicitur: qualis est exēpli gratia actio que datur patrono aduersus libertum: a quo contra edictū pretoris ius vocat⁹ est. Des autē actiones: aut ciuiles dicuntur: aut honorarie. **I**dem

ꝛ. s. si certū petat. si a furioso. ꝛ. l. nō ois. s. si pupillus. **A**ctionū ḡna sunt duo. in rem tria qz mixte. vt in h. de actionibus. s. qdā. s. ille sub his p̄prehendunt. ꝛ hic dicit no. in h. de actio. s. l. Accur. **Q**ue dicitio. large accipe. p ol psonali. vt in h. e. s. appellamus. **R**e nostram. vel quasi n̄faz. ꝛ per pub. vel hypo thecariā. ꝛ alie q̄ enumerant in h. de actio. i. r. l. col. vel die q̄ ḡa exēpli dicit ista. ac. **P**ossidet. vel quasi possidet. **P**ossidet. vel dolo fecit q̄min⁹ possideret. ꝛ facit s. de rei v̄d. s. n̄ aūt. s. i. r. c. s. ali. iudi. l. l. Itē sunt q̄dam p̄sonales q̄ cōtra possidēt dā tur: vt noiales q̄ eū capite ābulant itē qd vi aut clam ꝛ aq̄ pluuie arcen. s. alie p̄sonales nō: vt ex empto ꝛ reditoꝝ sine possideat / siue nō. ac. **E**undē. ꝛ ad uersus heredē ei⁹ **A**ctionū autē hanc diuisionē nō mltū approbat ic. **L**ucri cā. sui maxime. Accur. **C**h aliquid. s. liberto. Accur. **E**x factio. ex maleficio cognito iure ciuili. vñ p̄cipia fit actio.

e In factū. que pro eo facto datur qd in speciale nomen maleficij non cadit. azo.
f Vocat⁹ est. vt. s. de ius vo. l. si libert⁹. ꝛ. l. pe. ꝛ. l. ff.
g Aut ciuiles. large accipe introductas s̄ libet par

de iuris preter qd ex edicto pretoris. nā ille honorarie sūt
z que veniunt ex iure pretoris. z illas large similiter ac-
cipe vt edicte cōtineant. vt. l. i. u. i. stipulationū. §. p-
torie. z hic plene vt in l. de acti. §. sed iſte. Sz dubitat de
quibusdā: quod dic vt ibidē notau. Itē no. q. licet obli-
gationes sint de iure gen. actiones samē de iure ciui-
li sunt. vt. §. de ori- gine iuris. l. ij. §. deinde. Accur.

Ones pena- les. etiam ad heredes. id est he redibus: z in here des: nisi in cau. vt §. ne de sta. defun. l. i. §. sed interdū. et in alio. vt. §. de oper. liber. l. si ope rarū: z in alio. vt C. de rei vxo. act. l. i. §. z hoc ex rei. et plene no. C. ex de licit. defunc. l. i. et fact. j. e. l. sciendū est. z j. de reg. iur. l. penalis. z inſti. de perpe. z temp. actio. §. ij.

Obligatioes. als actiones. c. **A**ctibus. vt de homicidio fa- ciēdo vel furto: et impossibiles z sic reprobat: alioquin si nō sunt reproba te confirmatur of- ficio iudicis. vt. §. de acti. empti. q. p. calumniā. Itē pre totis imperio. vt §. de pſitu. pecu. l. i. Item legis pote state. vt. C. de rei vxo. acti. l. i. in pun. z fact. j. de reg. iur. quod i inſtitio. ac.

Actioes non tri- pſu- mitur.

Actio in personam. ſtrictē vt hic. largius. §. e. actio num. largissime. vt. j. eo. actionis verbo. Ac.

In rem vel in personam. vt quālibet perſecutoria vel mixtam comprehendat. vel extraordinaria petitio. vt si detē. olim. vt inſti. de fidei cōm. h. ere. an pun. Itēz petitio ſalarū aduocati z mercedes doctorū: z nutricia nutricia: z philantrophā pſenatarū dicuntur perſecuto nes. vt. j. de var. cog. l. i. per totum. z j. de verbo. ſign. l. pecunie. §. actiones. Accur.

Actio. preter eam: quam nunc dabat. Accur.

Debitam. ſcilicet eſſe.

Respondet. dubitatio erat quia alteri vide batur renunciāſſe.

Responsus. vel hominis per ingrati tudinē: vel suppli cū quod verius eſt: z hoc niſi recuperauerit bona vel per eum ſceteri. vt. j. de ſententiam paſ. si deponat?

Ones penales actioes post litē inchoatā etiaz ad heredes trāſeſit. **P**ap.

Obligatioes que nō p rijs viribus conſiſtūt: neqz officio iudicis: neqz pto ris iperio: neqz legis poteſta te confirmantur. **I**dem.

Actio in personā infer- tur: petitio in rem: pſe- cutio in rem vel in personam reſ perſequende gratia.

Actio iudicati non tollitur propter mutuum pecuniam eidē debitori poſtea datam: lz de actiōe iudicati non ſit facta mētio in ſcda obligatiōe. **h. d.**

Lex causa iudicati pecu- nſa debereſ: z eldez debitori q condēnat. fuerat aliam pecu nſa crederet: in cautione pecu nte credite nō adlecti: pter eā pecuniā debitā ſibi ex cau ſa iudicati: qro an integre ſunt vtreqz licio ticio petitioes: paulus reſpōdēt nichil pponi cur nō ſunt integre. **S**euo.

Seruus effect? nō idcir- co q poſtea indulgētia principali libertatem conſecu tus eſt: rediſſe dicitur in obli- gationem creditorum.

et. l. in inſulam. vel quotam partem bonorum non dico rem ſingularē: vel res ſingulares. vt. C. de ſentē. paſ. l. iij. z inſtitu. de fidei cōm. heredi. §. ſi quis vna. Sz qd de eo q a morte ſuſcitat ur: forte aliud: qz recuperat bo- na. vt no. §. de legi. z ſenatuſcō. l. ex hīs. Accur.

Impossibilis cōditio vitat oēm ptractū: qz hoc tacite vbi def agi inter ptractētes vt non valeat cū impossibilis cōditio ptractu apponit. **h. d. Mar.**

Non ſolū ſtipulationes impossibili pditionē ap- plicate nullus momenti ſunt: ſed etiā ceteri quoqz cōtract: veluti emptioes: locatioes im- poſſibili cōditione interpoſita eque nullus momenti ſunt: qz in ea re q ex duoz pluſi ve cō ſenſu agit: oim volūtas ſpecta tur: quozū pculdubio in hmoi actu talis cogitatio eſt: vt ni- chil agi exiſtmetur appoſita ea cōditione quam ſciāt eſſe

Impossibilez. **H**ermo. **A**m ex vno delicto plu- res naſcūtur actioes: ſicut eye nit cū arbores furti ceſe dicit- tur: oib? ex periri pmitti poſt magnas varietates obtinuit.

Actioes penales tranſeūt in heredes lite conſeſ. cū de- functo: als non. **h. d. Paulus**

Conſtitutionib? qb? oſtē- dit heredes pena nō te- neri: placuit ſi viuus puentus fuerat etiā pene pſecutionē re- miſſam non videri: quaſi lite cōteſtata cum mortuo.

ceſſante idem eſt. vt puta qz vellet aliquid agi. argumē. j. iur. l. i. generaliter. z l. ſequen. item non reſert: qz ei e- debant forte conditionem eſſe poſſibilem que erat im- poſſibilis. quia errant in iure naturali: dic ergo hic ma- xime. **Accurſus.**

Am ex vno aliud ſi ex diuerſis: quia tunc inſolidū qualibet agitur. vt. j. de priua. delict. l. nunqz. z dic plene vt no. §. nau. cau. ſta. l. idem. §. ſi. **Accur.**

Ceſe dicuntur. vt. j. arb. fur. ce. l. i. z l. factēda. z l. ſz et ſi de arboribus.

Obtinuit. ad id quod minus in vna qz in altera cō- ſtitetur. vt. j. vi bo. rap. l. i. et argumen. j. arborum fur- tim ce. l. i. et ſic non ob. j. eo. l. penalti. et facit. j. de priua. delict. l. penul.

Conſtitutiōib? quaſi. expreſſiui eſt iſtatū. z ſic pla- na eſt hec lex. nec obſtar. §. de eo per que fa. eſt. l. ſi. q. eſt j. z ſaer. §. e. l. oēs. vel dic q nō ppetua cōuentio ſola. ſed

Non ſolū. con- ditioni in fa- ciēdo appoſite. ali- na ſecus ſim non faciēdo. vt. j. titu. l. i. impoſſibilis. z l. ſtiplo hoc modo z. l. in illa. in ſi. et facit inſtitu. de in- ſtitu. ſtipu. §. ſi im- poſſibilis. et. §. ſi cer. pena. certi con- dictio. §. item qri. z. j. de regu. iur. l. i. poſſibilis. z. §. eo. l. i. §. ſi id. et. §. de ſtatulibe. l. cū he- res. §. non eſt. ſed contra. C. de pdi. ob cau. l. ſi militez vbi ex donatione facta ſub ipoſſibi- li cōdi. ſ. vt miles ſit. pcurator: da- tur actio ſiue repe- titio. ſed ibi re ſuit obligatio: hic con- ſenſu. vel dicit ibi Item contra inſti- tu. de heredi. inſti- tu. §. impoſſibilis ſed ibi fauor vlti- me voluntatis vt valeat remota cō- ditione niſi pditio impoſſibilis lega- ti apponatur in p- ſona heredis. vt i- ſtitu. de lega. §. ſi. l. **C**ogitatio eſt preſumptione tu- ris. ſed z hac rōne

ff iij

transire facit ad heredes. et sic non obstat dictu Jrisi. vel dic loquit in annali et petitiois et libellus est principi datus. vt. C. qn lib. pn. da. l. i. et h. vel dic vt. s. si qd cau. l. si es. s. q inuariat. ibi si no. et. et. facit. s. de inof. test. l. post. humus. in fi. et. l. sequen.

Qui seruus in iuriose. ita q rumpit brachi um. ac. b. C. Consumi. dicat quida et male c. hec. no solum alie superiores. d. Sententia. q teneat aqua pmo coentus iniuriarum. e. Rationabili us. nunc solum. f. Exercere. s. none ad aliud et aliud datur. cum vna ad corumeliam. alia ad danu datur. s. vna alteram tollere no bz cu nec possit vna venire qd in al. e. ra continet. vt. s. ad. l. aquil. sed et si. si. et. s. iniur. itez apud. s. si qd verberato. Rn. l. mo por. na agedo iniuriarum et iurando pro quato nollet. et. por. ena dani ratione pete re. arg. s. de vi arma. l. i. s. illud vtiq. et. s. plane. sed et lex expressa est qz venit in iniuriarum actione et danu. vt. C. de iniur. l. dominu. sed aliud in actione de peculio et tribu. qz tolluntur electione non considerato quatum per alia eregit. vt. s. de trib. qd in herede. s. eligere. cu ibi ex contractu. hic ex maleficio loquitur. et facit s. loc. l. si vulneraoris. et. s. pmo. vnde querit. in fi. Jre no. hic q altera non exercet nisi in id qd excedit. vt. s. de ac. emp. p. dia. sed s. J. de prius. delict. l. pe. Sol. hic loquitur cum ex vno facto plures procedunt actiones. ibi ex diuersis. vt ibi diximus.

g **C**Surriperit. vt edo ad alium vsum. h. **C**Conditioe. furtina. vt. s. de p. di. fur. l. qui furtus. i. **C**Hic. i. ex supradicto raso. h. **C**Conditioe. furtina l. **C**No confundit. i. no tollit. vt. s. p. socio. l. rei cois. s. cotta. J. de fur. l. si is cuius. fol. vt ibi. m. **C**Miscell. i. vna palaz tollit. et sic itelligit. d. l. si is c. n. **C**Aque. vt tollat q locati et s. vt. s. loc. si vulnerauerit. o. **C**Ut reg. comodati et aquille. p. **C**Remanere. ajs sine no. et ajs no remanere. si habes

Quod propter seruus cessi in com petunt due actioes / iniuriarū scz et aquila: et si actū fuerit vna agatur altera in id qd plus est in ea. h. d. **I**dem.

Qui seruus alienū iniurio se verberat: ex vno facto includit et in aquila et in actione iniuriarū. Iniuria em ex affectu fit: danu ex clpa. et io pnt vtre qz copetere: s. qda atunt altera electa altera cōsumi. Alij per legē aquila actionē iniuriarum cōsumi: qm desijt bonū et equū esse iniuriarū condēnari eū qui estimationē prestittit. sed si ante iniuriarū a ctū esset tenent eū ex lege aquila. Sed et hec snia p pretore inhibēda est: nisi in id qd ā plus ex lege aquilla cōpetit agatur. Ratio nabilius itaqz est eaz admitti sniam: vt liceat ei quā voluerit actionē prius exercere. qd alit amplius in altera est: etiā hoc cōsequit. **C**Si is cui rem comodauero eaz surriperit tenebit quidem ex comodati actione et cōdictione: s. altera a ctō alterā perimit: aut ipso iure: aut q exceptione: qd est tutius. **C**Incide colono rnsuz est: si aliquid ex fundo tuo sub

sine non: nil est J. et sic q subscit simplio subducto locū nō habent. s. petitio simpli: s. hui actiois sic. et sic ar. q iure actiois veniat. ar. C. de iudi. l. i. Si sō habeas cū nō qsi dicat nō remanet petitio simpli: tunc bene stat ista sequēs. et inuit petuo offi. iudi. p quo est etiā. C. de poss. ti. l. iij. sed sic est cōtra. s. pmo. vn. de qrit. in fi. Sol. hic de stricto iure ibi de equitate q pualet. vt. C. de iudi. placuit. Jre s. ad. l. aquila me la. s. si plures. i. fi. solue vt ibi. q **C**Accedit. repetitio. xxx. dierū. **I**n honora rns. i. in pto rns. hic no. duns regulas. Pula q pretore rei psecutoue sunt ppetue vt qru bo. pub. et similes. vt. J. s. il le asit. s. hoc fallit in edulicij. vt re dhibi. q fer mēstibus. et qto m. q anno durat. vt. s. de edil. edic. scien di est. s. fi. et. l. si v ditor. et. l. q si nol lit. s. si qd. s. illud ideo qz Jius ciuile dant. Jre eodē mō rñdet. i. e. l. s. s. cu rescissa. Jre fallit hec rns. s. qd fal. tu. au. l. hui actionis. s. has a ctiones. s. rñdeo illa in dolo conce pitur qd est delictū. et sic p3 q illa regula h3 locū in illis persecutorij

CPrimo ponit vna regulam in actionibus pretorise psecutorijs. scdo ponit vna regulaz in actionibus penalibus. tertio ponit vnam regulam qualiter transeunt actiones contra heredes. quarto ponit exemplū de actioibus persecutorijs q dantur contra ius ciuile. scda ibi ceterum. tertia ibi hono rre autē. quarta ibi ille autē. quinta ibi sed cum rescissa.

Idem. **I**n hono rris actionibus sic eē diffinitēdū cassi aut vt q rei psecutionē habeat: he

tm q non sunt ex maleficio. Item eodem modo responderi potest. s. que in frau. cre. l. qui aut. s. fi. et. l. ait pto r. s. annus. s. aty rñdet q illud in eo qd nō puenit per. l. eandē. ait pto r. s. pe. Jre fallit. C. de dolo. l. si. s. ibi ē delictū. itē fallit. s. de eo q que fac. erit. l. i. s. pe. fol. vt ibi. Jre fallit. C. vñ vt. l. vi pullos. et. s. de vi et vi ar. l. i. l. pñ. s. et ibi est delictū. itē fallit. s. de ali. tu. mu. cā fac. nō solū. s. fi. s. ibi veniē delictū. sic et fallit in oib9 alijs psecu torijs pto rns qd9 verū delictū: sic q rns remanet in his l qd9 delictū nō hnt: vt in p dicitis. ll. p3. et. J. ea. l. s. ille. Se cūda regula ē q cetera pto rre. i. penales vel etiā nō penales dūm ex delicto sunt ānales: qz et tm durabat pto rns imperiū: vt h. et in sh. de ppe. ac. in pñ. et sunt exēpla l al bo cor. vt. s. de iurisd. om. iud. l. si qd id. itē. s. de ius vo. l. pe. Jre J. de popu. ac. l. fi. et. s. de de iec. et effu. si vero s. pto r. et. s. fi. sed et hoc fallit: vt in actioe furti manifestū qz l3 sit pto rns: nō tollit anno s3 perpetuo durat de eo

Actioes pto rone rei psecutoue rarter sūt per penales sō ānales sō sunt

qđ peruenit. qđ absurdum est. et. vt in si. de ppe. et tēpo. ac. circa sn. et est forte rō frequētia furtoſi. vt argu. J. de pe. aut facta. §. si. ad hñctur tertia regula: qđ illa que sub scōa regula cōtinent non dant in heredē: vt eisdē exem- plis probafnisi ad heredē peruenit. vt exp̄lificat in ac. de dolo. vt hic. r. §.

de dolo. itaq. r. in terdicto vnde vi. vt h. r. d. l. vi. pul- fos. Sunt em̄ tur pia lucra heredi- bus extorquēda. vt. §. de calum. l. i. hēdē. itē qđ subit et de similibus: dāre plus ex edi cto de calūnia. vt §. d. de calū. l. i. et l. i. heredē. et alia multa que magis laborioſus qđ sub tile est inuenire. l. casu tñ ad heredē peruenit et tñ nō tenet. vt. l. vi. bo. rap. l. ij. §. si. itē in alio. vt. §. d. calū. hęc actio.

C Post annū. vt in ac. de nego. gest. et de peculio Accur.

b Ceterē. pre- torie. accur.

c Non dantur. vt penales. accur.

d Si. i. ab heredē.

e Ex patrimonio. vt qđ promisi michi decē defuncto cui succedit aliqđ de iure pretorio. nā rei persecutioez continet. nō pene fin. Jo. h. quid ad rōbū: cū de ptozijs hic dicat. Rñ. Jo. qđ qualitas actionis variat ex varia tione debitoris. vt. §. de noxa. electio. §. itē si ex plurib. item qđ de actione iniuriarū: videt nō penalis: qđ nec in duplū vel i triplū vel qđruplū daf. vt dic dupliciter dicit penale: pūmo qđ tibi nō adest: scōa qđ michi nō abest ex patrimonio. Accur.

f Publiciana. ista ptozia: et rei persecutoria.

g Uēdicatiōis daf. vt. §. de publi. l. eū. §. publiciana.

h Reddit. actio in rē vel psonalis: prout erat pu^o qđ dicitur rescissoria. de qua vt in si. de actio. §. sed iste. et C. ex qui. cau. ma. l. si. meli^o dixisset de petitiōe in integ. re sit. h. de actione rescissoria: s; et hoc admittit: qđ statim post reuerſionē habeat ipam: sed inefficacē nisi petat l integ. resti. infra annū: si vero petierit anno finitur. vel dic qđ habeat eā petita resti. sed nisi lis sup ea contestet tollitur anno: et hodie quadriēnio. vt. C. de tempo. in integ. restitutio. l. si.

i In duſuiros. i. magistratus municipales: vel ma- gistratus ciuitatis. vt. C. de iudi. l. si. hi em̄ tenent etiā post annum: licet officiū eorū anno finiat: qđ accipe quādo non est versa in vtilitatē ciuitatis: als non ipē sz ciuitas vt subijcit. vt. §. si cer. peta. l. ciuitas. r. si qđ cau. l. si. et hoc ad instar tutoris et pupilli. vt. C. de iure rei pu. l. rempublicam. nam et iste necessario subit munus vt tutor. vt in au. l. de defenſo. ciuiſa. §. pe. Est tamen ar.

cōtra qđ etiam finito officio teneatur. J. de admīni. re. ad ciui. per. l. iij. §. in eum. Sed ex eodē §. in si. dico contra et ibi in prin. animo nouandi promiserat: et animo li- berandi ciuitatem. Itē improprie ponitur respublica. vt J. de ver. sig. l. eū qui recitigal. et. §. ex quib^o cau. ma. l.

mosis causis pendeat. **U**lp. **A**ctionis verbo^m conti- netur in rem/ in perso- nam directa^m/ vtilis^o/ preiudi- cium^o: sicut ait pomponius.

C Stipulatiōes etiam qđ pre- torie sunt: quia actionum in- ſtar obtinent^o: vt dānt inſecti legatorum: et si que sunt simi- les. Interdicta^m quoq; actio- nis verbo cōtinentur. **M**ix- te sunt actiones in quib^o vter qđ actor est: vt puta finium res- gundorum/ familie herciscun- de/ communi diuidundo/ inter- dictum vti possidetis/ et vtro- bi.

Idem. **D**on figura^m litterarum sed oratione^m quam ex- primunt littere obligamur: quatenus^o placuit non minus valere qđ scriptura^m: qđ quod

n Directa. que ex mente et verbis legis. vtilis qđ ex mente tñ. vt. §. si qua. pau. fe. di. l. i. in pñ. r. l. si. Itē exē plum. C. de here. vendi. l. emptor.

o Utilis. actio.

p Preiudiciali. i. preiudicialis actio. vt in si. de actio. §. preiudiciales.

q Obtinet. et sic no. qđ nichil est id cui idipm simile ē. vt. J. rē ra. ha. nō foli. r. J. de pto. stipn. l. i. §. i.

r Similes. vt de dupla. vt. J. de euc. l. i.

s Interdicta. que non sunt actiones: sed vim actioni habent. et dicuntur interdicta. i. anter duos reddita. vt §. vti possi. l. i. Accur.

t Et vtrobi. als dicuntur mixte. i. in rem et in perso- nam. vt in si. eo. §. mixte. et facit ad §. §. fami. herciscu. l. inter coheredes. et. §. de interdi. l. interdictorum. r. §. de iudi. l. in tribus. r. §. vti possi detis. si duo. §. i.

u On figura. de obligatione litterarum dicit hęc lex vt ipsa contrahatur non figura. l. sola: nam et figu- ra et oratio quam exprimit figura litterarum inducit hanc obligationē: immo magis ibi operatur figura: est ex ea dicatur obligatio litterarum. Alij dicunt qđ figu- ra nil operatur: quod non placet. quia eadem ratione habent necesse dicere qđ verba non obligent: sed intel- ctus verborum tñ: quod non est verum. nam qđ ibi salicet l stipulatione verba: hic scriptura debet operari.

x Sed oratione. nec oratiōe sola sine litteris. hęc em̄ duo faciunt eam efficacem.

y Quatenus. i. quia.

z Quod. lapso biennio. vt in si. de lit. obli.

a Scriptura. regulariter: vel qđ ad officium.

sed et si per pre- §. item inquit. nam de alia §. romana habes necesse di- cere per id qđ di- cit dubiuos.

Q Estat igno- mia. i. ifa- mia.

l Pendeat. vt cōdictio furtiua. sed tamē grauq̄ eius opinio. vt. §. obsequijs. l. ho- nori. et facit. §. vn- de vi. l. neq. r. no. qđ officia sunt per- sonales. vt in si. famose de ac. §. appella- mus. les sunt

Actiōis ver- bo. largissī- me accepto. sic. §. de dolo. l. et elegā- ter. in prin. r. J. de verb. signi. pecu- niē §. actionis. et facit. §. eo. l. actio Accur.

Actōes famose de ac. §. appella- les sunt

Liber Sextus.

a **C**locibus, quibus fit stipulatio. ac.

Huiusfamilias ex omnibus, descenditibus ex con- tractibus vel ex maleficio vel quasi.

c **O**bligatur, in solidum.

d **O**bid agi, vt. s. de noxa, quotiens. et. l. seq. et. s. de iudi. l. tam. ex. r. b

eden, pctor. s. s. et si filius. r. s. de pecu. l. si quis cu filio. et. l. et ideo. sed fallit. f. de pol- lici. si quis rez. s. voto. Item. s. ad macedo. per totu. que sunt contra. sed hodie ad exer- citium patri ppe- tit vt. C. s. bonis mater. l. i. r. de bo. que libe. l. fi.

e **C**uz patrefa- milias, vt puta in solidu viuente pa- tre. ac.

f **P**otest. an e s agat. dic vt. s. e. fi- lius.

Hereditaria- rum. heredi- tariam vocat qua tenetur hereditas

h **L**oco, lega- tarij ergo et fidei- commissarij credito- res dici possunt he- reditarij si inter eos controuersia sit de legatis solu- endis sibi. si au- tem inter credito- res et eos potto- res sunt creditores, vt. s. de separa. l. creditoribus. r. l. quotiens. et. C. de iure deli. l. si s. sed et si legatarij.

i **E**t legata, pura non conditionalia. vt. i. s. cui.

k **C**eperunt, hoc faciebat dubis: sed virobiz heres ex causa hereditatis tenetur.

Quotiens, exēplū, si quis a non dno emerit bona: si- ptum: si ca dat a possessione h3 publi. aliud exēplum ait p: ror: si qd dolo malo factū esse dicitur: si alia actio nō sit de dolo dabo: sed illud vbi lex inducit nouam et non remouet veterem: vtraz agi pōt. vt. C. de petito. here- di. l. si. in fi. Accur.

m **L**ex, siue vetus siue noua.

n **S**ola ea, de qua in l. continetur.

o **A**ctioe, quā introduxit: vt p3 in pstituta reiecta re- cepticia. vt. C. de pti. pec. l. ij. itē in actione ex stipulatu reiecta rei vro. ac. vt. C. de rei vro. actio. l. i. in pn. Item obtinet hoc qñ ex vro facto. vt. s. eo. l. cum ex vro.

p **V**eteres, si tale sit negocium vbi r veteres compes- tunt. vt. C. de sepul. vio. l. q sepulchrū. in fi. et. s. b. re. iur. qñes duplici. et. s. de con. ex. l. i. Itē est exēplū de p. di. ex. l. noua et antiqua et hypothecaria: q datur creditoi- bus ad reuocandas res dadas in solutum ab herede,

vt. C. de iure deli. l. si. s. licentia. item exemplum est. C. de peti. heredi. l. si. vbi est nego. gesto. r. ex lege p. dictio. itez de acide arbo. fur. ce. noua. in locū aquilae antique.

q **A**ctiones competere, dicebāt.

r **E**x eodem facto. i. delicto.

Cōpetāt. vt. l. i. aqul. et iur. vt. s. e. cū ex vro. et. l. qui seruus.

t **P**es. s. vna sit actum cū iam alia esset actū. vel postea. i. sequenti iudicio.

v **P**otius. f. s. q contrarium.

x **M**inus. est postertor. azo.

y **C**onsequat- tur. f. q tāū venit in p. iori. r. facit. l. i. bo. rap. l. i.

I s cui. credi- torem esse. s. s. tum ad hoc credi- tous locum obti- net: vt in possessio- nem mittatur. itē vt ei caueat. item vt in falcidie ra- tione debitum de- ducatur. vt. s. ex qui. cau. in posses- ea. l. in possessio- ne. r. de iudi. lom- nibus. et. s. ad. l. fal. in qritate. s. magna. item quo ad hoc vt spē trās mittat. vt in si. de verb. obli. s. ex cō- ditionali. in lega-

to secus. vt. C. de ca. tol. s. snautem. nisi in persona li- berorum. vt. s. in nouissimo.

a **A**ctionem. s. habeant.

b **U**el in factū. extraordinariā. vt. C. de sac. sanc. ec. l. sancimus. et facit. f. de verb. sig. creditoris. r. l. credito- rum. et. l. si cui. Accur.

Obligari pōt p. familias. naturaliter et ciuilitr.

d **N**on obligatur. ciuilitr s3 naturaliter. vt l. si. de fideiussio. in pn. et. s. eo. serui. nisi in casu. vt. C. an ser- uus ex suo facto. l. ij. et facit. s. eo. pupillus. r. s. e. l. i. s. furiosum. r. It. i. l. pubere. r. f. de noua. si pupill. r. l. i. s. i. et. s. de neg. gest. ait p. ror. s. pupill. r. s. de pecu. l. nec seruus. et in si. de inun. stip. s. furiosus.

e **N**ō obligat. s3 ex delictis sic. vt. s. e. l. serui. s. i. Ac. Obligationis. i. p. uenionū ex qb. oritur obligatio.

g **F**ere. philosophicū tēpamētū. vel dic. p. p. lo- est q etia apponi pōt. vt in si. de h. ob. s. loca. itē p. rter purā obligationē. itē r due s his pnt aggregari. f. dies

h **A**ut mod. vt illd aur illud. (et modus.

i **A**ccessio. vt si stipulor michi aut teico. Accur.

k **N**ō obligat. vt l. si. de h. ob. s. ois. r. s. mā. l. si māda- l. Ware spōdes. vt postea nō te (to tici) s. paul. near. vt. It. i. l. eū q. s. q. ua. r. s. mā. l. si fideiussor. in fi.

vt. C. de iure deli. l. si. s. licentia. item exemplum est. C. de peti. heredi. l. si. vbi est nego. gesto. r. ex lege p. dictio. itez de acide arbo. fur. ce. noua. in locū aquilae antique.

q **A**ctiones competere, dicebāt.

r **E**x eodem facto. i. delicto.

Cōpetāt. vt. l. i. aqul. et iur. vt. s. e. cū ex vro. et. l. qui seruus.

t **P**es. s. vna sit actum cū iam alia esset actū. vel postea. i. sequenti iudicio.

v **P**otius. f. s. q contrarium.

x **M**inus. est postertor. azo.

y **C**onsequat- tur. f. q tāū venit in p. iori. r. facit. l. i. bo. rap. l. i.

I s cui. credi- torem esse. s. s. tum ad hoc credi- tous locum obti- net: vt in possessio- nem mittatur. itē vt ei caueat. item vt in falcidie ra- tione debitum de- ducatur. vt. s. ex qui. cau. in posses- ea. l. in possessio- ne. r. de iudi. lom- nibus. et. s. ad. l. fal. in qritate. s. magna. item quo ad hoc vt spē trās mittat. vt in si. de verb. obli. s. ex cō- ditionali. in lega-

to secus. vt. C. de ca. tol. s. snautem. nisi in persona li- berorum. vt. s. in nouissimo.

a **A**ctionem. s. habeant.

b **U**el in factū. extraordinariā. vt. C. de sac. sanc. ec. l. sancimus. et facit. f. de verb. sig. creditoris. r. l. credito- rum. et. l. si cui. Accur.

Obligari pōt p. familias. naturaliter et ciuilitr.

d **N**on obligatur. ciuilitr s3 naturaliter. vt l. si. de fideiussio. in pn. et. s. eo. serui. nisi in casu. vt. C. an ser- uus ex suo facto. l. ij. et facit. s. eo. pupillus. r. s. e. l. i. s. furiosum. r. It. i. l. pubere. r. f. de noua. si pupill. r. l. i. s. i. et. s. de neg. gest. ait p. ror. s. pupill. r. s. de pecu. l. nec seruus. et in si. de inun. stip. s. furiosus.

e **N**ō obligat. s3 ex delictis sic. vt. s. e. l. serui. s. i. Ac. Obligationis. i. p. uenionū ex qb. oritur obligatio.

g **F**ere. philosophicū tēpamētū. vel dic. p. p. lo- est q etia apponi pōt. vt in si. de h. ob. s. loca. itē p. rter purā obligationē. itē r due s his pnt aggregari. f. dies

h **A**ut mod. vt illd aur illud. (et modus.

i **A**ccessio. vt si stipulor michi aut teico. Accur.

k **N**ō obligat. vt l. si. de h. ob. s. ois. r. s. mā. l. si māda- l. Ware spōdes. vt postea nō te (to tici) s. paul. near. vt. It. i. l. eū q. s. q. ua. r. s. mā. l. si fideiussor. in fi.

vt. C. de iure deli. l. si. s. licentia. item exemplum est. C. de peti. heredi. l. si. vbi est nego. gesto. r. ex lege p. dictio. itez de acide arbo. fur. ce. noua. in locū aquilae antique.

q **A**ctiones competere, dicebāt.

r **E**x eodem facto. i. delicto.

Cōpetāt. vt. l. i. aqul. et iur. vt. s. e. cū ex vro. et. l. qui seruus.

t **P**es. s. vna sit actum cū iam alia esset actū. vel postea. i. sequenti iudicio.

v **P**otius. f. s. q contrarium.

x **M**inus. est postertor. azo.

y **C**onsequat- tur. f. q tāū venit in p. iori. r. facit. l. i. bo. rap. l. i.

I s cui. credi- torem esse. s. s. tum ad hoc credi- tous locum obti- net: vt in possessio- nem mittatur. itē vt ei caueat. item vt in falcidie ra- tione debitum de- ducatur. vt. s. ex qui. cau. in posses- ea. l. in possessio- ne. r. de iudi. lom- nibus. et. s. ad. l. fal. in qritate. s. magna. item quo ad hoc vt spē trās mittat. vt in si. de verb. obli. s. ex cō- ditionali. in lega-

to secus. vt. C. de ca. tol. s. snautem. nisi in persona li- berorum. vt. s. in nouissimo.

a **A**ctionem. s. habeant.

b **U**el in factū. extraordinariā. vt. C. de sac. sanc. ec. l. sancimus. et facit. f. de verb. sig. creditoris. r. l. credito- rum. et. l. si cui. Accur.

Obligari pōt p. familias. naturaliter et ciuilitr.

d **N**on obligatur. ciuilitr s3 naturaliter. vt l. si. de fideiussio. in pn. et. s. eo. serui. nisi in casu. vt. C. an ser- uus ex suo facto. l. ij. et facit. s. eo. pupillus. r. s. e. l. i. s. furiosum. r. It. i. l. pubere. r. f. de noua. si pupill. r. l. i. s. i. et. s. de neg. gest. ait p. ror. s. pupill. r. s. de pecu. l. nec seruus. et in si. de inun. stip. s. furiosus.

e **N**ō obligat. s3 ex delictis sic. vt. s. e. l. serui. s. i. Ac. Obligationis. i. p. uenionū ex qb. oritur obligatio.

g **F**ere. philosophicū tēpamētū. vel dic. p. p. lo- est q etia apponi pōt. vt in si. de h. ob. s. loca. itē p. rter purā obligationē. itē r due s his pnt aggregari. f. dies

h **A**ut mod. vt illd aur illud. (et modus.

i **A**ccessio. vt si stipulor michi aut teico. Accur.

k **N**ō obligat. vt l. si. de h. ob. s. ois. r. s. mā. l. si māda- l. Ware spōdes. vt postea nō te (to tici) s. paul. near. vt. It. i. l. eū q. s. q. ua. r. s. mā. l. si fideiussor. in fi.

a Plac. hys hys pmitto tibi libra cerevis ad. x. an. vel lego tibi tale qd dadi vsq ad. x. anos abide i antea nolo teneri. Et no. q stipulatio non pot ita dhi vsq ad tps puta. x. an. vt post tps desinat ipo iure teneri. ite in legato vt in exeplo supra posito. et est ro: q obligatōes debet esse ppetue.

vt. s. de fut. l. iij. et ita nō ipo iure post tps tollunt: s; exceptōe: qz tēpus nō est mod⁹ zc. s; solutiōe: pacto: nouatiōe tollunt: in casib⁹ nudo pacto: vt iniuriarū et furti.

a Placet. nota diligēt dñas in ter has obligatiōes: qz ex die etiā añ diē tenet: l3 nō est effectū. ad diez etiā postea tenet l3 sine effectū.

b Nō posse. scz vt ipo iur desinat teneri post tps: s; p except. vt sequit: nō diceret superiorib⁹: z qd als b; p scrip. r. an. tolli actiōe: itelli ge p excep. remanet em naturalis et ciuilib tollitur.

c Plagatum. s; in vsufr. ad tps legato dubitari pot. vt. s. de vsufr. leg. l. iij. l3 sic⁹ eēt in alia fuitute. vt. s. de fut. l. iij. s; et ibidē rñ. q l3 ad tps pntuat: in etiā post tps duret: s; exceptiōe repellat actor. z sic etiā intellige b. vsufr. quē ad modū caue. l. si vsufr. note. s; plane. itez J. C. de lega. l. si. So. vt ibi. itē facit. s. b leg. l. i. nemo p̄r.

d Deberi. inter qd nō est dies vel tps. sunt autēz illi modi insti. quibus mo. tol. obli. per totum.

e Deberi. s; nouatiōe solutiōe et pacto.

f Sic z in tradēdo. talis est similitudo: sicut naturale est obligatiōis vt nō regat tpe z sic impossibile vt eo regatur: nec de tpe curem⁹: sic naturale est hui⁹ traditiōis soli vt nō curet de pacto supscie qd impossibile: nec eo regatur. s; sicut in obligatiōe exceptiō h3 locū: sic et in hac traditiōe exceptiō locū h3 vt cōcedat hui⁹ qd exapit habitare exceptiōe opposita. vt ar. s. b leg. l. i. si fundū sub cōdi. s; q fundū. et etiā hic ar. optimū in qdōne sabbatina si accepti arborē est vendebā fundū et eadē decidi z p ea radice et pullos vel pullones emiserit qd michi vt n dicare volo: qz nōle arboris radice cōtinent. vt. J. arb. fur. ce. l. vitē. z solo coherens vt h. qd ex re mea supest iure vēdico. vt. s. de rei. v. i. nō solū. s; i. vt sequat mris cōditiōe. vt. C. de rei. v. l. partū. vel vice pme arboris l cui⁹ locū natura ei⁹ posuit. ar. s. de iudi. pponēbat. itez vt supscie nō sepat a solo: sic nec arbor a radicib⁹ vt h b. l. Ecōtra de pñi arborē vt cogitatu. ar. s. de au. z ar. de. si ita. Jtē l3 nōle arbori pmeāt radice nō in pñeē nisi prop arborē tūc hātē: s; illa desit eē: z hoc desit cōpetere qd inserat tacite. vt lego vsufr. et inest in lega

to iter: perit vsufructus: nemo dicet remanere iter: l3 als nō periret iter capitis diminiōe. So. pēt distingui: nascatur hi pullones viuētē pma arborē an nō. ar. s. vnde cog. l. i. s; si qd. vel an nascatur sup terrā sup trūcū pme arboris: an sub terra. ar. J. ar. fur. ce. l. antepe.

solutiō totā obligatiōem interimit: nec alterum peti pot vt itez qd dū vrrūq est. Ac cessio vero in obligatiōe aut persone aut rei sit. persone: cum michi aut ticio stipulor. Rei: cum michi decem aut ticio hominē stipulor: vbi queritur an ipo iure fiat liberatiō hoie soluto ticio.

Si ita stipulatus sim a te: si fundū non dederis: cētū michi dare spōdes: sola centum in stipulatiōe sunt: in exolutiōe fundus.

Sed si nauem fieri stipulatus sim: et si nō feceris centū: videndum vtrum due stipulatiōes sint: pura et conditiōnalis: et existens sequens conditiō non tollat priorē: an vero transferat in se: et quasi no uatio prioris fiat: quod magis verum est.

I dem.

Sed et hoc casu. scz scdo cum postponitur conditiō vtroqz volente: sic illud ex cōmuni nō satiffecerit infra decē dies. nā interim est ex cōmunicatus vt quidā dicit: scus si p̄ponatur conditiō: s; h3 agte cōtrariū est qd dicitur. J. de cond. et demon. quib⁹ q̄ quisdam. s; illū in legato habet locū. vt et J. de adimē. lega. si legati. itē cōtrariū h3. s. de in diem adiec. l. ij. Solu. vt ibi plene dixi. Accur.

Peti potest. solū vel precise. vt. J. de solu. qui hēmi nem. s; stipulatus. et. s. de re iudi. l. mile s; i. nisi alterū desit vt h. et. s. de eo qd cer. loc. l. ij. s; qui stichū. z. s. de cōtrahē. emp. si in emp̄de. s; pe. vel si alterū factū sit stipulatiōis. vt. J. ti. i. si stichū. sed si alter p̄sens sit: alit ab s̄sens: tūc vel p̄sens debet: vel absens estimatio: nisi fuerit in mora pmissor. vt. s. de leg. i. c. h res. s; s; si stichū n Accessio. rei cum. exemplum accessiōis rei et per sone. Accursus.

Solutio nicio. z desminat q: nō ipo iure: s; p excep. J. ti. l. i. s; cū michi. l3 azo z. h. h scrip serit p̄riū: s; pala qd hui⁹. s; est isti. de luti. stip. s; si qd aliū. z J. ti. i. eū qd q ita. et hec est scda pars p̄mixta accessiō rei et p̄sone. sic s. de eo qd cer. loc. l. ij. s; p̄inde mixta.

Nō deder. q cū icipit a cōditiōe: p̄mittit qd desit posse dari sūd. qd dic vt. J. ti. i. ita stipulat. facit. s. ad. l. fal. l. i. s; itē si ita. z. s. mā. si qd pro eo. z. s. de pe. le. l. i.

Exolutiōe. quia cepit a cōditiōe: nō a pactiōe. Pura. vt nauem fieri.

Quod magis verū est. vt fiat nonatio: et pala in se cū dā transferatur. qd est verū tūc demum cum exstent

Nichil p̄ficiat de rigore iuri: scz de equitate. Et supscie trāseat. h. et. s. s. de supscie. l. i. s; i. Solu. speciale ibi vel dic vt ibi dixi i Natura. supscie.

Ueluti. exem pli scbi casus. du os s; casus ponit quia si sub conditiōe nec cessit nec venit dies: vnde ipo iure peti nō potest: et sic nō est necessaria exce ptiō. vt. J. de verb. signi. l. cedere. scz cundus qd pura fuit: s; p̄ea vtro qz cōsentiente ap posita est cōditiō quo casu siati potest agi ex pura: sed exceptiō cōditiōe non ext s̄sente opponitur

conditio non patris: vt hic. et. J. de noua. l. quotiens. que
 extitit cum potuerit facere nauē et non fecerit. vt. J. n. i.
 l. si ita stipulatus. Interim ergo nō est nouatio. vt. J. n. i.
 l. ita stipulatus. in fi. Olim ergo fiebat nouatio cuz hoc
 agebatur tacite vel expresse: vt hic. et. J. de noua. l. oēs. et
 C. de noua. l. fina.
 hodie sec^o. vt. C.
 eo. l. fina. An au-
 tem interim ante
 commissionem pe-
 ne possit fieri nau-
 uis: Rñ. sic cũ pu-
 ra fuerit stipula-
 tio: nec est similis
 ei quādo idēz pu-
 re: et postea sub cō-
 ditione promittit-
 tur. vt. J. de condi-
 t. in debi. ulian^o. S.
 vbi autē. quia ibi
 idē: hic diuersum
 debetur in condi-
 tionis euentum.
 Item nota q^d li-
 te cōtestata in na-
 ui cōmittitur pe-
 na si ante cōmis-
 sa non est: et sic ita
 non habeo ius in
 nauī s^{ed} hęc iura:
 s^{ed} deo petere pe-
 nam. vt. arg. J. n. i.
 si ticius. Item vi-
 detur contra. J. de
 excep. do. ap^d cel-
 sum. S. habeo. quia
 etiam veteri iure
 hęc nouatio non
 fieret iure ipō hoc
 casu: s^{ed} dic vt ibi.

Idem. **S**ed ex stipulatu stichū
 debet: si euz ante morā
 manumiserit: isq^{ue} pius q^{ue} su-
 per eo pmissor conueniretur
 decesserit nō tenetur. non em̄
 p eum^{us} stetit videtur quom̄
 nus eum prestaret. **I**dem.

Heriosus et pupill^{us} vbi
 ex re^o actio. venit: obli-
 gatur etiam sine curatore vel
 tutoris auctoritate: veluti si
 cōmunem funduz habeo cum
 hīs: et aliquid in eo impēdo:
 vel dānū in eo pupillus dederit:
 nā iudicio cōmuni diuidū
 do obligabuntur.

Promptiores debem^{us} esse
 ad liberandum q^{ue} ad obligan-
 dum. h. d. **I**dem.

Herianus ait multū in-
 teresse q^{ue} ras vtrum ali-
 quis obliget: an aliq^{ue} liberef.
 vbi de obligādo q^{ue} rit: ppēio-
 res^{us} esse debere nos si habea-
 mus occasionē ad negādum.
 vbi de liberando queritur: ex
 diuerso: vt faciliores simus^{us}

et depoliti. si hominem. S. fi. vbi plene dixi de hac mate-
 ria: et p^{er}traria solui. item facit. J. de capi. dimi. l. ij. S. fi. Ac.
 Quod q^{ue} dāna^{us}. a testatore. vt. J. de reg. iur. l. cum in
 tēpus. et de an. le. l. eā. vel a iudice vel a lege. vt. C.
 de rei vro. act. S. exactio. et facit. J. n. i. l. p^{er}tinuus. S. ij. ibi:
 nā et q^{ue} est. et. l. q^{ue} hoc anno. S. i. liber hō. S. decē. est ar.
 p^{er}tra. itē facit. C. q^{ue} n. di. leg. ce. l. i. et J. de sol. l. q^{ue} in diē. Ac.
Nihil aliud est. hodie. f. nā olim erat solēnitas ver-
 bor^{um} q^{ue} dā q^{ue} impetrabat a collegio pōtiffici. vt. J. de
 ori. iur. l. ij. S. deide. s^{ed} est sublata hodie. vt. C. de formul. l.
 ij. Est autē actio formula q^{ue} dā agēdi. vt. J. de fur. l. si seru^{us}
 nauem. Accur.

Item videtur cōtra. J. titu. l. qui rome. S. flauius. quia et
 ibi post nouationem talem petitur vt fiat quod iam vi-
 debatur nouatum. sed ibi fauor libertatis. item p^{er}tra. J.
 de acf. emp. l. p^{re}dia. sed ibi est exceptio facti non actio-
 nis: vt ibi diximus. item ad idem contra. J. de stipu. ser-
 uo. l. i. S. fina. Sol. vt ibi. et facit. C. de pac. l. si pacto. et. J.
 pro socio. si duo. et. J. quando di. le. ce. l. si penum. quan-
 do autem huiusmodi stipulationes committantur: ple-
 nius dices. J. n. i. ita stipulatus. hic enim solum effectuz

I nouationis expeditur. Accur.

S qui ex stipulatu. isq^{ue}. f. stichus. Accur.

C Conueniretur. ante moram. Accur.

Per eum. quia decessit ante moram. et facit. J. de
 nora. electio. S. si is. et. J. titu. l. si seruū. S. i. et. l. is qui. et
 J. de peti. heredi. si a patre. S. si possessor.

Heriosus. ex re. i. cum facti sunt locupletiores. J.
 vel dic ex re. i. sine consensu partium etiam si non
 sit locupletior: vt patet in exemplo quādo dānum dat.

Dederit. cum est capax doli. vt. J. de regu. iur. l. pu-
 pillum. et. J. de rei vendica. l. q^{ue} infans. et facit. ad. l. J. cō-
 muni diui. l. si quis. cum. S. deniq^{ue}. et de nego. gest. l. iij. S.
 et si furiosus. et. J. de contraria act. tu. l. i. in p^{ri}nc. et. J. ex
 qui. cau. in posse. S. eatur. l. iij. et. J. pro socio. l. vt in cōduc-
 tionibus. in fi.

Herianus. propensiores. i. fauorabiliores.
 Ut faciliores simus. exēplum. pactum de nō
 petēdo ipō iure tollit naturālē obligationē et elidit ciuili-
 lem: sed pacti de petēdo non tollit p^{ri}ncipiū de non petē-
 do ipō iure: sed ope replicationis. Itēz exemplum. J. de
 regu. iur. l. fauora-
 biliores. itē. J. n. i.
 stipulatio ista. S. i
 stipulationib^{us}. itē
 J. de iureiurā. l. fi.
 S. sed cũ aliqd.

Idem. **I**n quibuscūq^{ue} negotijs
 sermone op^{us} nō est. suf-
 ficlētē cōsensu: in hīs etiā sur-
 dus iteruenire potest: quia po-
 test intelligere: veluti in loca-
 tionib^{us}: cōductionib^{us}: emptio-
 nib^{us} et ceteris. **I**dem.

Extractibus veniētēs
 actiōes in heredes dā-
 tur: licet delictū quoq^{ue} veresef:
 veluti cũ tutor in tutela gerē-
 da dolo fecerit: aut is ap^d quē
 depositū est: quo casu etiā cuz
 filius familias aut seru^{us} tale q^{ue}
 commiserit: de peculio actio
 datur: nō noxalis. **P**ompo.

Quod quis aliquo anno
 dare promittit aut da-
 re dāna^{us}: ei potestas est q^{ue}l-
 ber eius anni die dādi. **Q**el.

Nihil aliud^{us} est actio:
 q^{ue} ius q^{ue} sibi^{us} debea-
 tur^{us} in iudicio^{us} persequēdi^{us}.

Ponit aliam diuisionē obli-
 gationum quā psequitur per
 exempla dilucida. **M**odesti.

Quod quis aliquo anno
 dare promittit aut da-
 re dāna^{us}: ei potestas est q^{ue}l-
 ber eius anni die dādi. **Q**el.

Nihil aliud^{us} est actio:
 q^{ue} ius q^{ue} sibi^{us} debea-
 tur^{us} in iudicio^{us} persequēdi^{us}.

Ponit aliam diuisionē obli-
 gationum quā psequitur per
 exempla dilucida. **M**odesti.

Comiserit. f.
 dolum in p^{er}actu.
 vt. J. de dolo si oleū
 S. pe. et facit. J. e.
 l. ex depositi. et. J.
 de tribu. l. et quia.

Comiserit. f.
 dolum in p^{er}actu.
 vt. J. de dolo si oleū
 S. pe. et facit. J. e.
 l. ex depositi. et. J.
 de tribu. l. et quia.

Quod quis aliquo anno
 dare promittit aut da-
 re dāna^{us}: ei potestas est q^{ue}l-
 ber eius anni die dādi. **Q**el.

Nihil aliud^{us} est. hodie. f. nā olim erat solēnitas ver-
 bor^{um} q^{ue} dā q^{ue} impetrabat a collegio pōtiffici. vt. J. de
 ori. iur. l. ij. S. deide. s^{ed} est sublata hodie. vt. C. de formul. l.
 ij. Est autē actio formula q^{ue} dā agēdi. vt. J. de fur. l. si seru^{us}
 nauem. Accur.

O q^{ue} ius. hoc ponit ad differentiā rerū corporalium:
 vel ad differentiā officij iudicis q^{ue} datur in locū deficiē-
 tis actionis.

P Quod sibi. ponit hoc ad differentiā popularium
 actionū vel accusationū criminaliū: quib^{us} psequitur nō
 q^{ue} tū sibi debetur: sed cui libet de populo.

Q Debeatur. hoc ponitur ad differentiā rei vēdica-
 qua nō psequitur q^{ue} sibi debetur: quia nō est ille sibi ad
 aliqd obligatus. vt in st. de act. S. l.

R In iudicio. hoc ad differentiā ei^{us} q^{ue} sequit nocturnū
 populatoz. vt. C. q^{ue} lice. vni. l. liberum. Accur.

Persequēdi. hoc ad differentiā exceptionum: quib^{us}

non psequit qd aliqd. s; psecut^o defendit lz in pbatioe
sustineat ptes actous. vt. s. de excep. l. i. s; qrit an bono.
pos. sit actio: qd vt ex diffinitioe ei^o. sic. s. de do. pos. l. iij.
s. bonoru^o igil. s; dicit qd no r illa diffinitioe dat ibi p cau
sa. i. bonoru^o possessio est ca qre qd cosequit ius psequendi
retinendi qz. vt
ibi: cetera dic vt in
sti. eo. i. pn.

Obligamur.
hoc obliga-
mur gnatr accipe
hic. i. cum subici
mur necessitati fa
ciendi aliqd: aut si
faciendi siue ex p-
ctu/ siue ex p-ctu/ si
ue ex delicto/ siue
extra delictum: vt
p3 pexempla infe-
riora.

Utrouq. i. s; b
interueniente re: vt
statim dicam.

Intercedit.
da exēplū. s. e. l. i.
s. i. r. s. q.

Responso. vt
s. e. l. i. s. verbis.

Re r p-ctis. i.
p-ctis tm infuente
te tm re. sic. s. si cer
tu pe. certi p-ctio
s. qm. et erit exē-
plū hui^o. l. i. de no
ua. l. cū ei. eo ergo
casu nō res: s; p-ctis
tm cōtrahit. Naz
numeratio nō ad
obligandū: sed causa implēde stipu-
latōis fit. substantia ergo p-cti^o impletur ex re: nō aut actio
nasatur. sic et pignus dicit cōtrahi re: non qz res eri-
gatur: cōsensu em solo p-cti^o: s; qd etiam traditio infu-
uenit. sed quidā dicunt re et p-ctis: vt promitto tibi de-
cē vt des michi stichum: nā dāte te stichū obligor re et
verbis: quod nichil est. nā interueniente re: non ex re sed
ex pmissioe mea teneor. vt arg. C. de re. permu. l. ex pla-
cito. sicut si promittā decē si nauis venerit ex assa. nā na-
ue veniente nō ex nauis euentu: sed ex mea promissione
ouitur obligatio.

Consentientes in aliquam. puta societatem cōtra-
hendam vel emptionem.

Necessario. i. ex utilitate. vel dic si p-ctim^o animo
contrahendi: necessario sequitur q obligemur.

Lege obligamur. forte cū colonus finito tpe cōdu-
ctionis in cōductione remāst: vel cū qd negociū alteri^o
facere cepit: vel v furas pactoten^o debitas longo tēpoie
soluit. vel alimēta inutiliter relicta p triēniū p-ctit s; z
M. puima duo nō placent. scda duo sic. Vel dic lege obli-
gamur obtēperantes. s. legib^o. cū collocantes filias nu-
ptui dotē postea cōstituire obligemur. vel filios ex ma-
trimonio p-ctōdoieos heredes instituere obligamur
fm. R. qd autē subijcit: aut contra r. vt q fecim^o furtū
vt in hi. de obli. que ex delicto. s. l. et noli repetere obtem-
perantes: s; hec diuisio nō solēnis nō est. l. arboze actionū

Cōstitutum. vt fideicom. vt. s. d. lega. iij. l. nutu. r. C. de fi-
deicom. l. et l. epistola.

Lura. i. vna re. s. quia ex vno facto: veluti cū quis
seruū alienū iuriose verberat. vt. s. e. qui seruū.

Probatū est. nisi in alia pl^o sit. vt. s. e. l. cū ex vno. q
est cōtra. item cōtra. l. de p-ctia. delict. l. nunq. Sol. ibi ex
diuersis factis: hic ex vno.

Ex vna obligatōe. q fit ex p-ctu vel quasi: vt ex mā-
dato. qz mandati est actio et certi cōdictio. vt. l. de regu.
iur. l. nemo ex. s. i. r. s. de ex. rei iudi. l. singulis. Et vero
dubiet q sibi cōpetat: vtrāqz sub alternatione pponere
pōt. vt. s. quozū le. l. i. s. qd ait.

Cū generaliter. exēplū. l. de ver. sig. l. sciēdd. s. pe.
v. Arrogatorum. i. arrogantium.

Comprehendimus. quia illa est successio per vni-
uersitatem: que per arrogationem fit. vt in hi. p. quas p
so. no. acqui. s. fi.

Contractus imaginarij. als dicit imaginaria em-
ptio. quia paruo tempore sit duratura penes em-
ptorem. vt. s. de manu. l. iij. s. si ab ignoto. sed sic vt hic
accipitur. s. de contrahē. emp. l. nuda. et in aut. quomō-
do oport. epi. s. et neqz ex idiota. et. facti. C. plus valere
quod agitur per totum. r. s. de dona. inter vi. et vxor. qd
autem. s. si vxor.

In omnibus rebus. i. in cōtractibus. vel dñium p
obligatione ponit: qd non placet.

In perpetuo. aliqua edicta precipiunt aliquid fieri.
vt pacta seruari: eozuz ergo obseruātie tenemur iure ho-
norario. aliqua prohibēt. vt ne qd in lo. pub. fiat: r. s. i. i. i.
quorum obseruātie. i. ad non faciendū tenemur eodē
iure. r. qd subijcit magistratu: dic viuentē. vel dicnd est
edicto editum.

In necessa-
rio hōde. vt insti.
de here. quali. et
diffe. s. i. Accur.

Ex facto. ve-
luti ex maleficio.
vt. s. eo. l. actionē
s. actiones. 330.

In facto. i.
maleficio.

Sūma. i. dif-
finitio vel senten-
tia. 330.

Etia nudus
nudus est cuz ex
vna parte tm sūt
verba. r. qd subij-
cit verbis hincin-
de. itē qd subijcit
sequēti versiculo
nutu: qñ ex neu-
tra parte sūt ver-
ba. vel dic nudo
consensu. i. nudo
pacto exp-ctis ver-
bis vel non: et qd
subijcit verbis. s.
solēmbus. et qd
dicit nutu. s. sine
vllia verbis.

Sed et nutu
cōstunt. vt fideicom. vt. s. d. lega. iij. l. nutu. r. C. de fi-
deicom. l. et l. epistola.

Lura. i. vna re. s. quia ex vno facto: veluti cū quis
seruū alienū iuriose verberat. vt. s. e. qui seruū.

Probatū est. nisi in alia pl^o sit. vt. s. e. l. cū ex vno. q
est cōtra. item cōtra. l. de p-ctia. delict. l. nunq. Sol. ibi ex
diuersis factis: hic ex vno.

Ex vna obligatōe. q fit ex p-ctu vel quasi: vt ex mā-
dato. qz mandati est actio et certi cōdictio. vt. l. de regu.
iur. l. nemo ex. s. i. r. s. de ex. rei iudi. l. singulis. Et vero
dubiet q sibi cōpetat: vtrāqz sub alternatione pponere
pōt. vt. s. quozū le. l. i. s. qd ait.

Cū generaliter. exēplū. l. de ver. sig. l. sciēdd. s. pe.
v. Arrogatorum. i. arrogantium.

Comprehendimus. quia illa est successio per vni-
uersitatem: que per arrogationem fit. vt in hi. p. quas p
so. no. acqui. s. fi.

Contractus imaginarij. als dicit imaginaria em-
ptio. quia paruo tempore sit duratura penes em-
ptorem. vt. s. de manu. l. iij. s. si ab ignoto. sed sic vt hic
accipitur. s. de contrahē. emp. l. nuda. et in aut. quomō-
do oport. epi. s. et neqz ex idiota. et. facti. C. plus valere
quod agitur per totum. r. s. de dona. inter vi. et vxor. qd
autem. s. si vxor.

In omnibus rebus. i. in cōtractibus. vel dñium p
obligatione ponit: qd non placet.

Cōstitutum. vt fideicom. vt. s. d. lega. iij. l. nutu. r. C. de fi-
deicom. l. et l. epistola.

Lura. i. vna re. s. quia ex vno facto: veluti cū quis
seruū alienū iuriose verberat. vt. s. e. qui seruū.

Probatū est. nisi in alia pl^o sit. vt. s. e. l. cū ex vno. q
est cōtra. item cōtra. l. de p-ctia. delict. l. nunq. Sol. ibi ex
diuersis factis: hic ex vno.

Ex vna obligatōe. q fit ex p-ctu vel quasi: vt ex mā-
dato. qz mandati est actio et certi cōdictio. vt. l. de regu.
iur. l. nemo ex. s. i. r. s. de ex. rei iudi. l. singulis. Et vero
dubiet q sibi cōpetat: vtrāqz sub alternatione pponere
pōt. vt. s. quozū le. l. i. s. qd ait.

Cū generaliter. exēplū. l. de ver. sig. l. sciēdd. s. pe.
v. Arrogatorum. i. arrogantium.

Comprehendimus. quia illa est successio per vni-
uersitatem: que per arrogationem fit. vt in hi. p. quas p
so. no. acqui. s. fi.

Contractus imaginarij. als dicit imaginaria em-
ptio. quia paruo tempore sit duratura penes em-
ptorem. vt. s. de manu. l. iij. s. si ab ignoto. sed sic vt hic
accipitur. s. de contrahē. emp. l. nuda. et in aut. quomō-
do oport. epi. s. et neqz ex idiota. et. facti. C. plus valere
quod agitur per totum. r. s. de dona. inter vi. et vxor. qd
autem. s. si vxor.

In omnibus rebus. i. in cōtractibus. vel dñium p
obligatione ponit: qd non placet.

a **C**ontrahendi. secus in quasi contractu: ubi igno-
rans quis obligatur.

b **I**nchoatur. vt r. s. loca. l. si decem. et de contrahē.
emp. in venditione. et. f. de regu. iur. l. inter dum. r. s. de
pac. l. i. in fi. et. f. de accep. l. pluribus. r. f. l. in omnibus.

Quecunq; no-
mine. i. nōle
malefici cōmissi
in seruū meū; et
sic nō obstant cō-
traria. vt ar. s. de
euc. si seruū. et. l.
eucta. s. fin. et de
edil. edi. si hōlem
et. s. vsufru. que-
s. admodū ca. l. iij. l.
fi. qz in contracti-
bus loquunt. r. fa-
cit ad. l. s. de fer.
cor. l. doli. s. fi. r. s.
depositi. l. i. s. fi. f.
u. depositi. r. f. ar.
bo. fur. ce. l. fi. et. f.
de fur. l. inter oēs
in prin. et. s. ad. l.
aquil. q. s. s. i. et
s. cōi. di. in hoc u-
dico. r. s. ad. l. a-
q. l. huius scriptu-
re. s. si seruus. r. s.
de act. emp. l. fu-
quem. vt si eū ca-
strasti: vel forte
furto māfesto est
subtraxisti. Item
aq. l. qz est vulnera-
si: vel iniuriarū
qua eum verber-
rasti: vel furto ma-
nifesto eum sub-
traxisti. et sic ē p-
tōtia. ad que. s.
ad. l. aquil. si ser-
uus seruū. s. et
si puerū. et in sit.
de nora. s. i. et de
perpe. et tempo. actio. s. i. Accur.

d **A**lienauero. immo et si non alienauero: nec manu-
miserofatis erā est qz possessionē rei habeo. vt. s. b. con-
fur. l. siue manifestus. ij. r. s. Itē et fm. Jo. alienare spō-
te sufficit vt desinat cōdictio cōpetere: vt in ea. l. siue ma-
nifestus. s. fi. qualiter aut alienare vlt. manumittere pos-
sit vt possessio non redeat ad me: no. in. d. situ. de condi.
fur. l. r. ideo. Accur.

f **N**on sint. sed stricti iuris.

s **E**rro. vt in corpore vel qualitate vel in contractu
secus si in nomine vel similibus. qd plene no. s. de con-
trahen. emp. l. in venditionibus.

h **Q**ui condurit. qñq; valet licet influent error. vt
s. de ac. emp. si herilis. s. p. uis. Item in accessione. vt. s.
de contrahen. emp. l. si in emptioe. in prin. et idem est in
iudicio. similiter cum quis suchum pmisit. vt. f. de s. b.

ab vtraq; parte contrahēti:
nam siue ea venditio siue do-
natio siue alia quelibet causa
contrahendi s. fuit (nisi anm⁹
vtriusq; p. sentit) p. duci ad effe-
ctū id qd ichoat nō p. t. **P**ōp.

Quecunq; actiones serui
mei nomine michi ce-
perint competere: vel ex lege
duodecim tab. vel ex lege aq-
lia vel iniuriarū vel furti: eadē
durant etiaz si seruus pōstea
vel manumissus vel alienat⁹
vel mortuus fuerit. Sed r. cō-
dictio ex causa furtiua compe-
tit: nisi nactus possessionē ser-
ui: aut alienauero aut manu-
misero eum. **I**dem.

In omnib; negotijs cō-
trahendis: siue bone fi-
des sint siue nō sint: si erro-
aliquis interuenerit vt aliud
sentiat: puta qui emit aut qui
condurit: aliud qui cum his
contrahit: nichil valz qd actū
sit. Et idem in societate quo-
q; coeunda respondendū est:
vt si dissentiant aliud pro alio
existimantes: nichil valeat ea
societas que in consensu con-
sistit. **O**alistratus.

Sciendum est ex omni-

obli. l. inter si pu. s. fi. Item in alio casu: vt eo. si. si michi
et ticio. s. i. Si autem in pensioe dissentiat: cum locator
putat locare minor: conductor putat conducere maior:
tenet locatio. vt. s. locati. l. si decem. et facit. f. iura. i. con-
nuus. s. i. et. s. pro socio. l. vt sit. et. f. de excep. pluribus.

bus causis lites contestatas
et in heredem similesq; perso-
nas transire. **D**uctus.

Pecunia mutua qz pecu-
niam accipiendo: nec qz
de iure nasci obligat. **U**lp.

Ulp. Anq; actiones pena-
les de eadez pecunia
cōcurrētes alia aliam psumit.

Confessio procuratoris ex
tra iudicium facta nō obligat
dominum. h. d. **S**euola.

Procurator seij misit
subscriptionem ad ar-
gentarium vascularium in ver-
ba infra scripta:

quero an gasū
setum obligare potuerit: et re-
spō. setum (si altoquin obliga-
tus non esset) non propterea
qz ea scriptura que propone-
retur interposita sit obligatū
esse. **S**ela cum salariū con-
stituere vellet ita epistolā emi-
sit. Lucio ticio salutē: si in eo-
dem animo et in eadem affe-
ctione circa me es: quo semp
fuisi: ex continentī acceptis
litteris meis distracta te tua
uenti: hoc tibi qd tu viuam p-
stabo annuos decem: scio em
qz valde me bñ amas. **Q**uero

si ego. r. s. de acq
ren. re. do. l. cū in
corpore.

Constitutio. id
est consistere de-
bet. vel forte dicit
hoc ad differētā
illius societatis
que re sū interce-
dente fit: que non
proptie societas
appellatur: vel
cum duob; res
donatur vel ven-
ditur. vt in sit. de
obli. ex quasi con-
tractu. s. itē si inf-
as est non consi-
lit. ac.

Sciendū. arā
sire. vt. f. de re-
gu. iur. l. non solet
et. l. seq. et. f. de no-
ua. l. aliam. nisi i
casibus vt dix. s.
eo. l. omnes.

Ulp. nec
re naturali. imo
naturaliter saluz
tenetur. vt. f. de no-
ua. l. i. f. i. et. s. qñ
dies vsufru. leg.
ce. l. cum illud. s.
h. redes. r. f. de so-
lu. l. in herationi-
bus. s. fina. et. s. b.
iureiuran. l. fina.
et. s. cōmo. l. s. mi-
chi. que sunt cons-

tra. Solu. hic de infante. vel hic quando promissit ipi tu-
tori. cetera dic vt. d. l. de nouatio.

Ulp. pecunia. i. re. vt. f. de verb. sig. l. iij. siue ex eo
dem facto competant non tollit vna aliam: nisi in
exactione: et tūc in qstūm potest plus exigi per scōam: in
tātū dabitur. vt. f. vi. do. rap. l. i. et. s. eo. qui seruū. r. l.
cum ex vno. aut ex diuersis factis cōpetunt: tunc nec ex-
actione nec petitione vna alteram tollit. vt. f. de priua.
delic. l. nunq;. nisi diuersa facta pro vno computentur
ratione continuationis. vt. f. de fur. l. et qui. et adde qd
no. in situ. si qua. pau. fe. di. s. fi.

Procurator. infra scripta. hic est grecum: cuius inf-
pretatio est hec. Scias qz ego exigam a debitōri-
bus seij argentum: et mittam tibi ad faciendum vasat
et non plus est in epistola. debebat em seius mittere va-
sculario argentum ad faciendum vasat cōsa futura: vt
de querebatur an ex tali epistola a procuratore suo fa-

De actio. et obligatio.

fo. CCxxii.

et a seius debebat obligari vasculario et dicit q non.

a Ex eo. scz tempore. Accur.

b Ex psonis. presumedo fm q litate psonari an suspis possit ibi et suspicio: vt qz meretrix et ca lu-

cum cum et rem suam distra- xerit lucius ticius: et ad ean- dem profectus sit: et ex eo cu ea sit: an et ex hls epistolis sa-

xurie: et no tenet. si aut qz gererat negocia sua: tenetur.

c An actio. vt sic saltē detur utilis in factum vbi nul- la inerat ca tur- pis. vt. d. de pac. do. l. inter focerum. s. conuenit. Accur.

larium annuz debeatur: Re- spondi ex personis d causisqz eum culus notio sit estimatu- rum/an actio danda sit.

**Explicit liber. xliij. habito respectu ad integrum
digestorum volumen/qui est sextus digesti noui.
cōplens primam partem huius voluminis
equa lance distributam: cum tñ. xij.
libri partiales hic habeantur. Et
hec sectio de industria fa-
cta est: vt si quis ex
hoc ope opta-
uerit duo
contexere volumina: id efficere possit.**

Faint, illegible text in the upper section of the page, possibly representing a list or table of contents.

Handwritten or printed text in the center of the page, which is significantly faded and difficult to read.

Main body of text on the page, consisting of several columns of dense, faint, and illegible characters.

Vertical text running down the length of the book's spine, likely indicating the title or volume information.

